

วารสารวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

MUBAN CHOMBUENG RAJABHAT UNIVERSITY

RESEARCH JOURNAL

(HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES)

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2567
Vol.12 No. 1 January – June 2024
ISSN 2651 - 1916

ผลการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	1
ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	14
การเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตบนความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล	30
ทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร	47
แนวทางการป้องกันการหลอกลวงของผู้สูงอายุ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน: ชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลื่อม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี	61
การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT	76
การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ	91
คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	105
ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	124
การพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	140
การศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	154
ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1	167
Syntactic Interpretations, Semantic Interpretations and Pragmatic Aspects of Present Participial Reduced Relative Clauses in English Novels	186
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2	201
รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	215

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

MUBAN CHOMBUENG RAJABHAT UNIVERSITY RESEARCH JOURNAL (HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES)

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2567 Vol.12 No. 1 January – June 2024

ความเป็นมา: วารสารวิจัยเป็นช่องทางสำคัญช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา ได้จัดทำวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงขึ้น โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2556 เริ่มออกวารสารฉบับแรก ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เมษายน 2556 – กันยายน 2556 และออกวารสารอย่างต่อเนื่อง มาจนถึงปัจจุบัน

วัตถุประสงค์: 1. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยที่อยู่ในรูปของบทความวิจัยในสาขาที่ระบุไว้ในขอบเขตของวารสาร
2. เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานการวิจัยของอาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นักศึกษา บุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏและบุคลากรทั่วไป

ขอบเขตของวารสาร: เปิดรับบทความวิจัยครอบคลุมสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้แก่ การศึกษา รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ นิติศาสตร์ พัฒนาชุมชน ภาษา วัฒนธรรม นิเทศศาสตร์ บริหารธุรกิจ การบัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว และสาขาวิชาอื่น ๆ ตามการพิจารณาของกองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช

กองบรรณาธิการ : ศาสตราจารย์ชวน เพชรแก้ว

ศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ มั่งคั่ง

ศาสตราจารย์ ดร.สุมาลี ชัยเจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติรัตน์ แสงเลิศสุทัย

รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติชัย สุธาสิโนบล

รองศาสตราจารย์ ดร.วิเชียร อินทรสมพันธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตกาฬ ชาร์ลีย์ ขปภูผา

ข้าราชการบำนาญ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

กองการจัดการ : อาจารย์ ดร.ปัญญาพัฒน์ จันทร์เพชร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิชากร ปทุมรังสรรค์

อาจารย์ยศอนันต์ จันทรมาศ

นางสาวสมัชญา พูลศักดิ์

อาจารย์ว่าที่ร้อยโทศุภกฤต สุขเจริญ

อาจารย์อินธิรา เกื้อเสนาะ

อาจารย์กิตติภา หิมพานต์

เจ้าของ : มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

กำหนดเผยแพร่ : ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน

ฉบับที่ 2 กรกฎาคม – ธันวาคม

สำนักงาน : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
46 หมู่ 3 ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี 70150
โทรศัพท์ 0-3272-0536 ต่อ 1084
Website : <http://rdi.mcru.ac.th>
Online : <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hssj>

พิมพ์ที่ : บริษัท เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด
18/49 ถนนทรงพล ตำบลลำพญา อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม
โทร. (034) 259111, 253333 (สายด่วน) (081) 8527555

วารสารวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2567

Vol.12 No. 1 January – June 2024

บทบรรณาธิการ

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 เดือน มกราคม - มิถุนายน 2567

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ฉบับนี้ นับเป็นฉบับแรกของปี 2567 ซึ่งเป็นปีที่สถาบันแห่งนี้ก่อตั้งมาครบ 70 ปีพอดีเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2567 จากจุดเริ่มต้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2497 ที่รัฐบาลสมัยนั้น ซึ่งมีจอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีและมีดำริให้ก่อตั้งวิทยาลัยหมู่บ้าน เพื่อผลิตบุคลากรไปเป็นครูนักพัฒนา ชนบทพื้นที่ห่างไกล ซึ่งสถาบันแห่งนี้ได้มีการเปลี่ยนผ่านจากวิทยาลัยหมู่บ้าน มาเป็นวิทยาลัยครู พัฒนาเป็นสถาบันราชภัฏ และจวบจนปัจจุบันเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ผลิตบัณฑิตหลากหลายสาขา แต่ก็ยังคงความเป็นสถาบันอุดมศึกษาของท้องถิ่น เพื่อท้องถิ่น ดังนั้น วารสารวิจัยฉบับนี้ส่วนใหญ่ 12 บทความ จาก 15 บทความจะเป็นงานวิจัยด้านการศึกษาที่มุ่งพัฒนาทั้งผู้เรียน ผู้สอน และผู้บริหารโรงเรียน เพื่อเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของบทบาทที่มีมาแต่ต้นของสถาบันแห่งนี้ คือ การผลิต และพัฒนาครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทความวิจัย เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัย โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัย ราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง” เป็นงานวิจัยที่สะท้อนถึงการผลิตบุคลากรตามปณิธานเริ่มต้นของ การจัดตั้งสถาบันแห่งนี้

อย่างไรก็ตาม นอกจากบทความวิจัยดังกล่าวมาข้างต้น ก็ยังมีบทความที่น่าสนใจ ขวนติดตา อีกหลากหลาย ที่อยากเชิญชวนให้นักวิจัยและผู้สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ และสามารถนำไป ปรับใช้ หรือต่อยอด ให้มีความลึกซึ้ง หรือมีความหลากหลายในแง่มุมอื่น เพื่อความงดงามทางวิชาการ อันจะยังให้เกิดประโยชน์ ในวงกว้างต่อไป

ท้ายนี้ขอขอบคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้อ่านปรับแก้บทความให้มีความสมบูรณ์ และได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด และขอขอบคุณกองบรรณาธิการ ตลอดจนสถาบันวิจัย และพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่ได้รวบรวมคัดเลือก และคัดกรองจนได้บทความ ที่สามารถตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ และหวังว่าทุกท่านคงจะได้รับประโยชน์จากความรู้ และแนวทางใหม่จากบทความวิจัย ทั้ง 15 บทความ

ด้วยความขอบคุณอย่างยิ่ง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช)

บรรณาธิการวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สารบัญ

หน้า

ผลการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	1
The Learning Outcome of Active learning by Jigsaw Technique and Health Education Method to Enhance Learning Outcome in Health Education and Behavioral Science Subject for Undergraduate students in Muban Chombueng Rajabhat University อมรดา รงค์ทอง <i>Amonrada Rongthong</i>	
ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมือง สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	14
The Effectiveness of A Social Service-Based Instructional Model to Enhance Good Citizenship Competencies for Undergraduate Students of Bunditpatanasilpa Institute ปรเมศวร์ พิษผักหวาน สุวรรณ จุ้ยทอง พิทักษ์ นิลนพคุณ และกันต์ฤทัย คลังพหล <i>Paramate Puchpakwan Suwana Juithong Pithack Nilnopkoon and Kanreutai Klangphahol</i>	
การเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสอดคล้องความแตกต่างทางลีลา การเรียนรู้ระหว่างบุคคล	30
Active Learning by Demonstration Method on Individual Differences Learning Style. ณภัทร ญาโนภาส <i>Napat Yanopas</i>	
ทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยว ในกรุงเทพมหานคร	47
Generation Z's Attitude of Mass Transit System Service for Tourism in Bangkok พรรษกฤช ศุทธิเวทิน และพงศ์เสวก เอนกจํานงค์พร <i>Paskrich Sutthiwetin and Pongsavake Anekjumnongporn</i>	
แนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน: ชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลื่อ อำเภอบัวชุม จังหวัดราชบุรี	61
Elderly Falls Prevention Guideline by community involvement : Moo 3 community of Ban Lueak subdistrict, Photharam district, Ratchaburi province รุ่งอรุณ สุทธิพงษ์ รัชดาพร ฐานมัน สันตัต สุทธิพงษ์ และนิคม พุทธา <i>Rung-arun Sutthiphong Ratchadapon Thanman Santad Sutthiphong and Nikom Puttha</i>	

สารบัญ

หน้า

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT The Development of the Reading Comprehension of the 9th Grade Students Using the MIA Reading Method together with the Learning Together (LT) Technique อติตา ประพันธ์พจน์ วชิระ จันทรราช และมันทนา พันธุ์ดี <i>Atita Prapunpot Vachira Jantraraj and Manthana Phundee</i>	76
การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ Needs Assessment to Develop Teachers' Classroom Research Competency in Samutprakan Provincial Education Office สาวิตรี จุ้ยทอง <i>Sawitri Juithong</i>	91
คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ The Characteristics of Innovation in Hostel Business in Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province ศรายุทธ มณีรัตน์ และระชานนท์ ทวีผล <i>Sarayuth Maneeratana and Rachanon Taweephol</i>	105
ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 The Effects of Learning Management to Improve Knowledge and Retention of English Vocabulary through Flashcards Techniques for Fifth Graders สาธิต โภคี และสุนีตา ไชยิตชัยวัฒน์ <i>Sathit Pokee and Suneeta Kositchaivat</i>	124
การพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 The Development of English Listening and Speaking Ability Using Task-based Learning with Graphic Organizer of Grade 6 Students เยาวลักษณ์ เจริญวัฒน์ ศศิวรรณ สุวรรณกิตติ และจิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย <i>Yaowalak Charoenwat Sasiwan Suwankitti and Jittirat Saengloetuthai</i>	140

สารบัญ

หน้า

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ Study of Mathematics Learning Achievement Based on Constructivist Theory and Brainstorming Through Online Learning Management เบญจพร สว่างศรี <i>Benchaporn Sawangsri</i>	154
ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 The relationship between Information system and the Teachers' performance in Schools under Phetcha Buri Primary Educational Service Area Office 1 สุชาดา ปิ่นทัศน์ และชวน ภารังกุล <i>Suchada Pintas and Chuan Paranggul</i>	167
Syntactic Interpretations, Semantic Interpretations and Pragmatic Aspects of Present Participial Reduced Relative Clauses in English Novels <i>Abhinan Wongkittiporn</i>	186
ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 School Administration' Ethical Leadership Affecting Educational Institutions' Effectiveness under suphanburi primary educational service area office 2 รุ่งนภา ลำเลิศ ธีรวัธ ธาดาตันติโชค และพิชญภา ยืนยาว <i>Rungnapa Lamkert Theerawoot Thadatontichok and Pitchayapa Yuenyaw</i>	201
รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรม จัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครุรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง The Proposal Model of Development Research Skill by Using Community-Based to Create Learning Management Innovations for Kru Rak Tin, Muban Chombueng Rajabhat University เสาวรส ชูศรี อุทัยวรรณ ดอกพรม สมภัสสร บัวรอด สุรางค์ มั่นยานนท์ และอนุนาถ ชื่นจิตร <i>Sawarod Chusri Authaiwan Dokprom Somphatsorn Buarod Surang Munyanon and Anunat Chuenjit</i>	215

**ผลการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method
เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์
ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง**

**The Learning Outcome of Active Learning by Jigsaw Technique and Health Education
Method to Enhance Learning Outcome in Health Education and Behavioral Science
Subject for Undergraduate Students in Muban Chombueng Rajabhat University**

อมรดา รงค์ทอง

Amonrada Rongthong

สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Occupational Health and Safety Program, Faculty of Industrial Technology,

Muban Chombueng Rajabhat University

Corresponding author E-mail : amonradaron@mcru.ac.th

Received: 25 April 2022

Revised: 10 August 2022

Accepted: 03 March 2023

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method และ 2) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 14 คน เครื่องมือที่ใช้คือแผนจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับ Health education method แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินความพึงพอใจ ดำเนินการวิจัยแบบกึ่งทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่า Paired t-test (Dependent Sample)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) นักศึกษามีความพึงพอใจรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56)

คำสำคัญ: เทคนิคจิ๊กซอว์ / วิธีการทางด้านสุขศึกษา / ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of the research were to compare learning outcomes before and after developing active learning by jigsaw technique and health education method in health education and behavioral science subjects for undergraduate students at Muban Chombueng Rajabhat University; and to determine the students' satisfaction after developing active learning by jigsaw technique and health education method. The sample group included 14 students in the occupational health and safety program of Muban Chombueng Rajabhat University. The research instruments used were the lesson plan for the Jigsaw technique and the health education method, the learning outcomes of the pre- and post-tests, and satisfaction questionnaires. This research had a quasi-experimental design. The data were analyzed using the mean, standard deviation, and dependent t-test.

The results found that students' learning outcomes after developing the active learning Jigsaw technique and health education method were higher than before, with a statistical significance level of 0.01. In addition, the student's satisfaction after developing active learning through the jigsaw technique and health education method was at its highest level, with $\bar{X} = 4.63$ and S.D. = 0.56.

Keywords: Jigsaw Technique / Health education method / Learning Outcome

บทนำ

รายวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้และความเข้าใจแนวคิด ความหมาย และทฤษฎีทางด้านสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ การวางแผนและการประเมินผลของงานสุขศึกษาวิธีการทางด้านสุขศึกษา (Health education method) การผลิตการใช้และการบำรุงรักษาสื่อที่ใช้ในงานสุขศึกษา เพื่อใช้ในการสร้างเสริมสุขภาพ รวมถึงมีความรู้ความเข้าใจความหมายและความสำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ ประเภท รูปแบบ ทฤษฎีพฤติกรรมสุขภาพ ปัจจัย และเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินพฤติกรรมสุขภาพ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการงานวิจัย และประยุกต์ใช้ในการทำงานในอนาคตได้ (หลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง, 2561)

ผลจากการเรียนการสอนในรายวิชานี้ที่ผ่านมา พบปัญหาสำคัญคือเนื้อหาในรายวิชาส่วนมากเป็นความหมาย ทฤษฎี ซึ่งมีลักษณะเป็นนามธรรม อีกทั้งนักศึกษาไม่เคยมีพื้นฐาน

ความรู้เกี่ยวกับวิธีการทางด้านสุขศึกษาและทฤษฎีพฤติกรรมสุขภาพมาก่อนจึงอาจทำให้นักศึกษาขาดความเข้าใจ ขาดทักษะในการแก้ปัญหา ไม่สามารถนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษากว่าครึ่งหนึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 รวมถึงปัญหาในการแบ่งกลุ่มกันในระดับชั้นเรียน เนื่องจากในการทำงานกลุ่มนักศึกษาจะจับกลุ่มกันในกลุ่มเดิม และในกลุ่มเดียวกันมักมีแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในลักษณะเดียวกันคือเด็กเก่ง ปานกลาง และอ่อนมักจับกลุ่มกันเอง ไม่มีการคละหรือรวมกลุ่มใหม่นอกจากนี้รายวิชาดังกล่าวยังประกอบด้วยทฤษฎีและวิธีการทางด้านสุขศึกษาที่มีเนื้อหามาก ประกอบกับการเรียนการสอนส่วนใหญ่ดำเนินการในรูปแบบออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้รูปแบบการสอนส่วนใหญ่ผู้สอนมักเป็นผู้บรรยายให้ความรู้ในเนื้อหาของแต่ละหัวข้อ โดยให้ผู้เรียนทำหน้าที่เป็นผู้ฟังและทำความเข้าใจเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้สอนเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนขาดกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบและขาดการฝึกคิดแก้ปัญหา (ลียานา ประทีปวัฒนพันธ์, 2558) นอกจากนี้ วิธีการสอนแบบบรรยายหากเนื้อหาไม่น่าสนใจผู้เรียนอาจตั้งใจฟังเพียงชั่วคราว และความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนยังไม่เท่ากัน อาจทำให้ผู้เรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการคิดและแก้ปัญหา ไม่สามารถทำข้อสอบได้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งทำให้ผู้เรียนให้เกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย และมีเจตคติที่ไม่ดีต่อรายวิชา (ภควดี สุขสงวน และ วราภรณ์ สุขสงวน, 2563)

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ความรู้ต่อกัน ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning (องคอร ประจันเขตต์ และคณะ, 2561) โดยหลักการในการจัดการเรียนรู้คือแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อยที่สมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาพัฒนาความสามารถเพื่อช่วยกันเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายเดียวกันผู้เรียนที่เรียนช้าได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนมากขึ้น ทำให้เกิดความภาคภูมิใจที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งในความสำเร็จของกลุ่ม (Johnson & Johnson, 1997; ระศักดิ์ ศรีสมุทร และคณะ, 2557) โดยการเรียนรู้แบบความร่วมมือนี้มีเทคนิคที่นิยมอย่างแพร่หลายคือเทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technique)

เทคนิคจิ๊กซอว์ (Jigsaw Technique) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ใช้แนวคิดการต่อภาพ โดยผู้คิดค้นคือ Aron et al. (1978) ซึ่งเทคนิคนี้จะใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีหลักการคือแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ที่สมาชิกในกลุ่มมีความสามารถแตกต่างกัน แล้วแบ่งเนื้อหาออกเป็นหัวข้อย่อย ๆ และให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรับผิดชอบในการเรียนรู้แต่ละหัวข้อเปรียบเสมือนกับการต่อจิ๊กซอว์ที่ผู้เรียนมีตัวต่อคนละตัวและมีหน้าที่ต้องนำมาต่อ

เข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ (Gunter, 2007; พุทธชาติ วุโอริ, 2562) เทคนิคจิ๊กซอว์ส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนมากขึ้น เนื่องจากจะค่อย ๆ เรียนรู้ไปที่ละหัวข้อ โดยผู้เรียนไม่รู้สึกว่าเนื้อหาหนักเกินไป (ภควดี สุขสงวน และ วรากรณ์ สุขสงวน, 2563) นอกจากนี้การใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ทำให้พัฒนาความคิดและความเชื่อมั่นของผู้เรียนเนื่องจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายและเสนอความคิดเห็น ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน และเสริมสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมาะสมแก่การเรียนรู้ (พุทธรักษา วุโอริ, 2562) ทั้งนี้ ยังช่วยส่งเสริมทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นการพัฒนาปฏิสัมพันธ์ที่แสดงออกของพฤติกรรมด้านการสื่อสารที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (Wiemann, 1977; พิมพ์ พยุหะ, 2557) สอดคล้องกับการศึกษาของรดาการ ปรางสุข, สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์ (รดาการ ปรางสุข และ สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์, 2561) ที่ทำการศึกษาลักษณะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการศึกษาของสาวิตรี เถาว์โท (2561) ที่ศึกษาผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และเทคนิค LT (Learning Together) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานกลุ่ม ในรายวิชาการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนครพนม ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักศึกษา มีคะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนหลังจากจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์อยู่ในระดับดี

วิธีการทางสุขศึกษา (Health education method) เป็นกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ การรับรู้ และทักษะการปฏิบัติ ด้วยวิธีการที่มีการวางแผนและการออกแบบอย่างเป็นระบบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในรายวิชาสุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ โดยวิธีการทางสุขศึกษาสามารถแบ่งตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมายโดยแบ่งเป็นรายบุคคล ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอน การฝึกอบรม การซักถามและตอบคำถามการใช้บุคคลต้นแบบ การใช้สถานการณ์จำลอง การใช้สื่อการสอน และการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น การสาธิต การฝึกปฏิบัติ ในระดับระหว่างบุคคลหรือรายกลุ่ม ได้แก่ อภิปรายกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ และในระดับองค์กร ชุมชน และสังคมโดยการให้ข้อมูลผ่านทางสื่อ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ เสียงตามสาย สื่อดิจิทัลผ่านอินเทอร์เน็ต รวมถึงการจัดการเรียนรู้เพื่อเพื่อพัฒนาความร่วมมือ (นิตยา เพ็ญศิริณา, 2561)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำเทคนิคจิกซอร์และวิธีการทางด้านสุขศึกษา (Health education method) มาใช้ในการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ซึ่งเป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับนโยบายการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิกซอร์และ Health education method
2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิกซอร์และ Health education method

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ชั้นปีที่ 4 จำนวน 14 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (ยุสนีย์ เจมะ และคณะ, 2561)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิกซอร์และ Health education method
ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา และความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิกซอร์และ Health education method

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิกซอร์และวิธีการทางด้านสุขศึกษา (Health education method) เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. แผนจัดการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับ Health education method จำนวน 10 แผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1. แนวคิดสุขศึกษาและพลศึกษา 2. จุดมุ่งหมายของสุขศึกษา 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสุขภาพ 4. ทฤษฎี Health Belief Model (HBM) 5. Social Learning Theory (SLT) 6. Self-Efficacy Theory 7. Theory of Reasoned Action (TRA) 8. The stage of change model 9.วิธีการทางสุขศึกษา และ 10. การประเมินผลสุขศึกษาในงานสาธารณสุข
2. แบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) จำนวน 40 ข้อ ในประเด็นตามหัวข้อแผนการเรียนรู้ในรายวิชา
3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method โดยพัฒนาแบบประเมินความพึงพอใจเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) (สาวิตรี เถาว์โท, 2561) จำนวน 15 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนจัดการเรียนรู้กับวัตถุประสงค์หรือนิยาม โดยผ่านความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และหากข้อใดได้ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 0.60 ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนิยามตัวแปร หลังจากปรับปรุงแก้ไขแล้ว แบบสอบถามในการศึกษานี้ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งฉบับ อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 รดาการ ปรางสุข และ สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์ (2561)

2. การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษาสาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่ผ่านการเรียนในรายวิชาดังกล่าวมาแล้ว จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยผลการวิเคราะห์แบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น 0.76 – 0.92 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.70 จึงถือว่าแบบสอบถามนี้สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ (อัญญาปารย์ ศิลปนิลมาลย์, 2558)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยประยุกต์จากรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ และ Health education method ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นทดสอบก่อนเรียน ผู้วิจัยอธิบายรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และวิธีการทางด้านสุขศึกษา (Health education method) แล้วเริ่มดำเนินการทดสอบก่อนเรียนรายบุคคล โดยใช้แบบทดสอบความรู้เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ก่อนเรียน (Pre-test) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (Multiple Choice) จำนวน 40 ข้อ ในประเด็นตามหัวข้อแผนการเรียนรู้ในรายวิชา

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นจัดกลุ่มโดยความสามารถของผู้เรียน ผู้สอนจัดแบ่งกลุ่มให้แก่ผู้เรียน โดยสมาชิกในกลุ่มจะมีความสามารถที่แตกต่างกัน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาที่มีผลการเรียนดี ปานกลาง และอ่อน โดยใช้เกรดเฉลี่ยของนักศึกษาและคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนเป็นเกณฑ์ประกอบการพิจารณาจัดกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการมอบหมายงาน ผู้สอนแบ่งเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มรับผิดชอบ และแยกย้ายจากกลุ่มไปจับกลุ่มใหม่กับสมาชิกกลุ่มอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกันโดยใช้วิธีการศึกษาด้วยตนเองจากหนังสือ เอกสารประกอบการสอน ตำรา และจากการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตด้วยตนเอง จากนั้นจึงรวมกลุ่มกันเพื่อสรุปเนื้อหาสำคัญในแต่ละหัวข้อย่อยแล้วนำความรู้ที่ได้ไปให้ความรู้แก่สมาชิกในกลุ่มของตนเอง

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการถ่ายทอดความรู้ สมาชิกในกลุ่มกลับกลุ่มเดิมของตนเองแล้วผลัดเปลี่ยนกันแลกเปลี่ยนความรู้ให้แก่สมาชิกในกลุ่มโดยใช้วิธีการทางด้านสุขศึกษา (Health education method) ได้แก่ การบรรยาย การสาธิตการซักถามและการตอบคำถาม การฝึกปฏิบัติ การอภิปรายกลุ่ม และทบทวนความรู้ร่วมกันในกลุ่ม โดยเรียงตามลำดับของหัวข้อที่ได้รับในแต่ละสัปดาห์

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นทดสอบความรู้ ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนรายบุคคล (Post-test) และแบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method แล้วนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน และนำคะแนนมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รับรางวัลและคำชมเชยจากผู้สอน ส่วนกลุ่มอื่น ๆ จะได้รับคำการชมเชยจากผู้สอนเช่นกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยสถิติที่ใช้วิเคราะห์ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ คะแนนที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียน และค่าคะแนนความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean)

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีค่า Paired t-test กรณีที่กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 (สุริยวดี สุภาพ, 2562)

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรีก่อนและหลังได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ผลการทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	14	40	14.70	3.16	2.17	0.000*
หลังเรียน	14	40	33.20	2.78		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลังได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 33.20 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.78 สูงกว่าก่อนเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 14.70 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.16 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health Education Method ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method

ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1.	นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมในชั้นเรียน	4.56	0.34	มากที่สุด
2.	นักศึกษาสามารถทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด	4.35	0.69	มาก
3.	นักศึกษาสามารถสรุปใจความสำคัญในการเรียนวิชานี้ได้	4.28	0.78	มาก
4.	นักศึกษามีโอกาสได้อภิปรายในชั้นเรียน	4.71	0.57	มากที่สุด
5.	นักศึกษามีความสุขในการร่วมกิจกรรม	4.68	0.29	มากที่สุด
6.	อาจารย์ชี้แจงกิจกรรมให้นักศึกษาเข้าใจได้เป็นอย่างดี	4.71	0.53	มากที่สุด
7.	อาจารย์แนะนำ และดูแลนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง	4.82	0.36	มากที่สุด
8.	กิจกรรมในห้องเรียนกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้	4.67	0.48	มากที่สุด
9.	เนื้อหาในการเรียนเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.72	0.57	มากที่สุด
10.	กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.69	0.37	มากที่สุด
11.	กิจกรรมในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน	4.83	0.23	มากที่สุด
12.	กิจกรรมช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน	4.85	0.46	มากที่สุด
13.	สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้น	4.39	0.87	มาก
14.	การวัดและประเมินผลในชั้นเรียนตรงตามวัตถุประสงค์	4.65	0.42	มากที่สุด
15.	นักศึกษาอยากเรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method กับรายวิชาอื่น	4.52	0.39	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.63	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) โดยข้อที่ได้คะแนนระดับความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรกคือกิจกรรมช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานกลุ่มร่วมกัน ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.46) กิจกรรมในห้องเรียนส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.23) และอาจารย์แนะนำ และดูแลนักศึกษาได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.36)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาของนักศึกษาที่ได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method ในรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษารวมส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษารวมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้นหลังจากได้รับการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method ซึ่งอาจเนื่องมาจากเทคนิคดังกล่าวเป็นเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้ทุกคนได้มีส่วนร่วม และเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกันที่ต้องใช้ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มร่วมกัน โดยผู้เรียนแต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง รวมถึงต้องช่วยสมาชิกในกลุ่มคนอื่น ๆ ด้วย เนื่องจากผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน (รดาการ ปรางสุข, สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์, 2561) โดยผ่านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการทางด้านสุขศึกษา ได้แก่ การบรรยาย การสาธิต การซักถามและการตอบคำถาม การฝึกปฏิบัติ การอภิปรายกลุ่ม และทบทวนความรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้แสดงความคิดเห็นและมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาความสามารถเพื่อช่วยกันเรียนรู้ไปสู่เป้าหมายเดียวกัน ผลงานที่ได้คือความสำเร็จของทุกคนภายในกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนเกิดภาคภูมิใจและกระตือรือร้นในการเรียนรู้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของสาวิตี เถาว์โท (2561) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนที่เรียนด้วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และเทคนิค LT (Learning Together) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานกลุ่มในรายวิชาชีววิทยาออกแบบและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนครพนม มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของรดาการ ปรางสุข และ สิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์. (2561) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของภควดี สุขสงวน และวราภรณ์ สุขสงวน (2563) ที่พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์ และสถิติในชีวิตประจำวัน เรื่องความน่าจะเป็นเบื้องต้น โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วย เทคนิคจิ๊กซอว์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. จากผลการวิจัยพบว่าระดับความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อรูปแบบ การเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method ในรายวิชา สุขศึกษาและพลศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.56) ซึ่งอาจเนื่องมาจากรูปแบบการเรียนรู้ Active Learning ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และ Health education method เน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม มีการร่วมมือร่วมใจกันระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ทุกคนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน ส่งเสริมให้เกิดสัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น อีกทั้งผู้วิจัยได้ออกแบบ วิธีการสอนที่มีกิจกรรมส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน โดยเน้นให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในกิจกรรมในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองและนำความรู้ มาอภิปรายร่วมกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีทัศนคติที่ดีในการเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมี ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญญปารย์ ศิลปนิลมาลย์ (2558) พบว่าผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค จิ๊กซอว์ในรายวิชาหลักการพื้นฐานสำหรับการพัฒนาซอฟต์แวร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ โดยภาพรวมพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.23) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอุมาพร บัวศรี (2562) ที่พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเท คนนิคจิ๊กซอว์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.66)

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ไปทดลองใช้กับวิชาอื่น ๆ ที่ต้องมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน รวมถึงทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่นให้แก่ผู้เรียน
2. การศึกษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ในครั้งถัดไป ควรมีการสังเกต พฤติกรรมของผู้เรียนทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม แล้วให้คะแนนประเมิน รวมถึงมีการสัมภาษณ์ เชิงลึก เพื่อนำผลที่ได้มาพัฒนาผู้เรียน
3. การศึกษาโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ในครั้งถัดไป ควรวิจัยในเชิงทดลอง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างคือกลุ่มควบคุม และกลุ่มทดลอง เพื่อให้สามารถประเมินและเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Aronson, E., Stephan, C., Sikes, J., Blaney, N., & Snapp, M.(1978). *The Jigsaw Classroom*. Beverly Hills. CA & London: Sage Publications.
- Gunter, M.A. (2007). *Instruction: a model approach*. 5th edition. Bostan: Pearson.
- Johnson & Johnson. (1994). *Learning together and along: Cooperative competitive and individualistic learning*. 4th edition. Boston: Allyn & Bacon.
- Wiemann, J. M. (1977). Explication and test of a model of communicative competence. *Human Communication Research*. 3, 195-213.
- นิตยา เพ็ญศิริินภา. (2561). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการส่งเสริมสุขภาพ การตรวจประเมิน และการบำบัดโรคเบื้องต้น. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิมพ์พร พยุหะ. (2557). การใช้การอ่านแบบจิ๊กซอว์เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านการเขียนสรุปความภาษาอังกฤษและทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *พินเนศวร์สาร*, 10(1), 137-148.
- พุทธชาติ วูโอรี. (2562). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับการขอทบทวนหลังการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมทักษะทางสังคมของนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. *วารสารราชภัฏสุราษฎร์ธานี*. 6(2), 173-192.
- ภควดี สุขสงวน และวราภรณ์ สุขสงวน. (2563). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาคณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวันเรื่องความน่าจะเป็นเบื้องต้น โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์. *วารสารครุพิบูลย์*. 7(1), 145-156.
- ยุสนีย์ เจมะ และดวงมณี ดวงรักษ์. (2561). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีผลต่อการคิดเชิงวิจารณ์ญาณวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. *วารสารอัลนूर บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยฟาฏอนี*. 13(24). 25-41.
- รดาการ ปรางสุข และสิทธิศักดิ์ จุลศิริพงษ์. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ร่วมกับแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารราชพฤกษ์*. 16(3), 72-80.
- ลียานา ประทีปวัฒนพันธ์. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องความน่าจะเป็นของนักเรียนห้องเรียน สสวท. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับการเรียนแบบ STAD. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วีระศักดิ์ ศรีสมุทร, ทศนา ประสานตรี และ อนันตรักษ์. (2557). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพลศึกษาเรื่องทักษะพื้นฐานกีฬาฟุตบอลและการควบคุมอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ Jigsaw กับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 4(3), 114-123.
- สาวตรี เถาว์โท. (2561). ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์และเทคนิค LT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานกลุ่มในรายวิชาการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยนครพนม. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*. 10(1), 72-86.
- สุรัชดี สุภาพ. (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7E) ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 (Jigsaw II). *วารสารวิจัยรำไพพรรณี*. 13(3), 80-89.
- หลักสูตรอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. (2561). *มคอ.3 รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์*. สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- อัญญาปารย์ ศิลปนิลมาลย์. (2558). การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ในรายวิชาหลักการพื้นฐานสำหรับการพัฒนาซอฟต์แวร์ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์. *วารสารวิชาการแพรวกาฬสินธุ์มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์ ฉบับพิเศษ มหกรรมวิชาการภูมิปัญญา กลุ่มชาติพันธุ์นานาชาติลุ่มน้ำโขง*. 2(2), 60-70.
- อุมาพร บัวศรี. (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์ 2 ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*. 4(2), 169-182.
- องค์อร ประจันเขตต์, อภิญา อินทรรัตน์, आयพร ประสิทธิ์เวชชากร, พรนภา คำพราว และ หทัยรัตน์ ชาวเอี่ยม. (2561). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิ๊กซอว์เรื่องกระบวนการพยาบาลอนามัยชุมชนต่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และสมรรถนะการพยาบาลอนามัยชุมชนของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลทหารบก*. 19(3), 165-174.

ผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ
ความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
The Effectiveness of A Social Service-Based Instructional Model to
Enhance Good Citizenship Competencies for Undergraduate Students of
Bunditpatanasilpa Institute

ปรเมศวร์ พิชผักหวาน^{1*} สุวรรณ จัยทอง² พิทักษ์ นิลนพคุณ³ กันต์ฤทัย คลังพหล⁴
Paramate Puchpakwan^{1*} Suwana Juithong² Pithack Nilnopkoon³ Kanreutai Klangphahol⁴

¹นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

¹Doctor of Philosophy Program students Curriculum and Instruction
Faculty of Education Valaya Alongkorn Rajabhat University

^{2,3,4}สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

^{2,3,4}Philosophy Program students Curriculum and Instruction
Faculty of Education Valaya Alongkorn Rajabhat University

*Corresponding author E-mail : paramate.puch@vru.ac.th

Received: 25 May 2022

Revised: 01 July 2022

Accepted: 30 September 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี 2) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 คณะศิลปนาฏดุริยางค์ จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม จำนวน 9 แผนจัดการเรียนรู้ รวมใช้เวลา 42 ชั่วโมง ทุกองค์ประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน โดยในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.14) 2) แบบประเมินสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 3) แบบประเมินคุณภาพรายงานกิจกรรมบริการสังคม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One - way Repeated Measures ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) จุดมุ่งหมาย (3) เนื้อหา (4) กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความรู้อย่างไตร่ตรอง ขั้นที่ 4 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผลงาน และ (5) การวัดและประเมินผล ซึ่งมีผลการประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.17) 2) ผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี พบว่า ผู้เรียนมีสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และความรับผิดชอบต่อสังคม เพิ่มขึ้นในแต่ละระยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : รูปแบบการเรียนการสอน / สมรรถนะความเป็นพลเมืองดี / การบริการสังคม

Abstract

The purposes of this research were: 1) to develop a social service-Based instructional model to enhance good citizenship competencies and 2) to study the effectiveness of a social Service-Based instructional model to enhance good citizenship competencies. The 30 samples, selected by multi-stage random sampling method contained second-year undergraduate students of faculty of music and drama. The instruments used in this research were 1) 9 learning activity management plans of a social Service-Based instructional model for 42 hours. All components of instructional model were appropriate and consistent. An overall of suitability was evaluated at the highest level ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.14) 2) a good citizenship competencies assessment with the correspondence index value between 0.80 – 1.00 and a reliability of 0.78 3) a social Service-Based activity assessment with the correspondence index value between 0.80 – 1.00. The statistics used to analyze the data included mean, standard derivation and repeated measures ANOVA.

The research results were found that: 1) a social Service-Based instructional model to enhance good citizenship competencies includes 5 elements: (1) principle (2) objective (3) contents (4) instructional procedure consisted of 5 steps including step 1: preparation step 2: operation step 3: construct reflective knowledge step

4: applying in real situation step 5: evaluation the work, and 5) procedure for productivity measurement and evaluation. An overall instructional model was evaluated at a highest level ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.17). 2) The effectiveness of a social Service-Based instructional model to enhance good citizenship competencies found that the 4 citizenship competencies of students were improved in each stage include ability of teamwork, ability of communication, ability of solving the problem and social responsibility at a significant level of 0.05.

Keywords: Instructional model / Good citizenship competencies / Social service

บทนำ

ประเทศไทยให้ความสำคัญเรื่อง การพัฒนาความเป็นพลเมือง และกำหนดเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษามาโดยตลอด สอดคล้องกับแผนการศึกษาชาติ พ.ศ.2560 – 2579 กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษา และเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลก ศตวรรษที่ 21” โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักของการจัดการศึกษาไว้ในข้อ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และยุทธศาสตร์ชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ข้อมูลด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในประเทศไทย จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตย ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (A Learning Management Model for Democratic Citizenship Development of Upper Secondary School Students) โดย วิวัฒน์ชัย หล่มศรี และ ภาณุวัฒน์ ภักดีวงศ์ (2559) พบว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาโดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งเป็นช่วงวัยสุดท้ายของเยาวชนก่อนเข้าสู่สถานะพลเมืองในมิติการเมือง การปกครองอย่างเต็มตัว ยังคงใช้รูปแบบที่ครูมีบทบาทสำคัญมากกว่าผู้เรียน เน้นท่องจำมากกว่าใช้กิจกรรมที่ก่อให้เกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการฝึกปฏิบัติเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง ในชุมชนและสังคมมีลักษณะแยกสถานศึกษาออกจากชุมชน สิทธิของพลเมือง สอดคล้องกับข้อมูลผลการวิจัยเรื่อง การสอนการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในประเทศไทย: ช่องว่างระหว่างนโยบายของรัฐบาลกับการปฏิบัติ (Pedagogy for Citizenship Education in Thailand: The Gap between Government Policy and Implementation) เทคนิคการสอนที่ครูไทยมั่นใจในการสอนวิชาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองมากที่สุด คือ การบรรยาย การทำงานกลุ่ม

การอภิปรายในชั้นเรียน การทำกิจกรรมโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สื่อการเรียนการสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูใช้มากที่สุด คือ ใบงาน การถามตอบ และหนังสือเรียน

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังที่ได้กล่าวมา การเรียนการสอนด้วยการบริการสังคมสามารถช่วยพัฒนาให้เกิดพฤติกรรมที่ดีในการรับผิดชอบต่อสังคม และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาผู้เรียนเพื่อให้เกิดสมรรถภาพเป็นพลเมืองดี โดยที่ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในประสบการณ์รับใช้ที่มีการจัดเตรียมอย่างดีเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชนและมีความเชื่อมโยงความร่วมมือทั้งของสถานศึกษาและชุมชน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะเพื่อความเป็นพลเมืองดีของสังคมและของชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี
2. เพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากทั้งหมด 5 ภาค ได้แก่ 1) ภาคกลาง จำนวน 494 คน 2) ภาคเหนือ จำนวน 60 คน 3) ภาคใต้ จำนวน 60 คน 4) ภาคตะวันออก จำนวน 40 คน 5) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 180 คน รวมทั้งหมดจำนวน 834 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 คณะศิลปนาฏดุริยางค์ จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage sampling) (กัณฑ์ทัย คลังพหล, 2561) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ใช้การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม แบ่งออกเป็น 13 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม กรุงเทพมหานคร สุพรรณบุรี ลพบุรี อ่างทอง จันทบุรี เชียงใหม่ สุโขทัย นครราชสีมา กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด นครศรีธรรมราช และพัทลุง โดยสุ่มมาได้ 1 จังหวัด คือ นครปฐม มี 4 หน่วยงาน ประกอบไปด้วย 1) คณะศิลปศึกษา 2) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ 3) คณะศิลปวิจารณ์ 4) วิทยาลัยนาฏศิลป์

ขั้นตอนที่ 2 ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยแบ่งตามจำนวนนักศึกษาสุ่มได้ 1 หน่วยงาน คือ คณะศิลปนาฏดุริยางค์ มี 2 สาขาวิชา ได้แก่ 1) สาขานาฏศิลป์ไทย 2) สาขาดุริยางคศิลป์ไทย
ขั้นตอนที่ 3 ใช้การสุ่มอย่างง่าย ได้สาขานาฏศิลป์ไทย มีนักศึกษา จำนวน 30 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่

- รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะ
ความเป็นพลเมืองดี สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่

- สมรรถนะความเป็นพลเมืองดี ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 2) ความสามารถในการสื่อสาร 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ
4) ความรับผิดชอบต่อสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือวิจัย

1. รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี
สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.17)

2. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริม
สมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ทุกองค์ประกอบ
ในแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวม
มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.14)

3. แบบประเมินสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิต
พัฒนศิลป์ โดยใช้การประเมินแบบรูบิก (Rubric) กำหนดเป็นเกณฑ์ระดับคุณภาพ ประเมินเป็นระยะ
ประกอบด้วย 4 สมรรถนะ ได้แก่ 1) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม 2) ความสามารถในการ
สื่อสาร 3) ความสามารถในการแก้ปัญหา 4) ความรับผิดชอบต่อสังคม โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง
1.00 ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78

4. แบบประเมินคุณภาพรายงานกิจกรรมบริการสังคม โดยใช้การประเมินแบบรูบิก (Rubric)
โดยกำหนดเป็นเกณฑ์ระดับคุณภาพ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากการเรียนการสอนโดยรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี มีรายละเอียด ดังนี้

1. ก่อนดำเนินการ

ผู้สอนจัดการปฐมนิเทศเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามรูปแบบแก่ผู้เรียน ประสานงานและนัดหมายกับกลุ่มนักศึกษา พร้อมจัดเตรียมเอกสาร ให้ความรู้พื้นฐานที่มีผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาทางด้านความเป็นพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม จำแนกคำอธิบาย และเนื้อหาของรายวิชา คำโครงการสอน เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงจุดประสงค์การเรียนการสอนและขอบเขตเนื้อหาอย่างชัดเจน ให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการสอนตามรูปแบบและวิธีการดำเนินการสอนในแต่ละขั้นตอน อธิบายบทบาทของผู้สอน บทบาทผู้เรียน รวมทั้งวิธีการประเมิน แนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน และวิธีการศึกษา ได้แก่ เอกสารประกอบการสอน ใบงาน และจัดแบ่งนักศึกษา 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน โดยความสามารถ (นักศึกษา กลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน) โดยตลอดการเรียนการสอนนักศึกษาทุกคนต้องประจำกลุ่มเดิม และให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทำงานร่วมกัน

2. การดำเนินการ

กิจกรรมการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบการเรียนการสอนด้วยการบริการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ โดยมีส่วนที่แสดงถึงแนวทาง วิธีการที่ผู้สอนดำเนินการในขั้นตอนการสอนโดยแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นสร้างความรู้อย่างไตร่ตรอง 4) ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง และ 5) ขั้นประเมินผลงาน

3. การวัดและประเมินผล

การประเมินผลการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอน เป็นการประเมินความสามารถของตามสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนซึ่งประกอบไปด้วย ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และความรับผิดชอบต่อสังคมหลังการเรียนรู้ที่ผู้เรียนนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยการลงบริการสังคม และสามารถสร้างผลงานในรูปแบบงานวิจัย โดยการใช้แบบประเมินสมรรถนะที่เหมาะสม กำหนดเกณฑ์การประเมินเป็นเกณฑ์ระดับคุณภาพ ซึ่งการวัดประกอบด้วยการประเมินเป็นระยะ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ (One - way Repeated Measures ANOVA)
ในการเปรียบเทียบคะแนนจากพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามหัวข้อ ดังนี้

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1) หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดไตร่ตรอง พิจารณาสິงต่าง ๆ เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแสดงความคิดเห็น มุ่งเน้นพัฒนาให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะ เกิดทักษะทางด้านอารมณ์ และการสะท้อนความคิดให้เกิดความเข้าใจ

2) จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเอง ที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ เกิดกระบวนการค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์ใหม่ ผ่านกระบวนการคิดไตร่ตรอง สามารถสะท้อนคิดผลงานโดยการเชื่อมโยงการทำกิจกรรมบริการสังคมสามารถนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่ได้จากการปฏิบัติไปในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และมีความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน

3) เนื้อหาของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เนื้อหารายวิชาความเป็นพลเมืองดีและความรับผิดชอบต่อสังคม หลักสูตรศิลปบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560) คณะศิลปนาฏดุริยางค์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

4) กระบวนการจัดการเรียนการสอน มี 5 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างความรู้อย่างไตร่ตรอง

ขั้นที่ 4 ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผลงาน

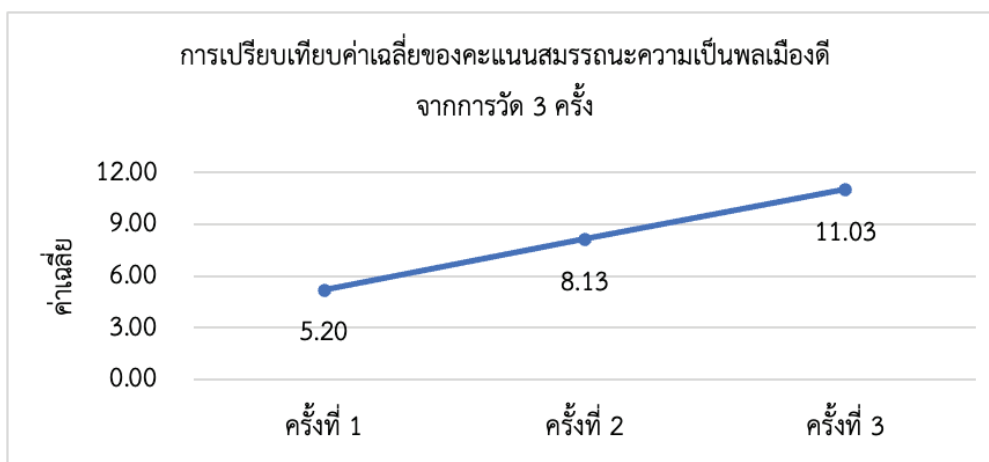
5) การวัดและประเมินผลสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี 4 สมรรถนะ ได้แก่ ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา และความรับผิดชอบต่อสังคม ด้วยแบบประเมินสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีโดยมีเกณฑ์การประเมินแบบ Rubric Score และแบบประเมินผลงาน

2. ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี ด้านความสามารถในการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรีสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษาปริญญาตรีจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

สมรรถนะความเป็นพลเมืองดี (ครั้งที่)	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	ระดับสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี
1	30	12	5.20	0.41	พอใช้
2	30	12	8.13	0.43	ดี
3	30	12	11.03	0.32	ดีมาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี จากการวัดซ้ำจำนวน 3 ครั้ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 5.20, 8.13 และ 11.03) ตามลำดับ แสดงว่านักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีเพิ่มขึ้นตามลำดับการวัด และจากการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง มาแสดงเป็นกราฟเพื่อให้เห็นพัฒนาการของสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีที่สูงขึ้น ดังภาพที่ 1

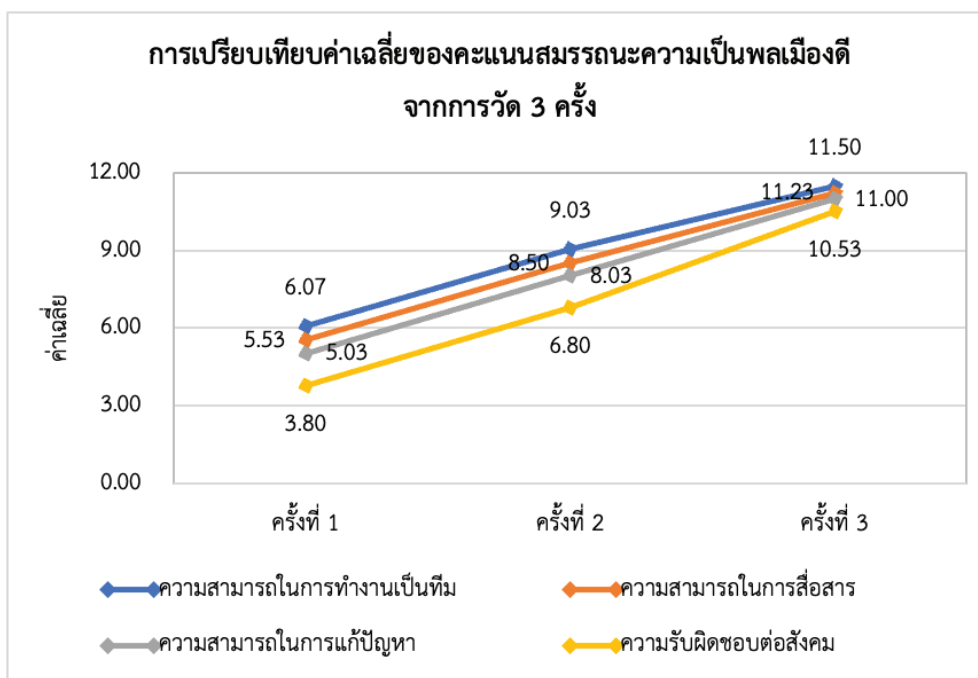

ภาพที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีจากการวัด 3 ครั้ง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษาปริญญาตรีรายด้าน จากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

ครั้งที่	สมรรถนะความเป็นพลเมืองดี							
	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม		ความสามารถในการสื่อสาร		ความสามารถในการแก้ปัญหา		ความรับผิดชอบต่อสังคม	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
1	6.07	0.58	5.53	0.51	5.03	0.49	3.80	0.81
2	9.03	0.49	8.50	0.57	8.03	0.67	6.80	0.71
3	11.50	0.51	11.23	0.73	11.00	0.64	10.53	0.94

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์รายด้าน จากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง เพิ่มขึ้นตามลำดับการวัด และจากการวิเคราะห์ครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำค่าเฉลี่ยรายด้านจากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง มาแสดงเป็นกราฟเพื่อให้เห็นพัฒนาการของสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่สูงขึ้นตลอดระยะเวลาของการทดลอง แสดงดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี จากการวัด 3 ครั้ง

2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียวแบบวัดซ้ำ ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากการวัดซ้ำจำนวน 3 ครั้งด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมทางเดียวแบบวัดซ้ำ (One-Way Repeated Measures ANOVA)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จากการวัดซ้ำ 3 ครั้ง

Source (แหล่งความแปรปรวน)	SS (ผลรวมกำลังสอง ค่าเบี่ยงเบน)	df	MS (ผลรวมกำลังสอง ค่าเฉลี่ย)	F	Sig.
ภายในกลุ่ม					
F_GC	510.422	2	255.211	1953.375	.001
Error	7.578	58	.131		
Mauchly's W = .947, Chi-Square = 1.514, df = 2.00, Sig = .469; Sphericity Assumed					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ($p < .05$)

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์โดยรวม ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบมีหนึ่งตัวประกอบแบบวัดซ้ำ ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ได้ทำการทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติ One-way ANOVA Analysis of Variance with Repeated Measures โดยใช้สถิติ Mauchly's Test of Sphericity พบว่า ความแปรปรวนมีลักษณะเป็น Compound Symmetry ซึ่งหมายถึง ความแปรปรวนของการวัดแต่ละครั้งมีขนาดเท่า ๆ กัน ซึ่งถือว่าไม่เป็นการละเมิดข้อตกลงเบื้องต้น จึงสามารถนำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนมีหนึ่งตัวประกอบแบบวัดซ้ำได้ และใช้วิธี Sphericity Assumed

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ของสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี

สมรรถนะความเป็นพลเมืองดี	ครั้งที่ 1 ($\bar{X} = 5.20$)	ครั้งที่ 2 ($\bar{X} = 8.13$)	ครั้งที่ 3 ($\bar{X} = 11.03$)
ครั้งที่ 1 ($\bar{X} = 5.20$)	-		
ครั้งที่ 2 ($\bar{X} = 8.13$)	2.933*	-	
ครั้งที่ 3 ($\bar{X} = 11.03$)	5.833*	2.900*	-

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ 3 ครั้งสูงขึ้นเป็นลำดับ โดยครั้งที่สาม มากกว่า ครั้งที่สอง และครั้งที่หนึ่ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสูงขึ้นในแต่ละระยะ

3. ผลการประเมินคุณภาพรายงานกิจกรรมบริการสังคม การนำเสนอนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งเป็นรายงานจากรูปแบบการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้จัดทำขึ้นโดยการบริการสังคม ประกอบไปด้วย 6 กลุ่ม

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพรายงานกิจกรรมบริการสังคมของนักศึกษาภาพรวม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. เรื่อง ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชนวัดดาวดึงษาราม	3.11	0.72	ดีมาก
2. เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนวัดดาวดึงษาราม	3.16	0.49	ดีมาก
3. เรื่อง ผลกระทบจากไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนวัดดาวดึงษาราม	3.79	0.41	ดีมาก
4. เรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนวัดดาวดึงษาราม	3.00	0.56	ดี
5. เรื่อง ปัญหามลภาวะฝุ่น pm2.5 ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนวัดดาวดึงษาราม	3.58	0.50	ดีมาก
ภาพรวม	3.33	0.14	ดีมาก

จากตารางที่ 5 คุณภาพรายงานกิจกรรมบริการสังคมของนักศึกษาซึ่งเป็นผลงานจากรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 กลุ่ม มีผลการรายงานกิจกรรมบริการสังคมทั้งหมด 5 เรื่อง ในภาพรวมรายงานกิจกรรมบริการสังคมทั้ง 5 เรื่องของนักศึกษา มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นเรื่องทั้งหมด 5 เรื่อง พบว่ามีผลรายงานกิจกรรมบริการสังคมอยู่ในระดับดีมากจำนวน 4 เรื่อง ประกอบไปด้วย เรื่อง ผลกระทบจากไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนวัดดาวดึงษาราม มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.41) รองลงมาคือเรื่อง ปัญหามลภาวะฝุ่น pm2.5 ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของคนในชุมชนวัดดาวดึงษาราม มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ เรื่อง การจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนวัดดาวดึงษาราม มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.16$,

S.D. = 0.49) และเรื่อง ปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ชุมชนวัดดาวดึงษาราม มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.11, S.D. = 0.72) ส่วนผลรายงานวิจัยที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี มี 1 เรื่อง คือเรื่อง การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนวัดดาวดึงษาราม มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.00, S.D. = 0.56)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและการประเมินผล ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนจัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษา โดยมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนาจากหลักการ แนวคิด และทฤษฎี รวม 7 แนวคิด เป็นกรอบในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน ได้แก่ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน 2) รูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม 3) ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivism) 4) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ (Experiential Learning) 5) ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการบริการสังคม (Service Learning) 6) แนวคิดของความเป็นพลเมืองดี และ 7) สมรรถนะความเป็นพลเมือง นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการเรียนการสอนได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยที่พัฒนาสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี ซึ่งพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียน โดยผู้เรียนได้เรียนรู้ตามแบบการเรียนรู้ของตนเอง ค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและชุมชน ได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติในสภาพจริง ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

ในกระบวนการดำเนินการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนมีผู้เชี่ยวชาญ ด้านหลักสูตรและการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล โดยมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางจัดการเรียนการสอน และสะท้อนความคิดจากการปฏิบัติทุกขั้นตอน โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ก่อนดำเนินการในแต่ละขั้นตอนทำให้รูปแบบการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Joyce and Weil (1986) ที่กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วยหัวข้อสำคัญ คือ หลักการ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอนการดำเนินการ และการวัดและประเมินผล หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้จะเป็นตัวขึ้นกำหนดจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมและขั้นตอน การดำเนินการในรูปแบบการเรียนการสอน ส่วนการวัดและประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ Anderson (1997) ที่กล่าวว่ารูปแบบ การจัดการเรียนรู้จะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่หลักการ วัตถุประสงค์ หลักฐานที่แสดงการยอมรับประสิทธิภาพ

ของรูปแบบนั้น สอดคล้องกับทฤษฎี แคมมณี (2561) ที่กล่าวว่าองค์ประกอบสำคัญที่รูปแบบการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องประกอบด้วย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด หรือความเชื่อที่เป็นพื้นฐานหรือเป็นหลักการของรูปแบบการสอนนั้น การจัดองค์ประกอบให้มีความสัมพันธ์กันจะทำให้สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของระบบหรือกระบวนการนั้น ๆ

2. ผลการศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ พบว่า ผู้เรียนมีสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีสำหรับนักศึกษาปริญญาตรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ อยู่ในระดับดีมาก และมีพัฒนาการดีขึ้นตามลำดับจากการวัดซ้ำจำนวน 3 ครั้ง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นเตรียมการ 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นสร้างความรู้อย่างไตร่ตรอง 4) ขั้นประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง และ 5) ขั้นประเมินผลงาน เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบบริการสังคมเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีที่มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษาหรือความสามารถของนักศึกษาในการนำความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ มาใช้ในการสร้างผลงานในการแก้ปัญหาสังคมร่วมกับบุคคลอื่น และชุมชน และยังสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ด้วย โดยการได้ลงมือปฏิบัติจริง คิดเอง ทำเอง ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2548) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี พบว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี ควรเป็นกระบวนการที่เน้นกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จากชีวิตจริงที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนท้องถิ่น กล่าวโดยวิธีการสร้างการเรียนรู้เพื่อความเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบใหม่ ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง หรือลงมือทำ ผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ บนพื้นฐานของการสร้างทักษะการเรียนรู้ทั้งด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการแก้ไขปัญหา และทักษะการสื่อสารและการร่วมมือทำงาน อีกทั้ง การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้เชิงรุก

นอกจากนี้ การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ได้ศึกษาค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการปฏิสัมพันธ์กับชุมชน ได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติในสภาพจริง ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการเรียนรู้ร่วมกับชุมชนศึกษาปัญหาและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน สามารถสร้างผลงานหรือชิ้นงานได้ด้วยการทำงานร่วมกันกับเพื่อนได้ ที่เป็นดังนี้เพราะผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบบริการสังคม (Service Learning)

รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับ บุปผชาติ ทัทพิกรณ์ (2552) กล่าวว่าหลักการสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และความสำคัญของความรู้เดิม เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ สอดคล้องกับ สหทัยา พลปัทพี และมูลนิธิศึกษาพัฒนา (2550) กล่าวว่าหลักการสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ คือการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงความรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ และสอดคล้องกับซึ่ง วรภัทร ภูเจริญ (2552) กล่าวว่าป็นความรู้ที่เกิดขึ้นจากการค้นพบ (Tacit Knowledge) ต้องมีการลงมือปฏิบัติจริงจึงจะเข้าใจได้เองและเป็นทักษะภายใน (Internal Tacit Knowledge) ซึ่งเน้นการพัฒนาจิตใจของผู้ปฏิบัติ เช่น พัฒนาให้มีสติ เป็นตนเองตามความเป็นจริง รักเพื่อนมนุษย์ รักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเอง การเกิดจิตอาสา โดยการบริการสังคมอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในประสบการณ์รับใช้ที่มีการจัดเตรียมอย่างดีเพื่อตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของชุมชนและมีความเชื่อมโยงความร่วมมือทั้งของสถานศึกษาและชุมชน รวมถึงการบูรณาการเข้าในหลักสูตรรายวิชาการของผู้เรียน และมีการจัดเวลาที่แน่นอนผู้เรียนสามารถคิด พูด และเขียนเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้เรียนได้กระทำ นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้ทักษะความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้เรียนรู้ในสถานการณ์จริง ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีที่พัฒนาขึ้นครั้งนี้ สามารถส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของผู้เรียนสูงขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนสามารถนำกระบวนการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี ที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขึ้น ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาได้จริง และส่งผลให้นักศึกษาเกิดสมรรถนะความเป็นพลเมืองดี และสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษาในกลุ่มอื่น ๆ สิ่งสำคัญคือส่งเสริมให้นักศึกษาได้ค้นคว้าและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้ฝึกฝนและลงมือปฏิบัติในสภาพจริง จะช่วยให้นักศึกษาตระหนักต่อปัญหาและเกิดความรับผิดชอบ ต่อสังคม สามารถนำความรู้และไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบบริการสังคม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีไปใช้ ผู้สอนควรจัดเตรียมสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้พร้อม แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะชุมชนที่จะให้นักศึกษาได้ลงทำกิจกรรมเรียนรู้ในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาชุมชน รวมทั้งความพร้อมของผู้สอนเอง ในบทบาทของการเป็นสนับสนุนและผู้ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทั้งระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน โดยกำหนดระยะเวลาในการลงบริการสังคมให้มากยิ่งขึ้นเพื่อที่จะส่งเสริมสมรรถนะด้านความรับผิดชอบต่อสังคมได้ดียิ่งขึ้นไป

3. เนื้อหาที่เหมาะสมกับขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีควรเป็นเนื้อหาวิชาที่นักศึกษาได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เกิดจากการเรียนรู้ในเนื้อหานั้น ๆ มาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ และสร้างความตระหนักให้นักศึกษาเกิดความรับผิดชอบต่อสังคม

4. ในการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ด้วยแบบประเมินสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องมีการดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงด้วยวิธีการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะความแตกต่างของผู้เรียนและนำข้อมูลมาพัฒนาสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษารายบุคคลต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของบัณฑิตในทุกระดับการศึกษา เช่น ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านการเมือง เป็นต้น

2) ควรศึกษาติดตามผล (follow-up study) พัฒนาการเกี่ยวกับสมรรถนะความเป็นพลเมืองดีของนักศึกษาปริญญาตรีเมื่ออยู่ในระดับชั้นปีที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กันต์ฤทัย คลังพล. (2561). *วิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา*. ปทุมธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ทิตินา แคมมณี. (2561). *ศาสตร์การสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุปผชาติ ทัพพิกรณ์. (2552). *การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2548). *Learning Organization & Knowledge Management*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อริยชน.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี, (2548). *รายงานการวิจัยเอกสารการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์.
- สหทัย พลปลื. (2548). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2579*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิก จำกัด.

- หล่มศรีว., & รักดีวงศ์ภ. (2559). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองตามระบอบประชาธิปไตยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. *Academic Journal: Uttaradit Rajabhat University*, 11(2), 287-302. Retrieved from <https://ph01.tci-thaijo.org/index.php/uruj/article/view/77118>
- Anderson, T. P. (1997). *Using Models of Instruction*. In C. R. Dills and A. J. Romiszowski (eds). *Instructional Development Paradigms*. Englewood Cliffs, NJ: Educational Technology Publications.
- Joyce, B. & Wiel, M. (1986). *Model of Teaching*. Englewood Cliffs NJ: Prentice - Hall.

การเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิต
บนความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล
Active learning by demonstration method on individual
differences Learning style

ณภัทร ญาโนภาส

Napat Yanopas

สาขาการท่องเที่ยวและการบริการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

Department of Tourism and Hospitality, Faculty of Management Science,

Muban Chom Bueng Rajabhat University.

Corresponding author E-mail : aj.napat@hotmail.com

Received: 23 June 2022

Revised: 11 August 2022

Accepted: 15 November 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้และผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีน บนความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล ใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R & D) กระบวนการสอนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ปี 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 หมู่เรียน รวมทั้งสิ้น 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ 2) แบบสอบถามการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิต 3) แบบสัมภาษณ์และประเมินความพึงพอใจกิจกรรมการเรียนการสอนรูปแบบการสาธิตและสถานการณ์จำลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวน (Variance) t-test independent

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักศึกษามีความชื่นชอบทั้งสามด้าน ชื่นชอบการเขียนตัวอักษรจีน ออกเสียงจีน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในระดับมาก ยกเว้นชื่นชอบการรายงานเนื้อหาหน้าชั้นเรียน ประกอบกับผลการวิเคราะห์ความแตกต่างการเรียนรู้ระหว่างบุคคล พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความมั่นใจ ถ้าที่จะแสดงออก บรรยายหน้าชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) และมีความเข้าใจต่อการเรียนรู้เนื้อหา (ส่วนบุคคล) ภายในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) 2) ผลการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองของความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคลของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน จากการจัดการ

เรียนรู้แบบสาธิตและสถานการณ์จำลองที่เหมือนกัน ทางด้านการเตรียมพร้อมก่อนการเรียนรู้ทุกครั้ง การได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนกิจกรรมภายในห้องเรียน การมีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจ

คำสำคัญ : การเรียนรู้แบบสาธิต / การเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง / การสอน / ไวยากรณ์จีน

Abstract

This research aimed to study the result of differences between individuals regarding learning styles, the effect of using the active learning model Active learning, by learning demonstration and simulated learning, The demonstration learning management and simulation learning had been implemented through the research and development model (R&D) in a teaching process. The targeted group was the fourth-year undergraduate students who were studying in the second semester of academic year 2021 from two sections for thirty-four students. The research instruments consisted of 1) questionnaire for individuals regarding the learning styles 2) questionnaire for the demonstration learning and teaching model 3) interview and satisfaction survey form of the demonstration learning and teaching and simulation model. The data were analyzed through a percentage, mean, standard deviation (SD), variant, and t-test independent.

The research result presented that 1) students had preferences in all three aspects as Chinese alphabet writing, Chinese pronouncing, and doing activities with the friends at a high level, except presenting the report content in front of the class. In addition to the analysis of differentiation of individual learning styles, the study found that the respondents were confident to present the report in front of the class at a moderate level at overall ($\bar{X} = 3.02$) and understood the content learning (individually) ($\bar{X} = 3.26$). Scenarios of differences in learning style between individuals of the two groups of learners are different, from the same demonstration and simulated learning arrangements: in preparation before every study, Get knowledge from the content of teaching, activities within the classroom, having a form of communication knowledge within the content to be understood.

Keyword: Demonstration Learning / Simulation Learning / Teaching / Chinese Grammar

บทนำ

ลีลาการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล มีความสำคัญต่อผู้เรียน ในการจัดการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่าง ความชื่นชอบของแต่ละบุคคล คนบางคน เรียนรู้ได้ดีจากการใช้สายตา หรือการสังเกต (Visual) บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการพูด (Talking) บางคน จะเรียนรู้ได้ดีจากการฟัง (Auditory) และบางคนเรียนรู้ได้ดีจากการใช้มือหรือการสัมผัส (Touching) บรรยากาศในชั้นเรียน ความกดดัน ความเร่งรีบ ความผ่อนคลาย การทำงานเป็นกลุ่ม การทำงาน เดี่ยวล้วนส่งผลต่อลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) ของบุคคลนั้น สุรางค์ โค้วตระกูล (2565) และ มงคล เสนามนตรี (2542) ให้ความเห็นว่าไม่มีวิธีสอนใด ๆ สร้างขึ้นมาแล้วเหมาะกับการเรียนใน ทุกรูปแบบ อีกทั้งผู้เรียนแต่ละคนต่างมีความแตกต่างกัน

ในรายวิชา “การสอนไวยากรณ์จีน” นักศึกษาหรือ “คุณครู” ในอนาคต มีหน้าที่เผยแพร่ ความรู้ให้กับลูกศิษย์ การเรียนรู้ในรายวิชาที่จัดขึ้นด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก หรือ Active Learning เป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ ผักผัน บ่มเพาะ ลักษณะนิสัยการถ่ายทอดความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และหากการจัดการเรียนการสอนเป็นตามที่ พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย (2546) ค้นพบว่า ปัญหาการ จัดการเรียนการสอนภาษาในระดับอุดมศึกษานั้น มีปัญหาทั้งในด้านผู้สอนและผู้เรียนทั้งสองด้าน ในด้านผู้สอน ผู้สอนอาจไม่ได้มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนคิด และนำเอาความรู้ที่ เรียนไปใช้ประโยชน์ได้จริง จากข้างต้น จึงกล่าวได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เน้นให้ ผู้เรียนได้คิด นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ตามที่ อัญชลี ทองเอน และมธุรส จงชัยกิจ (2555) กล่าวว่า “ในระดับสถาบันอุดมศึกษา จะต้องจัดการเรียนการสอนที่ลดบรรยากาศตึงเครียดและเน้น ส่งเสริมกิจกรรมที่ดีต่อการพัฒนาผู้เรียน พร้อมทั้งมีวิธีการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติ ของเนื้อหาและระดับของผู้เรียน”

ฉะนั้นการเรียนรู้แบบสาธิตในรายวิชาด้าน “การสอน” เป็นกระบวนการที่ผู้สอนทำการ แสดงหรือการกระทำให้คุณเป็นตัวอย่างพร้อมกับอธิบาย ให้ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการสังเกต จากกระบวนการขั้นตอนในการสาธิตนั้น ๆ ตามที่ อาทิตยา พันธุ์เสถียร (2560) กล่าวว่า วิธีการสอนแบบสาธิตเป็นวิธีการที่ดีวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จากคุณครูผู้สอน ทักกะด้วยการปฏิบัติทำจริง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้โดยมีประเด็นที่เห็นได้ชัดคือผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนและทักษะการปฏิบัติเกินเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 70 และในรายวิชา “การสอนไวยากรณ์ จีน” นี้ ผู้เรียน เรียนรู้จากการสาธิตพร้อมกับการปฏิบัติ จากสถานการณ์จำลองที่กำหนดขึ้น เป็นการ เรียนรู้ที่อยู่ในสถานการณ์ที่สร้างขึ้นใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด มีข้อกำหนดให้ผู้เรียนได้ฝึก คิดแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ตามที่ วรวิสา สำราญเนตรและนิตยา กออิสรานภาพ (2562) กล่าวว่าเพื่อความสอดคล้องกับระบบสุขภาพที่เปลี่ยนไปและความต้องการของสังคม การสอนที่ผ่านมาเป็นรูปแบบการสอนแบบบรรยาย ทำให้ผู้เรียนมองภาพการเจ็บป่วยในชั้นวิกฤตได้ ไม่ชัดเจน ฉะนั้นการจัดการเรียนการสอนจากสถานการณ์จำลอง (Simulation-Based Learning)

ช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามสถานการณ์ บทบาท ที่สะท้อนความเป็นจริง

การเรียนรู้ภาษาพร้อมกับการนำมาเผยแพร่ทำการสอนในเรื่องไวยากรณ์ในภาษาจีน เป็นสิ่งที่ยากยิ่งสำหรับผู้เรียนที่ขาดความใส่ใจ ความสม่ำเสมอต่อการเรียน หากเป็นการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น ๆ ไปแล้วนั้น การมีความรู้ในตัวบริบทของเนื้อหา ความแม่นยำในเนื้อหา การออกเสียง ความหมาย โครงสร้าง ต่างเป็นสิ่งที่ต้องมีการเรียนรู้ ฝึกฝน ให้เหมาะกับระดับของผู้เรียน หรือสามารถดึงศักยภาพที่มีของผู้เรียนแสดงออกมาได้ ความชื่นชอบของผู้เรียนในการเรียนรู้ ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน ไวยากรณ์ ความมั่นใจ การกล้าแสดงออก หรือความต้องการที่จะมีความรู้เพิ่มเติมในด้านใดด้านหนึ่ง ต่างส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เพื่อที่จะทราบถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ ความพึงพอใจและประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ พร้อมแนวทางในการจัดการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

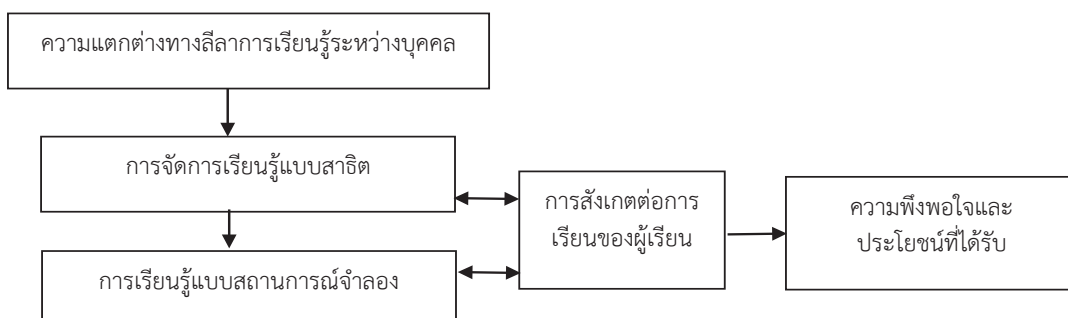
1. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้
2. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีน บนความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ คือ นักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ (ค.บ.) สาขาภาษาจีน รายวิชาการสอนไวยากรณ์จีน ชั้นปีที่ 4 รวมทั้งสิ้นจำนวน 34 คน ที่ได้ลงเรียนวิชาไวยากรณ์ภาษาจีนมาแล้วหนึ่งภาคเรียน และทำการลงเรียนรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีนในภาคเรียนที่ 2 โดยผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

กระบวนการแนวความคิด

โดยสำรวจความแตกต่างทางการขึ้นชอบ ความมั่นใจ การเข้าใจเนื้อหา ระดับความรู้เดิมของ ภาษา การเตรียมตัวก่อนการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล เพื่อทราบถึงความแตกต่างทางการเรียนรู้ระหว่าง บุคคล ด้วยการสอนแบบสาธิตและสถานการณ์จำลอง เป็นวิธีการสอนภายใต้กรอบการสอนในรูปแบบ active learning ด้วยการสังเกตต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียน และผู้เรียนใช้คำดู หูฟังและจดจำ ผู้วิจัยทำการสังเกตผู้เรียน ด้วยการที่ผู้เรียนปฏิบัติออกมาในรูปแบบสถานการณ์จำลองตามบทบาท ที่ได้รับ และสอบถามความพึงพอใจ ประโยชน์ที่ได้รับ จำแนกเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง บุคคลของทั้งสองกลุ่มเรียน หรือรายบุคคล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพ กำหนดปัญหาในการวิจัยสำรวจวรรณกรรม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่าง บุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ แบบสอบถามการเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิต การประเมินความพึงพอใจรูปแบบการเรียนการสอนแบบสาธิตและสถานการณ์จำลอง ในรูปแบบ มาตรฐานค่า 5 ระดับ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ ส่วนที่ 3 แบบสอบถามการเรียนการสอนใน รูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิตและการประเมินความพึงพอใจรูปแบบการเรียนการสอนแบบสาธิต และสถานการณ์จำลอง ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เมื่อสร้างเสร็จให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน หาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งพบว่ามีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับการเรียน การสอนในรูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิตและรูปแบบการเรียนการสอนสถานการณ์จำลอง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสาธิต จำนวน 2 กิจกรรม กิจกรรมละ 4 ชั่วโมง ใช้เวลาทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1.ขั้นเตรียมการสอน กำหนดจุดประสงค์ การเรียนรู้ ศึกษาเนื้อหาสาระจัดลำดับ เตรียมกิจกรรม อุปกรณ์ วิธีการสาธิต วิธีการประเมินผล 2. ขั้นสาธิต แจ้งจุดประสงค์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ บอกให้ผู้เรียนรู้บทบาทของตนเอง ผู้สอนดำเนินการสาธิต 3. ขั้นสรุป เรียนสรุปผลที่เกิดจากการสาธิต บันทึกขั้นตอนและ ผลการสาธิต 4. วัดและประเมินผล ผู้เรียนทดลองปฏิบัติการสอนตามสถานการณ์จำลองภายในชั้นเรียน ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสาธิต นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อประเมินหาความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กิจกรรมการเรียน การสอนก่อนนำไปใช้ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของกิจกรรมการเรียนรู้โดยการสาธิต

ได้แก่ แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ตรวจสอบรายการ (Check List) เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ 1) จากแบบสอบถาม นักศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 16 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 18 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 34 คน ภายในชั้นเรียนก่อนทำการเรียนการสอนในเนื้อหา เพื่อหาความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล 2) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย ทฤษฎี การสังเกต นำมาออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ แจกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ สร้างข้อคำถามแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 จำนวน 15 คน กลุ่มที่ 2 จำนวน 19 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 34 คน ภายในชั้นเรียน หลังจากทำการเรียนการสอนในเนื้อหาเสร็จสิ้น โดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอน การเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) การจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการจัดการเรียนรู้สถานการณ์จำลอง โดยที่นักศึกษาได้เรียนรู้เนื้อหา พร้อมทั้งฝึกฝนการฟัง อ่าน ความเข้าใจในตัวเนื้อหาเสร็จสิ้น หลังจากนั้นทำการสาธิตการสอนคำบอกทิศทาง (方位词) ในภาษาจีนและทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งสร้างสถานการณ์จำลองให้นักศึกษาได้ทดลองการสอนคำบอกทิศทาง (方位词) ในภาษาจีนตามสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นจากตัวอย่างการสอนคำบอกทิศทาง เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ผู้เรียนสรุปผลที่เกิดจากการสาธิต แสดงความคิดเห็น บันทึกขั้นตอนและผลการสาธิต

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ การหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความแปรปรวน (Variance) t-test independent ข้อมูลทั่วไปและแบบสอบถาม ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ แบบประเมินความพึงพอใจการเรียนการสอน ในรูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิต แบบสัมภาษณ์การเรียนการสอนในรูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิต และสถานการณ์จำลอง แบบประเมินความสอดคล้องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบการเรียนรู้แบบสาธิต

สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปรปรวน (Variance) และ t-test independent

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แปลผลตามเกณฑ์ของ เบสท์และ คาค์น (Best & Kahn, 1993) ค่าคะแนนดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง น้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง น้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูล การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulate) โดยการนำข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งบุคคลที่แตกต่างกัน นักศึกษาแต่ละคน กลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน หมู่เรียนที่แตกต่างกัน ข้อมูลจากแหล่งเวลาที่แตกต่างกัน การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulate) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต แบบสอบถาม ซักถาม แบบสัมภาษณ์ ศึกษาเอกสารประกอบ

การจัดระเบียบข้อมูล (Data Classification) เมื่อได้ข้อมูลที่รวบรวมมา ผู้วิจัยแยกแยะข้อมูลการสอบถาม การสัมภาษณ์ บันทึกวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎี โดยเป็นรูปแบบการตีความสร้างข้อสรุป (Conclusion Interpreting) การวิเคราะห์โดยการจำแนกชนิดของข้อมูล (Typological Analysis) เป็นการจำแนกข้อมูล ลดทอนข้อมูลออกเป็นชนิด ๆ ที่ต่อเนื่องกัน ในรูปแบบข้อความตาราง การบรรยาย แสดงข้อมูลจากกระบวนการวิเคราะห์ ทำความเชื่อมโยงสร้างข้อสรุป (บุษกร เชี่ยวจินดาภานต์, 2561)

ตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้บนความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ วิชาการสอนไวยากรณ์จีน สาขาวิชาภาษาจีน ระดับปริญญาตรี

ตัวแปรตาม คือ ผลการจัดการเรียนรู้โดยรูปแบบการสอนแบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ผลการวิจัย

ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ ในรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีน

ข้อมูลพื้นฐานโดยสรุปมีดังนี้ เพศหญิง จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 94.11 เพศชายจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 5.89 กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ภูมิลำเนาตามที่อยู่อาศัยในบัตรประชาชน จังหวัดราชบุรี จำนวน 22 คน จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 คน จังหวัดอุบลราชธานีจำนวน 4 คน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 2 คน จังหวัดศรีสะเกษ 2 คน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 1 คน อายุระหว่าง 21-24 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 97.06 มากกว่าหรือเท่ากับ 25 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2.94

ตารางที่ 1 ความแตกต่างการเรียนรู้ของบุคคลด้านการขึ้นขอบ

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ขึ้นขอบการเขียนตัวอักษรจีน	3.50	0.78	มาก
ขึ้นขอบการอ่านออกเสียง	3.50	0.74	มาก
ขึ้นขอบการรายงานเนื้อหาหน้าชั้นเรียน	3.11	0.80	ปานกลาง
ขึ้นขอบการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน	3.94	0.91	มาก
รวม	3.51	0.49	มาก

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างการเรียนรู้ของบุคคล พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความขึ้นขอบการเขียนตัวอักษรจีนในระดับมาก อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.50$) มีความขึ้นขอบการอ่านออกเสียงในระดับมาก อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.50$) มีความขึ้นขอบการรายงานเนื้อหาหน้าชั้นเรียนในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.11$) มีความขึ้นขอบการทำกิจกรรมร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนในระดับมาก อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.94$) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นขึ้นขอบการรายงานเนื้อหาหน้าชั้นเรียน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า นักศึกษามีขึ้นขอบทั้งสามด้าน ขึ้นขอบการเขียนตัวอักษรจีนออกเสียง การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ความแตกต่างการเรียนรู้ของบุคคลด้านความมั่นใจและเข้าใจ

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
มีความมั่นใจ กล้าที่จะแสดงออก บรรยายหน้าชั้นเรียน	3.02	0.75	ปานกลาง
ความเข้าใจต่อการเรียนรู้เนื้อหา (ส่วนบุคคล) ภายในชั้นเรียน	3.26	0.66	ปานกลาง

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างการเรียนรู้ของบุคคล พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความมั่นใจ กล้าที่จะแสดงออก บรรยายหน้าชั้นเรียนในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.02$) มีความเข้าใจต่อการเรียนรู้เนื้อหา (ส่วนบุคคล) ภายในชั้นเรียนในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.26$) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบประเมินระดับความรู้เดิม

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ความรู้ที่มีมาของตนเองก่อนการเรียนรายวิชาในปัจจุบัน	3.02	0.57	ปานกลาง
ความพึงพอใจในความรู้ของตนเองก่อนเรียน	2.94	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้ที่มีอยู่ พบว่า นักศึกษาประเมินความรู้ที่มีมาของตนเอง ก่อนการเรียนรายวิชาในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลางอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.02$) นักศึกษามีนักศึกษามีความพึงพอใจในความรู้ของตนเองก่อนเรียนมากน้อยเพียงใดอยู่ในระดับปานกลางอยู่ที่ ($\bar{X} = 2.94$) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิเคราะห์พบว่า หากต้องการเพิ่มพูนความรู้ด้วยตนเอง นักศึกษาคิดว่าต้องทำการศึกษาข้อมูลด้านใด พบว่า ทุกด้านที่กล่าวมา 20 คน คิดเป็นร้อยละ 58.83 ด้านไวยากรณ์ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65 การอ่านออกเสียง 2 คนคิดเป็นร้อยละ 5.88 การฟัง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 การพูด 4 คนคิดเป็นร้อยละ 11.76

ตารางที่ 4 การเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าเรียน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
การเตรียมพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้ง เช่น การศึกษาในบทเรียนก่อนเข้าเรียน	3.28	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์จึงประเมินตนเองตามความจริง ในเรื่องการเตรียมพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้ง เช่น การศึกษาในบทเรียนก่อนเข้าเรียน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.28$)

ตารางที่ 5 ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนมีความเกี่ยวข้องกับรายวิชา	3.47	0.66	ปานกลาง
เนื้อหาแต่ละส่วนในการทำการสอนมีความสอดคล้องกัน	3.41	0.65	ปานกลาง
นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหาในการนำเนื้อหาความรู้มาปฏิบัติการเรียนการสอนในชั้นเรียน	3.50	0.74	ปานกลาง

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน พบว่า เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอน มีความเกี่ยวข้องกับรายวิชา อยู่ในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.47$) เนื้อหาแต่ละส่วนในการทำการสอนมีความสอดคล้องกัน อยู่ในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.41$) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเนื้อหา ในการนำเนื้อหาความรู้มาปฏิบัติการเรียนการสอนในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.50$) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 6 สิ่งที่ได้รับด้านความรู้ความเข้าใจความพึงพอใจ

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนกิจกรรมภายในห้องเรียน	3.58	0.70	มาก
มีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจ	3.60	0.70	มาก
มีความพึงพอใจต่อความรู้ที่ได้รับ	3.58	0.85	มาก

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์สิ่งที่ได้รับด้านความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ พบว่า ได้ได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอน กิจกรรมภายในห้องเรียน อยู่ในระดับมากอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.58$) มีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจ อยู่ในระดับมากอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.60$) มีความพึงพอใจต่อความรู้ที่ได้รับ อยู่ในระดับมากอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.58$) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 ด้านกิจกรรมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
	$\bar{X}$	S.D.	
มีการทำกิจกรรมภายในชั้นเรียน	3.47	0.56	ปานกลาง
กิจกรรมที่ทำภายในชั้นเรียนมีความสร้างสรรค์ต่อเนื้อหาการเรียนการสอน	3.35	0.64	ปานกลาง
นักศึกษามีความชื่นชอบพึงพอใจต่อกิจกรรมภายในชั้นเรียน	3.26	0.70	ปานกลาง

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์กิจกรรม สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ พบว่า มีการทำกิจกรรมภายในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลางอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.47$) กิจกรรมที่ทำภายในชั้นเรียนมีความสร้างสรรค์ต่อเนื้อหาการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.35$) นักศึกษามีความชื่นชอบพึงพอใจต่อกิจกรรมภายในชั้นเรียน อยู่ในระดับปานกลาง อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.26$) ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 8 การนำไปประยุกต์ใช้และความพึงพอใจ

รายการ	ระดับความ คิดเห็น		แปล ผล
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการนำไปประยุกต์ใช้และความพึงพอใจ			
จากเนื้อหาความรู้ที่ได้รับความสามารถในการนำไปประยุกต์ใช้ในการงานอาชีพในอนาคต	3.73	0.66	มาก
ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้คำบอกทิศทาง 方位词 โดยวิธีการสาธิตที่อาจารย์ปฏิบัติให้ดู	3.62	0.87	มาก
ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้สถานการณ์จำลองที่นักศึกษาออกมาฝึกปฏิบัติหน้าชั้นเรียน	3.53	0.84	มาก

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์การนำไปประยุกต์ใช้ พบว่า ด้วยความสามารถของนักศึกษา และเนื้อหาความรู้ที่ได้รับ นักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการงานอาชีพในอนาคตได้กิจกรรมภายในห้องเรียน อยู่ในระดับมากอยู่ที่ ($\bar{X} = 3.58$)

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้คำบอกทิศทาง 方位词 โดยวิธีการสาธิตที่อาจารย์ปฏิบัติให้ดู พบว่า อยู่ในระดับมาก อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.62$)

ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้สถานการณ์จำลองที่นักเรียนออกมาฝึกปฏิบัติหน้าชั้นเรียน (หลังจากดูจากการสาธิตจากอาจารย์แล้ว) พบว่า อยู่ในระดับมาก อยู่ที่ ($\bar{X} = 3.53$)

ตารางที่ 9 ตารางเปรียบเทียบแสดงผลการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติ t-test ของนักศึกษาสองหมู่เรียน

ประเด็นการเปรียบเทียบ	กลุ่มที่ 1		กลุ่มที่ 2		t	P
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. จงประเมินตนเองตามความจริง ในเรื่องการเตรียมพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้ง เช่น การศึกษาในบทเรียนก่อนเข้าเรียน	3.60	0.63	2.89	0.93	2.49	0.018
2. ได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนและกิจกรรมภายในห้องเรียน	3.93	0.704	3.32	0.582	2.80	0.009
3. มีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจ	3.93	0.73	3.37	0.59	2.42	0.021

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 ข้อ1 พบว่า การเตรียมพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้งของทั้งสองกลุ่ม เมื่อนำมาเปรียบเทียบ พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า การเตรียมพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้งของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มที่ 1 มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้งมากกว่ากลุ่มที่ 2

จากตารางที่ 9 ข้อ 2 พบว่า ได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนและกิจกรรมภายในห้องเรียนของทั้งสองกลุ่ม มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า ได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนและกิจกรรมภายในห้องเรียนของทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของทั้งสองกลุ่มที่เหมือนกัน แต่กลุ่มที่ 1 ได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนและกิจกรรมภายในห้องเรียนมากกว่ากลุ่มที่ 2

จากตารางที่ 9 ข้อ 3 พบว่า มีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจของทั้งสองกลุ่ม มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นจึงสามารถสรุปผลการศึกษาได้ว่า มีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาที่เหมือนกัน แต่นักศึกษาของทั้งสองกลุ่มมีความเข้าใจที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยกลุ่มที่ 1 มีความเข้าใจต่อการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาจากผู้สอนได้ดีกว่ากลุ่มที่ 2

สรุปผลการวิจัย

1. ความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคล เกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ ในรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีน ขั้นตอนก่อนการรับเนื้อหาข้อมูล ก่อนการเริ่มทำการสอน ด้านเขavnปัญหา สไตล์การคิด สไตล์การเรียนรู้ การสร้างสรรค์ เปรียบเทียบความรู้ที่มีอยู่กับที่ ได้มาของนักศึกษาแต่ละบุคคลก่อนการเริ่มเรียน สรุปได้ดังนี้ คือ นักศึกษามีความชื่นชอบทั้งสามด้าน ชื่นชอบการเขียนตัวอักษรจีน ออกเสียงจีน การทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในระดับมาก ยกเว้นชื่นชอบการรายงานเนื้อหาหน้าชั้นเรียน ประกอบกับผลการวิเคราะห์ความแตกต่างการเรียนรู้ของบุคคล พบว่า ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความมั่นใจ ถ้าที่จะแสดงออก บรรยายหน้าชั้นเรียนและมีความเข้าใจต่อการเรียนรู้เนื้อหา (ส่วนบุคคล) ภายในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีน บนความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม พบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผู้เรียนกลุ่มที่ 2 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 กลุ่มมีความแตกต่างกัน ทางด้าน การเตรียมพร้อมก่อนการเรียนรู้ทุกครั้ง การได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนกิจกรรมภายในห้องเรียน การมีรูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจ ทั้งหมดนี้ แสดงให้เห็นว่า ความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคลของผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน จากการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและสถานการณ์จำลองที่เหมือนกัน

ด้านเนื้อหาการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาการเรียนการสอน พบว่า เนื้อหาในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง จากการสัมภาษณ์ นักศึกษากลุ่มที่ 1 กล่าวว่า “คำศัพท์บางคำมีการเรียนผ่านตามาบ้างแล้ว แต่ยังขาดในเรื่องการนำมาใช้จริง เนื้อหานี้

“ไม่ยากและง่ายจนเกินไป” จากผลการปฏิบัติการสาธิตและสถานการณ์จำลอง คำศัพท์ที่ใช้ 上下左右 前后 旁边 เป็นต้น นักศึกษามีความคล่องแคล่วในการใช้และรับรู้ได้รวดเร็วขึ้นตามลำดับการเรียนรู้ที่ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในส่วนความรู้ ความเข้าใจ ความพึงพอใจ จากเนื้อหาการเรียนการสอน กิจกรรมภายในห้องเรียนอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน และ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ทางด้านการนำไปประยุกต์ใช้ในการงานอาชีพในอนาคตได้อยู่ในระดับมาก

ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการเรียนรู้เชิงรุก Active learning โดยการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการสอนไวยากรณ์จีนบนความแตกต่างทางลีลาการเรียนรู้ระหว่างบุคคล สรุปได้ดังนี้ คือ ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้คำบอกทิศทาง 方位词 โดยวิธีการสาธิตที่อาจารย์ปฏิบัติให้ดู พบว่า อยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้สถานการณ์จำลองที่นักเรียนออกมาฝึกปฏิบัติหน้าชั้นเรียน (หลังจากดูจากการสาธิตจากอาจารย์แล้ว) พบว่า อยู่ในระดับมากเช่นกัน

อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการสอนโดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตให้นักศึกษาได้เห็นและนำไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสม และหลังจากนั้นใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองคือหลังจากสาธิตแล้วจึงทำสถานการณ์จำลองขึ้นมา โดยมีนักศึกษาแสดงบทบาทเป็นอาจารย์ในชั้นเรียน เพื่อนเป็นนักศึกษาที่ถูกเชิญออกมาทำกิจกรรมหน้าชั้นเรียน และเพื่อนที่นั้งเป็นนักเรียนในชั้นเรียน เช่นเดียวกับการเรียนรู้ทางพุทธิปัญญาที่พบว่าผู้เรียนเรียนรู้โดยการสังเกต

การเรียนรู้จากการสังเกตประกอบด้วยสองขั้น คือขั้นการรับมา ซึ่งเป็นกระบวนการการเรียนรู้ทางพุทธิปัญญาและขั้นต่อไปคือ ขั้นการกระทำ แสดงตัวอย่างของการกระทำ ทำซ้ำ พร้อมอธิบายชี้แนะขั้นตอนให้นักศึกษา จัดเวลาให้นักศึกษามีโอกาสที่จะแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวแบบให้แรงเสริมบวกแก่นักศึกษาที่สามารถเลียนแบบได้อย่างถูกต้อง (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2565) จะเห็นได้ว่าอาจารย์ทำการสาธิต นักศึกษาทำการสังเกต และนำไปปฏิบัติ เลียนแบบ ประยุกต์ใช้ในรูปแบบบทบาทสมมติ การที่มีตัวอย่าง หรือตัวแทนในการปฏิบัติสาธิตให้ดูก่อน พร้อมอธิบายจะช่วยลดความกังวล ความกลัว ความไม่มั่นใจของนักศึกษาได้ส่วนหนึ่ง เป็นเช่นเดียวกับการศึกษาการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองในการพยาบาลผู้ป่วย

การศึกษาการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองในการพยาบาลผู้ป่วยที่พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบใช้สถานการณ์จำลองส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออก เกิดความสนใจในการเรียนรู้ (วรวิษา สำราญเนตรและนิตยา กออิสรานภาพ, 2562) แต่ทั้งนี้ ความแตกต่างของการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลก็สำคัญ หากไม่ว่าจะทำอย่างไร ผู้เรียนเองยากที่จะก้าวผ่านความกล้าในตนเอง

มุ่งเพียงแต่ความหวังที่ฝากไว้ในตัวผู้อื่น หรืออาจารย์ผู้สอน ความสำเร็จในการเรียนรู้ย่อมยากที่จะเกิดขึ้น จากงานวิจัยนี้พบว่าผู้เรียนจำนวนหนึ่ง ชื่นชอบการรายงานเนื้อหาหน้าชั้นเรียนและมีความมั่นใจกล้าที่จะแสดงออกอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นระดับที่น้อยกว่าในด้านอื่น ๆ หมายความว่าผู้เรียนมีความไม่มั่นใจในตนเอง เพราะการเรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก มีการแสดงออกพูดคุยโต้ตอบ ซักถาม ทำกิจกรรมอยู่ตลอด จากการสัมภาษณ์ นักศึกษากลุ่มที่สองคนหนึ่งกล่าวว่า “มีความกดดันเล็กน้อย” อีกทั้งนักศึกษาได้ประเมินความรู้ที่มีมาของตนเอง ก่อนการเรียนรายวิชาในปัจจุบัน และมีความพึงพอใจในความรู้ของตนเองก่อนเรียนต่างอยู่ในระดับปานกลาง จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า ความแตกต่างการเรียนรู้ของบุคคล ของนักศึกษาทางด้านความกล้าแสดงออก ความมั่นใจ ความเข้าใจต่อการเรียนรู้เนื้อหา (ส่วนบุคคล) ภายในชั้นเรียนก่อนการเรียนรู้นิรายวิชาการสอนไวยากรณ์จึงยังคงต้องได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในด้านการกล้าแสดงออกให้มากยิ่งขึ้น ประกอบกับความต้องการเพิ่มพูนความรู้ตนเอง นักศึกษาเลือกเพิ่มพูนความรู้ทุกด้านที่กล่าวมามากที่สุด รองลงมาคือ ไวยากรณ์ การพูด การฟัง จากข้อมูลข้างต้น กล่าวคือ ความรู้ที่มีมาก่อนหน้าการเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าเรียนและหลังเรียน ล้วนส่งผลต่อความเข้าใจการเรียนรู้เนื้อหา ความมั่นใจของแต่ละบุคคลต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน จากการสังเกตในชั้นเรียนพร้อมกับการสัมภาษณ์ นักศึกษากลุ่มที่หนึ่งกล่าวว่า “ดิฉันมีการเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าเรียน โดยศึกษา ทำความเข้าใจในหัวข้อที่อาจารย์ผู้สอนจะทำการสอนและกลับไปทบทวนทุกครั้ง การจัดกิจกรรมทำให้ได้ฝึกการแต่งประโยค รู้สึกสนุก ค่อนข้างทำให้เห็นภาพ” และจากการสังเกต นักศึกษามีความมั่นใจ สนุกสนาน มีความคิดสร้างสรรค์ในการแต่งประโยค ไม่กลัวแต่งประโยคผิดพลาด มีความร่วมมือในการทำกิจกรรมเป็นอย่างดี ในอีกส่วนของนักศึกษาที่มีความรู้ทางด้านการใช้ภาษาจีนอย่างจำกัด การหมั่นศึกษาหาความรู้เฉพาะตัวบุคคลและการทบทวนความรู้ต่อการเรียนที่ยังมีค่อนข้างน้อย ผลการวิจัยจึงมีความแตกต่างกัน

แต่ทั้งนี้ การเรียนรู้เชิงรุก ในรูปแบบการสาธิตหรือสถานการณ์จำลอง จะมีส่วนช่วยผู้เรียนได้รับการพัฒนาในทุกด้านตามแต่ความแตกต่างของการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลและความถนัด ความมานะ ความชื่นชอบของแต่ละบุคคล เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนห้องเรียนหนึ่งไม่จำเป็นเลยที่ทุกคนต้องเรียนรู้ได้เท่ากัน เพียงแต่ทุกคนจะได้ความรู้ที่เท่ากัน และจากข้อมูลงานวิจัยนี้ ความแตกต่างระหว่างผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม พบว่า ผู้เรียนกลุ่มที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทางด้านการเตรียมพร้อมก่อนการเรียนทุกครั้ง การได้รับความรู้จากเนื้อหาการเรียนการสอนกิจกรรมภายในห้องเรียน รูปแบบการสื่อสารความรู้ภายในเนื้อหาให้มีความเข้าใจ มีความแตกต่างจากผู้เรียนกลุ่มที่ 2 คือ ด้านการเตรียมพร้อม ความรู้ที่ได้รับ ความเข้าใจในเนื้อหา ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง มีความแตกต่างจากกลุ่มที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับ สุรางค์ โค้วตระกูล (2565) ความแตกต่างของบุคคล ด้านเชาวน์ปัญญา ความคิดสร้างสรรค์ ศิลการรู้คิด บุคลิกภาพ ความแตกต่าง

ทางเพศ เพราะฉะนั้น ในห้องเรียนหนึ่ง มีความแตกต่างของบุคคลอย่างหลากหลาย ความแตกต่างระหว่างบุคคลเกี่ยวกับลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) ลีลาการเรียนรู้ของคนบางคนจะเรียนรู้ได้ดีด้วยการใช้สายตาหรือการสังเกต (Visual) บางคนจะเรียนรู้ได้ดีด้วยการฟัง (Auditory) บางคนเรียนรู้ได้ดีด้วยการพูด (Talking) บางคนเรียนรู้โดยใช้มือหรือการสัมผัส (Touching) นอกจากนี้ การกำหนดเวลาที่แน่นอนทำให้นักเรียนบางคนเรียนรู้ได้ดี แต่หากบางคนมีการกำหนดเวลาหรือมีการเร่งให้อาจก่อให้เกิดการวิตกกังวลสูงทำไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด บางคนต้องการให้มีคนคอยจ้ำจี้จ้ำไช บางคนชอบเป็นอิสระ ทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานคนเดียว

จากข้อมูลการวิจัยนี้พบว่านักศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการงานอาชีพในอนาคตนั้น จากงานวิจัยนี้อยู่ในระดับ “มาก” สอดคล้องกับ กรแก้ว พิเมยะและสุพินดา เลิศฤทธิ์ (2564) สถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้และประสบการณ์ต่างๆ การใช้กระบวนการคิด การแสวงหาความรู้ การปฏิสัมพันธ์ควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนค้นพบความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง ผู้เรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษที่นำไปปรับใช้ได้กับชีวิตประจำวันได้จริง เช่นเดียวกับ สุวิภา สุริยะปัญญา และศิริพงษ์ เพี้ยศิริ 2564 ที่พบว่ารายวิชาเพิ่มเติมภาษาจีนสู่เมืองพระยาแล โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถด้านการฟังภาษาจีนได้ดียิ่งขึ้น เพราะการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์ที่เสมือนจริง สร้างความคุ้นเคยกับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เกิดการทักษะการเรียนรู้แก้ไขปัญหาที่ต้องเผชิญ และนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตจริงได้เป็นอย่างดี

จากแบบสัมภาษณ์ของนักศึกษา กระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกต วงเล็บแคตตรง (1997) การเรียนรู้โดยตัวแบบหรือการเรียนรู้จากการสังเกต กระบวนการ 4 ขั้นตอนที่สำคัญมีดังนี้ 1. กระบวนการความใส่ใจ (Attention) 2. กระบวนการการจดจำ (Retention) 3. กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง (Reproduction) 4. กระบวนการการจูงใจ (Motivation) จากกระบวนการทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ สามารถนำมาสรุปข้อค้นพบจากผลการวิจัยนี้ ดังนี้

การนำเรียน เข้าสู่บทเรียนทางภาษา จากงานวิจัยนี้ ผู้สอนค้นพบว่านักศึกษาขาดทักษะการอ่านออกเสียงในขั้นแรก การนำเข้าสู่บทเรียนเพื่อการเข้าใจในตัวไวยากรณ์นั้น การรู้จักตัวอักษร การอ่าน ความหมายของประโยคล้วนเป็นสิ่งสำคัญทางไวยากรณ์ เพื่อที่จะทำความเข้าใจในตัวไวยากรณ์หรือประโยคได้ดีขึ้น นอกจากการเรียนในเนื้อหาหนังสือที่เรียน การนำเข้าสู่ไวยากรณ์ในรูปแบบเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมเป็นหลัก โดยการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมบริบทอันเป็นจริง การใช้โครงสร้างไวยากรณ์จากสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นจากอาจารย์ผู้สอนที่ทำการสาธิต

ในส่วนนี้ผู้เรียน จะใช้กระบวนการข้อที่ 1 คือกระบวนการความใส่ใจ (Attention) ผู้เรียนจะต้องมีความใส่ใจที่จะสังเกตตัวแบบ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงให้เห็นจากตัวแบบจริงหรือตัวแบบสัญลักษณ์ก็คือเพื่อน ๆ ในห้องที่เป็นตัวแบบหรือตัวแทนอาจารย์ในการสอนนั่นเอง พร้อมกับจะใช้กระบวนการข้อที่ 2 คือกระบวนการการจดจำ (Retention) เมื่อตัวแบบแสดงให้เห็น ผู้เรียนได้เข้ารหัสหรือบันทึกสิ่งที่เก็บไว้ในความจำระยะยาว จากนั้นการเรียกผู้เรียนมาเป็นผู้ปฏิบัติจากการสาธิตจากอาจารย์ผู้สอนหรือตัวแบบ หลังจากนั้นจะใช้กระบวนการข้อที่ 3 คือกระบวนการการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง (Reproduction) และปฏิบัติซ้ำเพื่อที่จะให้จำได้ และในระหว่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนมีส่วนช่วยให้คำแนะนำผู้เรียนอยู่ห่าง ๆ พร้อมให้แรงเสริมทางบวก คำชมเชยคือกระบวนการข้อที่ 4 กระบวนการการจูงใจ (Motivation) หลังจากการปฏิบัติตามจากการสังเกต ผู้เรียนต้องหันกลับมาประเมินตรวจสอบพฤติกรรมของตนเองโดยเกณฑ์ที่ตั้งขึ้นด้วยตนเอง หรือการสอบถามจากผู้อื่น เช่นเดียวกับผลการวิจัยที่นักเรียนที่เป็นตัวแทนอาจารย์ ให้ความเห็นว่า “ครั้งที่แล้วดิฉันได้มีโอกาสจำลองเป็นครู ดิฉันสอนเพื่อนแบบที่คุณครูสอนเพื่อนและดิฉันถามเพื่อนแบบที่คุณครูถามเพื่อน จากนั้นเพื่อนในห้องเรียนก็ช่วยกันตอบและมีความถูกต้อง” และนักเรียนที่เป็นตัวแทนอาจารย์ นักเรียนในห้องคนอื่น ๆ ให้ความเห็นว่า “คนที่แสดงบทบาทครู ครูต้องตั้งคำถามให้ชัดเจนออกเสียงคำให้ชัดเจน เสียงดังฟังชัด” และนักเรียนที่นั่งอยู่ในชั้นเรียน กล่าวว่า “ในฐานะตัวแทนนักเรียนในชั้นเรียน ได้ฝึกการตอบ การคิด การพูด” “สนุกและได้ความรู้ได้ลองแต่งประโยคจากเพื่อน ๆ ที่ออกไปหน้าชั้นเรียน” “รู้สึกว่าได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่ใหม่ ๆ เพิ่มเข้ามาทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ ๆ ” นี่คือข้อมูลส่วนหนึ่งจากการสัมภาษณ์นักศึกษา จากข้อมูลด้านบนจะเห็นได้ว่าข้อค้นพบที่อธิบายมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยและรวมถึงแนวคิดทฤษฎีที่นำมาปฏิบัติประยุกต์ใช้โดยมีเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรประเมินศักยภาพของผู้เรียน เพื่อนำไปใช้ออกแบบ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละชั้นเรียน
2. เนื่องจากเป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับ “การสอน” ผู้สอนจึงควรนำการจัดการเรียนรู้แบบสาธิตและการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดประสบการณ์ก่อนการฝึกสอนและปฏิบัติจริง

เอกสารอ้างอิง

- กรแก้ว พิเมยและสุพินดา เลิศฤทธิ. (2564). การพัฒนาความสามารถการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้
สถานการณ์จำลองในผู้ลี้ภัยผู้ใหญ่เขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร. *Academic Journal of
MBU; Lanna Campus*, 10(2), 26-34.
- จิตณรงค์ เอี่ยมสำอางค์. (9 กันยายน 2015). เข้าถึงได้จาก Active Learning [http://
chitnarongactivelearning.blogspot.com](http://chitnarongactivelearning.blogspot.com)
- ทศนา แหมมณี. (2551). สื่การเรียนรู้อี-ลิตการสอน. *วารสารราชบัณฑิตยสถาน*, 33(1), 68-94.
- บุษกร เชี่ยวจินตาทานต์. (2561). เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพแบบกรณีศึกษา. *Liberal Arts Review*,
13(25), 103-118.
- มงคล เสนามนตรี. (2542). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
ขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- วรวิชา สำราญเนตรและนิตยา กออิสรานุกาพ. (2562). ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนแบบ
ใช้ สถานการณ์จำลองในการพยาบาลผู้ป่วยที่มีภาวะช็อคของนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัย
พยาบาลศรีมหาสารคาม. *วารสารโรงพยาบาลสกลนคร*, 64-75.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล.(2565). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิภา สุริยะปัญญาและศิริพงษ์ เพียรศิริ.(2564). การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมภาษาจีน
สู่เมืองพระยาแลเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาจีนของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่6โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง. *Silpakorn
Educational Research Journal*, 13(1), 323-335.
- อดิเรก นวลศรี. (2015). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาจีนด้วยวิธี ตอบสนองด้วยท่าทางTPR
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดคูยางสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กำแพงเพชร เขต 1. *Panyapiwat Journal*, 7(1), 149-159.
- Witkin,H.A.,Dyk,R.B.Paterson,H.F.,Good-enough,D.R., & Karp,S.A. (1962).
Psychological Differentiation. New York:Wiley,1962.

**ทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อ
การท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร**
Generation Z's Attitude of Mass Transit System Service for Tourism in Bangkok

พรรัชกฤษ สุทธิเวทิน^{1*} พงศ์เสวก เอนกจันทน์พร²

Paskrich Sutthiwetin^{1*} Pongsavake Anekjumnongporn²

¹⁻²คณะมนุษยศาสตร์และการจัดการการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

¹⁻²School of Humanities and Tourism Management, Bangkok University

*Corresponding author E-mail : paskrich.s@gmail.com

Received: 24 June 2022

Revised: 12 August 2022

Accepted: 15 November 2022

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวเกี่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ รายได้ของครอบครัว ภูมิสำเนาของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครของเจนแซด การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากเจนแซดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 729 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ใช้การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติอ้างอิงใช้ค่าทดสอบทีที่เป็นอิสระต่อกัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า 1) เจนแซดมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบบริการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง 2) เจนแซดที่มีปัจจัยด้านภูมิสำเนาของครอบครัวแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน ($p>0.05$) ในทางกลับกันเจนแซดที่มีปัจจัยด้านเพศ อายุ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ทัศนคติ / เจนแซด / ระบบการขนส่งมวลชน / การท่องเที่ยว / กรุงเทพมหานคร

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the level of generation Z's attitude towards mass transit system service for tourism in Bangkok and 2) to compare attitude towards mass transit system service for tourism in Bangkok and generation Z's demographic factors (gender, age, family income, family hometown and length of stay in Bangkok). Multi-stages were used in this research. The questionnaires were collected from 729 generations Z. Descriptive statistics which were frequency, percentage, mean, and standard deviations; and inferential statistics which was an independent sample t-test and one-way analysis of variance, were analyzed the research data.

The research results showed that 1) generation Z had a moderate level of attitude towards mass transit system service for tourism in Bangkok and 2) generation Z with different family hometowns had different attitudes towards mass transit system for tourism in Bangkok ($p < 0.05$). In contrast, those who had different genders, ages, family incomes and lengths of stay in Bangkok had no differences in attitude towards the mass transit system for tourism in Bangkok.

Keywords: Attitude / Generation Z / Mass Transit System / Tourism / Bangkok

บทนำ

ระบบการขนส่งมวลชนเป็นโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่เขตเมืองที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการบริการที่สามารถขนย้ายคนได้ครั้งละจำนวนมากและเอื้ออำนวยความสะดวกในการเดินทางตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น รถโดยสารประจำทาง รถไฟฟ้า รถยนต์โดยสาร และเรือโดยสาร (นระ คมนามูล, 2547; สมยศ วัฒนามลชัย, 2559) ซึ่งกรุงเทพมหานครถือเป็นเมืองหลวง ศูนย์กลางการปกครอง การบริหารราชการ เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม การเงิน การท่องเที่ยว การศึกษา และการขนส่ง จึงส่งผลให้มีประชากรอาศัยอยู่มากที่สุดในประเทศไทย (สำนักยุทธศาสตร์ และการประเมินผลกรุงเทพมหานคร, 2563) อีกทั้งวิถีชีวิตประจำวันของประชากรที่อาศัยใน กรุงเทพมหานครเหล่านี้ มักจะเดินทางไปทำงาน ท่องเที่ยว ทำกิจกรรม ศึกษาเล่าเรียน หรือทำสิ่งต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ซึ่งมักจะพึ่งพาการเดินทางการขนส่งมวลชนเพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของวิถีชีวิต และเมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปเยือนสถานที่ต่าง ๆ จะเลือก

ใช้การขนส่งมวลชนที่มีให้บริการเช่นกัน (Bajada & Titheridge, 2017) ดังนั้นระบบการขนส่งมวลชนนับว่าเป็นหนึ่งในตัวเลือกที่สำคัญในการใช้บริการ เช่น รถไฟฟ้า BTS รถไฟฟ้าใต้ดิน MRT รถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) เรือโดยสารคลองแสนแสบ เป็นต้น (ปิยนุช สถาพงศ์ภักดี, 2562)

จากสถิติการให้บริการระบบขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานครในภาพรวม พบว่า ปี พ.ศ. 2561 มีผู้โดยสารใช้บริการรถไฟฟ้าจำนวน 1,200,000 คน ต่อเที่ยวต่อวัน รถโดยสารประจำทางจำนวน 7,800,000 คนต่อเที่ยวต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 10 และคาดการณ์ต่อไปว่าจะมีผู้โดยสารใช้บริการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 16 ในปี พ.ศ. 2585 (ปีแอลที แบงค็อก, 2563) โดยกลุ่มที่ใช้บริการการขนส่งมวลชนเป็นลำดับแรก ๆ จะอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 - 30 ปี (ปีแอลที แบงค็อก, 2560) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มของเจนแซด (Generation Z) กล่าวคือ กลุ่มคนที่เกิดระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2555 (Schroer, 2008) ซึ่งเป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษา หรือกำลังเข้าสู่ในวัยทำงาน และยังเป็นนักเดินทางท่องเที่ยวเพื่อหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ให้กับตนเองอยู่เสมอ (ผู้จัดการออนไลน์, 2564; บิ๊กกิ้งดอทคอม, 2562) เช่นเดียวประชากรส่วนใหญ่ในโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น ปังกิง ประเทศจีน และสิงคโปร์ มักจะใช้บริการการขนส่งสาธารณะมากกว่าการใช้รถยนต์ส่วนตัวเพื่อเดินทางไปทำงาน หรือกิจกรรมอื่น ๆ เป็นอันดับแรก ๆ ของโลก (Reuters, 2019) ดังนั้น การเลือกใช้บริการการขนส่งมวลชนไม่ว่าจะด้วยวัตถุประสงค์ใดก็ตามมักจะเกิดจากทัศนคติในการใช้บริการ ซึ่งเป็นสิ่งสะท้อนออกมาเป็นความชอบหรือไม่ชอบ ฟังพอใจ หรือไม่ฟังพอใจ ซึ่งบุคคลจะแสดงออกผ่านการกระทำในลักษณะต่าง ๆ (Murphy, et al., 1986) รวมถึงเกิดจากการพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของคุณภาพบริการ ได้แก่ (1) ลักษณะทางกายภาพ อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวก เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือการแต่งการของพนักงาน เป็นต้น (2) การให้ความมั่นใจ อาทิ ทักษะ ความรู้ ความสามารถ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดีของผู้ให้บริการ เป็นต้น (3) ความน่าเชื่อถือ อาทิ การให้บริการตามสัญญา การตรงต่อเวลา ความปลอดภัย เป็นต้น (4) การตอบสนอง คือ ความพร้อม ความเต็มใจ หรือความรวดเร็วในการให้บริการ เป็นต้น และ (5) การดูแลเอาใจใส่ คือ การดูแลเอาใจใส่ การให้ความช่วยเหลือกับผู้ใช้บริการ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในทิศทางบวกและการแสดงออกถึงความใส่ใจในการให้บริการอีกด้วย (Parasuraman et al., 1988)

งานวิจัยเกี่ยวข้องกับการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ผ่านมา ศศิวิมล ว่องวิไล และคณะ (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกรูปแบบการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม ได้แก่ ด้านการให้บริการ ความถี่การขนส่ง สถานี/จุดพักรถ และลักษณะของยานพาหนะ สามารถพยากรณ์การเลือกรูปแบบการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีอิทธิพลทางบวกต่อ

การการเลือกรูปแบบการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของรติทิพย์ เสริมสิริมน (2561) ที่ศึกษาระบบการขนส่งในจังหวัดมหาสารคาม พบว่าคุณภาพการบริการในภาพรวมมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการขนส่งมวลชนของผู้โดยสาร ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทัศนคติมีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการ ทั้งนี้ การตัดสินใจ การรับรู้ และทัศนคติ ถือเป็นปัจจัยด้านจิตวิทยา (Psychological factor) ซึ่งอยู่ภายในตัวของผู้ใช้บริการที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการการขนส่งมวลชนเช่นเดียวกัน บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2559) และ วลัยพร รุ่งตระกูลไพบูลย์ (2561) เช่นเดียวกับการวิจัยของ ยุวดี วรสิทธิ์ และ เอกขุนหัชชราชัย (2559) พบว่า ปัจจัยทางด้านคุณภาพบริการ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ ความน่าเชื่อถือ การตอบสนองความต้องการ ความไว้วางใจ และการเข้าใจความต้องการของผู้ใช้บริการ มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ในกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญ และปัจจัยด้านลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันมีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ภานุพงศ์ นันทสินธ์ และคณะ (2561) พบว่า เพศ อายุ รายได้ต่อเดือน และภูมิลำเนาที่แตกต่างกันส่งผลต่อทัศนคติในการบริการรถโดยสารสาธารณะแตกต่างกัน อีกทั้ง กิตติพงศ์ ชัยกิตติภรณ์ และ อุบลวรรณ ภวภานันท์ (2559) พบว่า การพัฒนาและการดำเนินการบริการจะต้องสอดคล้องกับทัศนคติกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และ Bajada & Titheridge (2017) พบว่า คุณภาพบริการของรถโดยสารที่ต้องปรับปรุงอาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติในทิศทางลบต่อปัจจัยอื่น ๆ เช่น การแออัดบนรถโดยสารทำให้เวลารอเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีอิทธิพลต่อทัศนคติของนักท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้ ผู้กำหนดนโยบายและผู้วางแผนด้านการขนส่งสามารถปรับปรุงการให้บริการรถโดยสารประจำทางให้เป็นที่น่าสนใจของทั้งประชาชนและนักท่องเที่ยวด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทัศนคติมีความสำคัญต่อการให้บริการการขนส่งมวลชนเป็นอย่างมาก

จากการประมวลวรรณกรรมข้างต้นคณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร รวมถึงการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านต่าง ๆ รวมทั้งภูมิลำเนาของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร เพิ่มเติม เพราะยังมีการศึกษาไม่มากนัก โดยผลจากการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาและปรับปรุงการบริการให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองพฤติกรรมและความต้องการเจนแซดอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะเป็นกลุ่มประชากรกลุ่มใหม่ที่กำลังเข้ามามีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับทัศนคติการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของเจนแซด

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรใช้เจนแซดที่มีอายุประมาณ 18 – 27 ปี (ณ ปี พ.ศ. 2565) และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวนประมาณ 1,148,614 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

และกลุ่มตัวอย่างใช้เจนแซดที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน ซึ่งเกิดการกำหนดตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของยามาเน่ (Yamene, 1973) กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้เท่ากับ 0.05 ได้ตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยคณะผู้วิจัยทศขนาดตัวอย่างกรณีขาดหายเป็น 736 คน และใช้วิธีสุ่มตัวแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stages Sampling) คือ ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลากตามกลุ่มการปกครองของกรุงเทพมหานคร กลุ่มละ 2 เขต ได้แก่ (1) กลุ่มรัตนโกสินทร์ คือ เขตพญาไทและเขตบางรัก (2) กลุ่มบูรพา คือ เขตดอนเมืองและเขตจตุจักร (3) กลุ่มศรีนครินทร์ คือ เขตมีนบุรีและเขตลาดกระบัง (4) กลุ่มเจ้าพระยา คือเขตบางนาและเขตดินแดง (5) กลุ่มกรุงธนใต้ คือ เขตธนบุรีและเขตบางแค และ (6) กลุ่มกรุงธนเหนือ คือ เขตบางพลัดและเขตตลิ่งชัน (ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. 2558) ขั้นตอนที่ 2 การเลือกแบบกำหนดโควตา (Quota Sampling) คือ กำหนดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละเขตให้มีจำนวนใกล้เคียงกัน และขั้นตอนที่ 3 การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ เจนแซดที่มีอายุประมาณ 18 – 27 ปี และอาศัยอยู่ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครที่จับฉลากได้

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ภูมิลำเนาของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร

ตัวแปรตาม คือ ทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียด คือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วยส่วนที่ 1 ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ และส่วนที่ 2 แบบวัดทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชน ซึ่งคณะผู้วิจัยสร้างจากแนวคิดองค์ประกอบคุณภาพบริการ ของ Parasuraman, et al., (1988) จำนวน 25 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ จากระดับทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวต่ำถึงระดับทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวสูงโดยมีเกณฑ์การแปลผลคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 คะแนน หมายความว่า มีทัศนคติต่อการให้บริการฯ ระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 คะแนน หมายความว่า มีทัศนคติต่อการให้บริการฯ ระดับค่อนข้างต่ำ

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 คะแนน หมายความว่า มีทัศนคติต่อการให้บริการฯ ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 คะแนน หมายความว่า มีทัศนคติต่อการให้บริการฯ ระดับค่อนข้างสูง

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 คะแนน หมายความว่า มีทัศนคติต่อการให้บริการฯ ระดับสูง

การตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วยการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาใช้การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน คัดเลือกข้อคำถามที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระหว่าง 0.70 - 1.00 (Rovinelli & Hambleton, (1977) แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำแล้วทดลองใช้กับเจนแซด จำนวน 33 คน (Chakrapani, 2011) ที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นของส่วนที่ 2 ทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยว เท่ากับ 0.918 แสดงว่าคุณภาพของเครื่องมือด้านความเชื่อมั่นผ่านเกณฑ์อย่างน้อย 0.70 (Cronbach, 1990) ที่จะนำไปใช้ในการศึกษาครั้งนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลปฐมภูมิด้วยแบบสอบถามจากเจนแซดที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร โดยดำเนินการตามหลักจริยธรรมการวิจัย กล่าวคือชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยอย่างชัดเจน ซึ่งตัวอย่างยินยอม พร้อมตอบแบบสอบถามด้วยความสมัครใจและอิสระ ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 6 สัปดาห์ ได้ข้อมูลจำนวน 732 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.46 คัดเลือกข้อมูลที่ใช้ได้ 729 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ใช้สถิติสถิติพรรณนาสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ใช้สถิติอ้างอิง ประกอบด้วย ค่าสถิติทดสอบทีที่เป็นอิสระต่อกัน การวิเคราะห์ความแปรปรวนหนึ่งทางพร้อมทั้งวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffé)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นจากเจนแซดที่เป็นตัวอย่าง จำนวน 729 คน แสดงผลว่า ตัวอย่างเป็นเพศหญิง 552 คน ร้อยละ 75.70 เพศชาย 170 คน ร้อยละ 23.30 และ LGBTIQ+ 7 คน ร้อยละ 1.00 มีส่วนใหญ่อายุ 21-22 ปี ร้อยละ 48.60 มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือน 15,001-30,000 บาท ร้อยละ 35.30 อาศัยอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทยที่ไม่ใช่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ร้อยละ 63.80 และอาศัยในกรุงเทพมหานครมากกว่า 6 ปี ร้อยละ 39.80

การวิเคราะห์ระดับทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครของเจนแซด พบว่า มีค่าคะแนนต่ำสุด เท่ากับ 1.00 คะแนน ค่าคะแนนสูงสุด เท่ากับ 5.00 คะแนน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.27 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.83 คะแนน แสดงผลว่า เจนแซดมีทัศนคติในระดับปานกลางต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครของเจนแซด

ตัวแปร	n	$\bar{x}$	SD	ระดับ
ทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชน	729	3.17	0.83	ปานกลาง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของประชากรรุ่นแซด แสดงผลว่า เจนแซดที่มีภูมิลำเนาของครอบครัวต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครต่างกัน ($p>0.05$) กล่าวคือ เจนแซดที่มีภูมิลำเนาของครอบครัวในจังหวัดอื่น ๆ ในประเทศไทยมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครสูงกว่าเจนแซดที่มีภูมิลำเนาของครอบครัวอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือปริมณฑล ส่วนเจนแซดมีความแตกต่างด้านเพศ อายุ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยว
 ในกรุงเทพมหานครกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของเจนแซด

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์		ทัศนคติต่อการให้บริการฯ			ค่าสถิติทดสอบ		เปรียบเทียบราย คู่
		n	$\bar{x}$	SD	t/F	p	
เพศ	1) ชาย	170	3.19	0.86	1.513	0.221	
	2) หญิง	552	3.17	0.81			
	3) LGBTQA+	7	2.63	0.88			
อายุ	1) 20 ปีหรือต่ำกว่า	315	3.15	0.83	0.675	0.509	
	2) 21 – 22 ปี	354	3.20	0.81			
	3) 23 ปีหรือมากกว่า	60	3.08	0.91			
รายได้ของ ครอบครัว	1) 15,000 บาทหรือต่ำกว่า	179	3.14	0.88	0.522	0.667	
	2) 15,001-30,000 บาท	257	3.21	0.82			
	3) 30,001-45,000 บาท	135	3.12	0.72			
	4) 45,001 บาทหรือมากกว่า	158	3.17	0.87			
ภูมิลำเนาของ ครอบครัว	1) กรุงเทพฯ หรือปริมณฑล	264	3.06	0.88	2.776*	0.006	
	2) จังหวัดอื่น ๆ	465	3.23	0.79			
ระยะเวลาที่ อาศัยใน กรุงเทพมหานคร	1) 1 ปีหรือน้อยกว่า	96	3.15	0.86	1.322	0.266	
	2) 2-3 ปี	267	3.21	0.78			
	3) 4-5 ปี	76	3.29	0.80			
	4) 6 ปีหรือมากกว่า	290	3.10	0.86			

หมายเหตุ * $p < 0.05$

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครและเปรียบเทียบทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของเจนแซด เลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากเจนแซด จำนวน 729 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและสถิติอ้างอิง ผลการวิจัย พบว่า เจนแซดมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบบริการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง อีกทั้งยังพบว่า เจนแซดที่มีปัจจัยด้านภูมิลำเนาของครอบครัวแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายผลโดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้
 การวิเคราะห์ระดับทัศนคติของเจนแซดต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานคร แสดงผลว่า เจนแซดมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชน

เพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครในระดับปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับ รติทิพย์ เสริมสิริม (2561) และ ยุวดี วรสิทธิ์ และ เอก ชุณหัชชราชัย (2559) ที่พบว่า ททัศนคติต่อการบริการขนส่งมวลชนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก จึงอภิปรายได้ว่ากรุงเทพมหานครได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 อยู่ในเขตพื้นที่ควบคุมสูงสุด จึงส่งผลกระทบต่อระบบขนส่งมวลชนไม่สามารถให้บริการได้เต็มศักยภาพ เพราะมีการออกมาตรการการป้องกันต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการลดจำนวนผู้โดยสาร การลดจำนวนเที่ยวให้บริการ และการจำกัดเวลาในการให้บริการ เป็นต้น อีกทั้งยังลดการเดินทางและต้องการให้ประชาชนอยู่ที่บ้านมากขึ้น (กรมการขนส่งทางบก, 2564; กรุงเทพธุรกิจ, 2564) ประกอบกับเจนแซดส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่ต้องเผชิญกับการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ จึงอาจจะส่งผลกระทบต่อการใช้บริการลดน้อยลง ทำให้เกิดทัศนคติต่อการให้บริการขนส่งมวลชนอยู่ในระดับปานกลางได้ ฉะนั้น หากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ดีขึ้นจนสามารถกลับไปใช้ชีวิตและเรียนได้ตามปกติ และผู้ให้บริการขนส่งมวลชนสามารถพัฒนาคุณภาพการบริการให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ รวมทั้งสามารถให้บริการเต็มศักยภาพ (เดลินิวส์, 2564) อาจทำให้เจนแซดมีแนวโน้มกลับไปใช้บริการระบบขนส่งมวลชนมากขึ้นและมีทัศนคติต่อการให้บริการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในระดับที่สูงขึ้นได้อีกทางหนึ่ง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวกับปัจจัยทางประชากรศาสตร์ของเจนแซด พบว่า เจนแซดที่มีปัจจัยด้านภูมิลำเนาของครอบครัวแตกต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ยุวดี วรสิทธิ์ และ เอก ชุณหัชชราชัย (2559) ที่พบว่า ภูมิลำเนาของครอบครัวที่ต่างกันมีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ในกรุงเทพมหานครแตกต่างกัน เช่นเดียวกับ ภาณุพงศ์ นันทสินธุ์ และคณะ (2561) พบว่า ภูมิลำเนาของครอบครัวต่างกันส่งผลต่อทัศนคติในการบริการรถโดยสารสาธารณะแตกต่างกัน จึงอภิปรายได้ว่า การดำรงชีวิตของเจนแซดที่อยู่ในกรุงเทพมหานครตั้งแต่เกิดจนถึงปัจจุบัน มีโอกาสใช้บริการขนส่งมวลชน ส่วนเจนแซดที่มาจากจังหวัดอื่น ๆ เพิ่งเข้ามาอยู่อาศัยในกรุงเทพมหานครเพียงช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น ซึ่งอาจจะเพิ่งเคยใช้บริการระบบการขนส่งมวลชนในกรุงเทพมหานคร ดังนั้น ความคุ้นเคยและประสบการณ์ของเจนแซดที่มีภูมิลำเนาของครอบครัวแตกต่างกันสามารถส่งผลต่อทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนที่ต่างกันได้ (Laroche, et al.,1996) ในขณะเดียวกันเจนแซดที่มีความแตกต่างด้านเพศ อายุ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครต่างกันมีทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ยุวดี วรสิทธิ์ และ เอก ชุณหัชชราชัย (2559) และภาณุพงศ์ นันทสินธุ์ และคณะ (2561) ซึ่งพบว่า

ปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ และรายได้ของตัวอย่างที่แตกต่างกันมีทัศนคติแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า แม้ว่าเจนแซดที่มีปัจจัยทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ อายุ รายได้ของครอบครัว และระยะเวลาที่อาศัยในกรุงเทพมหานครที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนให้ความสำคัญกับคุณภาพการบริการ เฉกเช่นเดียวกัน จึงส่งผลทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการระบบขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับคุณภาพการบริการ เพราะสามารถบ่งบอกถึงความใส่ใจคุณภาพการบริการที่ดี และมีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะกระตุ้นให้ทัศนคติของเจนแซดที่มีต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ดีได้

ดังนั้น ผู้ให้บริการการขนส่งมวลชนต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบของคุณภาพการบริการในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น (1) ลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ ยานพาหนะ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย สภาพแวดล้อมที่ดีของสถานที่ให้บริการ หรือการแต่งการของพนักงาน เป็นต้น (2) การให้ความมั่นใจ ได้แก่ ผู้ให้บริการมีความรู้ความสามารถในการบริการอย่างสุภาพ สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในการรับบริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกที่นำมาใช้ต้องให้บริการได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เป็นต้น (3) ความน่าเชื่อถือ ได้แก่ การให้บริการตามสัญญา มีความตรงต่อเวลา การเก็บข้อมูลของลูกค้าเป็นความลับ หรือการบำรุงรักษาสื่ออำนวยความสะดวกให้พร้อมบริการอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น (4) การตอบสนอง ได้แก่ ความพร้อม ความเต็มใจ หรือความรวดเร็วในการให้บริการทั้งพนักงานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น และ (5) การดูแลเอาใจใส่ ได้แก่ การใส่ใจ การให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ สามารถการตอบความต้องการของผู้ใช้บริการได้อย่างแท้จริง เป็นต้น ผวนกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ อาทิเช่น ระบบไบโอเมตริกซ์ (Biometric) คือ เทคโนโลยีใช้ในการระบุตัวตนทางกายภาพ อาทิ ใบหน้า จอตา ม่านตา และลายนิ้วมือ สามารถนำไปใช้ในการชำระค่าบัตรโดยสาร การสแกนประตูเข้า - ออก เป็นต้น ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) คือ โปรแกรมที่จะมาช่วยเอื้ออำนวยความสะดวก รวดเร็ว และแม่นยำในการใช้บริการมากยิ่งขึ้น เทคโนโลยีโลกเสมือนจริง (Augmented Reality) คือ เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่างโลกแห่งความจริงและเสมือนจริงเข้าด้วยกัน สามารถช่วยอำนวยความสะดวก นำทางไปใช้บริการการขนส่งมวลชนยังสถานีที่ใกล้ที่สุดได้ และหุ่นยนต์ (Robotics) คือ โปรแกรมที่ช่วยสั่งการให้หุ่นยนต์เคลื่อนไหวและบริการแทนมนุษย์ได้ อาทิ การทำความสะอาดเชื้อต่าง ๆ การให้ข้อมูลกับผู้ใช้บริการ เป็นต้น เข้าไปในทุกกระบวนการให้บริการ ไม่ว่าจะเป็น การบริการซื้อบัตรโดยสาร การบริการตรวจบัตรโดยสาร การบริการข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ หรือ การบริการนำทางไปยังสถานีต่าง ๆ เป็นต้น เนื่องจากเทคโนโลยีถือเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตและหัวใจสำคัญของเจนแซด (ไทยโพสต์, 2564) การที่ผู้ให้บริการการขนส่งมวลชนนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการบริการ

จะสามารถเพิ่มศักยภาพการบริการได้มากยิ่งขึ้น อีกทั้ง ควรมีการใช้ระบบการเก็บและประมวลผลข้อมูล (Big Data) และระบบบัตรโดยสารใบเดียวร่วมกัน เพื่อให้เกิดการบริการที่ไร้รอยต่อเชื่อมโยงระหว่างกัน นำไปสู่การใช้บริการที่สะดวกสบายและรวดเร็วมากขึ้น รวมทั้งยังเป็นประโยชน์ในการนำข้อมูลไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการบริการให้สามารถตรงกับความต้องการของเจนแซดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสิ่งสำคัญจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (Personal Data Protection Act) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้กับข้อมูลส่วนบุคคลของเจนแซด มากไปกว่านั้น จะสามารถทำให้เจนแซดเกิดทัศนคติที่ดีในทิศทางบวกจนเกิดเป็นความพึงพอใจต่อการให้บริการของระบบขนส่งมวลชน และกลายเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการที่มีความจงรักภักดีต่อระบบขนส่งมวลชนต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้ประกอบการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับเจนแซดที่อยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นพิเศษ โดยเน้นการเสริมสร้างหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้มีทัศนคติที่ดีต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวในกรุงเทพมหานครมากขึ้น เพราะเป็นส่วนการตลาดที่น่าสนใจและมีโอกาสที่จะสร้างรายได้ให้กับธุรกิจเป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจจะนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริการ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือในการใช้ข้อมูลและบัตรโดยสารร่วมกันเพื่อการบริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวที่ไร้รอยต่อและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

ควรศึกษาทัศนคติต่อการให้บริการระบบการขนส่งมวลชนเพื่อการท่องเที่ยวแยกรายประเภท หรือศึกษาเปรียบเทียบกับตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ เช่น ประชากรรุ่นเบบี้บูม ประชากรรุ่นเอ็กซ์ ประชากรรุ่นวาย เป็นต้น รวมทั้งศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความต้องการ แรงจูงใจ ความพึงพอใจ เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมในมิติต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กรมการขนส่งทางบก. (2564). *กรมการขนส่งทางบก คุ่มเข้มโควิด-19 ในพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด 13 จังหวัด*. https://www.dlt.go.th/th/public-news/view.php?_did=2911

- กิตติพงศ์ ชัยกิตติภรณ์ และ อุบลวรรณ ภวากานันท์. (2559). การพัฒนาการให้บริการรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.). *วารสารรัฐประศาสนศาสตร์*. 14(1), 155-179.
- กรุงเทพธุรกิจ. (2564). ระบบขนส่งสาธารณะ ลดจำนวนผู้โดยสาร ป้องกันโควิด-19. <https://www.bangkokbiznews.com/news/950020>.
- เดลินิวส์. (2564). เข้มบริการขนส่งสาธารณะต้องพร้อม. <https://www.dailynews.co.th/news/409114/>
- ไทยโพสต์. (2564). เจาะพฤติกรรม Gen Z ของไทย. <https://www.thaipost.net/main/detail/117675>
- นระ คมนามูล. (2547). เทคโนโลยีการขนส่งสาธารณะในเมือง ระบบขนส่งสาธารณะในกทม. บทุมนานี: สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- บีแอลที แบงค็อก. (2560). สถิติการใช้บริการรถโดยสารสาธารณะของคนกรุงเทพฯ. <https://www.bltbangkok.com>
- บีแอลที แบงค็อก. (2564). รายงานวิจัย คาดการณ์ถึงแนวโน้มการเดินทางในกรุงเทพมหานครที่อาจเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต. <https://www.bltbangkok.com>
- บุ๊กกิ้งดอทคอม. (2562). คน Gen Z อัดใจไม่ไหวที่จะต้องออกไปสำรวจโลกกว้าง. <https://news.booking.com/th-th/gen-z-travelers-cant-wait-to-experience-the-world/>
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2559). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: เพ็ญฟ้าหลวง พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ปิยนุช สถาพงศ์ภักดี. (2562). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรมปี 2562-2564: บริการเดินรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน. https://www.krungsri.com/getmedia/bac34333-a45d-433c-9121-b2b2d2dfc4fd/IO_Mass_Transit_190513_TH_EX.pdf.aspx
- ผู้จัดการออนไลน์. (2564). เจน Z-Alpha นำเทรนด์ท่องเที่ยวยุคใหม่. <https://mgronline.com/stockmarket/detail/9640000078275>
- ภาณุพงศ์ นันทสินธ์, ดนัย นิลสุวรรณ, พรอนันต์ กิจอมรชัย, สิปปภาส สิริเกษมสุข, ศุภชัย เหมือนโพธิ์ และ ดำรง ถาวร. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการรถโดยสารสาธารณะพลังงานไฟฟ้า. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์*, 2(2), 55-66.
- ยุวดี วรสิทธิ์ และ เอก ชูณหะวัณชัย. (2559). ปัจจัยด้านคุณภาพบริการและพฤติกรรมการใช้บริการรถไฟฟ้าแอร์พอร์ตเรลลิงก์ที่มีผลต่อทัศนคติของผู้ใช้บริการในกรุงเทพมหานคร. *วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร*, 13(1), 24-42.

- รตีทิพย์ เสริมสิริมณ. (2561). *อิทธิพลของคุณภาพการบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการขนส่งมวลชนของลูกค้ายบริษัท X จำกัด ในเขตพื้นที่จังหวัดมหาสารคาม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. มหาสารคาม.
- วไลยพร รุ่งตระกูลไพบูลย์. (2561). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- ศศิวิมล ว่องวิไล, คมสัน โสมณวัตร และฉัตรรัตน์ โหตระไวศยะ. (2562) การศึกษาความต้องการใช้บริการขนส่งรถโดยสารสาธารณะของประชาชน ในอำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี*, 8(1), 111-119.
- ศูนย์ข้อมูลกรุงเทพมหานคร. (2558). *กรุงเทพฯ ปัจจุบัน*. [http:// 203.155.220.230 /m.info/nowbma/](http://203.155.220.230/m.info/nowbma/)
- สมยศ วัฒนากมลชัย. (2559). *การขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว*. (พิมพ์ครั้งที่ 20). ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *สถิติประชากรศาสตร์ ประชาชน และเคหะ*. <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/01.aspx>
- สำนักยุทธศาสตร์และการประเมินผลกรุงเทพมหานคร. (2563). *จำนวนประชากรในกรุงเทพมหานคร 2563*. <http://www.bangkok.go.th>
- Bajada, T. & Titheridge, H. (2017). The attitudes of tourists towards a bus service: implications for policy from a Maltese case study. *Transportation Research Procedia*, (25), 4110-4129.
- Chakrapani, C. (2011). *Statistical reasoning vs. magical thinking: Shamanism as statistical knowledge: Is a sample size of 30 all you need*. Retrieved September 8, 2021, from <http://www.chuckchakrapani.com/articles/pdf/0411chakrapani.pdf>
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of Psychological Testing*. New York : Harper & Row.
- Laroche, M., Kim, C., & Zhon, L. (1996). Brand familiarity and confidence as determinants of purchase intention: An empirical test in a multiple brand context. *Journal of Business Research*, 37(2), 115-120.
- Murphy, J. F., Newcombe, R. G., O’Riordan, J., Coles, E. C., & Pearson, J. F. (1986). Relation of haemoglobin levels in first and second trimesters to outcome of pregnancy. *The Lancet*, 327(8488), 992-995.

- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A., & Berry, L. L. (1988). SERVQUAL: A multiple-item scale for measuring consumer perception of service quality. *Journal of Retailing*, 64(1), 4-12.
- Reuters. (October 16, 2019). *Asian metropolises top list of world's greenest commuter cities*. <https://www.reuters.com/article/us-environment-commuting-kantar/asian-metropolises-top-list-of-worlds-greenest-commuter-cities-idUSKBN1WW1Z4>
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch*, 2(2), 49–60.
- Schroer, W. J. (2008). *Generations X, Y, Z and the others*. http://iam.files.cms-plus.com/newimages/portalpdfs/2008_03_04.pdf
- Yamane, T. (1973). *Statistics – An introductory analysis*. Tokyo: John Weather Hill.

**แนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน:
ชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลือก อำเภोधำรงธรรม จังหวัดราชบุรี**
**Elderly Falls Prevention Guideline by Community Involvement : Moo 3
Community of Ban Lueak Subdistrict, Photharam District, Ratchaburi Province**

รุ่งอรุณ สุทธิพงษ์^{1*} รัชดาพร ฐานมัน² สันตัต สุทธิพงษ์³ นิคม พุทธา⁴
Rung-arun Sutthiphong^{1*} Ratchadapon Thanman² Santad Sutthiphong³ Nikom Puttha⁴

¹สาขาวิชามวยไทย วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

¹Muay Thai Program, College of Muay Thai Study and Thai Traditional Medicine,
Muban Chombueng Rajabhat University.

²สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ วิทยาลัยมวยไทยศึกษาและการแพทย์แผนไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

²Public Health Program, College of Muay Thai Study and Thai Traditional Medicine,
Muban Chombueng Rajabhat University.

³สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

³Research and Educational Evaluation Program, Faculty of Education,
Muban Chombueng Rajabhat University.

⁴นักวิชาการสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเลือก

⁴Public Health Technical Officer, Ban Lueak Tambon Health Promotion Hospital

*Corresponding author E-mail : rungarun7282@gmail.com

Received: 04 September 2022
Revised: 11 August 2022
Accepted: 15 November 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน และ 2) ศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน การวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ 1) ประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้ม กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุหมู่ 3 ตำบลบ้านเลือก อำเภोधำรงธรรม จังหวัดราชบุรี จำนวน 127 คน ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย คือแบบประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้มสำหรับผู้สูงอายุไทยที่อาศัยในชุมชน (THAI-FRAT) และแบบประเมินสภาพแวดล้อมในบ้านของผู้สูงอายุ 2) ศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้ม กลุ่มตัวอย่าง คือ ตัวแทนผู้สูงอายุ ญาติ ผู้นำชุมชน อสม. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน 30 คน ด้วยวิธีเลือกแบบเจาะจง ใช้กระบวนการรวมพลังสร้างอนาคต AIC สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิเคราะห์เนื้อหาและตีความตามประเด็นการประชุม

ผลการวิจัยพบว่า 1) มีผู้สูงอายุเสี่ยงต่อการหกล้ม ร้อยละ 26.77 ปัจจัยเสี่ยงคือ เพศหญิง การใช้ยา การมองเห็นบกพร่อง ร้อยละ 69.29, 61.42, 46.46 ตามลำดับ ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูงและปานกลาง ร้อยละ 0.79 และ 10.24 2) แนวทางการป้องกันการหกล้มมี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ กลุ่มอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่มผู้นำชุมชน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีแนวทางการป้องกันการหกล้ม 4 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านการรักษาสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย และด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อม สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่น ๆ เพื่อวางแผนป้องกันและลดอัตราการเกิดการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนตามบริบทของชุมชนนั้น ๆ

คำสำคัญ : ผู้สูงอายุ / การป้องกันการหกล้ม / การประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้ม / การประเมินความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในบ้าน

Abstract

The purposes of this research were: 1) to assess the elderly fall risk and 2) to establish fall prevention guidelines for the elderly in community-dwelling. The first stage, evaluation falling risk of the elderly. 127 elderly, sampling by purposive selection method in Moo 3 community-dwelling, at Ban Lueak subdistrict, Photharam district, Ratchaburi province were the sample. The instruments comprised of Thai Falls Risk Assessment Test (THAI-FRAT) and Home Environmental Assessment Tool. The second stage, creating fall prevention guidelines for the elderly. Thirty persons of the elderly representative group, the elderly and relatives, community leaders, village health volunteers, and state health officials, sampling by purposive selection method, were the samples. They had conferenced by applying the AIC process. Data from two stages were analyzed in terms of means, standard deviations, and percentages for the quantitative data, and the qualitative data were analyzed by content analysis and interpretation by each conference topics.

The results showed that: 1) The elderly were at risk of falling 26.77%, female risk factors, drug use, and visual impairment were 69.29%, 61.42%, 46.46%, respectively. Environmental risks were at a high and moderate level, 0.79% and 10.24%. 2) There were 3 groups of fall prevention guidelines: elderly and relatives, village health volunteer and public health officials and community leaders. Each group

had 4 fall prevention guidelines: knowledge promotion, health care, exercise and improvement of environment This approach can be applied in the other community to plan and reduce the incidence of falls.

Keywords: Elderly / Falls prevention / Falling risk assessment /
Home environmental risk assessment

บทนำ

ประชากรโลกมีจำนวนผู้สูงอายุ มากกว่าร้อยละ 12 ของประชากรทั้งหมด ซึ่งทวีปเอเชีย มีประชากรสูงอายุคิดเป็นร้อยละ 56 ของประชากรผู้สูงอายุทั่วโลก ส่วนประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี ค.ศ. 2005 และคาดการณ์ว่าในปี ค.ศ. 2021 จะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่าง สมบูรณ์ และยังพบว่าร้อยละ 28-35 ของผู้สูงอายุที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปมีประสบการณ์ของการหกล้มอย่างน้อยหนึ่งครั้งในระยะเวลา 1 ปี และเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 32-42 ในกลุ่มผู้สูงอายุที่อายุ 70 ปีขึ้นไป (WHO, 2007) การหกล้มในผู้สูงอายุเป็นเหตุนำไปสู่การเสียชีวิตและเกิดความพิการก่อนวัยอันควร ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายของระบบบริการเพิ่มขึ้น ผู้สูงอายุในประเทศไทยมีการพลัดตกหกล้มและเสียชีวิตเพิ่มขึ้นทุกปี ข้อมูลของเขตสุขภาพที่ 5 พบว่าผู้สูงอายุในจังหวัดราชบุรีปีพ.ศ. 2557 มีอัตราการเสียชีวิต 5.94 ปีพ.ศ. 2558 เพิ่มขึ้นเป็น 10.75 และข้อมูลของชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลือก อำเภोधุมพวัน จังหวัดราชบุรี พบว่าจำนวนร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เท่ากับ 21.38 (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเลือก, 2562) นับว่าเป็นชุมชนที่เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแบบเต็มรูปแบบ ซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดภาวะพลัดตกหกล้มสูง จึงนำมาเป็นกรณีศึกษาในครั้งนี้ การป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุที่มีประสิทธิภาพควรทำการประเมินความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ การจัดกิจกรรมป้องกันและลดความเสี่ยงตามปัจจัยเสี่ยงที่พบในผู้สูงอายุ โดยให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชนนั้น ๆ ด้วย ดังนั้นชุมชนควรมีส่วนร่วมในการหาวิธีการป้องกันเพื่อลดความสูญเสียที่จะเกิดขึ้นตามมา

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนงานโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม การรวมพลังสร้างอนาคต (Appreciation-Influence-Control: AIC) เป็นระบบการสร้างทีมด้วยการนำคนที่เกี่ยวข้องมาอยู่ด้วยกัน มองอนาคตด้วยกัน หาจุดร่วมที่เป็นคุณค่าหรืออุดมการณ์ร่วมกัน แล้ววางแผนเพื่อดำเนินการร่วมกัน เป็นศิลปะของการพัฒนาที่เน้นการคิดหาวิธีการให้บรรลุเป้าหมาย เป็นการปฏิบัติร่วมกันด้วยความรักหรือเห็นคุณค่าซึ่งกันและกันอีกทั้งยังเป็นการคิดเชิงบวก ทำให้ผู้มีส่วนร่วมเกิดความสนใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ดังที่ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และวิเชียร ศรีลูกหว่า (2552) ได้เสนอว่า

แนวคิดเกี่ยวกับ การรวมพลังสร้างอนาคต AIC เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้คนมีความร่วมมือกัน รักกัน และมีการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้ จุฬารัตน์ โสตะ (2554) ยังอธิบายถึง AIC ไว้ในทำนองเดียวกันว่า AIC เป็นเทคนิคการประชุมโดยการระดมสมองเพื่อทำความเข้าใจทั้งสถานการณ์ปัญหา ข้อจำกัด ความต้องการและศักยภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ให้ความหมายว่า A (Appreciation) คือ การสร้างความรู้เป็นขั้นตอนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ โดยจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนแสดงความคิดเห็น รับฟัง และหาข้อสรุปร่วมกัน ส่วน I (Influence) แปลว่าอิทธิพล คือ อำนาจชักจูง การที่บุคคลเข้ามารวมพลังกัน มีการแสดงความคิดเห็นและการแก้ปัญหาาร่วมกัน เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนา และ C (Control) แปลว่าควบคุม กำกับให้เกิดการปฏิบัติ โดยจัดกลุ่มผู้ดำเนินงาน รับผิดชอบต่อโครงการหรือกิจกรรมที่วางแผนไว้ให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

จากข้อมูลดังกล่าวจึงนำไปสู่การศึกษาเรื่องแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุโดย การมีส่วนร่วมของชุมชน : ชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลือก อำเภอโศธาราม จังหวัดราชบุรี อีกทั้งเพื่อให้ สอดคล้องกับแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มุ่งเน้นการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น ที่เป็นพื้นที่บริการ วิชาการของมหาวิทยาลัย ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปสู่ความมั่นใจในการลดความเสี่ยง และป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน ทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีและได้มาตรฐาน และ ทั้งยังเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนอื่น ๆ สามารถนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุ ชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลือก อำเภอโศธาราม จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ ชุมชนหมู่ 3 ตำบลบ้านเลือก อำเภอโศธาราม จังหวัดราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในชุมชนหมู่ 3 (ชุมชน บ้านขุน) ตำบลบ้านเลือก อำเภอโศธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 181 คน จากทะเบียนรายชื่อ กลุ่มวัยสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป หมู่ 3 (โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเลือก, 2562)

กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง คือ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในชุมชนหมู่ 3 (ชุมชนบ้านขุน) ตำบลบ้านเลือก อำเภอโศธาราม จังหวัดราชบุรี ระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2563 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2564 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง

สำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง มีคุณลักษณะตามเกณฑ์คัดเข้า คือเป็นผู้สูงอายุตั้งแต่ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไปทั้งเพศชายและเพศหญิง มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ สามารถได้ยิน พูดคุยสื่อสารภาษาไทยได้เข้าใจ รับรู้เกี่ยวกับเวลา สถานที่ บุคคลได้ปกติ และยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาครั้งนี้ และเกณฑ์การคัดออก คือผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยติดเตียง ไม่สามารถเคลื่อนไหวได้ ส่วนในขั้นตอนการศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ กลุ่มเป้าหมายหรือผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการดูแล ส่งเสริม สนับสนุน และให้บริการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในชุมชน ได้แก่ตัวแทนผู้สูงอายุจากกลุ่มตัวอย่าง ญาติของผู้สูงอายุ (เป็นผู้ดูแลหลักของผู้สูงอายุ) ผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน ประธานชมรมผู้สูงอายุ สมาชิกสภาเทศบาลตำบล สมาชิกสโมสรโรตารี) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในชุมชน กลุ่มละ 6 คน จำนวน 30 คน โดยเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุในชุมชนและสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลโดยคำนึงถึงหลักจริยธรรมความปลอดภัย และความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมในคน สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เลขที่โครงการ SOP 006/62

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods Approach : Qualitative and Quantitative Research Design) มีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นประเมินความเสี่ยงการหกล้ม (วิจัยเชิงปริมาณ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งมี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุไทยในชุมชน (Thai Falls Risk Assessment Test :Thai-FRAT) ของ ลัดดา เกียรติวงศ์ และคณะ (2551) เป็นการประเมินให้คะแนนความเสี่ยงต่อการหกล้ม จำนวน 6 ข้อ 1) เพศ ถ้าเป็นเพศหญิงเท่ากับ 1 คะแนน ถ้าเป็นเพศชายเท่ากับ 0 คะแนน 2) การมองเห็น ถ้าไม่สามารถอ่านตัวเลขที่ระยะ 6/12 ของ Snellen Chart ได้เกินครึ่ง มีคะแนนความเสี่ยงเท่ากับ 1 คะแนน ถ้าสามารถอ่านได้ เท่ากับ 0 คะแนน 3) การทรงตัว ถ้ายืนต่อเท้าในแนวเส้นตรงไม่ได้ หรือยืนไม่ได้ถึง 10 วินาที มีคะแนนความเสี่ยงเท่ากับ 2 คะแนน ถ้าสามารถกระทำได้ เท่ากับ 0 คะแนน 4) การใช้ยานอนหลับ หรือยากล่อมประสาท

หรือยาลดความดันโลหิต หรือยาขับปัสสาวะ หรือ กินยาชนิดใดก็ได้ตั้งแต่ 4 ชนิดขึ้นไป ถือว่ามีความเสี่ยงต่อการหกล้ม ได้คะแนนเท่ากับ 1 คะแนน ถ้าไม่เข้ากรณิดังกล่าว ได้คะแนนความเสี่ยงเท่ากับ 0 คะแนน 5) ประวัติการหกล้ม ถ้าหกล้มตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ในหกเดือนที่ผ่านมา มีคะแนนความเสี่ยงต่อการหกล้ม เท่ากับ 5 คะแนน ถ้าไม่มีประวัติดังกล่าว คะแนนความเสี่ยง เท่ากับ 0 คะแนน และ 6) การพักอาศัยอยู่บ้านแบบไทยที่มีการยกพื้นสูงจากพื้นดิน ตั้งแต่ 1.5 เมตร ขึ้นไป ถือว่ามีความเสี่ยงต่อการหกล้ม ได้คะแนน เท่ากับ 1 คะแนน ถ้าไม่ได้พักอาศัยในบ้านที่มีการยกพื้นดังกล่าว จะได้คะแนนความเสี่ยงต่อการหกล้ม เท่ากับ 0 คะแนน เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง คือ 0 – 3 คะแนน หมายถึง ไม่เสี่ยงต่อการหกล้ม 4 – 11 คะแนน หมายถึง เสี่ยงต่อการหกล้ม

ตอนที่ 2 แบบประเมินสภาพแวดล้อมในบ้านต่อความเสี่ยงในการหกล้มของผู้สูงอายุ ที่ผู้วิจัยนำแบบประเมินของ นางนุช วงศ์สว่าง และคณะ (2560) มีรายการประเมิน 13 ข้อ ในแต่ละข้อ ถ้ามีความเสี่ยงให้ 1 คะแนน ถ้าไม่มีความเสี่ยงให้ 0 คะแนน มีเกณฑ์การประเมิน คือ 0 คะแนน หมายถึง ไม่มีความเสี่ยงต่อการหกล้ม 1 – 4 คะแนน หมายถึง มีความเสี่ยงต่อการหกล้มระดับน้อย 5 – 8 คะแนน หมายถึง มีความเสี่ยงต่อการหกล้มระดับปานกลาง 9 – 13 คะแนน หมายถึง มีความเสี่ยงต่อการหกล้มระดับสูง

นำแบบประเมินทั้งสองไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุไทยในชุมชน โดยการหาความสัมพันธ์ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ (Split Half) เท่ากับ 0.91 และแบบประเมินสภาพแวดล้อมในบ้านต่อความเสี่ยงในการหกล้มของผู้สูงอายุได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.60

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ (วิจัยเชิงคุณภาพ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือประเด็นการประชุม AIC และการสนทนากลุ่ม เรื่องแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ด้านสาธารณสุข และผู้นำชุมชนที่มีประสบการณ์ มีความเข้าใจบริบทของชุมชน รวม 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้ ประเด็นคำถามกับตัวแทนผู้สูงอายุ ญาติผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่ อสม. รวม 5 คน เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับประเด็นคำถามว่ามีความชัดเจน เข้าใจง่าย ดีความประเด็นได้ตรงกัน จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คือ 1) ประสานงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้นำชุมชน เพื่อขอเก็บข้อมูล 2) ปรึกษาผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเลือก คัดเลือก อสม. ในการเป็นผู้ช่วยวิจัยร่วมเก็บข้อมูล โดยทำการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ อสม. ที่สมัครใจในการเป็นผู้ช่วยวิจัย จำนวน 10 คน เป็นเวลา 1 วัน ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้แบบประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุไทย และแบบประเมินสภาพแวดล้อมในบ้านต่อความเสี่ยงในการหกล้มของผู้สูงอายุ และ 3) ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย (อสม.) ทำการประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้มของผู้สูงอายุ และประเมินสภาพแวดล้อมในบ้านต่อความเสี่ยงในการหกล้มของผู้สูงอายุ จำนวน 20 วัน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบประเมิน นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 คือ

1. นำข้อมูลการประเมินความเสี่ยงจากขั้นตอนที่ 1 คัดเลือกชุมชน ดำเนินการประชุมระดมความคิดแบบมีส่วนร่วม ด้วยกระบวนการรวมพลังสร้างอนาคต (AIC) ร่วมกับชุมชน ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มตัวแทนกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มญาติผู้สูงอายุ กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่ม อสม. และกลุ่มเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวม 5 กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ 6 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 30 คน เพื่อหาแนวทางการป้องกันการหกล้มที่เหมาะสมกับบริบทของชุมชน ใช้เวลา 1 วัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

A การสร้างความรู้ (Appreciation : A) ใช้ระยะเวลา 3 ชั่วโมง เป็นขั้นตอนการสร้างความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ โดยนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์และจัดกลุ่มผู้สูงอายุตามปัจจัยเสี่ยง โดยให้กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันเขียนแผนที่ความคิด เพื่อกำหนดอนาคตว่าชุมชนต้องการพัฒนาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุไปในทิศทางใดและควรใช้กระบวนการใด

I การสร้างแนวทางการพัฒนา (Influence : I) ใช้ระยะเวลา 2 ชั่วโมง เป็นการระดมสมองร่วมกันคิดเกี่ยวกับกิจกรรมและการจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมที่จะใช้เป็นแนวทางป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน

C การสร้างแนวทางปฏิบัติ (Control : C) ใช้ระยะเวลา 2 ชั่วโมง โดยการกำหนดผู้รับผิดชอบ และดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการ

2. ติดตามการดำเนินกิจกรรม หลังจากการปฏิบัติกิจกรรมตามที่แต่ละกลุ่มได้รับมอบหมายไปแล้ว 5 เดือน โดยการประชุมสนทนากลุ่มผู้รับผิดชอบกิจกรรม เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้และสรุปเป็นแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ ชุมชนบ้านขุนน ตำบลบ้านเลือก อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ใช้ระยะเวลา 1 วัน เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1 โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ขั้นตอนที่ 2 การประชุม AIC วิเคราะห์เนื้อหา โดยการตีความตามประเด็นการประชุม
นำเสนอเป็นรูปแบบตาราง และการสนทนากลุ่ม ติดตามการดำเนินกิจกรรมของฝ่ายต่าง ๆ วิเคราะห์
เนื้อหา โดยจัดกลุ่มตามภารกิจนำเสนอเป็นความเรียงของแต่ละกลุ่ม

ผลการวิจัย

1. ผลการประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุ

1.1 ประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน (THAI FRAT)

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ 127 คน เป็นกลุ่มที่ไม่เสี่ยงต่อการหกล้ม จำนวน 93 คน ร้อยละ 73.23 และเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการหกล้ม จำนวน 34 คน ร้อยละ 26.77 โดยมีปัจจัยเสี่ยงต่อการ
หกล้มในผู้สูงอายุดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้มในกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุตามรายการประเมิน
ความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน THAI FRAT

			(n=127)	
ปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้มที่พบในผู้สูงอายุ			จำนวน (คน)	ร้อยละ
1	เป็นเพศหญิง	(คะแนนความเสี่ยง 1 คะแนน)	88	69.29
2	การมองเห็นบกพร่อง	(คะแนนความเสี่ยง 1 คะแนน)	59	46.46
3	การทรงตัวบกพร่อง	(คะแนนความเสี่ยง 2 คะแนน)	27	21.26
4	ใช้ยาที่เสี่ยงต่อการหกล้ม	(คะแนนความเสี่ยง 1 คะแนน)	78	61.42
5	มีประวัติเคยหกล้ม 2 ครั้งใน 6 เดือนก่อน	(คะแนนความเสี่ยง 5 คะแนน)	16	12.60
6	อยู่ในบ้านยกพื้นสูง 1.5 เมตรขึ้นไป	(คะแนนความเสี่ยง 1 คะแนน)	35	27.56

จากตารางที่ 1 พบว่าปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้ม เป็นเพศหญิงร้อยละ 69.29 การมองเห็น
บกพร่องร้อยละ 46.46 การทรงตัวบกพร่องร้อยละ 21.26 ใช้ยาที่เสี่ยงต่อการหกล้มร้อยละ 61.42
มีประวัติเคยหกล้ม 2 ครั้งใน 6 เดือนก่อน ร้อยละ 12.60 และอยู่ในบ้านยกพื้นสูง 1.5 เมตรขึ้นไป
มีร้อยละ 27.56

1.2 ปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อการหกล้มของผู้สูงอายุ

กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุ 127 คน เป็นผู้ไม่มีความเสี่ยงต่อการหกล้มด้านสิ่งแวดล้อม
จำนวน 12 คน ร้อยละ 9.45 มีความเสี่ยงต่อการหกล้มระดับน้อย จำนวน 101 คน ร้อยละ 79.53 มี
ความเสี่ยงต่อการหกล้มระดับปานกลาง จำนวน 13 คน ร้อยละ 10.24 และผู้มีความเสี่ยงต่อการหกล้ม
ระดับสูง จำนวน 1 คน ร้อยละ 0.79 โดยมีปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุจำแนกตามปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมต่อการหกล้มของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ

(n=127 คน)

ปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. พื้นบ้านมีพรม เสื่อ ผ้ายาง หรือผ้าปูรองพื้น	82	64.57
2. บริเวณทางเดินมีสายไฟ สายโทรศัพท์หรือสายพ่วงต่อพาดผ่าน	37	29.13
3. พื้นบ้านของท่านวางข้าวของเกะกะ	41	32.28
4. ตามขั้นบันไดวางข้าวของเกะกะ	8	6.30
5. บันไดที่บ้านชำรุด หรือขั้นไม่เท่ากัน	9	7.09
6. บริเวณบันได มีแสงสว่างไม่เพียงพอ	15	11.81
7. ไฟบริเวณบันได มีสวิตช์เพียงตัวเดียว	35	27.56
8. บริเวณบันไดมีผ้าหรือพรมเช็ดเท้า	37	29.13
9. ราวบันไดหลวมหรือชำรุด หรือไม่มีราวบันได หรือมีราวบันไดเพียงด้านเดียว	7	5.51
10. มีของที่ต้องใช้บ่อย มักวางไว้บนชั้นสูง ๆ	8	6.30
11. พื้นห้องน้ำลื่น	31	24.40
12. สวิตช์ไฟหัวเตียงเอื้อมถึงยาก	10	7.87
13. ทางเดินจากเตียงไปห้องน้ำมีแสงสว่างไม่เพียงพอ	12	9.45

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในบ้านของผู้สูงอายุ 3 อันดับแรก คือ พื้นบ้านมีพรม เสื่อ ผ้ายาง หรือผ้าปูรองพื้น พื้นบ้านวางข้าวของเกะกะ บริเวณทางเดินมีสายไฟ สายโทรศัพท์หรือสายพ่วงต่อพาดผ่านและบริเวณบันไดมีผ้าหรือพรมเช็ด ร้อยละ 64.57 32.28 29.13 และ 29.13 ตามลำดับ

2 ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนมีดังนี้

2.1 ผลการประชุมระดมความคิดแบบมีส่วนร่วม ได้แนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ ผู้รับผิดชอบในการร่วมกิจกรรม และกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ 5 เดือน ช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.2563 ถึง มกราคม พ.ศ.2564 มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 แนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุโดยมีส่วนร่วมของชุมชน ในชุมชนหมู่ 3 ตำบลเลือก อำเภोधำรงราษฎร์ จังหวัดราชบุรี

แนวทางการ ป้องกันการ หกล้ม	ผู้รับผิดชอบในการร่วมกิจกรรมตามแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ		
	ผู้สูงอายุ และญาติ	อสม.และเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข	แกนนำชุมชน /ผู้นำชุมชน
การส่งเสริม ด้านความรู้	ให้ความร่วมมือเข้าอบรม ที่ก่อให้เกิดความรู้และ ปรึกษาข้อสงสัยต่างๆ เพื่อให้มีทักษะในการดูแล ตนเองเกี่ยวกับการป้องกัน การหกล้ม	1.เป็นฝ่ายจัดอบรมให้ ความรู้ ผู้สูงอายุและญาติ 2. จัดหาโปสเตอร์แผ่นพับ ความรู้เกี่ยวกับ ให้ผู้สูงอายุ 3. แนะนำเรื่องต่าง ๆ ใน การป้องกันการหกล้ม	1.ปิดป้ายแสดงเบอร์โทรศัพท์ ฉุกเฉิน 1669ในชุมชน 2.จัดโครงการเกี่ยวกับการพัฒนา ผู้สูงอายุ เช่นจัดอบรมพัฒนา ผู้สูงอายุและผู้ดูแลผู้สูงอายุจัดตั้ง ศูนย์ดูแลผู้สูงอายุเป็นต้น
การดูแลรักษา สุขภาพ	1.ไปพบแพทย์ตามนัด 2.ใช้อุปกรณ์ช่วยเดินอย่าง ถูกวิธีและความเหมาะสม 3.เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง อริยาบทให้เคลื่อนไหวช้าๆ	ให้บริการด้านสุขภาพแก่ ผู้สูงอายุทั้งที่ รพ.สต.และที่ บ้านของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับ การป้องกัน ดูแลรักษา สุขภาพให้กับผู้สูงอายุ	1.จัดหากายอุปกรณ์ไว้ให้ยืม 2.จัดหางบประมาณเพื่อส่งเสริม กิจกรรมการป้องกันการหกล้ม ให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น จัดบริการ ตรวจวัดสายตา เป็นต้น
การส่งเสริม การออกกำลังกาย	หมั่นออกกำลังกายตาม คำแนะนำของเจ้าหน้าที่ รพ.สต.ที่บ้านและลาน กิจกรรมของหมู่บ้าน	แนะนำวิธีการ จัดกิจกรรม และเป็นผู้นำการออกกำลังกาย ให้แก่ผู้สูงอายุในหมู่บ้าน	สนับสนุนงบประมาณในการ จัดหาซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่อง ออกกำลังกายและจัดกิจกรรม การออกกำลังกาย
การปรับปรุง ด้าน สิ่งแวดล้อม	1. ดูแลจัดสภาพแวดล้อม บริเวณบ้านให้สะอาดพื้น เรียบไม่มีของวางเกะกะ ไม่เปียกและ 2. บริเวณบันได ควรมีราว บันได มีแสงสว่างเพียงพอ 3 ห้องน้ำ มีแสงสว่าง เพียงพอสะอาดพื้นแห้ง โถ ส้วมเป็นแบบนั่งราบ ห้อย ขามีราวจับยึด	1. เยี่ยมบ้าน เพื่อพบปะ ผู้สูงอายุ ประเมินสภาพบ้าน ของผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ 2. แนะนำการปรับปรุง สิ่งแวดล้อมภายในบ้านให้ ปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการหกล้ม	1. ประสานงานกับหน่วยงาน ต่างๆ ในการส่งเสริมความ ปลอดภัยในชุมชน 2. ส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ จัดหา ซ่อมแซม ระบบสาธารณูปโภค จัดสถานที่ สาธารณะให้เกิดความปลอดภัย และเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้สูงอายุ 3. อำนวยความสะดวกและให้ ความช่วยเหลือผู้สูงอายุกลุ่มเสี่ยง

จากตารางที่ 3 พบว่า แนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ ควรจัดกลุ่มผู้รับผิดชอบ
 การร่วมกิจกรรมการเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ 2) กลุ่ม อสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
 และ 3) แกนนำชุมชน/ผู้นำชุมชน โดยแต่ละกลุ่มมีแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ
 อยู่ 4 ด้านคือ 1) การส่งเสริมด้านความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันการหกล้มให้แก่ผู้สูงอายุ 2) การดูแล
 รักษาสุขภาพ 3) การส่งเสริมการออกกำลังกาย 4) การปรับปรุงด้านสิ่งแวดล้อม

2.2 ผลจากการประชุมสนทนากลุ่มเพื่อติดตามการดำเนินกิจกรรมของฝ่ายต่าง ๆ กับกลุ่มผู้สูงอายุที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการหกล้ม มีผลการดำเนินงานตามแนวทางการป้องกันการหกล้มดังนี้

2.2.1 การส่งเสริมด้านความรู้ **กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ**ให้ความร่วมมือ ปฏิบัติตามคำแนะนำ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานจัดให้ ญาติที่ดูแลผู้สูงอายุบางท่านพาผู้สูงอายุออกไปเที่ยวสถานที่ใหม่ ๆ ส่งเสริมการทำงานอดิเรกเบา ๆ ให้ผู้สูงอายุ **กลุ่มอสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข** จัดอบรม ให้ความรู้ มอบโปสเตอร์แผ่นพับ เกี่ยวกับ การรับประทานอาหาร การแต่งกายการออกกำลังกาย การใช้ยา วิชชะลอการสูญเสียสายตา และการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุและผู้ดูแลผู้สูงอายุให้ความรู้ ส่วน**กลุ่มแกนนำ/ผู้นำชุมชน**มีการประสานงาน จัดหางบประมาณในการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ให้แก่ผู้สูงอายุ

2.2.2 ด้านการดูแลสุขภาพสุขภาพ **กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ** มีการไปพบแพทย์ตามนัด ที่โรงพยาบาลโพธาราม และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเลื่อม มีการใช้อุปกรณ์ไม้เท้าช่วยเดินได้อย่างถูกต้อง แต่ส่วนใหญ่ยังสามารถเดินเองได้ ให้ลูกหลานจูง การรับประทานอาหารส่วนใหญ่เป็นเนื้อปลา ผักต้ม น้ำพริก ต้มนมพว่องมันเนยเสริมแคลเซียม **กลุ่ม อสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข**ให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุทั้งที่ รพ.สต. มีการเยี่ยมบ้าน ดูแล รักษา ฟันพู่ให้แก่ผู้สูงอายุ ส่วน**กลุ่มแกนนำชุมชน/ผู้นำชุมชน** จัดธนาคารอุปกรณ์เพื่อจัดเก็บกายอุปกรณ์ไว้ให้ยืมประสานหน่วยงานต่างๆ จัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพแก่ผู้สูงอายุ มีการจัดบริการกายภาพบำบัดให้แก่ผู้สูงอายุ จัดโครงการสนับสนุนผ้าอ้อมสำเร็จรูปและสนับสนุนแว่นสายตา

2.2.3 ด้านการส่งเสริมการออกกำลังกาย **กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ** มีผู้สูงอายุบางส่วนเลือกออกกำลังกายโดยการเดินบริเวณรอบ ๆ บ้าน ทำงานบ้าน พ้อนรำ ฝึกการตีกลองยาว เล่นเครื่องออกกำลังกายที่ ลานสาธารณะศาลปู่ตา และ รพ.สต.บ้านเลื่อม **กลุ่มอสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข**มีการแนะนำ สาธิต เป็นผู้นำการออกกำลังกาย และแนะนำให้ผู้สูงอายุและญาติประดิษฐ์อุปกรณ์ง่าย ๆ ในการออกกำลังกาย ส่วน**กลุ่มแกนนำชุมชน/ผู้นำชุมชน**ประสานงานกับฝ่ายต่าง ๆ ขอสนับสนุนเครื่องออกกำลังกาย ส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย สนับสนุนอาหารว่างและน้ำดื่ม

2.2.4 ด้านการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม **กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ** มีการตั้งกลุ่มไลน์ขึ้น โดยให้ญาติและผู้สูงอายุส่งรูปภาพบริเวณบ้านของตนที่มีการดูแลความสะดวกในไลน์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน **กลุ่มอสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข** แนะนำการดูแลสภาพแวดล้อมภายในบ้าน นำสติ๊กเกอร์สะท้อนแสงและแผ่นรองกันลื่นไปติดให้ในบริเวณที่มักเกิดอันตราย ทำการสำรวจและแนะนำบ้านที่ไม่มีราวจับในห้องน้ำ 17 บ้าน โถส้วมเป็นแบบนั่งยอง 3 บ้าน ส่วน**กลุ่มแกนนำชุมชน/ผู้นำชุมชน** มีการประสานงานหน่วยงานต่างๆ ปรับปรุงสภาพแวดล้อม เช่นติดไฟกระพริบ กระจกโค้งบริเวณทางโค้ง มีแผงจราจรตั้งห้ามรถผ่านไว้ใช้ในชุมชน จัดทำลูกระนาด ชะลอความเร็วรถ

ทำทางลาดตามพื้นที่ที่สาธารณะ จัดหาราวจับพุงตัวติดในห้องน้ำสาธารณะ ติดสติ๊กเกอร์สะท้อนแสง บริเวณพื้นที่ต่างระดับ ติดแผ่นพื้นกันลื่น ติดตั้งไฟให้มีแสงสว่างเพียงพอไว้ในสถานที่ที่ชุมชนมักใช้ร่วมกัน ตลอดจนทำการปรับเปลี่ยนโถส้วมจากนั่งยองเป็นนั่งราบ ห้อยขา ให้บ้านผู้สูงอายุ 3 บ้าน

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. มีผู้สูงอายุเสี่ยงต่อการหกล้ม ร้อยละ 26.77 ปัจจัยเสี่ยง 3 อันดับแรก คือ เพศหญิง การใช้ยา การมองเห็นบกพร่อง ร้อยละ 69.29, 61.42 และ 46.46 ตามลำดับ ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับสูงและปานกลาง ร้อยละ 0.79 และ 10.24

2. แนวทางการป้องกันการหกล้มมี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้สูงอายุและญาติ กลุ่มอาสาสมัครและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และกลุ่มผู้นำชุมชน ซึ่งแต่ละกลุ่มมีแนวทางการป้องกันการหกล้ม 4 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมความรู้ ด้านการรักษาสุขภาพ ด้านการออกกำลังกาย และด้านการปรับปรุงสภาพแวดล้อม สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับชุมชนอื่น ๆ เพื่อวางแผนป้องกันและลดอัตราการเกิดการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนตามบริบทของชุมชนนั้น ๆ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ขอเสนอการอภิปรายผลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ประเมินความเสี่ยงการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน

1.1 การประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้มของผู้สูงอายุพบว่าเป็นเพศหญิง ร้อยละ 79.41 เห็นได้ว่าเพศหญิงมีความเสี่ยงต่อการหกล้มมากกว่าเพศชาย เนื่องจากการทำงานของระบบต่าง ๆ เสื่อมถอยลงมากกว่าเพศชาย จากการที่ฮอร์โมนเพศลดลงเพราะหมดประจำเดือน กระดูกบางลง ระบบประสาททกล้ามเนื้อทำงานช้าลง โดยมีข้อมูลสนับสนุนจากสำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข (2558) รายงานว่าความชุกของผู้สูงอายุเพศหญิงพบมากกว่าเพศชาย และยังพบปัจจัยเสี่ยงด้านการใช้ยา ด้านการมองเห็นบกพร่อง ด้านการทรงตัวบกพร่อง และอยู่ในบ้านยกพื้นสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในพหุปัญหาของผู้สูงอายุที่ต้องคำนึงถึงอย่างยิ่งในการหาแนวทางป้องกันการหกล้มต่อไป ดังที่ Renfro & Fehrer, (2011) กล่าวว่าไว้ว่าการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุต้องพิจารณาเรื่องพหุปัญหาย่างรอบด้าน (Multifactorial)

1.2 ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในบ้านของผู้สูงอายุอันดับต้น ๆ คือพื้นบ้านมีพรมเสื่อ ผ้ายาง หรือผ้าปูรองพื้น พื้นบ้านวางข้าวของเกะกะ บริเวณทางเดินมีสายไฟ สายโทรศัพท์ หรือสายพ่วงต่อพาดผ่าน บริเวณบันไดมีผ้าหรือพรมเช็ดเท้า ไฟบริเวณบันได มีสวิตช์เพียงตัวเดียว

และพื้นที่ห้องน้ำลื่น สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ นงนุช วงศ์สว่าง และคณะ (2560) พบว่าปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้มของผู้สูงอายุ ได้แก่ บริเวณบันไดมีแสงสว่างไม่เพียงพอ ทางเดินมีสายไฟหรือสายพวงต่อพาดผ่าน บริเวณบันได พื้นบ้านมีพรม เสื่อ หรือผ้าปูรองพื้น ไฟบริเวณบันไดมีสวิตช์เพียงตัวเดียว

2 ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน

2.1. แนวทางการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ จัดกลุ่มผู้รับผิดชอบในการร่วมกิจกรรมได้ 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้สูงอายุ และญาติ มีหน้าที่ในการดูแลสุขภาพ อาหารการกิน การออกกำลังกาย ความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมภายในบ้านให้เอื้อต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ ดังที่ ชื่นตา วิชชาวุธ และคณะ (2553) ได้สรุปไว้ว่า เรื่องสำคัญของผู้สูงอายุคือความสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้และการมีวิถีชีวิตที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี ส่วนบทบาทของญาติหรือครอบครัว เป็นการจัดการดูแลที่ตอบสนองความต้องการด้านอารมณ์และจิตใจของผู้สูงอายุ กลุ่มที่ 2 กลุ่ม อสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพให้แก่ผู้สูงอายุ จึงจัดไว้ในกลุ่มเดียวกัน ดังที่ จินตนา อาจสันเทียะและพรนภา คำพราว (2557) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีหน้าที่คอยเป็นผู้ให้คำแนะนำ บริการด้านสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ประเมินอาการ ส่วนอาสาสมัครสาธารณสุขเป็นผู้ช่วยพยาบาลในการเฝ้าระวัง เกี่ยวกับการจัดบริการด้านสุขภาพ ส่วนกลุ่มที่ 3 กลุ่มแกนนำชุมชน ได้แก่ ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารหน่วยงานในชุมชน มีบทบาทในการนำนโยบายและความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ผ่านโครงการ กิจกรรม ส่งเสริมการปฏิบัติในการส่งเสริม สนับสนุน คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ชื่นตา วิชชาวุธ และคณะ (2553) กล่าวว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการเกื้อหนุนและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้สูงอายุทั้งในด้านเศรษฐกิจและสุขภาพอนามัย โดยต้องเป็นการให้การเกื้อหนุนในรูปของกลุ่มหรือองค์กรที่มีความต่อเนื่องและยั่งยืน

2.2 ผลการดำเนินกิจกรรมตามแนวทางการป้องกันการหกล้ม ด้านที่ 1 การส่งเสริมด้านความรู้ให้แก่ผู้สูงอายุและญาติ พบว่า กลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและญาติให้ความร่วมมือกับ อสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ไปให้ความรู้เป็นอย่างดี โดยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มแกนนำ เป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงของการหกล้มได้ เพื่อให้ผู้สูงอายุและญาติตระหนักถึงความสำคัญของการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความเชื่อด้านสุขภาพ ที่ว่า การพัฒนาการรับรู้โอกาสเสี่ยงและการรับรู้ความรุนแรงของการหกล้ม โดยมีกิจกรรมการประเมินความเสี่ยง และการให้ความรู้ ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความตระหนักในการป้องกันการหกล้มเพิ่มสูงขึ้น วิทยา วาโย และคณะ (2560) ด้านที่ 2 การดูแลรักษาสุขภาพเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงด้านการมองเห็นบกพร่อง โดย อสม.และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้บริการด้านสุขภาพแก่ผู้สูงอายุทั้งที่ รพ.สต. และที่บ้านของผู้สูงอายุตามความเหมาะสมกับสภาวะของผู้สูงอายุแต่ละคน

มีการเยี่ยมบ้าน แนะนำการใช้ยา ส่วนด้านที่ 3 การส่งเสริมการออกกำลังกาย เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงด้านการทรงตัว และด้านที่ 4 การปรับปรุงสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม แนวทางดังกล่าวจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมป้องกันการหกล้มได้ดีขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของวิทยา วาโย และคณะ (2560) คือ การส่งเสริมการรับรู้ประโยชน์ของการป้องกันการหกล้ม โดยให้คำแนะนำในการรับประทานยา วิธีปฏิบัติตัว การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ปลอดภัย การสาธิตการออกกำลังกาย ซึ่งการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ดังกล่าวส่งผลทำให้พฤติกรรมป้องกันการหกล้มดีขึ้น นอกจากนี้การสร้างปัจจัยการกระตุ้นการปฏิบัติเพื่อป้องกันการหกล้มโดยมอบคู่มือ แผ่นพับความรู้ ปฏิทินเตือนการปฏิบัติ รวมทั้งการติดตามเยี่ยมบ้านเพื่อให้คำแนะนำเพิ่มเติม เป็นปัจจัยเสริมให้ผู้สูงอายุมีพฤติกรรมป้องกันการหกล้มได้ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. ควรเผยแพร่ผลการวิจัยให้แก่ ชุมชน กลุ่มองค์กร ชมรม สมาคม มูลนิธิ เพื่อใช้พิจารณาวางแผนจัดทำกลยุทธ์ระดับตำบล และระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ได้รับความปลอดภัย ลดความเสี่ยงต่อการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน
2. หน่วยงานราชการต่าง ๆ ควรนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นแนวทางให้หน่วยงานในสังกัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงของการเกิดการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนต่าง ๆ ของประเทศต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ กับพฤติกรรมป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุ
2. ควรพัฒนารูปแบบการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนชนบท และชุมชนเมืองทั้งในจังหวัดราชบุรีและจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- จารุภา เลขทิพย์, วีระ วรธนารัตน์, ศักรินทร์ ภูพานิล และศราวุธ ลาภมณีย์. (2562). ปัจจัยเสี่ยงต่อการหกล้มในผู้สูงอายุ. *J Med Health Sci*, 26 (1), 85-103.
- จินตนา อาจสันเทียะ และ พรนภา คำพราว. (2557). รูปแบบการดูแลสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน. *วารสารพยาบาลทหารบก*, 15 (3), 123-127.
- จุฬารณณ์ โสตะ. (2554). *แนวคิด ทฤษฎี และการประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ*.
ขอนแก่น : คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- นงนุช วงศ์สว่าง, ดนุลดา จินขาวขำ, ชลธิชา บุญศิริ, สุรินทร์ มีลาบลัน, จารุพันธ์ สมบูรณ์สิทธิ์, เบญจมาศ คำธนะ และธานี กล่อมใจ. (2560). ความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมในบ้านต่อการพลัดตกหกล้มและอุบัติการณ์การพลัดตกหกล้มของผู้สูงอายุ. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10 (3), 2492-2506.
- ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และ วิเชียร ศรีลูกหว่า. (2552). *เทคนิคการรวมพลังสร้างอนาคต*. ค้นเมื่อ ธันวาคม 2, 2563 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/260442>
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเลือก. (2562) *รายงานข้อมูล จปฐ. ประชากร บ้านชนุน ตำบลบ้านเลือก อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี 2562*. ราชบุรี : ผู้แต่ง.
- ลัดดา (เถียมวงศ์) เพชรประสมกุล, จิตติมา ทมาภิรัตน์, วันทนา มณีศรีวงศ์กุล และสุทธิชัย จิตะพันธ์กุล. (2551). เครื่องมือประเมินความเสี่ยงต่อการหกล้มสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน. *J Med Assoc Thai*, 91 (12), 1823-1832.
- วิทยา วาโย, นารินทร์ จิตรมนตรี และวิราพรณ วิโรจน์รัตน์. (2560). ผลของโปรแกรมป้องกันการหกล้ม แบบสหปัจจัยต่อพฤติกรรมป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชน. *วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ*. 35 (2), 25-33.
- ศศิพัฒน์ ยอดเพชร. (2553). ครอบครัวและผู้สูงอายุ. ใน ชื่นตา วิชชาวุธ, นภาพร ชโยวรรณ, ยุพา วงศ์ไชย, ประคอง อินทรสมบัติ, นันทศักดิ์ ธรรมานวัตร (บรรณาธิการ), *การทบทวนและสังเคราะห์องค์ความรู้ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2545-2550* (193-223). กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันพัฒนาผู้สูงอายุไทย.
- สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2558). *รายงานประจำปี 2558*. กรุงเทพฯ : องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- Robert, V. Krejcie & Daryle, W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research. *Activities. Educational and Psychological Measurment*, 30 (3), 607-610.
- Renfro, M.,O. & Fehrer, S. (2011). Multifactorial screening for fall risk in community-dwelling older adults in the primary care office: development of the fall risk assessment & screening tool. *Journal of Geriatric Physical Therapy*, 34 (4), 174-183.

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT The Development of the Reading Comprehension of the 9th Grade Students Using the MIA Reading Method together with the Learning Together (LT) Technique

อติตา ประพันธ์พจน์^{1*} วชิระ จันทรราช² และมันทนา พันธุ์ดี³
Atita Prapunpot^{1*} Vachira Jantraraj² Manthana Phundee³

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาการศึกษานานาชาติ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹ M.A. student in English Language Teaching Program, Department of Curriculum and
Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University.

^{2,3} สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชาการศึกษานานาชาติ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

^{2,3} Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University.

*Corresponding author E-mail : prapunpot_a@silpakorn.edu

Received: 18 September 2022

Revised: 26 October 2022

Accepted: 28 October 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนโพธารัตนาเสนี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง เป็นการวิจัยเชิงทดลองแบบหนึ่งกลุ่มสอบก่อนสอบหลัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีค่าความเชื่อมั่นก่อนเรียนเท่ากับ 0.75 และค่าความเชื่อมั่นหลังเรียนเท่ากับ 0.75 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค LT สูงวก่อก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความพึงพอใจของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือเทคนิค LT โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : วิธีการสอนอ่านแบบ MIA / การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

Abstract

The purposes of this research were to 1) compare the achievement of English reading comprehension skills of the 9th grade students before and after using MIA reading method together with learning together (LT) technique 2) investigate the students' satisfaction towards learning by using MIA reading method together with learning together (LT) technique. The samples of this study consisted of 40 students of Phothawattanasenee school in the second semester of the academic year 2021. The samples were selected by purposive sampling, conducted by the one – group pretest – posttest design. The research instruments were 1) lesson plans of English reading comprehension using MIA reading method together with learning together (LT) technique 2) a pre-test, the reliability at 0.75 and a post-test, the reliability at 0.75 3) a questionnaire on the satisfaction of the 9th grade students towards learning by using the MIA reading method together with learning together (LT) technique. The research data was used to analyze the mean, standard deviation, dependent samples t-test, and content analysis.

The results were: 1. The achievement of English reading comprehension skills of the sample students after learning by using MIA reading method together with learning together (LT) technique was higher than before learning by using MIA reading method together with learning together (LT) technique at the .05 level.

2. The satisfaction of the 9th grade students towards learning by using MIA reading method together with learning together (LT) technique was high.

Keywords : MIA reading method / learning together

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลของโลกที่มีบทบาท มีการใช้อย่างแพร่หลายมีความสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังเป็นสื่อกลางที่ใช้ในด้านการสื่อสาร (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) การอ่านถือว่าเป็นทักษะด้านที่สำคัญอย่างมาก เพราะเป็นทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนใช้เพื่อแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนสติปัญญาประสบการณ์ ความรู้ และพัฒนาความคิด ซึ่งมีผลอย่างมากต่อการศึกษาดังที่กล่าวมานั้น การอ่านภาษาอังกฤษจึงเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ภาษา สิ่งสำคัญที่สุดในการอ่านภาษาอังกฤษคือ ผู้อ่านจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ในสภาพปัจจุบันพบว่าผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศมักจะประสบปัญหาในการอ่านภาษาอังกฤษ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านพื้นฐานคำศัพท์ สำนวน โครงสร้าง และด้านความเข้าใจในการอ่าน (ณัฐวิณี ทินวงศ์, 2554) นอกจากความรู้ด้านภาษาที่จำกัดของผู้เรียน และเนื้อหาบทอ่านไม่เหมาะสม ไม่น่าสนใจแล้ว ยังอาจเป็นเพราะวิธีการสอนที่ไม่เหมาะสมของผู้สอน จึงทำให้การอ่านของผู้เรียนไม่ประสบผลสำเร็จ ความสามารถในการอ่านของนักเรียนไทยยังต่ำกว่ามาตรฐานซึ่งสอดคล้องกับผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) รวมถึงจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า นักเรียนไทยส่วนมากยังมีระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจและการที่ผู้เรียนยังขาดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจนั้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการอ่านภาษาอังกฤษ จึงควรที่ต้องพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้อยู่ในระดับสูงขึ้น จากการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษที่จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน พบว่า คือวิธีการสอนอ่านแบบ Murdoch Integrated Approach (MIA) ตามแนวคิดของจอร์จ เอส เมอร์ด็อค (George S. Murdoch, 1986) เป็นรูปแบบการสอนที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งสามารถนำมาช่วยแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ วิธีการสอนอ่านแบบ MIA มีขั้นตอนการสอนที่ชัดเจน 7 ขั้นตอน คือ 1) Priming Questions เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนจะตั้งคำถาม หรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจในเรื่องที่จะอ่าน 2) Understanding Vocabulary นักเรียนหาความหมายของคำศัพท์ เพื่อสร้างความมั่นใจในการอ่าน 3) Reading the Text นักเรียนอ่านเนื้อเรื่อง ในระหว่างการอ่านอาจมีการทำแบบทดสอบที่แทรกอยู่ในเนื้อเรื่องเพื่อฝึกคิดวิเคราะห์ และส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านเรื่องได้เข้าใจขึ้น 4) Understanding the Text การตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องที่อ่านโดยการให้นักเรียนเติมข้อความลงในประโยคปลายเปิดที่ครูกำหนดให้ 5) Transferring Information การนำเสนอข้อมูลจากเรื่องที่อ่านออกมาในรูปแบบอื่น เช่น

ตาราง แผนภูมิ กราฟ ตามความเหมาะสมของข้อมูลที่ได้รับจากเรื่องที่อ่าน 6) Jigsaw Exercise & Paragraph Structure การต่อชิ้นส่วนของประโยคให้อยู่ในรูปอนุเฉท (Paragraph) ที่ถูกต้อง และขั้นสุดท้าย 7) Evaluation & Correction การประเมินผลในภาพรวมและให้ข้อมูลย้อนกลับในการใช้ภาษาในแบบฝึกหัดของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ถูกต้องมากขึ้น จากการศึกษาการสอนอ่านแบบ MIA ในแต่ละขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นการทำกิจกรรมกลุ่ม ทางผู้วิจัยเห็นควรสิ่งที่ต้องเสริมเข้าไปในการจัดการเรียนรู้ กล่าวคือ ควรจัดกลุ่มนักเรียนให้มีการแบ่งกลุ่มนักเรียนให้มีความสามารถทางภาษาอังกฤษที่ละกัน คือ กลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน มีการเปลี่ยนกลุ่มเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีร่วมกับผู้อื่น ได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด ซึ่งนอกจากเน้นทางด้านการพัฒนาด้านภาษาแล้วควรพัฒนาทักษะทางด้านสังคมควบคู่ไปพร้อม ๆ กัน ผู้วิจัยได้ศึกษาและพบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT นั้น มีความน่าสนใจ มีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก ควรแก่การนำมาบูรณาการในการทำกิจกรรมกลุ่มของผู้เรียน คือ กำหนดให้นักเรียนที่มีความสามารถต่างกันทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 แต่ละคนจะช่วยศึกษาความรู้ร่วมกัน ช่วยกันทำงานจนประสบความสำเร็จ สมาชิกในกลุ่มมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจน คือ คนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการทำแบบฝึกหัด คนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึกคำอธิบายต่าง ๆ คนที่ 3 อ่านคำถามและหาคำตอบ คนที่ 4 ตรวจสอบความถูกต้อง ซึ่งสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการตอบคำถาม หรือตอบปัญหา สมาชิกแต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบต่อครูผู้สอน คะแนนของกลุ่มคือคะแนนของสมาชิกทุกคน

จากการศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนในการสอนอ่านภาษาอังกฤษและการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียน ดังกล่าวข้างต้นได้พบว่า วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ที่ผ่านมานั้น มุ่งเน้นในการแก้ไขปัญหาคำอ่านภาษาอังกฤษได้ แต่ในปัจจุบันพบว่าการสอนอ่านเพียงอย่างเดียวนั้นยังไม่เพียงพอ ควรบูรณาการเรื่องทักษะทางสังคม นำความรู้ที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในชั้นเรียน ยังเป็นการเรียนรู้แบบ active Learning อีกด้วย ที่ช่วยพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนตามทักษะอันพึงมีในศตวรรษที่ 21 ที่กล่าวว่า ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นควรมีทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ซึ่งวิธีการสอนอ่านแบบ MIA นั้น มีกิจกรรมที่เป็นทั้งงานกลุ่มและงานเดี่ยวแบบทั่ว ๆ ไป แต่ยังไม่มีการวิจัยใดที่นำเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือมาบูรณาการกับวิธีการสอนอ่านแบบ MIA จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า ในการแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA โดยส่วนมากมีแค่ครูผู้สอนที่เป็นผู้กำหนดให้นักเรียนให้ทำงานเป็นกลุ่ม แต่ไม่มีการจัดกลุ่มละความสามารถของนักเรียน และระบุหน้าที่การทำงานของสมาชิกในกลุ่ม

อย่างชัดเจน จึงอาจส่งผลในการเรียนรู้รวมถึงการทำกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธารพัฒนาเสนี โดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เพื่อพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น พร้อมทั้งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และมีภาวะผู้นำ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตโดยใช้ภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาอังกฤษ เป็นเครื่องมือในการแสวงหา ค้นคว้า สืบค้น ในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพในอนาคต และการดำเนินชีวิตปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธารพัฒนาเสนี อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ทั้งหมด 13 ห้องเรียน จำนวน 483 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 โรงเรียนโพธารพัฒนาเสนี ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ (อ23204) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกอย่างเจาะจง (Purposive sampling) โดยใช้เกณฑ์ คือ เป็นห้องเรียนแผนการเรียนทั่วไปที่มีการเน้นเรียนเสริมในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยจัดให้มีการเรียนวิชาเลือกแบบบังคับ คือรายวิชาภาษาอังกฤษเสริมทักษะ ตามโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โรงเรียนโพธารพัฒนาเสนี

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

- 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนและความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

วิธีดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 55 นาที โดยใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 6 คาบ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง Skateboarding, แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง Life Is Good in Iceland และแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง Live a little: Eat Potatoes! ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00 โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นกิจกรรมก่อนการอ่าน (Pre - Reading)

1.1 คำถามนำก่อนอ่าน (Priming Questions) ครูผู้สอนจะตั้งคำถามหรือข้อความเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านโดยใช้คำ รูปภาพ เป็นสื่อเพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และกระตุ้นการอ่านจากนั้นร่วมกันอภิปรายระหว่างครูผู้สอนกับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเรื่องนั้น ๆ

1.2 การทำความเข้าใจในคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ครูเป็นคนคัดเลือกคำศัพท์ คำศัพท์บางคำนักเรียนอาจรู้ความหมายแล้ว หรือบางคำมีความหมายหลายอย่าง ครูผู้สอนอาจจะเขียนความหมายของคำศัพท์คำนั้นในสถานการณ์ที่จะพบในสิ่งที่อ่าน

ขั้นกิจกรรมระหว่างการอ่าน (While - Reading)

1.3 การอ่านเนื้อเรื่อง (Reading the Text) ครูแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนทุกคนอ่านตามเวลาที่กำหนด ในเนื้อหานั้นจะแตกต่างจากเนื้อหาปกติ คือ จะมีคำถามย่อยแทรกอยู่ในเนื้อหาเป็นการกระตุ้นและส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านให้ดียิ่งขึ้น

1.4 การทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง (Understanding the Text) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้นักเรียนตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน

1.5 การถ่ายโอนข้อมูลในรูปแบบอื่น (Transferring Information) นักเรียนใช้ความรู้ความเข้าใจ นำข้อมูลที่ได้จากการอ่าน มานำเสนอใหม่ในรูปแบบอื่น เช่น รูปตาราง แผนภูมิ กราฟ ตามความเหมาะสมของข้อมูล

1.6 การทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) ครูเตรียมชิ้นส่วนของประโยคที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องที่อ่านจำนวนหนึ่ง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเรียงประโยคให้ถูกต้อง และได้ใจความสมบูรณ์ต่อเนื่องกัน

ขั้นกิจกรรมหลังการอ่าน (Post - Reading)

1.7 การประเมินผลและการแก้ไข (Evaluation & Correction) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ได้อ่าน และร่วมกันแก้ไขการใช้ภาษาที่พบในการทำแบบฝึกหัดประกอบการอ่าน เพื่อให้นักเรียนใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง และในการทำกิจกรรมการทำความเข้าใจในคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) ถึงกิจกรรมการทำแบบฝึกหัดตัดต่อชิ้นส่วนประโยคและเรียงโครงสร้างอนุเฉท (Jigsaw Exercise & Paragraph Structure) ได้นำการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มาบูรณาการในการทำกิจกรรม คือ

1) ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มละ 4-5 คน โดยละความสามารถทางภาษาอังกฤษ (นักเรียนเก่ง 1 คน นักเรียนปานกลาง 2 คน และนักเรียนอ่อน 1-2 คน) ซึ่งข้อมูลที่นำมาใช้ในการจัดกลุ่มมาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนในภาคเรียนที่ 1 จากนั้นครูอธิบายการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม

2) ครูแนะนำแหล่งศึกษาค้นคว้าข้อมูล มอบหมายภาระงานให้แต่ละกลุ่ม อธิบายขั้นตอนการทำงาน และกำหนดเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม

3) ครูแจกแบบฝึกหัดให้ทุกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ชุด นักเรียนช่วยกันทำงานแบ่งหน้าที่ภายในกลุ่มโดย

นักเรียนคนที่ 1 อ่านคำสั่งหรือขั้นตอนในการทำแบบฝึกหัด

นักเรียนคนที่ 2 ฟังขั้นตอนและจดบันทึกคำอธิบายต่าง ๆ

นักเรียนคนที่ 3 อ่านคำถาม หาคำตอบ เขียนคำตอบ

นักเรียนคนที่ 4 ตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบ

ทุกคนในกลุ่มปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ สมาชิกในกลุ่มจะมีการหมุนเวียนเปลี่ยนหน้าที่กันในการทำแบบฝึกหัด และแต่ละกลุ่มส่งกระดาษคำตอบเพียง 1 ชุด เป็นผลงานของกลุ่ม ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้คะแนนเท่ากัน

4) สมาชิกแต่ละกลุ่มส่งคำตอบโดยให้แต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจคำตอบ

5) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาบทเรียน จากนั้นประกาศผลกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด ครูให้การเสริมแรงแก่กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดโดยการให้คำชมเชย หรือให้รางวัล และให้กำลังใจกลุ่มนักเรียนที่ยังไม่ประสบผลสำเร็จ

จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 1 แผน ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และปรับปรุงข้อบกพร่อง จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วยบทอ่าน 3 บทอ่าน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งกำหนดเป็นการวัดความเข้าใจในการอ่านแบบ Literal Comprehension คือ คำถามที่ถามหารายละเอียดของเรื่อง (Details), คำถามที่ถามหาคำอ้างอิง (Reference) คำถามการใช้คำสรรพนามแทนคำนาม (Pronoun Reference), คำถามที่ถามการเดาความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary in context) คำถามที่ถามความหมายของคำศัพท์ (Vocabulary), คำถามที่ถามถึงใจความหลัก (Main Idea) คำถามที่ถามถึงการสรุปใจความสำคัญ สาระสำคัญ (Conclusion and Summarize) และคำถามที่ถามถึงวัตถุประสงค์ (Purpose) ของเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง และเคยได้รับการจัดการเรียนรู้การสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมาแล้ว จากนั้นแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่อง คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตามสูตร KR-20 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน คำนวณหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อสอบจากผลการวิเคราะห์แบบทดสอบที่เป็นไปตามเกณฑ์ จากนั้นนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เป็นแบบมาตราส่วนประมาณ 5 ค่าระดับ (Rating Scale) จำนวน 12 ข้อ ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองนักเรียนโดยความสมัครใจ กิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มเติมขึ้นมานั้นไม่ได้มีการวัดผล และประเมินผล และไม่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นการเพิ่มพูนทักษะความรู้ นักเรียนสามารถเข้าร่วมและสามารถออกจากกิจกรรมได้ตามความสมัครใจ และในการวิจัยได้มีการเก็บข้อมูลรายชื่อนักเรียนเป็นความลับ ไม่มีการให้ค่าตอบแทนแก่ผู้ร่วมการวิจัย

1. ผู้วิจัยจัดปฐมนิเทศ ทำความเข้าใจกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 เพื่อให้เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการเรียน วิธีการจัดการเรียนรู้ บทบาทของผู้เรียน และวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

2. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบก่อนเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 30 ข้อ นำมาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 40 คน เพื่อเก็บคะแนนก่อนเรียน

3. ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 40 คน จำนวน 3 แผน แต่ละแผนใช้เวลา 2 คาบ คาบละ 55 นาที โดยใช้เวลาในการสอนทั้งหมด 6 คาบ

4. ผู้วิจัยนำแบบทดสอบหลังเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 ฉบับ มีจำนวน 30 ข้อ ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน นำมาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 จำนวน 40 คน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้วิจัยสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4 ที่มีต่อการเรียนโดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 12 ข้อ

5. นำผลคะแนนจากแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และผลคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจ ไปหาค่าทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลัง การทดลองการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ก่อนและหลังเรียน โดยการวิเคราะห์หาค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

2. การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนมีต่อการเรียนโดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยนำข้อมูลไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากการเรียนโดยการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สูงกว่าก่อนเรียน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการทดสอบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

(n = 40)

คะแนน	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	12.28	3.04	39	33.04	.000*
หลังเรียน	22.90	2.54			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนมีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.54) จากผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยมีความพึงพอใจมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ฉันเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ฉันมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน ฉันคิดว่าชั้นการทำความเข้าใจคำศัพท์ ช่วยให้ฉันเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายขึ้น และฉันคิดว่าชั้นการอ่านและชั้นความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้ฉันเข้าใจเนื้อเรื่อง และสามารถตอบคำถามได้ง่ายขึ้น ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ฉันคิดว่าการจัดการเรียนรู้ขั้นตอนกิจกรรมที่น่าสนใจ	3.78	0.95	มาก
2	ฉันคิดว่าชั้นการตั้งคำถามก่อนการอ่าน ช่วยให้ฉันมีเป้าหมายในการอ่านและสนใจในการอ่านมากขึ้น	4.20	0.65	มาก
3	ฉันคิดว่าชั้นการทำความเข้าใจคำศัพท์ ช่วยให้ฉันเข้าใจความหมายของคำศัพท์ และเข้าใจเนื้อเรื่องได้ง่ายขึ้น	4.25	0.67	มาก
4	ฉันคิดว่าชั้นการอ่านและชั้นความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้ฉันเข้าใจเนื้อเรื่อง โดยสามารถตอบคำถามได้ง่ายขึ้น	4.23	0.70	มาก
5	ฉันคิดว่าชั้นการถ่ายโอนข้อมูล ช่วยให้ฉันเข้าใจใจความสำคัญของเรื่องได้ง่ายขึ้น	3.98	0.77	มาก
6	ฉันคิดว่าชั้นทำแบบฝึกหัดต่อชิ้นส่วนประโยค ช่วยให้ฉันเข้าใจรายละเอียดในเนื้อเรื่องมากขึ้น	4.18	0.75	มาก
7	ฉันเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ฉันสนุกเพลิดเพลินในการอ่านภาษาอังกฤษ	3.83	0.87	มาก

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT

ข้อที่	ข้อความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
8	ฉันคิดว่าการจัดการเรียนรู้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านทางภาษาอังกฤษของฉันสูงขึ้นกว่าเดิม	3.98	0.83	มาก
9	ฉันคิดว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ฉันมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม	4.20	0.65	มาก
10	ฉันเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ฉันภูมิใจในการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกับเพื่อน	4.15	0.70	มาก
11	ฉันรู้สึกสนุกกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสนใจอยากที่จะทำกิจกรรมต่อ	4.05	0.88	มาก
12	ฉันเห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ฉันมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อน	4.38	0.74	มาก

สรุปผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนมีต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย ผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องจากวิธีการสอนอ่านแบบ MIA นั้นเป็นวิธีการสอนที่สามารถนำมาช่วยแก้ปัญหาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ โดยมีขั้นตอนหนึ่งที่กำหนดให้นักเรียนทำความเข้าใจคำศัพท์ (Understanding Vocabulary) นักเรียนจะต้องใช้ความคิดในด้านความรู้ความจำในการระลึกรายละเอียดเรื่องราวและประสบการณ์ทั้งหมด ตลอดจนสามารถจำความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ด้านความหมาย ความหมายแฝงของคำศัพท์และสัญลักษณ์ต่าง ๆ เช่น คำยาก ศัพท์เทคนิค เป็นต้น (รัชนิ ศรีพรหม, 2561) ซึ่งส่งผลต่อความเข้าใจในเนื้อเรื่องของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับกันนิง (Gunning, 1992) กล่าวว่า ความเข้าใจในการอ่าน คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจความหมายของคำ และภาษาที่เขียนซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หลักของการอ่าน ถ้าไม่เกิดความเข้าใจนั้นหมายความว่าไม่เกิดการอ่าน

นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA นั้นเน้นใช้กิจกรรมกลุ่มเป็นหลัก ทำให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกัน ระดมความคิด แสดงความคิดเห็น แบ่งปันความรู้และช่วยเหลือกัน เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ ซึ่งการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ได้มีการบูรณาการร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) เข้าไปในการจัดการเรียนรู้ที่มีความซึ่งมีเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนในการทำกิจกรรมกลุ่ม มีการจัดกลุ่มผู้เรียนคละความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อช่วยให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยแต่ละคนจะมีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจนในการช่วยกลุ่มในการเรียนรู้ กลุ่มจะสรุปคำตอบร่วมกัน และส่งคำตอบเป็นของกลุ่ม ผลงานของกลุ่มได้คะแนนเท่าใดจะเป็นคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม สมาชิกมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโกวิทย์ โชติพิณิจ, (2561) อธิภัทร สุวรรณพานิช, (2561) และสุจินตรา ปุพมาศ, (2561) ที่ทำวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนโดยใช้การสอนอ่านแบบ MIA ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนแบบ MIA ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสูงขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของปริตา สงวนทรัพย์, (2561) รินดา รังดิษฐ์, (2560) และวิลาวิณี เวียงอินทร์, (2560) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ซึ่งผลการวิจัยพบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มีผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้สูงขึ้น

2. จากผลการวิจัย ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT โดยมีค่าเฉลี่ย 4.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.54 โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในด้านวิธีการสอนอ่านและการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ Choobua & Sripetpan (2010); วันเพ็ญ ขำเหม และวราภรณ์ วราธิพร, (2562) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการสอนอ่านแบบ MIA ได้ทำการศึกษาความสามารถในการอ่านแบบบูรณาการของ Murdoch พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับสูง เพราะ สภาพการจัดการเรียนการสอนแบบเมอร์ต็อค เน้นกิจกรรมกระบวนกลุ่มทำให้นักเรียนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทุกคนมีโอกาสคิด แสดงความคิดเห็น มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการเรียน ซึ่งการทำกิจกรรมแบบกลุ่มนั้นส่งเสริมทักษะทางสังคม มีความสอดคล้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ ซึ่งเป็นทักษะหนึ่งที่ผู้เรียนพึงมีในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปริตา สงวนทรัพย์, (2561) ชนะเกียรติ สิงห์มาต, (2562) และชรินทร์ พุ่มบัณฑิต, (2563) ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เทคนิค LT เป็นการเน้นการปฏิบัติจริง นักเรียนเกิดความสนใจ และมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อให้ได้ผลงานกลุ่ม นักเรียนทุกคนได้ร่วมกันคิด มีส่วนช่วยกันหาคำตอบ ทำให้ทุกคนเข้าใจที่มาของคำตอบนั้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้น่าเรียนยิ่งขึ้น รู้สึกสนุก ไม่รู้สึกกดดัน หรือเคร่งเครียดจนเกินไป ถ้าที่จะแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม มีการช่วยเหลือกันเวลาที่สมาชิกในกลุ่มเกิดปัญหาในการเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Hobri, Dafik, & Hossain (2018); Schwager, Glaser, Wick, & Berger (2019) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทำงานกลุ่มในทุกหน้าที่ ทำให้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ที่ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจที่ได้ช่วยแนะนำให้เพื่อนที่เรียนอ่อนกว่าให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น ส่วนนักศึกษาที่อ่อนกว่าก็ไม่ได้รู้สึกอับอายในการถามเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม อีกทั้งทำให้ผู้เรียนมีความสุขเพิ่มขึ้น มีความเห็นอกเห็นใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ลดความเครียด ความวิตกกังวล ที่เป็นปัญหาสุขภาพจิตของผู้เรียนในวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี

จากการใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มาพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจที่สูงขึ้น อีกทั้งยังมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA นั้น มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก และมีการเน้นการทำกิจกรรมที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง และมีรูปแบบการร่วมมือแบบกลุ่ม ซึ่งในการทำกิจกรรมแบบกลุ่มนั้นส่งเสริมให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงานมากขึ้น ทั้งนี้ได้มีการบูรณาการโดยการนำการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT มาจัดระบบการทำงานกลุ่มของนักเรียนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น นักเรียนมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่ม นักเรียนสามารถแสดงออก และแสดงความคิดเห็น ได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA เป็นการกระบวนกรที่ฝึกทักษะทางภาษาแบบบูรณาการที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีครูผู้สอนเป็นผู้ที่คอยสนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียนในทุกขั้นตอน ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีลักษณะค่อยเป็นค่อยไป เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2. กิจกรรมในแต่ละชั้นตอนควรกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสม เพราะจะทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย และไม่สามารถทำกิจกรรมไม่เสร็จตามกำหนด

3. ควรมีการทำการวิจัยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในการอ่านขั้นสูงขึ้นไป เช่น ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อการคิดวิเคราะห์ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น

4. ควรมีการทำการวิจัยโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ MIA ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคอื่น ๆ เช่น แบบJigsaw, แบบTeams-Games-Tournament (TGT), แบบStudents Teams-Achievement Division (STAD), แบบTeams-Assisted Individualization (TAI), และแบบGroup Investigation (GI) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ โชติพิณิจ. (2561). การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนอ่านแบบ MIA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ณัฐินี ทินวงศ์. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนประถมศึกษา. [การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีรภัทร สุวรรณพานิช. (2561). การพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยกิจกรรมการอ่านแบบบูรณาการของเมอร์ด็อค (MIA). [วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปรีดา สงวนทรัพย์. (2561). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT ร่วมกับแผนผังความคิด เรื่อง แรงและความดัน ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการเขียนทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนประถมศึกษาขนาดกลาง อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร. [ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัชณี ศรีพรหม. (2561). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยการเรียนแบบ MIA (Murdorck) ร่วมกับแผนผังความคิด (Mind Map) ที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- รินดา รังดิษฐ์. (2560). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. [ปริญาญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Choobua, T., & Sripetpun, W. (2010). *Effectiveness of Murdoch Integrated Matthayomsuksa 2 Students*. [Paper Presented] the 2nd International Conference on Humanities and Social Science, Prince of Songkla University, 1-12.
- Gunning, T. G. (1992). *Creating Reading Instruction for All Children*. Boston: Allyn and Bacon.
- Hobri, Dafik, & Hossain, A. (2018). The implementation of learning together in improving students' mathematical performance. *International Journal of Instruction*, 11(2), 483-496.
- Murdoch, George S. (1986). A More Integrated Approach to the Teaching of Reading. *English Teaching Forum*, 34(1), 9 – 15.
- Schwager, S., Glaser, A., Wick, K., & Berger, U. (2019). Healthy learning together. *Development of a Tool for Schools to Prevent Psychological Problems among Children and Adolescents*, 14(1), 3-8.

การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ
Needs Assessment to Develop Teachers' Classroom Research Competency in
Samutprakan Provincial Education Office

สาวิตรี จุ้ยทอง
Sawitri Juithong

ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ
Supervisor Samutprakan Provincial Education Office
Corresponding author E-mail : sawitri.juithong@gmail.com

Received: 01 November 2022
Revised: 22 December 2022
Accepted: 03 February 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะ การวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ และ 2) ประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ คือ ครู จำนวน 82 คน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม รูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$)

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนในสภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียนในสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด และ (3) ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน ในสภาพปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยสภาพที่คาดหวังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) การประเมินความ

ต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะ การวิจัยในชั้นเรียนสูงสุด คือ ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน

คำสำคัญ : ความต้องการจำเป็น / สมรรถนะ / วิจัยในชั้นเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the needs assessment to develop teachers' classroom research competency in Samutprakan provincial education Office and 2) to prioritize needs assessment to develop develop teachers' classroom research competency in samutprakan provincial education office. The participants were 82 teachers in Samutprakan provincialeducation office selected by multistage random sampling method. Research instruments employed to collect the quantitative data with the correspondence index value between 0.80 – 1.00 and a reliability of 0.85. The statistics used to analyze the data included frequency, percentage, the average, standard deviation and the Priority Need Index (PNI).

The results of the study were as follows: 1) Current and expected conditions regarding research competency in the teacher consists of 3 areas as follows: (1) The teachers' knowledge in classroom research in the present condition was averaged at a moderate level. The expected condition was at the highest average level. (2) In terms of classroom research skills in the present condition, the average was at a moderate level. The expected condition was at the highest average level; and (3) Attitude towards classroom research In the present condition were average in the medium level. The expected condition was at the highest level; and 2) Assessment of needs is necessary to develop teachers' classroom research competency found that the need is necessary to develop research competency in the teacher's classroom, the highest level was in classroom research skills.

Keywords : Needs assessment / Competency / Classroom research

บทนำ

คุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญของคนในประเทศที่นำไปสู่การพัฒนาทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง จากแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2579) มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทย ทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้ให้ความสำคัญ ต่อการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ในการปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพได้นั้นต้องอาศัยกระบวนการวิจัย ครูต้องใช้กระบวนการวิจัย ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ปรับปรุง แก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู ดังนั้น การวิจัยนับเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ การสร้างนวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการแสวงหาความรู้ คิดค้น ผลิตรายความรู้ใหม่ ๆ โดยเป็นการดำเนินการอย่างละเอียดถี่ถ้วน นำเชื่อถือตามหลักวิชาการเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ถูกต้องในการใช้ เพื่อการพัฒนา และแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ (จริยา เอียบสกุล, 2555) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ได้ดำเนินการพัฒนาการจัดการศึกษาเชิงบูรณาการในพื้นที่ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ส่งเสริม สนับสนุน การผลิตงานวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้สอนและผู้เรียนตรงตามความต้องการ โดยขับเคลื่อนการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ, 2565)

การดำเนินงานด้านการวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการที่ผ่านมา นั้น โดยขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของจังหวัด อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวยังได้ผลไม่เต็มที่ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพของผลงานด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสภาพปัจจุบันในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนของโรงเรียนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ยังคงพบว่า ยังไม่ประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังของหลักสูตร ดังค่าสถิติการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการพบว่า ค่าเฉลี่ยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ยระดับจังหวัดสมุทรปราการ ร้อยละ 40.58 ระดับศึกษาธิการภาค 2 ร้อยละ 43.09 และระดับประเทศ ร้อยละ 37.99 ต่อมา ในปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย ระดับจังหวัดสมุทรปราการ ร้อยละ 44.13 ระดับศึกษาธิการภาค 2 ร้อยละ 47.41 และระดับประเทศ ร้อยละ 42.13 ซึ่งต่ำกว่า ร้อยละ 50

อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ, 2565) จากสภาพดังกล่าวเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครู และคุณภาพของการพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมการศึกษา ซึ่งควรมีการแก้ไขด้วยการพัฒนาครูผู้สอนด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่องและตรงจุด โดยการพัฒนาศมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนในด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน แต่เนื่องจากที่ผ่านมาขาดการสำรวจและประเมินสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งต้องใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางและวิธีการพัฒนาศมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็นที่แท้จริง

ดังนั้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ควบคู่ไปกับกระบวนการจัดการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของครู ซึ่งเป็นกลไกที่นำไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ นับเป็นเครื่องมือสำคัญช่วยเสริมสร้างความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของครู นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนและนำผลการวิจัยนั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาศมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 89 โรงเรียน โดยมีครูจำนวน 2,593 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 82 คน ซึ่งได้มา

โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นที่ 1 การเลือกโรงเรียนแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รวมจำนวน 89 โรงเรียน
- ขั้นที่ 2 การสุ่มครู โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งแบ่งออก ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสุ่มโรงเรียนละ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้รวมจำนวน 89 กลุ่ม
- ขั้นที่ 3 การสุ่มครูจากขั้นที่ 2 โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งสุ่มครูจากแต่ละกลุ่ม ๆ ละ 1 คน รวมจำนวน 89 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

สมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน และ 3) ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ รวมจำนวน 33 ข้อ เพื่อประเมินสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 10 ข้อ 2) ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 14 ข้อ และ 3) ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 9 ข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) เท่ากับ 0.80 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการศึกษาความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งทำหนังสือแจ้งโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลได้ร้อยละ 92.13 ซึ่งจำนวนข้อมูลที่ได้รับคืนจากการเก็บรวบรวมข้อมูล จะต้องได้รับกลับคืนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของแบบสอบถามที่จัดส่งทั้งหมด (บุญธรรม จิตอนันต์, 2540) และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังในการศึกษาความต้องการจำเป็น เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อ และภาพรวม ซึ่งใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ร้อยละ (Percentage) นำมาแปลความหมายตามเกณฑ์แล้วพิจารณาค่าความเหมาะสม
3. วิเคราะห์ข้อมูลประเมินความต้องการจำเป็น โดยหาดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น PNI_{Modified}

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน

ที่	รายการ	สภาพจริงในปัจจุบัน (N = 82)			สภาพที่คาดหวัง (N = 82)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน							
1.	บอกความหมายของการวิจัยในชั้นเรียนได้	3.05	0.41	ปานกลาง	4.76	0.46	มากที่สุด
2.	บอกความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนได้	3.17	0.44	ปานกลาง	4.78	0.44	มากที่สุด
3.	บอกขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียนได้	2.98	0.49	ปานกลาง	4.77	0.45	มากที่สุด
4.	จำแนกประเภทของงานวิจัยในชั้นเรียนได้	3.10	0.43	ปานกลาง	4.76	0.46	มากที่สุด
5.	จัดลำดับความสำคัญปัญหาในชั้นเรียนได้	3.04	0.24	ปานกลาง	4.83	0.38	มากที่สุด
6.	ระบุประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้	3.06	0.48	ปานกลาง	4.83	0.44	มากที่สุด
ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน							
7.	วิเคราะห์สภาพปัญหาวิจัยในชั้นเรียนได้	2.99	0.11	ปานกลาง	4.73	0.47	มากที่สุด
8.	กำหนดประเด็นปัญหาสู่คำถามวิจัยได้	3.01	0.37	ปานกลาง	4.70	0.51	มากที่สุด
9.	เขียนวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ถูกต้องตามหลักการ	2.95	0.41	ปานกลาง	4.73	0.44	มากที่สุด
10.	อธิบายขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลได้	2.98	0.31	ปานกลาง	4.85	0.39	มากที่สุด
รวม		3.03	0.37	ปานกลาง	4.77	0.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของครุมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.37) และเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บอกความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนได้ ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ จำแนกประเภทของงานวิจัยในชั้นเรียนได้ ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 0.43) และระบุประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยทุกรายการอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 2.50-3.49 คะแนน รวม 10 รายการ

สภาพที่คาดหวังของครุมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.44) และเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อธิบายขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือ จัดลำดับความสำคัญของปัญหาในชั้นเรียนได้ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) และระบุประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.44) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 4.50-5.00 คะแนน จำนวน 9 รายการ

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน

ที่	รายการ	สภาพจริงในปัจจุบัน (N = 82)			สภาพที่คาดหวัง (N = 82)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน							
1.	กำหนดรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนได้เหมาะสม	2.99	0.37	ปานกลาง	4.82	0.39	มากที่สุด
2.	สามารถตั้งชื่อเรื่องงานวิจัยได้เหมาะสม	3.05	0.38	ปานกลาง	4.88	0.33	มากที่สุด
3.	ศึกษาและค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาได้สอดคล้องกับปัญหาในชั้นเรียน	2.89	0.38	ปานกลาง	4.78	0.44	มากที่สุด
4.	กำหนดขั้นตอนการวิจัยได้เหมาะสม	2.93	0.34	ปานกลาง	4.74	0.46	มากที่สุด
5.	พัฒนาเครื่องมือวิจัยสอดคล้องกับตัวแปร	2.95	0.22	ปานกลาง	4.79	0.43	มากที่สุด
6.	ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัยได้	2.96	0.36	ปานกลาง	4.76	0.46	มากที่สุด
7.	เลือกใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลได้เหมาะสม	3.05	0.38	ปานกลาง	4.73	0.47	มากที่สุด
ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน							
8.	เลือกสถิติที่ใช้ในการวิจัยได้เหมาะสม	2.71	0.45	ปานกลาง	4.68	0.49	มากที่สุด
9.	วิเคราะห์และแปลผลข้อมูลได้เหมาะสม	2.94	0.33	ปานกลาง	4.79	0.43	มากที่สุด
10.	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้	3.01	0.37	ปานกลาง	4.79	0.41	มากที่สุด
11.	วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพได้	2.90	0.37	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด
12.	สรุปผลการวิจัยได้อย่างถูกต้อง	2.88	0.39	ปานกลาง	4.78	0.44	มากที่สุด
13.	อภิปรายผลการวิจัยได้เหมาะสม	2.84	0.37	ปานกลาง	4.79	0.43	มากที่สุด
14.	เขียนรายงานผลการวิจัยได้เหมาะสม	2.85	0.35	ปานกลาง	4.87	0.34	มากที่สุด
รวม		2.93	0.36	ปานกลาง	4.79	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพปัจจุบันของครุมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93$, S.D. = 0.36) และเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถตั้งชื่อเรื่องงานวิจัยได้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.38) และเลือกใช้เทคนิคการเก็บข้อมูลได้เหมาะสม ($\bar{X} = 3.05$, S.D. = 0.38) รองลงมา คือ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้ ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.37) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยทุกรายการอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 2.50-3.49 คะแนน จำนวน 14 รายการ

สภาพที่คาดหวังของครุมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42) และเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถตั้งชื่อเรื่องงานวิจัยได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.33) รองลงมา เขียนรายงานผลการวิจัยได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.87$, S.D. = 0.34) และกำหนดรูปแบบการวิจัยในชั้นเรียนได้เหมาะสม ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.39) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 4.50-5.00 คะแนน จำนวน 14 รายการ

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน

ที่	รายการ	สภาพจริงในปัจจุบัน (N = 82)			สภาพที่คาดหวัง (N = 82)		
		$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน							
1.	สนใจศึกษาเรียนรู้ในการทำวิจัย	3.38	0.60	ปานกลาง	4.50	0.50	มากที่สุด
2.	กระตือรือร้นในการทำวิจัย	3.34	0.67	ปานกลาง	4.57	0.49	มากที่สุด
3.	มีความสุขที่ได้ทำวิจัยในชั้นเรียน	3.12	0.39	ปานกลาง	4.73	0.44	มากที่สุด
4.	มุ่งมั่นตั้งใจทำวิจัยในชั้นเรียน	3.52	0.67	มาก	4.77	0.42	มากที่สุด
5.	ศึกษาหาความรู้ในการพัฒนานวัตกรรม การจัดการเรียนรู้	3.50	0.63	มาก	4.79	0.41	มากที่สุด
ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน							
6.	เข้าร่วมอบรม/ประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการวิจัย	3.40	0.51	ปานกลาง	4.80	0.40	มากที่สุด
7.	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.34	0.59	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด
8.	คำนึงถึงสำคัญของกลุ่มเป้าหมาย ในการวิจัย	4.23	0.67	มาก	4.90	0.30	มากที่สุด
9.	ตระหนักถึงสำคัญของการทำวิจัย ในชั้นเรียน	4.20	0.53	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด
รวม		3.67	0.58	มาก	4.75	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพปัจจุบันของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ คำนึงถึงความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.67) และตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 3.50-4.49 คะแนน จำนวน 5 รายการ และอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 2.50-3.49 คะแนน จำนวน 4 รายการ ตามลำดับ

สภาพที่คาดหวังของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.41) และเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คำนึงถึงความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.30) รองลงมา คือ ตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.89$, S.D. = 0.31) และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ช่วง 4.50-5.00 คะแนน จำนวน 9 รายการ

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ โดยการวิเคราะห์หาค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified}) แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู

สมรรถนะ	ค่าเฉลี่ย		PNI _{Modified} (N = 82)	ลำดับ ความต้องการ จำเป็น
	สภาพจริง ในปัจจุบัน (D)	สภาพที่คาดหวัง (I)		
1. ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน	3.03	4.77	0.58	2
2. ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน	2.93	4.79	0.64	1
3. ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน	3.67	4.75	0.31	3
ค่าเฉลี่ยรวม	3.21	4.77	0.51	

จากตารางที่ 4 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสูงสุด คือ ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน (PNI_{Modified} = 0.64) รองลงมา คือ ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน (PNI_{Modified} = 0.58) และด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน (PNI_{Modified} = 0.31) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งได้ศึกษาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู 3 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน และ 3) ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ

1.1 ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของครูมีสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย พบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถบอกความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนได้ อาจเป็นเพราะครูตระหนักและให้ความสำคัญของการเป็นครูผู้ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับ พิชิต ฤทธิ์จรูญ, (2564: 3) ที่ได้กล่าวว่า ครูมีบทบาทเป็นนักวิจัย ใช้การวิจัยเป็นงานเสริมเพิ่มคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นงานหลักของครูโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้น การปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วยวิจัยในชั้นเรียน นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู แสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู สอดคล้องกับ ธนุต์ม บุปผาสังข์, (2558: 19) ที่ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนช่วยให้ครูจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ สามารถสร้างและมองทางเลือกที่หลากหลาย แล้วตัดสินใจเลือกอย่างมีเหตุผล สามารถแสวงหาความรู้ และสะสมความรู้ได้จากกระบวนการวิจัยของตนเอง มีวิธีการทำงานเป็นระบบ ทั้งนี้ สภาพปัจจุบันครูมีความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนระดับปานกลาง สอดคล้องกับ ธีรยุทธภรณ์ เลหาพะเพ็ญแสง, (2554: 12) ที่ได้ศึกษาปัญหา อุปสรรคของการนำนโยบายวิจัยในชั้นเรียนไปปฏิบัติ พบว่า ปัญหาอันดับ 1 คือ ครูขาดความรู้และทักษะการวิจัย โดยจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า กระบวนการอบรมให้ความรู้ด้านทักษะการวิจัยยังไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควร ครูยังไม่สามารถทำวิจัยได้ และขาดการติดตามผลการนิเทศหลังการอบรม และจากการศึกษาแนวทางส่งเสริมการนำนโยบายวิจัย ในชั้นเรียนไปปฏิบัติ พบว่า อันดับ 1 คือ การพัฒนาทักษะวิจัยของครู โดยควรให้ความสำคัญกับการศึกษาดูงานการฝึกปฏิบัติวิจัย การทำวิจัยร่วมกันโดยครูผู้นำทางการวิจัย และการขยายผลการวิจัย ในชั้นเรียนให้ทั่วถึง ดังนั้น จึงควรส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียนให้มีศักยภาพสูงขึ้นต่อไป

ผลจากการศึกษาสภาพที่คาดหวังของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด พบว่า ครูส่วนใหญ่มีสภาพที่คาดหวังความต้องการจำเป็นในการที่จะตระหนักและให้ความสำคัญการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน

ซึ่งนับเป็นการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ให้เกิดผลดีที่สุดด้วยครู โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียน ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับ นพวรรณ ศรีเกตุ (2557: 22) ที่ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียน จะช่วยส่งเสริมพัฒนาครูให้สามารถวางแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสูงสุดของผู้เรียน

1.2 ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย พบว่า ครูส่วนใหญ่สามารถตั้งชื่อเรื่องงานวิจัยได้เหมาะสม และเลือกใช้เทคนิค การเก็บข้อมูลได้เหมาะสม โดยครูผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงมีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาศักยภาพครูให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ สามารถปฏิบัติหน้าที่โดยใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากมีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบและเชื่อถือได้ สอดคล้องกับ ทิพย์ศิริ และศิริชัย กาญจนวาสี, (2564: 1) ที่กล่าวไว้ว่า การวิจัยเป็นการสืบเสาะแสวงหาความรู้ความจริง โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการศึกษาค้นคว้าพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สำหรับศาสตร์สาขาต่าง ๆ การวิจัย ทำให้เกิดความรู้ หลักการ แนวคิด ทฤษฎี หรือสิ่งประดิษฐ์ที่เป็นประโยชน์ทางวิชาการ และสอดคล้องกับ ประสาท เนืองเฉลิม, (2564: 57) ที่ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญของครูในการพัฒนาวิถีชีวิตความเป็นครูผู้มีอาชีพ ช่วยให้ครูเป็นนักแสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ ๆ อยู่เสมอ ช่วยให้ครูมีความรู้อย่างกว้างขวางและลุ่มลึก ทำงานอย่างมีเหตุผล สร้างสรรค์และเป็นระบบ ดังนั้น ถ้าครูได้รับการฝึกอบรมในการทำวิจัยในชั้นเรียนก็จะช่วยให้ครูสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้ครูได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ ตลอดจนปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับบุคคลอื่นเพื่อเป็นแนวทางในการนำมาปรับใช้พัฒนางานของตนเอง

ผลจากการศึกษาสภาพที่คาดหวังของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย พบว่า ครูส่วนใหญ่มีสภาพที่คาดหวังความต้องการจำเป็นในการที่จะสามารถตั้งชื่อเรื่องงานวิจัย และเขียนรายงานผลการวิจัยได้เหมาะสม ดังที่ วรรณดี สุทธิธารกร, (2563: 84) ได้กล่าวว่า การตั้งชื่อเรื่องเป็นการบอกวิธีการและจุดหมายไปพร้อมกัน สอดคล้องกับ พิษิต ฤทธิ์ธัญญ์, (2564: 46) ที่ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการวิจัย เพื่อให้การดำเนินการวิจัย มีประสิทธิภาพ ดังนั้น การพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนจึงต้องมีความชัดเจน โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการออกแบบวางแผนการวิจัย การตั้งชื่อเรื่องการวิจัย การออกแบบ

การดำเนินงานวิจัย การสรุปผลและสามารถเขียนรายงานวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สู่การเผยแพร่องค์ความรู้แนวทางการแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างมีระบบ

1.3 ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน ผลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย พบว่า ครูส่วนใหญ่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คำนึงถึงความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย และตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับพิชิต ฤทธิ์จรูญ, (2564: 80) ที่กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์สำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ความคิดและจิตใจของครู ที่จะต้องมีความเมตตา ปราศจากอคติ มีความมุ่งมั่นที่ดีต่อศิษย์ อยากเห็นศิษย์มีความก้าวหน้าและพัฒนาคุณภาพที่ได้มาตรฐาน ซึ่งเป็นการแสดงถึงจิตวิญญาณของความเป็นครูที่คำนึงถึงประโยชน์และ คุณค่าที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ มีจุดมุ่งหมายหลักของการทำวิจัยในชั้นเรียนก็เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลจากการศึกษาสภาพที่คาดหวังของครูมีค่าเฉลี่ยในสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายการสมรรถนะย่อย พบว่า ครูส่วนใหญ่มีสภาพที่คาดหวังความต้องการจำเป็นในการที่จะคำนึงถึงความสำคัญของกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยและตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน ดังที่ ประสาท เนืองเฉลิม, (2564: 57) ที่กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้งานของครูมีลักษณะเป็นพลวัต เกิดนวัตกรรมที่ทันสมัยสามารถนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ทันทั่วถึง เป็นเครื่องมือสำคัญที่จรรโลงวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง เพราะผลจากการวิจัยจะเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จในการทำงานของครูได้อย่างเป็นรูปธรรม และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนโดยเป็นไปในทางที่พึงประสงค์ตามที่คาดหวัง

2. ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ

จากผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน 2) ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน และ 3) ด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครูสูงสุด คือ ด้านทักษะในการวิจัยในชั้นเรียน รองลงมา คือ ด้านความรู้ในการวิจัยในชั้นเรียน และด้านเจตคติต่อการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งทั้ง 3 ด้านมีความสำคัญในการต้องการได้รับการส่งเสริมพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยครูสามารถใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ Charles and Mertler, (2002: 16) ที่กล่าวไว้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยที่ทำ

โดยครูเพื่อแก้ปัญหาในระดับชั้นเรียน โดยมีจุดเน้นที่การพัฒนาการประยุกต์ใช้และการทดสอบผลที่เกิดจากการวางแผน สอดคล้องกับ วรรณดี สุทธิธารกร, (2563: 14) ที่กล่าวไว้ว่า เมื่อครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ครูจะมีบทบาทเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีหน้าที่เป็นเพียงผู้สอน แต่ในบทบาทใหม่ครูจะกลายเป็นผู้เรียนไปด้วยเมื่อผู้เรียนเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้สอนหรือผู้แบ่งปันความรู้ ครูได้พัฒนาตนไปพร้อมกับบทบาทใหม่ที่เกิดขึ้น อย่างไรก็ตามก่อนการเปลี่ยนบทบาท ครูต้องทำหน้าที่เป็นนักวิจัยเพื่อค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง เพื่อนำไปสู่การออกแบบห้องเรียนและปรับบทบาทในการทำหน้าที่ใหม่ ด้วยการมีส่วนร่วมกับผู้เรียน ความรู้ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงเนื้อหาและวิธีการสอนใหม่จะทำให้ครูได้ความรู้จากประสบการณ์ไปพัฒนาหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและตอบโจทย์โลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การเรียนรู้มีความหมายและมีคุณค่า ซึ่งกล่าวได้ว่าครูมืออาชีพ คือ ครูที่มีพื้นฐานมาจากการทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเต็มตามศักยภาพสูงสุด สู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน นำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มตามศักยภาพ
2. ครูควรได้รับการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่มีต่อการวิจัย พัฒนาความรู้ ความสามารถของตนเองในการสร้างความรู้ ค้นหาความจริง แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย นำผลการวิจัยไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ และทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างดี สู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ
3. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียน สื่อนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และจัดสรรงบประมาณด้านวัสดุอุปกรณ์เพื่อสามารถผลิตสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ และชี้ให้เห็นถึงหลักการผลิตสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ
4. ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการอบรมครูเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ครูได้แนวทางในการประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ ดึงดูดความสนใจของนักเรียน และช่วยลดความแตกต่างระหว่างบุคคลได้
5. หน่วยงานต้นสังกัดควรให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมกรณีเทศการศึกษ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างให้ครูได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการเรียนของผู้เรียน และนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จริยา เอียบสกุล. (2555). กระบวนการส่งเสริมงานวิจัยในสถานศึกษา. *วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*, 22(2), 367-376.
- ทิพย์ศิริ และศิริชัย กาญจนวาสี. 2564. *วิธีวิทยาการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนุตร์ บุปผาสังข์. (2558). *การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน*. <http://amn.igetweb.com/?mo=3&art=406295>
- ธัญญกรณ์ เลหาพะเพ็ญแสง. (2554). *การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นและการนำเสนอกระบวนการนำนโยบายวิจัยในชั้นเรียนสู่การปฏิบัติในโรงเรียน*. *วารสารวิจัย มสศ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 9(2), 87-105.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวาณิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- นพวรรณ ศรีเกตุ. (2557). *การพัฒนารูปแบบการประเมินคุณภาพงานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของนิสิตปฏิบัติการสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. [ปริญญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์] มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- บุญธรรม จิตต่อนันต์. (2540). *การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ประสาธ เนืองเฉลิม. (2564). *วิจัยการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2564). *เทคนิคการวิจัยในชั้นเรียน*. นนทบุรี: จตุพร ดีไซน์.
- วรรณดี สุทธิธารกร. (2563). *การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน เพื่อสร้างความหมายใหม่ในการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยามปริทัศน์ จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579*. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ. 2565. *ข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2563. กลุ่มนโยบายและแผน, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ*
- Charles, C.M. & Mertler, A.C. (2002). *Introduction to educational research (4th ed)*. USA : A pearson education company.

**คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล
ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**

**The Characteristics of Innovation in Hostel Business in Hua Hin District,
Prachuap Khiri Khan Province**

ศรายุทธ มณีรัตน์^{1*} ระชานนท์ ทวีผล²

Sarayuth Maneeratana^{1*} Rachanon Taweephol²

¹นักศึกษาลัทธิสุตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว โรงแรม และอีเวนต์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹Graduate Student in Master of Art, Tourism, Hotel, & Event Management Department,
at the Faculty of Management Science. Silpakorn University

²สาขาวิชาการจัดการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²Hotel Management Department, at the Faculty of Management Science. Silpakorn University

***Corresponding author E-mail : mr.bozo@msn.com**

Received: 10 November 2022

Revised: 10 December 2022

Accepted: 28 February 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล 2) ระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล จำนวน 8 คน จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับผู้รับบริการในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล จำนวน 160 คน โดยคำนวณขนาดตัวอย่างด้วยโปรแกรม G* POWER

ผลการศึกษาพบว่า 1) คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของสินค้า ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย ด้านบริการเสริม ด้านรูปแบบรายได้และกำไร ด้านการจัดการภายในองค์กร และด้านพันธมิตรและเครือข่ายธุรกิจ 2) ระดับคุณลักษณะของของนวัตกรรมทั้ง 8 ด้าน พบว่า ด้านคุณสมบัติของสินค้าและบริการ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการสร้างภาพลักษณ์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ด้านบริการเสริม อยู่ในระดับมาก ด้านรูปแบบของรายได้และกำไร อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

คำสำคัญ : นวัตกรรม / โฮสเทล / คุณลักษณะ

Abstract

The objectives of this research aimed to study 1) the business innovation characteristics of the hostel business, & the level of business innovation of the aforementioned hostel business. The study used mixed methods research, with the in-depth interviews of 8 hostel entrepreneurs, & the post-stay customer questionnaires of 160 the hostel customers; the sample size of which was calculated by G*Power.

The results were showed that 1) 8 business innovation characteristics of hostel business, including the features of product & service; the business ecosystem; the image building; the access to service recipients & security; the ancillary service; the form of revenue & profit; the internal management, & partnership and business network. 2) indicates high level across all business innovation characteristics, with the highest level in the survey of the features of product & service; the business ecosystem and the image building; and the high level in the survey of the access to service recipients and security; the ancillary services; the form of revenue & profit; the internal management, & the partnership and business network.

Keywords : Innovation / Hostel / Characteristics

บทนำ

กิจกรรมการเข้าพักค้างคืนในธุรกิจโรงแรมทุกประเภท ก่อให้เกิดการกระจายรายได้ให้กับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค รวมทั้งยังเป็นการสร้างอาชีพในธุรกิจสืบเนื่อง เช่น ร้านอาหาร เรือสำราญ บริษัทจัดนำเที่ยว การขนส่งผู้โดยสาร การจัดงานประชุมและอีเวนต์ ฯลฯ นับว่าสิ่งสนับสนุนอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้กลายเป็นเสาหลักด้านเศรษฐกิจของประเทศไทย ต่อมาเมื่อประมาณช่วงปลายปี พ.ศ. 2562 เกิดการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา หรือโควิด-19 (COVID-19) จากนครอู่ฮั่น ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. 2563 มาตรการปิดการเข้า-ออกทั่วราชอาณาจักรถูกประกาศใช้ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทั่วโลก ธุรกิจโรงแรมสูญเสียรายได้จากผู้รับบริการเป็นระยะเวลาสะสม ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับลดอัตราค่าห้องพัก เพื่อรักษาต้นทุนการดำเนินงาน ในขณะเดียวกันภาคประชาชนในฐานะผู้รับบริการที่ออกเดินทางไปท่องเที่ยวได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตไปจนกว่าการแพร่ระบาดจะสิ้นสุดลง หรือจนกว่าจะมีวัคซีนที่

มีประสิทธิภาพในการยับยั้งป้องกันโรคภัย โดยคาดหวังธุรกิจโรงแรมสามารถฟื้นตัวอีกครั้งนับจากปีพ.ศ. 2564 เป็นต้นไป (สิริทิพย์ ฉลอง, 2563) ในขณะที่ผลกระทบของโควิด-19 ยังทำให้ธุรกิจโรงแรมในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก รวมทั้งประเทศไทยมีอัตราการเข้าพักลดลงคิดเป็นร้อยละ 48-59 อีกทั้งในช่วงการแพร่ระบาดด้วยจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นยากต่อการควบคุม จำนวนผู้รับบริการและการจองห้องพักหยุดชะงักลงตามมาตรการของรัฐในแต่ละประเทศ (สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2563)

ชลธิชา อินอุ้นโชติ และคณะ (2560) อธิบายว่า การเดินทางท่องเที่ยวในราคาประหยัดของกลุ่มแบ็คแพ็คกิ้ง โดยมีสิ่งสนับสนุนการตัดสินใจอันดับแรกมาจากธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ถึงแม้จะมีข้อจำกัดของสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการ ขนาดของห้องพักแต่ละประเภทที่ถูกออกแบบภายใต้แนวคิดการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายในห้อง และพื้นที่ส่วนกลาง แต่สิ่งที่กลุ่มผู้รับบริการจะได้ห้องพักในราคาประหยัด อีกทั้งธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลยังเปรียบเสมือนสถานที่พบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ ส่งเสริมเรียนรู้การใช้ชีวิตกับผู้อื่นที่เดินทางมาจากทุกภูมิภาค อย่างไรก็ตามความสำเร็จในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลยังบ่งบอกได้ถึงความสำเร็จด้านการให้บริการที่เป็นกันเองแบบครอบครัว พร้อมการนำเสนอสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่มีความปลอดภัย การลงทุนมีการเลือกทำเลที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ชุมชนเดินทางสะดวกมากขึ้น ควบคู่กับการนำความคิดสร้างสรรค์จากการบริการเพื่อสร้างนวัตกรรมรูปแบบใหม่สำหรับการแก้ไขการบริการให้เกิดความประทับใจ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานทางการท่องเที่ยวหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2565) ส่งเสริมและพัฒนากิจการท่องเที่ยวคุณภาพสูงด้วยประเด็นการขับเคลื่อนที่พักขนาดกลางและขนาดย่อมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพสูง รวมทั้งการนำเอาเทคโนโลยีและนวัตกรรมบริการเข้ามาเป็นหนึ่งของกระบวนการดำเนินงาน เพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการในระดับสูงสุด

ความหลากหลายทางพฤติกรรมของกลุ่มผู้รับบริการหลังการปลดล๊อคดาว์นเป็นความท้าทาย ที่ผู้ประกอบการต้องเรียนรู้การบริการนิยามใหม่ โดยนำเอานวัตกรรมที่ช่วยขยายประสบการณ์ของผู้รับบริการและการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวทางชุมชนท้องถิ่น พร้อมกับการคำนึงถึงความสอดคล้องกับค่านิยมและวัฒนธรรมที่โดดเด่นของแต่ละพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความยั่งยืนจากการเดินทางมาท่องเที่ยว (Gelbman, 2021) ยิ่งไปกว่านั้นกลุ่มธุรกิจโรงแรมแต่ละประเภทได้ริเริ่มนำนวัตกรรมเข้ามาช่วยในการสร้างแพลตฟอร์ม เพื่อขยายหรือเพิ่มช่องทางการเข้าถึงผู้รับบริการ รวมทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้รับบริการกับตัวโรงแรมให้ยาวนานยิ่งขึ้น โดยผู้ประกอบการยังสามารถเข้าถึงความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว สามารถนำไปเป็น

ส่วนหนึ่งของการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ (Díaz & Duque, 2021) นอกจากนี้ นวัตกรรมเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยเพิ่มโอกาสแก่ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลสามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในระดับสากลที่มีจำนวนคู่แข่งและกลุ่มผู้รับบริการเป็นจำนวนมาก ภายในเขตอำเภอหัวหินมีธุรกิจโรงแรมที่ได้รับความนิยมจากผู้รับบริการเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 10 แห่ง พร้อมกับการนำเสนอจุดเด่นด้านการตกแต่งในแบบเฉพาะตัวตามห้องพักประเภทต่าง ๆ ทั้งในประเภทห้องพักเดียวสำหรับผู้รับบริการที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และประเภทห้องพักรวมสำหรับกลุ่มผู้รับบริการที่ต้องการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ใหม่ (ระชนนัท ทวีผล, 2563)

จากปรากฏการณ์ดังกล่าวสามารถอธิบายได้ว่า ธุรกิจโรงแรมนับว่าเป็นหนึ่งองค์ประกอบสำคัญของอุตสาหกรรมบริการ ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นสู่ระดับภูมิภาค โดยเฉพาะเขตอำเภอหัวหินที่เป็นจุดหมายปลายทางยังคงได้รับความนิยมอย่างต่อเนื่อง มีธุรกิจโรงแรมที่คอยรับรองผู้รับบริการหลากหลายเป็นจำนวนมาก ซึ่งธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลเป็นธุรกิจที่พิกขนาดเล็กทางเลือกใหม่เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวหรือผู้รับบริการที่ต้องการที่พักราคาประหยัด ภายใต้แนวคิดการแบ่งปันทรัพยากรร่วมกับผู้ร่วมที่จะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้รับบริการรายอื่น ๆ ในขณะที่การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลกระทบอัตราการเข้าพักที่ลดลง แม้กระทั่งการหลีกเลี่ยงการสัมผัสสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่ส่วนกลาง การปรับเปลี่ยนทิศทางของธุรกิจให้มีความแปลกใหม่ด้วยการสร้างนวัตกรรม เพื่อกระตุ้นความสนใจแก่ผู้รับบริการและกลับมาใช้บริการซ้ำอีกครั้ง นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงนวัตกรรมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จึงเป็นที่มาในการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” เพื่อการยกระดับประสิทธิภาพการจัดการบริการของกลุ่มธุรกิจโรงแรมขนาดย่อมประเภทโฮสเทล ผลการวิจัยยังสามารถอธิบายข้อจำกัดและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากคุณลักษณะของนวัตกรรม เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับกระบวนการให้บริการที่ช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากกลุ่มผู้ประกอบการในธุรกิจโฮสเทล จำนวน 8 คน แห่งละ 1 คน ผ่านการกำหนดคุณสมบัติในฐานะผู้บริหารระดับสูงขององค์กร มีอำนาจในการตัดสินใจ และควบคุมทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนการประกอบกิจการกลุ่มธุรกิจที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายในพื้นที่การศึกษา ซึ่งทุกรายต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจโรงแรมไม่ต่ำกว่า 3 ปี ร่วมกับการใช้เทคนิคการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) เพื่อศึกษาแนวทางการกำหนดคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในส่วนของงานวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการชาวไทยในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล โดยใช้แบบสอบถามเพื่อศึกษาศึกษาระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 160 คน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วย G* POWER (Faul et al. 2007, หน้า 186) เป็นการคำนวณกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ระบุหรือทราบจำนวนประชากรที่แน่ชัด โดยการวิเคราะห์จากตัวแปรอิสระ 8 ด้านที่พัฒนาจากขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ จะได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 160 ตัวอย่าง โดยใช้การสุ่มแบบเจาะจงตามธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลทั้งหมด 8 แห่ง แห่งละ 20 ตัวอย่าง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรอิสระที่พัฒนาพัฒนามาจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามแหล่งข้อมูลทุติยภูมิประเภทหนังสือ ตำรา วิทยานิพนธ์ และบทความวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรม ธุรกิจประเภทโฮสเทล และความได้เปรียบทางการแข่งขัน ร่วมกับการเก็บข้อมูลจากขั้นตอนการสัมภาษณ์เชิงลึก สามารถจำแนกตัวแปรอิสระออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ (1) คุณสมบัติของสินค้าและบริการ (2) ระบบนิเวศทางธุรกิจ (3) การสร้างภาพลักษณ์ (4) การเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย (5) บริการเสริม (6) รูปแบบของรายได้และกำไร (7) การจัดการภายในองค์กร และ (8) พันธมิตรและเครือข่ายธุรกิจ

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก ร่วมกับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บข้อมูลข้อเท็จจริงและหลักฐานในการยืนยันความถูกต้องจากการค้นหาข้อมูลและรายงานผลการวิจัยในการทำวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 2 ข้อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแนวคำถามกึ่งโครงสร้างปลายเปิด เพื่อสะท้อนความคิดเห็นจากประเด็นปัญหาของการวิจัยออกมาอย่างลึกซึ้ง มีจำนวนทั้งสิ้น 2 ข้อ ได้แก่ (1) ท่านมีคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลของท่านอย่างไร (2) ท่านพบข้อจำกัดและอุปสรรคของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลของท่านอย่างไร

2. แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม พิจารณาจากสภาพแวดล้อมในปรากฏการณ์ รวมถึงการประเมินนวัตกรรมแต่ละประเภทที่มีผลต่อการเลือกเข้ารับบริการในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีลักษณะของตารางบันทึกผลที่เกิดขึ้นจากภาคสนามตามข้อคำถามในแต่ละข้อ ผู้วิจัยจะเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของปรากฏการณ์ในฐานะผู้รับบริการของโรงแรมประเภทโฮสเทล

3. แบบสอบถามที่สมบูรณ์ประกอบด้วยคำถามปลายปิด ที่พัฒนามาจากขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพ ทั้งหมด 39 ข้อ แบ่งเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้รับบริการ ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้บริการในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในส่วนที่ 1-2 เป็นลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล มีการใช้มาตรฐานส่วนแบบประเมินค่า (Rating Scales) จำนวน 5 ระดับ ตามมาตรการวัด (Albaum, 1997) แบบลิเคิร์ต (Likert scale) ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และนำแบบสอบถามทดสอบความสมบูรณ์ของเนื้อหา (Content Validity) มีผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาค่าความเที่ยงตรง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม พบว่า ข้อคำถามแต่ละข้อมีค่าความเที่ยงตรงแต่ละข้อระหว่างที่ 0.66-0.82 ซึ่งมากกว่า 0.50 จึงนำไปตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ในกลุ่มผู้รับบริการที่เป็นอาสาสมัครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อทดสอบความเข้าใจในประเด็นคำถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha) มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.77 - 0.89 ผ่านเกณฑ์ 0.75 เพื่อยืนยันการนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิและปฐมภูมิเพื่อยืนยันและตรวจสอบข้อมูลที่ค้นพบสามารถแบ่งออกเป็น 3 ขอบเขตหลักได้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการศึกษาภายใต้แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีสาระสำคัญตามลำดับ ได้แก่ นวัตกรรม การจัดการธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล และความได้เปรียบทางการแข่งขัน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยคัดเลือกสถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. 2547 ว่าด้วยธุรกิจโรงแรมเป็นสถานที่ให้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการพักแรมชั่วคราวจากผู้รับบริการต่างถิ่น และมีการเรียกเก็บค่าตอบแทนการเข้าใช้บริการ จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ (1) หัวหินไนท์มาร์เก็ตโฮสเทล (Hua Hin Night Market Hostel) (2) เจ็ตตี้ หัวหิน โฮสเทล (Jetty HuaHin Hostel) (3) เจนนี่โฮสเทลหัวหิน (Jenny Hostel Hua Hin) (4) คอสตาร์เบดหัวหิน (Costa Bed Hua Hin) (5) เดอะมูน โฮสเทล หัวหิน (The Moon Hostel Huahin) (6) เดอะ ไบค์ ลอฟท์ แฟมิลี โฮสเทล (The Bike Loft Family Hostel) (7)ไรเดอร์ ห้องนอน โฮสเทล แอนด์ คาเฟ่ (Rider bedroom hostel & cafe) และ (8) โรล เฮ้าส์ โฮสเทล หัวหิน (Row House Hostel) ซึ่งกลุ่มธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ทั้ง 8 แห่งนี้ มีบริการห้องพักในลักษณะห้องเตียงรวม ห้องส่วนตัว และมีพื้นที่ส่วนกลางและบริการสนับสนุนอื่น ๆ เช่น ห้องนั่งเล่น ห้องอาหาร เป็นต้น ตามคุณลักษณะโรงแรมประเภทโฮสเทลที่ระบุไว้ในนิยามการวิจัยของ (ระชานนท์ ทวีผล, 2563)

3. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยเข้าสู่กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2564 ถึง เมษายน พ.ศ 2565 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การเก็บข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย เพื่อลงภาคสนามสำหรับการศึกษาคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ตามวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อที่ 1 จากนั้นจึงนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ออกมาเป็นตัวแปรประเภทต่าง ๆ ลำดับต่อไป ซึ่งในระยะที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้รับบริการ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเชิงพรรณนาเพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบการวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการวิจัยทั้ง 2 ระยะ สำหรับขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) เป็นแนวคิดการนำเสนอประสบการณ์ของผู้คนผ่านรูปแบบการเรียนรู้และการทำความเข้าใจความหมายผ่านการสนทนาจากผู้คนที่ใช้ชีวิตในสภาพแวดล้อมนั้น (Mapp, 2008) จากนั้นจึงพิจารณารายละเอียดของบทสนทนาที่แปลงสภาพเป็นชุดข้อมูลตัวอักษรด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) (วัชรินทร์ อินทพรหม, 2562) พร้อมทั้งการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลด้วยหลักทฤษฎีแบบสามเส้า (Triangulation) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่มีแหล่งที่มาแตกต่างกัน (Data) (2) ด้านผู้จัดทำวิจัยแต่ละคนที่มีข้อมูลแตกต่างกัน (Researcher) และ

(3) ด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Method) (สุภางค์ จันทวานิช, 2557) เพื่อนำมาใช้สร้างแบบสอบถาม การวิจัยที่สมบูรณ์ และนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีปรากฏการณ์วิทยา รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ประกอบการจำนวน 8 คน สามารถจำแนกคุณลักษณะของนวัตกรรมแบ่งออกเป็น 8 ด้านดังนี้

1.1 ด้านคุณสมบัติของสินค้าและบริการ ผลการศึกษาพบว่า การออกแบบธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลถูกอ้างอิงตามความชื่นชอบหรือความสนใจของผู้ประกอบการ เพื่อให้เกิดเอกลักษณ์สามารถดึงดูดผู้รับบริการ คำนึงถึงการเลือกใช้โทนสีออกเป็น 2 ลักษณะ ไม่ว่าจะเป็นโทนสีพาสเทลที่ทำให้เกิดความรู้สึกสบายตา หรือบางแห่งเลือกที่จะใช้โทนสีเข้มที่แสดงออกถึงความอบอุ่น อีกทั้งการเลือกอุปกรณ์การตกแต่งโครงสร้างพื้นฐานที่มีความเหมาะสมกับขนาดของพื้นที่ อาทิ เตียงประเภทแคปซูล หรือขนาดเล็กมาตรฐานขนาด 3 ฟุต รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการใช้วัสดุผ้าฝ้ายคุณภาพเพื่อเหมาะแก่การพักผ่อน รวมทั้งการนำเสนอประโยชน์ที่ได้จากสภาพแวดล้อมรอบข้างของที่พักเพื่ออำนวยความสะดวกสบายแก่ผู้รับบริการ เช่น ธุรกิจร้านค้า ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจบริการจัดนำเที่ยว เป็นต้น

1.2 ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า การพึ่งพาอาศัยเทคนิคการนำเสนอสินค้าและบริการของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลผ่านระบบ Online Travel Agency อาทิ Agoda และ Booking ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เลือกใช้ OTA บางรายการอ้างอิงตามความนิยมของกลุ่มผู้รับบริการชาวต่างชาติ ควบคู่กับการเชื่อมโยงกับกลุ่มสื่อสังคมออนไลน์ยอดนิยมอย่าง Facebook ให้กลายเป็นช่องทางที่จำเป็นต่อธุรกิจโรงแรมทุกประเภทในยุคสังคมแห่งเทคโนโลยี ที่กลุ่มผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีเป็นอันดับแรก เพื่อเป็นช่องทางการสร้างฐานข้อมูลสำหรับผู้รับบริการในการนำเสนอข้อมูลของห้องพักและบริการอื่น ๆ ส่งเสริมให้เกิดการบอกต่อแบบปากต่อปากและการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้รับบริการเป็นอีกแนวทางการประชาสัมพันธ์ของธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ผลการศึกษาพบว่า การให้ความสำคัญกับการบริการของพนักงานหรือผู้ให้บริการที่แสดงออกถึงความเอาใจใส่ เปรียบเสมือนกับการดูแลสมาชิกในครอบครัว

และเพื่อนฝูงที่คุ้นเคยกัน รวมทั้งการนำเสนอภาพลักษณ์ผ่านรางวัลที่ได้รับ หรือการยกย่องมาตรฐานการบริการจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ผ่านการจัดแสดงตราสัญลักษณ์ที่ได้รับการรับรอง รวมทั้งการจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกภายในที่พักและสภาพแวดล้อมบริเวณภายนอกอาคารที่ตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริการที่เดินทางมาคนเดียว และกลุ่มเดินทางเป็นกลุ่มขนาดเล็กมีจำนวนสมาชิกไม่เกิน 2-3 คน

1.4 ด้านการเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า การกำกับดูแลความปลอดภัยภายในห้องพักและบริเวณพื้นที่ส่วนกลาง ทางผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและการเลือกใช้ระบบคีย์การ์ดในการล็อคประตู 2 ชั้น เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการทุกรายที่มาเข้าพักอาศัย ภายในห้องพักมีตู้เก็บส่วนบุคคลขนาดกลาง - ขนาดใหญ่ พร้อมกุญแจหรืออุปกรณ์สำหรับการล็อคตู้ อีกทั้งช่วงการกลับมาเปิดให้บริการตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2565 ทางผู้ประกอบการคำนึงถึงเรื่องของมาตรฐานความสะอาดและสุขอนามัยเพิ่มมากขึ้น ทั้งในส่วนของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ เพื่อรองรับกับสถานการณ์เฝ้าระวังหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยสำหรับกิจการด้านการท่องเที่ยว (Amazing Thailand Safety and Health Administration : SHA)

1.5 ด้านบริการเสริม ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดให้มีกระบวนการติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือและความอำนวยความสะดวก ระหว่างการเข้ารับบริการกรณีมีเหตุฉุกเฉินได้เกิดขึ้นกับผู้ให้บริการที่เดินทางมาเข้าพัก อาทิ การประสานงานกับโรงพยาบาลหากผู้รับบริการประสบอุบัติเหตุ หรือแม้กระทั่งผู้รับบริการมีอาการป่วยกระทันหันภายในห้องพัก พร้อมทั้งการเพิ่มเติมพื้นที่หรือมุมกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ เช่น ห้องนั่งเล่น พื้นที่ทำงานร่วมกับผู้อื่น สระว่ายน้ำ เป็นต้น โดยผู้รับบริการสามารถเลือกใช้บริการฟรีไม่เสียค่าบริการเพิ่มเติม

1.6 ด้านรูปแบบของรายได้และกำไร ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการบริการอาหารและเครื่องดื่ม ที่ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะนิยมเปิดให้บริการในธุรกิจโรงแรมประเภทไฮสเทล เพื่อเพิ่มโอกาสการแสวงหารายได้เพิ่มเติมจากการเข้าพักอาศัยเพียงอย่างเดียว เนื่องจากบริเวณพื้นที่ส่วนกลาง มักจะถูกแบ่งสัดส่วนให้เป็นพื้นที่สำหรับรับประทานอาหาร หรืออาจมีการปรับเปลี่ยนให้กลายเป็นห้องอาหาร และมีการดำเนินกิจกรรมพิเศษเพิ่มเติมให้แก่ผู้รับบริการ โดยมีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมตามความสนใจที่แตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการจัดบริการนำเที่ยวภายในเส้นชุมชน การจัดกิจกรรมสอนโยคะ รวมถึงการขยายธุรกิจที่พักภายใต้ตราสินค้าเดียวกันไปยังจังหวัดอื่น ๆ หรือเขตอำเภอใกล้เคียง

1.7 ด้านการจัดการภายในองค์กร ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ประกอบการวางนโยบายกำหนดบทบาทของผู้ให้บริการทุกระดับต้องมีการปฏิบัติงานได้หลากหลายตำแหน่ง

เพื่อการรองรับกับภาระงานเมื่อขาดแคลน ไม่จำเป็นต้องมีการจ้างพนักงานเพิ่ม บางแห่งได้ปรับลดจำนวนพนักงานเหลือเพียง 1-2 คนต่อวัน หรือแม้กระทั่งการใช้รูปแบบการจ้างตัวแทนภายนอกในรูปแบบระยะสั้นหรือแบบรายวัน เพื่อจำกัดต้นทุนการดำเนินกิจการหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ในขณะเดียวการจัดการห้องพักโดยเลือกนำเสนอการบริการแบบห้องพักเดี่ยวทดแทนห้องพักแบบรวม เพื่อลดความแออัดให้กับผู้รับบริการ อีกทั้งยังนำแนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมและการใช้ทรัพยากรหมุนเวียนเข้ามาในธุรกิจ เช่น การคัดแยกขยะ การลดปริมาณการใช้ถุงพลาสติก การลดปริมาณผ้าเช็ดตัว ไปโอเอซิสจากขยะชีวภาพ เป็นต้น

1.8 ด้านพันธมิตรและเครือข่ายธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า การสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่ายของธุรกิจบริการประเภทอื่น ๆ ภายนอกเข้ามาช่วย ซึ่งยังเป็นข้อมูลสนับสนุนให้กับการประชาสัมพันธ์ของทางโรงแรมให้เห็นถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ในรูปแบบบริการเสริมพิเศษเพิ่มเติมภายนอกที่พัก เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการแต่ละกลุ่มเป้าหมายที่ชื่นชอบกิจกรรมที่แตกต่างกันไปตามอาชีพ หรือช่วงอายุ เช่น บริการเช่ารถจักรยานยนต์และรถยนต์โดยสารส่วนบุคคล ร้านซักรีด ธุรกิจบริการจัดนำเที่ยวในชุมชน ร้านอาหารพื้นถิ่น เป็นต้น รวมถึงการใช้กิจกรรมส่งเสริมการขายในลักษณะการให้ส่วนลดของธุรกิจอื่นภายใต้เครือข่ายที่ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลได้เจรจาเอาไว้

2. ระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณที่นำเอาผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลมาพัฒนาแบบเป็นแบบสอบถาม เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างของกลุ่มผู้บริการทั้ง 8 แห่ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 68.8 อายุในช่วง 20 - 37 ปี คิดเป็นร้อยละ 75.6 มีสถานะภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 79.4 นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 88.8 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.8 มีภูมิลำเนาภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 63.8 มีอาชีพเป็นพนักงานบริษัท คิดเป็นร้อยละ 45.6 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 45 สำหรับพฤติกรรมการใช้บริการในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ส่วนใหญ่วัตถุประสงค์การเข้าพักเพื่อการพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 76.9 มีจำนวนวันเข้าพัก 1 - 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 83.8 มีการเดินทางรวมกลุ่มเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 32.5 มีการเข้าถึงแหล่งข้อมูลการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย คิดเป็นร้อยละ 61.3 มีวิธีการสำรองห้องพักผ่านเว็บไซต์คนกลางออนไลน์ เช่น Agoda, Booking.com, Traveloka ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 43.8 มีการเข้าพักห้องพักร่วมตัว คิดเป็นร้อยละ 58.8 มีอัตราค่าบริการ 600 - 1,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 48.8 สำหรับค่าระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลมีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.73) เมื่อจำแนกคุณลักษณะของ

นวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลแต่ละด้านเรียงสามารถลำดับจากมากไปน้อยดังนี้

2.1 ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.56) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีสื่อสังคมออนไลน์ที่ถูกใช้เป็นช่องทางการติดต่อเข้าพักของผู้บริการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.65) รองลงมา คือ โฮสเทลมีระบบการจองผ่านตัวแทนจำหน่ายออนไลน์เป็นการสร้างฐานผู้รับบริการ และเพิ่มความสะดวกรวดเร็วต่อการใช้งาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.74) และ โฮสเทลมีการบอกแบบปากต่อปากระหว่างผู้รับบริการส่งผลต่อการสร้างกลุ่มผู้รับบริการรายใหม่ในอนาคต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.77) ตามลำดับ

2.2 ด้านคุณสมบัติของสินค้าและบริการ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.68) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีการออกแบบด้วยเอกลักษณ์ที่มีความน่าสนใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.75) รองลงมา คือ โฮสเทลมีห้องพักหลากหลายประเภทให้เลือกตามความต้องการของผู้รับบริการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.73) และ โฮสเทลมีสิ่งดึงดูดใจที่แตกต่างจากที่ธุรกิจโรงแรมประเภทอื่น เช่น จุดถ่ายภาพ สวนหย่อม ดาดฟ้า เป็นต้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ

2.3 ด้านการสร้างภาพลักษณ์โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.72) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีการแสดงตราสัญลักษณ์หรือมาตรฐานการบริการที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.83) รองลงมา คือ โฮสเทลมีการบริการดูแลเอาใจใส่ผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดจนเกิดความประทับใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.89) และ โฮสเทลมีการเชื่อมโยงอัตลักษณ์ท้องถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในพื้นที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.88) ตามลำดับ

2.4 ด้านการเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.81) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีมาตรการรักษาความปลอดภัยที่รัดกุม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.87) รองลงมา คือ โฮสเทลมีการแสดงแผนผังทางหนีไฟ การติดตั้งถังดับเพลิง และเส้นทางสำหรับอพยพเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.87) และ โฮสเทลมีกระบวนการคัดกรองผู้รับบริการที่มีความน่าเชื่อถือ และลดปัญหาอาชญากรรมภายในที่พัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.96) ตามลำดับ

2.5 ด้านรูปแบบของรายได้และกำไร โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.68) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีการปรับลดอัตราค่าบริการ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในช่วงสถานการณ์โควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.84) รองลงมา คือ โฮสเทลสามารถขยายกิจการในต่างพื้นที่ เพื่อให้ผู้รับบริการมีความรักดีต่อตราสินค้ามีตัวเลือกในการเข้าพัก

ที่มากขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.81) และ โฮสเทลจำเป็นต้องมีบริการอาหารและเครื่องดื่มแก่ผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

2.6 ด้านพันธมิตรและเครือข่ายธุรกิจโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.74) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีการสร้างฐานผู้รับบริการในธุรกิจอื่น โดยการให้ส่วนลดแก่ผู้รับบริการภายนอกในการเข้าใช้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.84) รองลงมา คือ โฮสเทลมีการสร้างความสัมพันธ์กับธุรกิจอื่นในพื้นที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.92) และ โฮสเทลต้องอาศัยพันธมิตรทางธุรกิจที่หลากหลาย ทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.83)

2.7 ด้านบริการเสริม โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.90) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีสิ่งอำนวยความสะดวกรับรองผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.90) รองลงมา คือ โฮสเทลมีการให้ความช่วยเหลือผู้รับบริการในกรณีที่เกิดปัญหาเร่งด่วน สามารถติดต่อได้ตลอด 24 ชั่วโมง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.93) และ โฮสเทลมีกระบวนการติดตามหรือสอบถามความคิดเห็นหลังกระบวนการเข้าพักสิ้นสุดลง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

2.8 ด้านการจัดการภายในองค์กรโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.81) เมื่อจำแนกรายข้อคำถามพบว่า โฮสเทลมีมาตรการดูแลความสะอาดและสุขอนามัย เพื่อสร้างความไว้วางใจในการเข้าพัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.93) รองลงมา คือ โฮสเทลมีกระบวนการรักษาสีเงาและอาคารและการจัดการมลพิษที่มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.91) และ โฮสเทลมีจำนวนพนักงานในช่วงสถานการณ์โควิด-19 เพียงพอต่อการให้บริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.89) ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่า จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักสามารถอธิบายคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณสมบัติของสินค้า ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจ ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ด้านการเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย ด้านบริการเสริม ด้านรูปแบบรายได้และกำไร ด้านการจัดการภายในองค์กร และด้านพันธมิตรและเครือข่ายธุรกิจ เมื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่า ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 1 ในขณะที่ด้านบริการเสริม และด้านการจัดการภายในองค์กรมีค่าเฉลี่ยเท่ากันเป็นลำดับสุดท้าย

อภิปรายผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์แบ่งออกเป็น 8 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านคุณสมบัติของสินค้าและบริการ ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลได้ให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้แก่ผู้รับบริการที่ตัดสินใจเข้าพัก โดยรูปแบบการตกแต่งภายในและภายนอกเลือก โดยใช้โทนสีที่แสดงออกถึงความรู้สึกที่สบายและอบอุ่น รวมถึงการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สะท้อนถึงแนวคิดของโฮสเทลที่ตรงกลุ่มผู้รับบริการ และคำนึงถึงคุณภาพเตียงนอนที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนของผู้รับบริการได้เป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความรู้สึกประทับใจ รวมทั้งการสร้างให้สินค้าและบริการมีคุณสมบัติที่แตกต่างโดยเฉพาะห้องพักให้ไม่ซ้ำกับคู่แข่งด้วยธีมและลักษณะของกายภาพที่มีความสวยงาม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สมพงษ์ อำนวยเงินตรา (2559) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ในการแสดงออกถึงรูปแบบที่พักและการบริการ ที่มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวเป็นการสร้างคุณค่าทางด้านจิตใจแก่ผู้รับบริการ ตลอดจนการบริการที่อบอุ่นเสมือนคนในครอบครัวยังเป็นการแสวงหาโอกาสทางการแข่งขันเพื่อการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล

1.2 ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลได้พึ่งพาตัวแทนการจัดจำหน่ายอย่างระบบ Online Travel Agency รวมถึงการสื่อสารสังคมออนไลน์ยอดนิยม เช่น Facebook, Instagram, Line เป็นต้น ซึ่งจะกลายเป็นช่องทางการเข้าถึงผู้รับบริการที่สะดวกอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องแบบปากต่อปากช่วยสร้างการรับรู้แก่ผู้รับบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการขยายช่องทางของธุรกิจ และเสริมสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ตลอดจนยังเป็นชุดข้อมูลที่ช่วยให้ผู้รับบริการเกิดความคาดหวังเมื่อรับสารแต่อย่างไรก็ตามข้อมูลเหล่านี้ไม่เกินความเป็นจริง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัชมรงค์ ทองหล่อ และคณะ (2564) พบว่า มุมมองการบริการและความคาดหวังในคุณภาพของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลที่เลือกใช้ระบบออนไลน์ ทางผู้รับบริการสามารถสร้างวาทกรรมที่เกิดจากประสบการณ์การเข้ารับบริการทางด้านการบริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านความสะอาด และด้านทำเลตั้งผ่านการประชาสัมพันธ์บอกต่อแบบปากต่อปากในการแสดงความคิดเห็นสร้างการรับรู้ไปยังผู้รับบริการรายใหม่

1.3 ด้านการสร้างภาพลักษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลให้ความสำคัญกับการบริการเสมือนผู้รับบริการเป็นสมาชิกคนสำคัญของคนในครอบครัว หรือการเดินทางเข้ามาพักอาศัยในบ้านเพื่อน พร้อมกับการอำนวยความสะดวกสบายที่ตอบสนองต่อการใช้บริการสามารถสร้างการจดจำที่ดี และการสร้างภาพลักษณ์ให้กับธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลในทางที่ดี

มีส่วนช่วยเรียกความเชื่อมั่นแก่ผู้รับบริการเมื่อได้รับประสบการณ์ที่น่าจดจำ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Martin-Rios & Ciobanul (2019) พบว่า นวัตกรรมบริการเป็นส่วนสนับสนุนด้วยการอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการตามความต้องการ อีกทั้งการผสมผสานระหว่างนวัตกรรมผลิตภัณฑ์ที่หมายถึงรูปแบบห้องพักและสภาพแวดล้อมบริเวณภายนอกตัวอาคาร และการใช้นวัตกรรมกระบวนการที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริการและสร้างภาพลักษณ์ให้แก่ผู้รับบริการได้อีกด้วย

1.4 ด้านการเข้าถึงผู้รับบริการและความปลอดภัย ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลได้คำนึงถึงความปลอดภัยในหลังการการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดซ้ำ โดยการสร้างความเชื่อมั่นในการเข้าพักแก่ผู้รับบริการ ผ่านการกำกับดูแลตามมาตรฐานความปลอดภัยและการดูแลความสะอาดตามมาตรฐานของ SHA ของกระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งพื้นที่ส่วนกลางยังมีการติดตั้งกล้องวงจรปิดและการใช้ระบบคีย์การ์ดในการล็อกประตู 2 ชั้น เพื่อยกระดับความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินของผู้รับบริการ และเป็นมาตรการส่วนสำคัญที่ผู้รับบริการจะได้ประโยชน์สูงสุดจากสิ่งที่คุณประกอบการได้จัดเตรียมเอาไว้ในแต่ละบริเวณหรือจุดให้บริการต่าง ๆ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dung & Giang (2021) พบว่า โรงแรมต้องเมื่อเข้าสู่สภาวะปกติใหม่ (New Normal) หลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยมีการปรับระบบการจัดการที่คำนึงด้านความปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ภายใต้มาตรการความปลอดภัย SHA เพื่อลดความเสี่ยงที่จะเกิดการแพร่ระบาดสู่ผู้รับบริการรายอื่น เป็นการสร้างกลยุทธ์การบริการของธุรกิจบริการที่ให้ผู้รับบริการเกิดความเชื่อมั่น

1.5 ด้านบริการเสริม ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลมีการออกแบบบริการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมนันทนาการภายในไม่เสียค่าบริการ รวมทั้งการวางแผนการเคลื่อนย้ายผู้รับบริการไปยังสถานพยาบาลใกล้เคียง กรณีที่เกิดอุบัติเหตุและมีอาการเจ็บป่วยต่าง ๆ ในระหว่างการพักอาศัย ซึ่งยังเป็นการบ่งชี้ถึงการติดตามดูแลให้ความช่วยเหลือเพื่อสร้างความประทับใจให้แก่ผู้รับบริการเมื่อต้องการความช่วยเหลืออย่างกระตือรือร้น อีกทั้งยังเป็นการสร้างภาพจำถึงการบริการที่ครบวงจรภายใต้โครงสร้างทรัพยากรที่จำกัดของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล นอกจากนี้ บริการเสริมนับว่าเป็นเอกลักษณ์ของที่พักขนาดเล็กอย่างโฮสเทลที่สร้างขึ้นมาทดแทนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ที่มีเพียงไม่กี่รายการ เมื่อเทียบโรงแรมขนาดใหญ่ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปฐมพร ศรีมณี และนันทนา อุ่นเจริญ (2561) พบว่า การสนับสนุนการสร้างหลากหลายของการบริการให้ตอบรับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายระหว่างการเข้าพักให้เกิดความพึงพอใจด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก ไม่จำเป็นต้องบวกอัตราค่าบริการพิเศษที่เรียกเก็บเพิ่มเติม ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจในการเลือกรับบริการกับธุรกิจโรงแรมครั้งต่อไป อีกทั้ง

ยังแสดงถึงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการที่มีต่อผู้รับบริการ

1.6 ด้านรูปแบบของรายได้และกำไร ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลได้คำนึงถึงแนวทางการเพิ่มรายได้และมูลค่าเพิ่มจากบริการภายในพื้นที่ อาทิ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม อีกทั้งยังมีการออกแบบกิจกรรมนันทนาการอื่น ๆ เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้รับบริการ โดยการวางแผนการลงทุนเพื่อเปิดธุรกิจบริการสนับสนุน หรือแม้กระทั่งการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวก ทางผู้ประกอบการต้องตระหนักถึงความคุ้มค่าและระยะเวลาการคืนกำไรอย่างรอบคอบ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Konovalova & Jatuliavicene (2015) พบว่า ความพยายามในการสร้างและปรับปรุงสินค้าและบริการให้มีความแปลกใหม่อย่างต่อเนื่องซึ่งเป็นแนวทางการแสวงหารายได้จากผู้รับบริการ โดยอ้างอิงหรือวิเคราะห์ผลผลิตให้มีความหลากหลายและค่านิยมของยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

1.7 ด้านการจัดการภายในองค์กร ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลได้ปรับตัวตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 เพื่อเป็นการลดต้นทุนในสถานการณ์ช่วงรายได้ของกิจการลดลง ร่วมกับการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการปฏิบัติงานให้พนักงานต้องมีการพัฒนาทักษะที่หลากหลายในแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อให้สอดคล้องกับภาระงานที่เกิดขึ้น ไม่จำเป็นต้องอาศัยอัตรากำลังคนจำนวนมากเช่นการดำเนินธุรกิจในรูปแบบเดิม ตลอดจนการให้ความสำคัญทางด้านการบริการและความปลอดภัยเป็นหลักทั้งส่วนของผู้ให้บริการและผู้รับบริการ นับว่าเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของปริชลา วิมลเมือง (2560) พบว่า การพัฒนาธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลเพื่อรับรองผู้รับบริการในบริบทด้านบุคลากร บริบทด้านระเบียบการ และบริบทด้านการดำเนินงาน มีความเพียงพอต่อการบริการของผู้รับบริการ โดยการวางแผนประเมินสถานการณ์ในลักษณะของการจัดการเป็นระบบอิสระ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและเกิดประโยชน์มากที่สุด

1.8 ด้านพันธมิตรและเครือข่ายธุรกิจ ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลเป็นธุรกิจขนาดเล็กอาศัยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจบริเวณใกล้เคียงเพื่อการตอบสนองการบริการแก่ผู้รับบริการ อาจไม่จำเป็นต้องสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจในระยะยาว แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาโดยขึ้นอยู่กับผู้ประกอบการในการตัดสินใจเลือกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อกระจายความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ ซึ่งอาจนำไปสู่การสร้างเครือข่ายที่จะช่วยร่วมกันแก้ไขปัญหาด้านวิกฤตเศรษฐกิจและภาวะเงินเฟ้อหลังการแพร่ระบาด พร้อมทั้งการให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์และกิจกรรมส่งเสริมการขาย เพื่อการรักษาผู้รับบริการรายเก่าควบคู่กับสร้างฐานผู้รับบริการรายใหม่ ซึ่งเป็นการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันด้วยกลยุทธ์ทางการตลาดที่ร่วมสมัย สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชลธิชา อินอุ้นโชติ และคณะ (2560) พบว่า การดำเนินกิจกรรม

ทางการตลาดที่มุ่งเน้นด้านการรักษาผู้รับบริการรายเก่า คำนึงถึงการให้เกิดความสัมพันธ์ระยะยาวทางธุรกิจโรงแรมให้เกิดประโยชน์เพื่อการสร้างฐานผู้รับบริการรายใหม่และการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติงานของธุรกิจโรงแรมให้ประสบความสำเร็จ

จากปรากฏการณ์ด้านคุณลักษณะของนวัตกรรมของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ทั้ง 8 ด้านยังสามารถอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อจำกัดและอุปสรรค ผลการศึกษาพบว่า สภาพที่ส่งผลกระทบต่อดำเนินงานทางธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลเกิดจากปัจจัยภายนอกที่อยู่นอกเหนือการควบคุมเป็นหลัก ส่งผลกระทบต่อเงินทุนของดำเนินงานทางธุรกิจ จำเป็นต้องมีการประเมินความเสี่ยงและความคุ้มค่าอย่างรัดกุมในการลงทุนต่อเครื่องมือที่ตอบสนองความต้องการในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาสนับสนุนกระบวนการบริการ ตลอดจนการตระหนักถึงการวางแผนและการปรับตัวที่รวดเร็วของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และวิกฤตการณ์อื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกิจการ เนื่องจากเป็นธุรกิจขนาดเล็ก โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัจฉรา เมฆสุวรรณ (2564) พบว่าการวางแผนการจัดการความเสี่ยงในธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก ส่งผลกระทบต่อการดำรงอยู่ของธุรกิจโรงแรม เนื่องจากผู้ประกอบการได้เล็งเห็นถึงวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้น จึงมีการปรับโครงสร้างกระบวนการจัดการและความรับผิดชอบของพนักงานต่อภาระงานที่มีอยู่ในการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่าย โดยให้ความสำคัญกับความคุ้มค่าเป็นหลัก เพื่อเป็นการลดต้นทุนและการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานภายใต้สถานการณ์ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบัน

2. ระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลการศึกษาพบว่า ค่าระดับคุณลักษณะของนวัตกรรมในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ทั้ง 8 ด้าน เมื่อเรียงลำดับจากมากที่สุด – น้อยที่สุด พบว่า ด้านระบบนิเวศทางธุรกิจอยู่ในระดับที่สูงสุดเป็นลำดับที่ 1 โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นพ้องกับการที่ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลใช้สื่อสังคมออนไลน์ เข้ามามีส่วนร่วมเป็นช่องทางการติดต่อเข้าพักและการสื่อสารเป็นการเข้าถึงการบริการและการส่งผ่านข้อมูลเพื่อประชาสัมพันธ์ไปสู่ผู้รับบริการรายอื่น ๆ ได้อย่างสะดวกสบายและรวดเร็วมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนการบริการจองห้องพัก โดยใช้บริการผ่านตัวแทนจำหน่ายออนไลน์ Online Travel Agency เป็นอีกหนึ่งช่องทาง เพื่อเพิ่มโอกาสการให้บริการที่มีความหลากหลายกับผู้รับบริการ เนื่องจากสื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่ผู้รับบริการสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการรับข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการรื้อหรือเรียกว่าการนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับการบริการของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลก่อนการตัดสินใจเลือกใช้บริการ จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการจองห้องพักของผู้รับบริการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวุฒิ เหมาะประมาณ และเกิดศิริ เจริญวิศาล (2565) พบว่า การเตรียมความพร้อมด้านเทคโนโลยีในการพัฒนาระบบออนไลน์

เพื่อสนับสนุนการเปิดช่องทางการรับรู้และการส่งข้อมูลสู่ผู้รับบริการอย่างรวดเร็ว โดยผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเพิ่มช่องทางที่หลากหลายที่สามารถสร้างความได้เปรียบทางการตลาด นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ รามณรงค์ นิลกำแหง และ กันทิมาลย์ จินดาประเสริฐ (2565) ผลการศึกษาพบว่า การบริการเป็นส่วนสำคัญที่จะใช้ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ การอำนวยความสะดวกโดยการนำระบบออนไลน์เข้ามามีส่วนร่วมในการให้บริการทำให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงข้อมูลของธุรกิจโรงแรมได้อย่างรวดเร็ว

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผลการศึกษาพบว่า ธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลเป็นที่พักขนาดเล็ก ซึ่งมีอัตราค่าบริการที่ไม่สูงมากนัก แต่ผู้รับบริการมีความคาดหวังถึงการบริการที่จะได้รับความสบายระหว่างการเดินทางเข้าพักด้วยบริการอื่น ๆ เช่น สุขภาพ นันทนาการ รายการอาหาร เป็นต้น ดังนั้นการให้ความสำคัญด้านเครือข่ายทางธุรกิจซึ่งเป็นหนึ่งในคุณลักษณะของนวัตกรรมที่ช่วยลดข้อจำกัดของทรัพยากรในการให้บริการของโฮสเทล โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจบริการประเภทอื่น ๆ ในชุมชน

1.2 ผลการศึกษาพบว่า ผู้รับบริการในธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลยังคงให้ความสำคัญด้านความสะอาดและความปลอดภัยด้านสุขลักษณะเป็นลำดับแรก ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้าพักธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทล ดังนั้นการส่งเสริมคุณลักษณะของห้องพักและพื้นที่ส่วนกลางให้มีสุขอนามัยที่ดี สามารถเป็นเครื่องมือที่สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถการบริการ และการดำเนินธุรกิจในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการในวิถีปกติใหม่ เพื่อสร้างฐานผู้รับบริการและการคงอยู่ของธุรกิจโรงแรมประเภทโฮสเทลต่อไปได้ในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยที่สนใจสามารถศึกษาในกลุ่มตัวอย่างชาวต่างชาติของการแสดงความคิดเห็นและมุมมองอื่น ๆ ของการใช้บริการ เพื่อพัฒนาการบริการและการจัดการที่สามารถตอบสนองความต้องการ และพฤติกรรมของผู้รับบริการจากต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น อังกฤษ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา รัสเซีย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). *แผนปฏิบัติการราชการรายปี 2565*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.

- ชลธิชา อินอ่อนโชติ , จินดารัตน์ ปิรมณี, และ คมกริช วงศ์แข. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างนวัตกรรม การตลาดสมัยใหม่กับความสำเร็จธุรกิจของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. *วารสารการบัญชี และการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 9(4), 88-97.
- ณัฐวดี เหมาะะประมาณ และ เกียรติศิริ เจริญวิศาล. (2565). การประยุกต์เทคโนโลยีและนวัตกรรม สำหรับอุตสาหกรรมโรงแรมยุคดิจิทัล. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์*, 8(1), 251-266.
- ปฐมพร ศรีมณี และ นันทนา อุ่นเจริญ. (2561). นวัตกรรมบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าพัก โรงแรมบูติกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ร้อยเอ็ด*, 14(1), 159-171.
- ปริชล วิมลเมือง. (2560). แนวทางการพัฒนาโฮสเทล เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่ม Solo Travel ใน อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต. *ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*.
- สมพงษ์ อำนวยเงินตรา. (2559). สร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจโรงแรมด้วยกลยุทธ์ Blue Ocean. *วารสาร มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับภาษาไทย*, 36(1), 1-23.
- สำนักงานประหลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2563). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโลกต่างได้ รับผลกระทบในทางลบจากโควิด-19. *Tourism Economic Review*, 1(4), 9-16
- สิริทิพย์ ฉลอง. (2563). ธุรกิจโรงแรม. *วารสารวิเคราะห์เศรษฐกิจภาคบริการ ส่วนเศรษฐกิจราย สาขาศูนย์วิจัยธนาคารออมสิน*, 1(1), 1-6.
- รามณรงค์ นิลกำแหง และ กันทิมาลย์ จินดาประเสริฐ. (2565). แนวทางการบริการวิถีความปกติใหม่ (New Normal) ของห้องอาหารโรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. *วารสาร การบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 8(5), 375-388.
- ระชานนท์ ทวีผล. (2563). การดำรงอยู่ของธุรกิจที่พักที่ไม่ใช่โรงแรมบนพื้นฐานแห่งธรรมาภิบาล กรณีศึกษาธุรกิจโฮสเทลในเขตอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. *วารสารมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ฉบับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(21), 21-21.
- รัชมงคล ทองหล่อ, จรัสชัย บุญเพิ่ม, ธนัท วัฒนวานิชย์กุล, แพรวเนตร อู่วงษ์, อรรธญา มุลคา และ อาภารัตน์ อังสุมาลิน. (2564). วาที่กรรมคุณภาพการให้บริการที่ปรากฏบนแพลตฟอร์ม ตัวแทนให้บริการจองที่พักแบบ โฮสเทลในเขตกรุงเทพมหานคร: บริบทการสื่อสารแบบ ปากต่อปากบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วยวิธีวิทยาการวิเคราะห์เนื้อหา. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม*, 11(2), 132-142.
- วัชรินทร์ อินทพรหม. (2562). การวิเคราะห์และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร*, 10(2), 314-333.

- อัจฉรา เมฆสุวรรณ. (2564). ผลกระทบของการจัดการความเสี่ยงต่อความอยู่รอดของธุรกิจโรงแรมขนาดเล็ก ในจังหวัดลาปาง. *วารสารบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ ราชชมงคลล้านนา*, 9(2), 39-52.
- Albaum, G. (1997). The Likert scale revisited. *Market Research Society Journal*, 39(2), 1-21.
- Díaz, M. M., and Duque, C. M. (2021). Open innovation through customer satisfaction: A logit model to explain customer recommendations in the hotel sector. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, 7(3), 1-12.
- Dung, L., and Giang, P. (2021). Strategic responses of the hotel sector to COVID-19: Toward a refined pandemic crisis management framework. *International Journal of Hospitality Management*, 10(2021), 102808.
- Faul, F., Erdfelder, E., & Buchner, A. (2017). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39(2), 175-191.
- Gelbman, A. (2021). Tourist Experience and Innovative Hospitality Management in Different Cities. *Sustainability*, 13(12), 6578.
- Konovalova, T., and Jatuliaviciene, G. (2015). Innovation Development Perspectives Prespectives In A Hotel Industry By Example Of Radisson Hotel Chain In Ukraine. *Regional Formation and Development Studies*, 1(15), 2029-9370.
- Martin-Rios, C., and Ciobanul, T. (2019). Hospitality innovation strategies: An analysis of success factors and challenges. *Journal homepage Tourism Management*, 70 (2019), 2218–2229.
- Mapp, T. (2008). Understanding phenomenology: The lived experience. *British Journal of Midwifery*, 16(5), 308-311.

ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์และ
ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
The Effects of Learning Management to Improve Knowledge and Retention
of English Vocabulary through Flashcards Techniques for Fifth Graders

สาธิต โภคี^{1*} สุนีตา โฆษิตชัยวัฒน์²

Sathit Pokee^{1*} Suneeta Kositchaivat²

¹นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ

ภาควิชาการสอนภาษานานาชาติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹M.A. Student in English Language Teaching Program,

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University

²สาขาการสอนภาษานานาชาติ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Silpakorn University

*Corresponding author E-mail : thaisathitnara@gmail.com

Received: 25 December 2022

Revised: 13 April 2023

Accepted: 11 May 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน 2) เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรเพชญ (ทวีวิทยาคม) ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน ที่ได้มาจากการเลือกแบบกลุ่ม (Intact-group comparison) โดยเลือกจากนักเรียนที่สามารถมาเรียน On site ที่โรงเรียนได้ตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ 6 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง 2) บัตรคำศัพท์สำหรับครู และนักเรียน 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ 4) แบบวัดความพึงพอใจ

ผลวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 24.506$) 2) ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์หลังเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกันกับการทดสอบหลัง

เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = 0.813$) 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้เทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์มีความพึงพอใจในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.47)

คำสำคัญ : เทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ / ความคงทนในการจำคำศัพท์ / นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

Abstract

The purposes of the research were to: 1) compare the students' vocabulary learning achievement before and after learning by technical flashcards; 2) study the retention of students after learning by using technical flashcards and 3) explore the students' satisfaction toward teaching by using flashcards techniques. The sample was grade 5 students at Watsanphet School who can study on site in the Covid-19 situation. They were selected by Intact-group comparison. The instruments consisted of: 1) lesson plans; 2) teachers' flashcards and students' flashcards; 3) a vocabulary pre-test, post-test and retention test and 4) a questionnaire on satisfaction toward teaching by using flashcards technique.

The research results were: 1) the students' vocabulary learning achievement after using flashcards technique was significantly higher than before at the 0.05 level ($t = 24.506$); 2) the students' retention in teaching vocabulary after using flashcards technique for 2 weeks was not different from the post-test at the 0.05 ($t = 0.813$) level and 3) the students' satisfaction toward teaching by using flashcards technique were at the high level (mean = 4.47).

Keywords : Technical and vocabulary flashcards / Retention / Fifth graders

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของโลก และในปัจจุบันภาษาอังกฤษคือภาษานานาชาติ เป็นภาษาที่มีมนุษย์บนโลกใช้ติดต่อสื่อสารกันเป็นหลักมากที่สุดในโลก เป็นภาษาหลักของประชากรกว่า 360 ล้านคน อีกทั้งยังเป็นภาษาที่สองของประชากรกว่า 750 ล้านคนทั่วโลก นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังถือเป็นภาษาทางการของ 61 ประเทศ และเป็นภาษาหลักในหลายรัฐทั่วโลกอีกด้วย จึงถือเป็นภาษากลางที่ใช้ติดต่อสื่อสารระหว่างประชากรในประเทศต่าง ๆ ทั้งในส่วนของการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทำให้สื่อต่าง ๆ ที่เผยแพร่ในระดับนานาชาติจะใช้ภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ไม่ว่าแต่ละคนหรือแต่ละประเทศจะมีภาษาเป็นของตัวเอง แต่เมื่อต้องติดต่อสื่อสารกับคนอื่นที่มาจากต่างภาษา วัฒนธรรม ทุกคนจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษ (สถาบันสอนภาษาอังกฤษ ENGDUO THAILAND, 2565) ภาษาอังกฤษยังจัดได้ว่าเป็นภาษาสากล (International Language) ที่จำเป็นและผู้นิยมใช้ทั่วโลก ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สำคัญที่สามารถทำให้มนุษยชาติสามารถสื่อสารกันได้ (Oxford Royale Academy, 2017)

ด้านการศึกษาของประเทศไทยนั้นกระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายเร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการ สร้างเสริมสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาตน อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการเตรียมความพร้อมรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษและพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะตามที่กำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้กำหนดแนวปฏิบัติในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามนโยบายในแต่ละด้านเพื่อให้สถานศึกษานำไปดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ในการเรียนภาษาคำศัพท์เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่านและทักษะการเขียน (Hatch and Brown. 1995) คำศัพท์ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพราะเป็นสิ่งที่นักเรียนใช้สื่อความหมาย ความรู้สึกนึกคิด ความต้องการหรือความรู้ต่าง ๆ หากไม่รู้คำศัพท์ก็ไม่สามารถนำไปใช้เรียบเรียงประโยคเพื่อสื่อสารหรือบอกความต้องการได้หรือหากรู้คำศัพท์ไม่มากพอการสื่อสารอาจไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

ผู้วิจัยเป็นครูสอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับปัญหาในชั้นเรียนจากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่านักเรียนไม่สามารถจดจำคำศัพท์ที่ตนเองได้เรียนไปแล้ว จึงส่งผลกระทบต่อนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการขยับขึ้นไปเรียนยังชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทุกปีสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้มีการทดสอบระดับชาติ (O-NET) รายวิชาภาษาอังกฤษขึ้นทุกปี ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องเข้ารับการทดสอบระดับชาติ (O-NET) และในทุกปีผู้วิจัยได้รับมอบหมายให้ทบทวนมาตรฐานการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้กับนักเรียนก่อนเข้ารับการทดสอบ ปัญหาที่พบ คือ นักเรียนมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะสาระเพื่อการสื่อสาร นักเรียนยังขาดความแม่นยำและคลังของคำศัพท์ที่จำเป็นต่อการสื่อสารขั้นพื้นฐาน จึงส่งให้นักเรียนมีคะแนนผลการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศทุกปี โดยค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียนปีการศึกษาล่าสุด 2562 ที่นักเรียนได้เข้ารับการทดสอบ คือ 40.94 ค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด คือ 51.46 และระดับประเทศ คือ 40.55 และจากการสัมภาษณ์นักเรียนเมื่อทำการทดสอบเสร็จสิ้นแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่ประสบปัญหาเดียวกัน คือ นักเรียนไม่รู้คำศัพท์ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ต่ำจึงส่งผลทำให้นักเรียนไม่สามารถเข้าใจข้อถามต่าง ๆ รวมทั้งบทความต่าง ๆ ที่อยู่ในแบบทดสอบนักเรียนจึงไม่สามารถทำแบบทดสอบได้

นอกจากนี้พบว่านักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ นักเรียนไม่สามารถเข้าใจความหมายของคำศัพท์ จึงทำให้ประสิทธิภาพในการอ่าน และการสื่อสารไม่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการขาดความสนใจในการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์งานวิจัยเรื่องการพัฒนาด้านคำศัพท์ได้ข้อสรุปว่า ครูส่วนใหญ่เน้นให้นักเรียนท่องศัพท์จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่สนใจ การเรียนคำศัพท์ที่มีความสำคัญในฐานะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาทักษะต่างๆ สำหรับการเรียนภาษาอังกฤษ ยิ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้คำศัพท์ หน้าที่ และการใช้คำศัพท์ได้มากเพียงใด ย่อมนำมาใช้ใน การฟัง การพูด การอ่าน หรือการเขียน จนเกิดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดี ครูจึงจำเป็นต้องมีทักษะในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และจดจำคำศัพท์ได้มากโดยผ่านการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับและความต้องการของนักเรียน อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มากขึ้น บรรลุวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558)

โรงเรียนวัดสระเพชฌุ (ทวิวิทยาคม) เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 2 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ละระดับชั้นมี 2 ห้องเรียน แบ่งห้องเรียนตามความสามารถของนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นเรียนวิชาภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ 5 ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายเรียนวิชาภาษาอังกฤษสัปดาห์ละ

3 ชั่วโมง ซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษเนื่องจากยาก ฟังไม่เข้าใจ โครงสร้างของภาษามีความแตกต่างจากภาษาของตนเองพอสมควร ไม่รู้คำศัพท์ จึงทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้

ด้วยความเป็นมาและเหตุผลข้างต้น การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่สำคัญมาก Lewis (2010) กล่าวว่า บัตรคำศัพท์เป็นสื่อการสอนอย่างหนึ่งที่มีราคาไม่แพง หรือสามารถจัดทำขึ้นเองโดยมีขั้นตอนหรือกระบวนการที่ไม่ยุ่งยาก สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการสอนได้หลากหลายรูปแบบ นอกจากนั้นนักเรียนสามารถพกพาหรือหีบจับไปที่ไหนก็ได้ทั้งภายในห้องเรียนหรือภายนอกห้องได้ บัตรภาพและบัตรคำช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนั้นบัตรคำศัพท์ยังเป็นเครื่องมือหรือสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่ช่วยในการสอนคำศัพท์ ง่ายต่อการใช้ และมีประสิทธิภาพที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ได้ดี และช่วยให้นักเรียนจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น คำศัพท์ มีประโยชน์มากสำหรับครูและนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (Maryam Komachali, 2012) ดังนั้นการที่นักเรียนรู้และเข้าใจความหมายของคำศัพท์ นักเรียนสามารถสื่อสารหรือสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ในเบื้องต้นถึงแม้ว่าจะใช้โครงสร้างทางภาษาไม่ถูกต้องสมบูรณ์ก็ตาม แต่สามารถเข้าใจได้ นอกจากนี้การรู้คำศัพท์มากๆ เป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะอื่นๆ ของภาษาอังกฤษ ทั้งทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะอ่าน และทักษะการเขียน โดยเฉพาะทักษะการอ่านในการตีความในการทำแบบทดสอบ นอกจากนี้ (ธนิศา วัชรพิชิตชัย, 2555) ได้ทำการใช้บัตรคำศัพท์ในการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษซึ่งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีความคงทนในการจดจำคำศัพท์ที่ยาวนาน จึงเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าในฐานะครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ต้องการพัฒนาการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการใช้คำศัพท์ และความคงทนในการจำคำศัพท์ให้ดียิ่งขึ้น เพราะความรู้เรื่องคำศัพท์มีประโยชน์ต่อทักษะทั้ง 4 ทักษะ โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ ประกอบด้วย 2 หมวด ได้แก่ หมวดสัตว์ และหมวดอาชีพ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการจำคำศัพท์ให้ดียิ่งขึ้นและจะช่วยให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้อย่างสนุกสนาน น่าสนใจ และมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์
2. เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรเพชญ (ทวีวิทยาคม) ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวน 56 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรเพชญ (ทวีวิทยาคม) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นห้องเรียนแบบ On-site นักเรียน จำนวน 43 คน ที่ได้มาจากการเลือกมาแบบกลุ่ม (Intact-group comparison) โดยเลือกจากนักเรียนที่สามารถมาเรียน On site ที่โรงเรียนได้ตามมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

วิธีการดำเนินวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์และความคงทนโดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรเพชญ (ทวีวิทยาคม) เป็นการวิจัยเชิงทดลองพื้นฐาน (Pre-Experimental Research Design) ใช้รูปแบบการวิจัยกลุ่มทดลองที่เลือกมาเป็นกลุ่มตามสภาพจริง วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (Intact groups) ระยะเวลาในการทดลอง 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ จำนวน 6 แผนการจัดการเรียนรู้
2 หัวข้อ คือ Animals และ Occupations แผนการจัดการเรียนรู้ละ 1 ชั่วโมง ระยะเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 6 ชั่วโมง หัวข้อในการสอนจะใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนละ 3 ชั่วโมง ชั่วโมงที่ 1 สอนคำศัพท์ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ ชั่วโมงที่ 2 และ 3 ทบทวน

คำศัพท์ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ และให้นักเรียนเล่น Lucky Game โดยครูผู้สอนจะคอยอำนวยความสะดวกให้กับนักเรียนในการทำกิจกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1997) ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญแนะนำให้ปรับรูปแบบภาษาที่ใช้ในการเขียน

2. บัตรคำศัพท์ประกอบด้วย 2 หมวด ได้แก่ หมวดสัตว์ และหมวดอาชีพ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ บัตรคำศัพท์สำหรับครู 20 ใบ และบัตรคำศัพท์สำหรับนักเรียน 80 ใบ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1997) ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะให้ปรับเปลี่ยนรูปให้มีความชัดเจนและสื่อความได้ดีมากยิ่งขึ้น

3. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 23 ข้อ ใช้เวลาในการทำฉบับละ 50 นาที เพื่อใช้วัดความรู้คำศัพท์และความคงทนของการจำคำศัพท์ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1997) ได้ค่าความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 0.83 และผู้เชี่ยวชาญแนะนำเรื่องการใช้ข้อคำถามให้เหมาะสม และตัวเลือกที่ขึ้นามากเกินไป ตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ สูตร KR-20 ได้ผลค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.78 ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้มีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (Kuder & Richardson, 1937) และทดสอบค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนกโดยการทดลองใช้ได้ผลค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.45-0.80 โดยค่าความยากง่ายที่ยอมรับได้ คือ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก ได้ผลค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-0.70 โดยค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้ คือ 0.20 ขึ้นไป (ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม, 2562)

4. แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน 3 ข้อ คำถามปลายเปิด 1 ข้อ ด้านคำศัพท์ 3 ข้อ คำถามปลายเปิด 1 ข้อ ด้านผู้สอน 3 ข้อ และด้านภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน 2 ข้อ รวมทั้งสิ้น 13 ข้อ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพความถูกต้องและเหมาะสม แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (Rovinelli and Hambleton, 1997) ได้ค่าความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขั้นเตรียมการ

1.1 ผู้วิจัยนำจดหมายราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระเพชฌุ (ทวีวิทยาคม) เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขั้นตอนการทดลอง

2.1 ชี้แจงนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยแจ้งถึงวัตถุประสงค์ วิธีการเรียน ข้อตกลงต่าง ๆ ในการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

2.2 ทำการทดสอบก่อนเรียนวัดระดับความจำของคำศัพท์ภาษาอังกฤษกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบจำนวน 23 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที ตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 ตรวจคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

2.4 ดำเนินการสอนตามแผนการเรียนรู้ทั้งหมด 6 แผนการเรียนรู้ ๆ ละ 1 ชั่วโมง กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลา 2 สัปดาห์

2.5 ทำการทดสอบหลังเรียนวัดระดับความจำของคำศัพท์ภาษาอังกฤษกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ด้วยแบบทดสอบจำนวน 23 ข้อ เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที ตามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.6 ตรวจคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนแล้วนำไปวิเคราะห์ค่าทางสถิติ

2.7 ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความพึงพอใจต่อการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

2.8 หลังจากการเรียนรู้เรียนรู้คำศัพท์ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ไปแล้ว 2 สัปดาห์ (Atkinson & Shiffrin, 1968) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดความคงทนในการจำของคำศัพท์ โดยใช้แบบทดสอบเดิมโดยการสลับข้อและตัวเลือก

2.9 เก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำผลการทดสอบก่อนเรียนและผลการทดสอบหลังเรียน ผลคะแนนการวัดความพึงพอใจ รวมทั้งผลคะแนนแบบทดสอบความคงทนทางการจำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

1.2 การหาค่าความสอดคล้องโดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

1.3 การหาค่าความยาก (Level of difficulty : p) และค่าอำนาจจำแนก (discrimination index : r)

1.4 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR 20 ของ คูเดอร์ ริชาร์จ (Kuder & Richardson)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)

2.2 การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน (Standard Deviation: S.D.)

3. การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้

3.1 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน ซึ่งใช้ t-test แบบ (Paired-Sample T-test)

3.2 การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนผลการเรียนรู้หลังการเรียนโดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ โดยเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของคะแนนระหว่างคะแนนสอบหลังเรียนและคะแนนสอบหลังเรียน 2 สัปดาห์ ซึ่งใช้ t-test แบบ (Paired-Sample T-test)

3.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญ จำนวน 43 คน

ผลการวิจัย

1. ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญ โดยนำคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนและหลังการศึกษามาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test แบบ (Paired-Sample T-test) ปรากฏผลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t
ก่อนเรียน	43	4.23	3.154	42	-24.506*
หลังเรียน	43	17.16	3.909		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า ผลการเรียนรู้คำศัพท์โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญ ผลการเรียนรู้หลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.16 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 3.909 คะแนน สูงกว่าผลเรียนรู้ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 3.154 คะแนน โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิเคราะห์ พบว่า ค่าเฉลี่ยผลการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอยู่ที่ 12.93 คะแนน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ผลการศึกษาความคงทนในการจดจำคำศัพท์หลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผลการศึกษาคงทนในการจดจำคำศัพท์หลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญไปแล้ว 2 สัปดาห์ โดยนำคะแนนความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนและหลังการสอบหลังเรียน อีก 14 วัน มาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test แบบ (Paired-Sample T-test) ปรากฏผลตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

การทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	df	t
หลังเรียนครั้งที่ 1	43	17.16	3.909	42	.813
หลังเรียนครั้งที่ 2	43	17.02	3.997		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการศึกษาคงทนในการจดจำคำศัพท์หลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญ (ทวิวิทยาคม) พบว่า ผลการเรียนรู้หลังเรียนครั้งที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 17.16 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 3.909 คะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนครั้งที่ 2 เฉลี่ยเท่ากับ 17.02 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเฉลี่ยเท่ากับ 3.997 คะแนน โดยวัดความคงทนหลังเรียนครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 โดยระยะเวลาห่างกัน 14 วัน ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผลการเรียนรู้คำศัพท์ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนเรียนมีความคงทนในการจดจำคำศัพท์หลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ไปแล้ว 2 สัปดาห์ไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญ์ (ทวิวิทยา) จำนวน 43 คน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์

ลำดับ	ข้อความถาม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.53	0.613	พึงพอใจมากที่สุด
2	ด้านคำศัพท์	4.21	0.795	พึงพอใจมาก
3	ด้านผู้สอน	4.49	0.657	พึงพอใจมาก
4	ภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน	4.63	0.650	พึงพอใจมากที่สุด
	รวมเฉลี่ย	4.47	0.680	พึงพอใจมาก

ผลการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดสรรเพชญ์ (ทวิวิทยา) ต่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ นักเรียนมีความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.680 คะแนน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ คือ นักเรียนมีความพึงพอใจเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ภาพรวมของการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.650 คะแนน รองลงมาด้านการจัดการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.613 คะแนน ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.657 คะแนน และลำดับสุดท้ายด้านคำศัพท์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.795 คะแนน สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ที่กำหนดไว้คือ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์อยู่ในระดับมาก

นอกจากนี้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นคำถาม 1) การจัดการเรียนการสอนคำศัพท์โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์มีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับใด นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนคำศัพท์โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์มีประโยชน์มาก กิจกรรมการเรียนรู้มีความสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ สามารถจำคำศัพท์ได้เร็ว และยาวนาน 2) นักเรียนคิดว่าคำศัพท์ทั้งหมดในบทเรียนนี้มีเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า คำศัพท์มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และสามารถพบเจอคำศัพท์เหล่านี้ในชีวิตประจำวัน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=24.506$)
2. นักเรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจากเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=0.813$)
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ พบว่า ผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=24.506$) ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นระบบ มีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้อย่างครบถ้วน และที่สำคัญการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากบัตรคำศัพท์ที่ประกอบด้วยคำศัพท์และรูปภาพ และนักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเองจากการลงมือปฏิบัติหลายๆ ครั้ง จากการใช้บัตรคำศัพท์ทั้ง 2 ประเภทได้แก่ บัตรคำศัพท์สำหรับผู้สอนซึ่งประกอบด้วยรูปภาพที่มีความเหมือนจริง ใกล้เคียงกับของจริงมากที่สุด มีคำศัพท์ประกอบรูปภาพ ซึ่งนักเรียนเห็นภาพและคำศัพท์อย่างชัดเจน และบัตรคำศัพท์สำหรับนักเรียนซึ่งประกอบด้วยข้อความคำถาม ข้อคำตอบ และรูปภาพประกอบเหมือนจริง ประกอบกับการใช้เทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ ได้แก่ Magic eyes, Lip reading, flash, slowly, and What's missing? สอดคล้องกับงานของ Youngceity, (2562) ว่า บัตรคำศัพท์เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นให้เด็กมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ เพราะในบัตรคำศัพท์จะมีคำศัพท์ที่หลากหลาย ประกอบกับรูปภาพต่าง ๆ ที่ช่วยกระตุ้นการทำงานของสมอง ชีงขวาในด้านการจดจำ ให้เด็กมีความเข้าใจในคำศัพท์คำนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานของพัฒนาการด้านต่าง ๆ ในอนาคตของเด็กต่อไปซึ่งตรงกับทฤษฎีของบลูม (Bloom's Taxonomy, (1956) ขั้นที่ 1 คือความรู้ที่เกิดจากความจำ (knowledge) คือ ความสามารถของสมองในการระลึกได้

จำความรู้ สารสนเทศ แสดงรายการได้ ระบอบอกชื่อได้ ซึ่งเป็นความจำระยะยาว และขั้นที่ 2 ความเข้าใจ (Comprehend) คือ ความสามารถของสมองในการแปลความหมายสามารถเข้าใจระหว่างคำศัพท์ เสียงที่ได้ยินกับรูปภาพได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Maryam Komachali (2012) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้บัตรภาพและบัตรคำในการเรียนรู้คำศัพท์ที่นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จากผลการศึกษา พบว่า 1) นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์หลังเรียน 16.72 และก่อนเรียน 14.28 ซึ่งผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์หลังเรียน 16.72 ซึ่งสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม นักเรียนกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้านคำศัพท์หลังเรียน 14.28

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจากการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ พบว่า นักเรียนมีความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษหลังจากเรียนไปแล้ว 2 สัปดาห์ โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=0.813$) เป็นผลเนื่องจากเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์สำหรับครู ได้แก่ Magic eyes, Lip reading, flash, slowly, and What's missing? และบัตรคำศัพท์สำหรับนักเรียนที่ใช้สำหรับเล่น LUCKY GAME เนื่องจากนักเรียนได้เห็นภาพเหมือนจริงพร้อมคำศัพท์ โดย Fleming and Sheikhan (1972) ได้กล่าวว่า มนุษย์สามารถจำภาพสารพัดชนิดที่ผ่านมาได้ และภาพต่างๆ ถูกเก็บในจิตใต้สำนึก และเมื่อมนุษย์เห็นภาพใดๆ เขามาย่อมแปลความหมายออกมาเป็นถ้อยคำได้ ทั้งนี้ นักเรียนได้ทำกิจกรรมโดยใช้บัตรคำศัพท์หลาย ๆ ครั้ง ตั้งแต่ ขึ้นการเรียนรู้คำศัพท์จากครูผู้สอน จนกระทั่งเรียนรู้คำศัพท์จากการเล่น LUCKY GAME ด้วยตนเองหลาย ๆ รอบ สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดความจำระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความจำสองกระบวนการ (Two-Process Theory of Memory) ของ Atkinson and Shiffrin, (1968) กล่าวว่า ความจำระยะสั้นจะเกิดขึ้นก่อนความจำระยะยาว หากได้การทบทวนหลาย ๆ ครั้ง ความจำระยะสั้นจะฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาว ในทางตรงกันข้ามหากมิได้รับการทบทวนความจำสิ่งนั้นก็สลายตัวไปอย่างรวดเร็ว และ (Jess Gromada, 2021; Sebastian Leitner, 1970) ที่สร้างระบบบัตรคำศัพท์ การทำซ้ำแบบเว้นระยะ โดยการแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ทุกวัน วันเว้นวัน และสัปดาห์ละครั้ง เมื่อคุณตอบบัตรคำศัพท์ถูกต้อง ให้ย้ายบัตรไปยังกล่อง 2 หากคุณตอบบัตรคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ให้วางบัตรกลับเข้าไปในกล่อง 1 เมื่อคุณตอบบัตรคำศัพท์กล่อง 2 ถูกต้อง ให้ย้ายบัตรไปยังกล่อง 3 หากคุณตอบบัตรคำศัพท์ไม่ถูกต้อง ให้วางบัตรกลับเข้าไปในกล่อง 2 ระบบ Leitner การทำซ้ำแบบเว้นระยะช่วยกระตุ้นสมองเรียกคืนข้อมูลที่เราศึกษา ช่วยให้เราเข้าถึงข้อมูลที่เก็บไว้ในส่วนลึกของความทรงจำของเราในระยะเวลาที่นานขึ้น นอกจากนี้ (วรรณิ ลิ้มอักษร, 2555; สุพรรณศรีปาน, 2555) สรุปความไว้ว่า ความจำแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ 1) ความจำจากการสัมผัส

(Sensory Memory) ซึ่งเกิดจากการสัมผัสด้วยสายตาได้ (มองเห็น) มีเสียงให้ได้ยิน หรือสัมผัสได้ด้วยอวัยวะสัมผัสอื่น ๆ 2) ความจำระยะสั้น (Short Term Memory) หรือบางครั้งเรียกว่าความจำขณะทำงาน (Working Memory) เป็นความจำที่บุคคลมีความใส่ใจหรือเอาใจใส่ โดยมีการทบทวนหรือท่องจำข้อมูลซ้ำ ๆ 3) ความจำระยะยาว (Long Term Memory) ระบบความจำที่สามารถเก็บข้อมูลเอาไว้ได้นาน โดยต้องผ่านขั้นตอนการเกิดความจำสัมผัสและความจำระยะสั้นมาแล้ว เมื่อมีการทบทวนข้อมูลซ้ำ ๆ การเชื่อมโยงข้อมูล ก็จะทำให้เกิดความจำระยะยาวระยะเวลาในการทดสอบความคงทนของการจำควรจัดหลังจากการเรียนรู้ในช่วง 1 นาที จนถึงหลายวันหรือหลายสัปดาห์ (Gregore. 1987) นอกจากนี้ Atkinson and Shiffrin (1968) ได้ระบุระยะเวลาไว้อย่างชัดเจนว่าควรเว้นระยะห่างจากการทดสอบครั้งแรกประมาณ 14 วัน เพราะเป็นระยะที่เวลาที่ความจำระยะสั้นจะฝังตัวกลายเป็นความจำระยะยาวหรือเกิดความคงทนในการจำและสอดคล้องกับ สิริวัณร เพียรพิทักษ์ (2555) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการเรียนรู้เกมคอมพิวเตอร์และผลงุญภัยร่วมกับเทคนิคช่วยจำที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ที่เรียนวิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1 จำนวน 71 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง จำนวน 20 คน ผลการวิจัย พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยเกมคอมพิวเตอร์และผลงุญภัยที่มีและไม่มีเทคนิคช่วยจำ พบว่า คะแนนความคงทนในการจำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์อยู่ในระดับมาก อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ กิจกรรมการเรียนการสอนมีความสนุกสนาน มีความท้าทาย มีกฎ กติกา ในการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการแข่งขัน เพื่อให้ตนเองเป็นผู้ชนะ ได้รับรับคำชื่นชม หรือรางวัล ดังนั้นการสอนคำศัพท์โดยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์ สามารถจูงใจและกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ซึ่งตรงกับทฤษฎีของ Kotler and Armstrong (2002) รายงานว่าพฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Weed Gretchen E. (1975) กล่าวว่า การจัดการเรียนที่ดีผู้สอนควรสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานทำให้นักเรียนได้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน ร่าเริง สนุกสนมคุ้นเคยและรู้สึกช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ สุกิจ ศรีพรหม (2544) กล่าวว่าผู้สอนควรสร้างสื่อการสอนหรือบรรยากาศชั้นเรียนที่ช่วยเร้าหรือกระตุ้นความสนใจในบทเรียนสำหรับนักเรียนให้เกิดความต้องการในการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อจำกัด

1.1 การจัดกลุ่มในการเล่นเกม ถ้าให้นักเรียนจัดกลุ่มเองนักเรียนจะจับกลุ่มกันตามความสามารถ ทำให้กิจกรรมดำเนินไปไม่พร้อมกัน เนื่องจากบางกลุ่มเข้าใจ กฎ กติกา ได้ช้า

1.2 ระยะเวลาในการในการทำกิจกรรม

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 การจัดกลุ่มควรจัดกลุ่มให้มีทั้งนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน

2.2 การเล่นเกม LUCKY GAME ควรกำหนดเวลาที่แน่ชัด เพื่อป้องกันการเล่นเกมแล้วล่วงเลยเวลา

2.3 ออกแบบบัตรคำศัพท์แบบออนไลน์เพื่อให้นักเรียนได้สามารถเรียนรู้ได้ทุกที่และทุกเวลา

2.4 ควรมีการศึกษาเทคนิคการใช้บัตรคำศัพท์เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง ทักษะการพูด และทักษะการเขียน

เอกสารอ้างอิง

ธนิตา วัชรพิชิตชัย. (2555). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบใช้เกมและบัตรคำศัพท์. [ปริญาญครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ไม่ได้ตีพิมพ์] มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

วรรณิ วจนสวัสดิ์. (2552). ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยด้วยกิจกรรมเกมการศึกษาตลอดโด. [วิทยานิพนธ์. บัณฑิตวิทยาลัย ไม่ได้ตีพิมพ์] มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ตามกรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล. dfile:///C:/Users/Owner/Downloads/CEFR%20Manual%20for%20Primary%20Level2.pdf. 37-154.

สถาบันสอนภาษาอังกฤษ ENGDUO THAILAND (2565). ความสำคัญของภาษาอังกฤษ. <https://engduothailand.com/importance-of-english>.

- สิรินธร เพียรพิทักษ์. (2555). ผลการเรียนรู้ด้วยเกมคอมพิวเตอร์แบบผจญภัยร่วมกับเทคนิคช่วยจำ วิชาภาษาจีนพื้นฐาน 1 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการจำ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. *สาขาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. Veridian E-Journal, SU Vol.6 No.1 January –April 2013, 24-44.*
- สุกิจ ศรีพหรม. (2544). เกมกับการเรียนการสอน. *วารสารวิชาการ 4(5), 73-75.*
- สุพรรณิ ศรีปาน. (2555). *เกมส์ฝึกสมองสำหรับผู้สูงอายุผ่านโปรแกรมประยุกต์เว็บเพื่อส่งเสริมความจำและสุขภาพจิต. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต วท.ม. [การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 9-22.*
- Atkinson; R.C.; & Shiffrin, R.M. (1968). *Human Memory: A Proposed System and Its Control Processes. The Psychology of Learning and Motivation: Advanced in Research and Theory.* New York: Academic Press. pp. 89–195.
- Bloom B S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives. the classification of Educational goals – Handbook I: Cognitive Domain.* New York: McKay.
- Fleming and Sheikhan. (1972). <http://kb.psu.ac.th/psukb/bitstream/2010/6707/9/Chapter2.pdf>.
- Hatch J. and Brown W. (1995). *Vocabulary, Semantics and Language Education.* Cambridge: Cambridge University Press.
- Jess G. (2021). *The Leitner System: How Does it Work.* <https://www.mindedge.com/learning-science/the-leitner-system-how-does-it-work>.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2002). *Principles of marketing.* NJ : Prentice Hall.
- Kuder, Frederic G. and M.W. Richardson. (1937). “*The Theory of the Estimation of Test Reliability*”, *Psychometrika.*
- Maryam Komachali. (2012). The Effect of Using Vocabulary Flash Card on Iranian Pre-University Students’ Vocabulary Knowledge. *International Education Studies Vol. 5, No. 3; June 2012. pp.134-147.*
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). *On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity.*
- Oxford Royale Academy. (2017) *Reason to Attend a Summer School.* from <https://www.oxford-royale.co.uk/article/why-attend-summer-school.html>.
- Weed, Gretchen E. (1975). *Using Game in Teaching Children English Teaching.* Form: (3-4), pp. 304–305.

**การพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ
โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
The Development of English Listening and Speaking Ability Using Task-based
Learning with Graphic Organizer of Grade 6 Students**

**เยาวลักษณ์ เจริญวัฒน์^{1*} ศศิวรรณ สุวรรณกิตติ² จิตติรัตน์ แสงเลิศจิต³
Yaowalak Charoenwat^{1*} Sasiwan Suwankitti² Jittirat Saengloetuthai³**

¹นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹Candidate for Master of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

²สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²Curriculum and Instruction Department, Nakhon Pathom Rajabhat University

³สาขาวิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

³Measurement and Research Education, Nakhon Pathom Rajabhat University

*Corresponding author E-mail : yaowalakcharoenwat@gmail.com

Received: 29 November 2022

Revised: 13 January 2023

Accepted: 07 March 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก 2) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 20 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษและแบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หลังเรียนสูงกว่า ก่อนการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หลังการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก
ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : การฟังและพูดภาษาอังกฤษ / การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติ / แผนผังกราฟิก

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare English listening and speaking ability before and after learning using task-based learning with a graphic organizer and 2) compare English listening and speaking ability by using task-based learning with a graphic organizer after learning with the threshold 70 per cent 3) study the satisfaction of students with learning using task-based learning with a graphic organizer. Using cluster random sampling, the sampling group was 20 grade 6 students in the second semester of the academic year 2022. The instruments used in this research were 1) lesson plans 2) an English listening ability test 3) an English-speaking ability evaluation form, and 4) a satisfaction questionnaire. The statistics used were mean, standard deviation and t-test. The findings of this research were as follows:

1. English listening and speaking ability after learning were higher than before learning using task-based learning with graphic organizer at a level of significance 0.05

2. English listening and speaking ability after learning using task-based learning with graphic organizer were higher than the threshold of 70 percent at the level of significance 0.05

3. The satisfaction of the student's learning using task-based learning with graphic organizers was high.

Keywords: Listening and English Speaking / Task-based Learning / Graphic Organizer

บทนำ

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องเตรียมนักเรียนไปสู่การเรียนรู้ใน “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” ซึ่งทำให้สามารถเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนั้นคนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ซึ่งทักษะการสื่อสาร (Communication) เป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556)

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร ซึ่งในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กำหนดให้นักเรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถปฏิบัติตามคำสั่ง ตอบคำถามจากการฟัง บทสนทนา พูดได้ตอบในการสื่อสารระหว่างบุคคลได้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษมุ่งหวังให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ สามารถสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาที่สูงขึ้นได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการสอนภาษาสำหรับการสื่อสารจึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษา เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษา เกิดการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างนักเรียนด้วยกันและกับครูสอน อีกทั้งนักเรียนได้พัฒนาตนเองตลอดเวลา (อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด, 2561)

จากความข้างต้นจะเห็นว่า ภาษาอังกฤษมีความสำคัญค่อนข้างมาก จึงทำให้โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน ซึ่งเป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จังหวัดชัยนาท ตระหนักถึงการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษให้แก่ นักเรียน แต่อย่างไรก็ตามผลการทดสอบทางการศึกษาของนักเรียนระดับชาติขั้นพื้นฐาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชาภาษาอังกฤษ ค่าเฉลี่ยระดับโรงเรียน ย้อนหลัง 3 ปี คือ ปีการศึกษา 2560 ร้อยละ 33.50 ปีการศึกษา 2561 ร้อยละ 36.25 และปีการศึกษา 2562 ร้อยละ 26.88 (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), 2561) ยังอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ซึ่งสะท้อนว่าโรงเรียนต้องเร่งพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามมาตรฐานการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ พบงานวิจัย เรื่องการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นภาระงานและสาระท้องถิ่นเป็นวิธีการที่นำไปสู่การพัฒนาการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน (หริศศักดิ์ พลตรี, 2558) พบว่า การใช้กิจกรรมที่เน้นงานปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจ มีความมุ่งมั่น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและการสอนภาษา

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นโรงเรียนในศูนย์ประสานงานทางการศึกษา เมืองชัยนาท 1 อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท มีนักเรียนทั้งสิ้น 161 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดดักคะนน อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1 โรงเรียน มีนักเรียนจำนวน 20 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาแบบก่อนการทดลอง (Pre-experimental design) แบบการ วิจัยกลุ่มเดียว ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest-posttest design) (จิตติรัตน์ แสงเลิศอูทัย, 2562)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการสอน 16 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 แผน ได้แก่ 1) What is the capital of Thailand? 2) Where would you like to go? 3) Popular Foods of Southeast Asia 4) What is your nationality? 5) What is the favorite food? 6) Would you like anything to drink? 7) What would you like to order? 8) I would like my check, please. มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษ เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ โดยแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟัง มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.67 – 1.00 มีค่าความยากเท่ากับ 0.47 - 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก เท่ากับ 0.21 – 0.60 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.74

แบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นแบบประเมินการปฏิบัติการพูดของนักเรียน จำนวน 3 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.73, 0.87 และ 0.85 ตามลำดับ

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก ซึ่งเป็นการสอบถามความพึงพอใจใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยชี้แจงแนวทางของการวิจัยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบและอธิบายบทบาทของนักเรียนและผู้วิจัย
2. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกโดยทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
3. ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนวัดดกคะนน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ใช้เวลาในการสอน 16 ชั่วโมง มีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รวม 2 ชั่วโมง
4. หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้ ได้ดำเนินการทดสอบหลังเรียนกับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษซึ่งเป็นฉบับเดียวกับก่อนเรียน
5. ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกแล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป
6. ผู้วิจัยนำข้อมูลคะแนนการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษและแบบประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก โดยใช้การทดสอบที (t-test dependent sample)

2. เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้การทดสอบที (one sample t-test)

3. วิเคราะห์ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที (t-test dependent) ของคะแนนผลทดสอบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก (คะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน)

(n=20)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{d}$	S.D. $\bar{d}$	t
ก่อนทดลอง	7.60	1.10	4.55	0.25	18.51*
หลังทดลอง	12.15	1.14			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียน ($\bar{X} = 12.15$, S.D. = 1.14) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 7.60$, S.D. = 1.10) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบที (t-test dependent) ของคะแนนผลการประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก (คะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน)

(n=20)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	d	S.D. $\bar{d}$	t
ก่อนทดลอง	7.30	1.08	5.35	0.17	32.11*
หลังทดลอง	12.65	1.04			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียน ($\bar{X} = 12.65$, S.D. = 1.04) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 7.30$, S.D. = 1.08) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (คะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน)

(n=20)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	t
หลังทดลอง	12.65	1.04	7.10*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกหลังเรียน ($\bar{X} = 12.15$, S.D. = 1.14) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 (คะแนนเต็มเท่ากับ 15 คะแนน)

(n=20)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	t
หลังทดลอง	12.65	1.04	7.10*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 พบว่า ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกหลังเรียน ($\bar{X} = 12.65$, S.D. = 1.04) สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

n=20

ด้าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
ด้านเนื้อหาการเรียนรู้	4.24	0.26	มาก	3
ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.25	0.24	มาก	1
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.24	0.19	มาก	2
รวม	4.24	0.20	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.20) เมื่อได้พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.24) ลำดับที่ 2 ด้านการวัดและประเมิน

ผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.19) ลำดับที่ 3 ด้านเนื้อหาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก โดยคะแนนของความพึงพอใจโดยรวมนั้นอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาผลของความพึงพอใจรายด้าน ปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก ของทุกด้านความพึงพอใจ เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยเรียงลำดับมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านเนื้อหาการเรียนรู้

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลจากการศึกษาและวิจัย พบว่า ความสามารถของนักเรียนในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับการใช้แผนผังกราฟิกหลังการเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องด้วย การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับการใช้แผนผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมต่อเนื่อง โดยนักเรียนทำการศึกษา ค้นคว้า และลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับภาระงานที่ครูผู้สอนมอบหมายให้ ซึ่งสอดคล้องกับ Jane Willis (1996) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติไว้ว่า การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนเตรียมงานปฏิบัติ (Pre-task) ขั้นระหว่างปฏิบัติงาน (Task Cycle) ขั้นหลังปฏิบัติงาน (Language Focus) ซึ่งขั้นตอนการปฏิบัติเข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองในสถานการณ์จริง ทำให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ จับใจความสำคัญได้ บอกความหมายคำศัพท์ และปฏิบัติตามคำสั่งได้ ซึ่งสอดคล้องกับพิสมัย กิ่งสกุล (2560) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติขั้นเตรียมปฏิบัติ เป็นขั้นการเตรียมความพร้อมของนักเรียนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

ขั้นระหว่างปฏิบัติ เป็นขั้นที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติสามารถอยู่ในลักษณะงานคู่หรืองานกลุ่ม และขั้นตอนหลังจากปฏิบัติงาน เป็นขั้นที่พัฒนาให้นักเรียนคล่องแคล่วมากยิ่งขึ้น โดยมีกิจกรรมในการปฏิบัติ คือขั้นตอนของการวิเคราะห์ภาษา ผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ อีกทั้งเพิ่มเติมในส่วนการวิเคราะห์ภาษาให้นักเรียนเพื่อความสมบูรณ์และมีความถูกต้อง รวมไปถึงขั้นการฝึกหัดการใช้ภาษา ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะได้ฝึกการใช้ภาษาอีกครั้งให้นักเรียน เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการใช้ภาษา ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และคล่องแคล่ว ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง โดยผู้วิจัยสังเคราะห์ได้ดังนี้ 1. Pre-task คือ การเตรียมก่อนปฏิบัติภาระงาน 2. Task Cycle คือ การร่วมปฏิบัติงานเป็นคู่หรือเป็นกลุ่ม 3. Planning คือ การวางแผนในภาระงานที่ได้รับมอบหมาย 4. Analysis คือ การวิเคราะห์ทางภาษาโดยใช้แผนผังกราฟิกเป็นการจดบันทึก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Rifqi Mahdi Saindra, & Mutiarani (2018) สรุปได้ว่า แผนผังกราฟิกมีผลต่อทักษะการพูดของนักเรียนอย่างยิ่ง 5. Practice คือ การฝึกใช้ภาษาโดยทำกิจกรรมด้วยการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดความถูกต้องและคล่องแคล่ว 6. Follow – up คือ การติดตามผลการทำงานปฏิบัติโดยผู้สอนตรวจสอบภาระงานและอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้และให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนปฏิบัติเสร็จสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Isyaku et al., (2021) ได้สรุปว่า การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีโอกาสโต้ตอบกับเพื่อนและผู้สอนทำให้มีความมั่นใจในทักษะภาษา ซึ่งทำให้ผู้สอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน ซึ่งเชื่อมโยงกับผลการวิจัยของชนกันท์ เกตุดี (2564) ได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ หลังการเรียนรู้มีคะแนนสูงกว่าก่อนการเรียนรู้ อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ผลการศึกษาและผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนจากการได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก หลังการเรียนรู้มีคะแนนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนได้มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการฝึกทักษะการสื่อสาร การฝึกถาม-ตอบบทสนทนาภาษาอังกฤษได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับชรินทร์ทิพย์ แซ่เงอร์ (2564) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้สอนนั้นจำเป็นต้องออกแบบบทเรียนและจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการฟัง ผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมฝึกการฟังที่หลากหลายและน่าสนใจ การจัดกิจกรรมการฟังควรคำนึงถึงประสบการณ์ของนักเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้และความสามารถของนักเรียน ผู้สอน

สามารถฝึกฝนนักเรียนให้มีความสามารถในการฟังจัดเรียงลำดับขั้นตอนการฟังจากง่ายไปหายาก
สาธิตกิจกรรมนั้นก่อน เพื่อให้นักเรียนทั้งชั้นเข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติกระตุ้นให้นักเรียนตอบสนอง
อย่างเหมาะสมเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้ฟังซ้ำและทดสอบความเข้าใจในการฟัง ซึ่งสอดคล้องกับบุญยวีร์
แสงมนตรี (2558) ได้กล่าวถึงการพูดภาษาอังกฤษ ไว้ว่า การพูดภาษาอังกฤษนั้นเป็นการพูด
เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ของบุคคลในสังคมและเป็นการสื่อสารของบุคคลสองคนขึ้นไป ซึ่งทั้งสอง
ฝ่ายต่างมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของตนเองและต้องตีความสิ่งที่ตนเองฟังได้อย่างเหมาะสม
ดังนั้น จุดประสงค์ของทักษะการพูดนั้นเพื่อให้บุคคลสามารถสื่อสารกันได้อย่างชัดเจนและตรงตาม
วัตถุประสงค์ของการสนทนา

3. ผลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้ที่เน้นงาน
ปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อพิจารณาลำดับความพึงพอใจ
ของภาพรวมทั้งหมดในแต่ละด้าน ปรากฏว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาผลของความพึงพอใจ
เป็นรายด้าน ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความพึงพอใจทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก สามารถเรียงลำดับ
คะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ ดังนี้ ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้าน
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และด้านเนื้อหาการเรียนรู้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้
ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้มากที่สุด เนื่องจากนักเรียนได้
ฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนได้ฝึกความพร้อมและทบทวนความรู้เดิม ได้ลงมือ
ปฏิบัติภาระงานโดยใช้แผนผังกราฟิก อีกทั้งร่วมกิจกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถลงมือปฏิบัติ
ในสถานการณ์จริง ส่งผลต่อการประเมินผลก่อนการเรียนรู้และหลังการเรียนรู้ที่ชัดเจนและมีความ
ยุติธรรมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ได้ศึกษาในแต่ละสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ นักเรียนได้ฝึก
พัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของตนเองมากยิ่งขึ้น อีกทั้งนักเรียนสามารถ
ทราบผลการพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการประเมินผลติดต่อกันเป็นระยะ ส่งผลให้
เกิดการกระตือรือร้นในการเรียนรู้ มีความสนใจ และมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น
ซึ่งสอดคล้องกับจรรุวรรณ เทวกุล (2555) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจนั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับอารมณ์ ความรู้สึก และทัศนคติของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองตรงความต้องการของ
ตนเอง จึงทำให้เกิดความรู้สึกที่แสดงออกมาทางพฤติกรรมที่ทำให้ปฏิบัติงานหรือกระทำ สิ่งต่าง ๆ
ได้ประสบความสำเร็จ ความรู้สึกที่ดีหรือความคิดที่ดีที่เป็นไปตามความคาดหวัง โดยได้รับการพอใจ
ทั้งในลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม ในการดำเนินการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีการ
แปลงพฤติกรรมที่มีความเจริญงอกงามในทุกด้าน มีความกระตือรือร้นในการเรียน มีความสนใจต่อ
กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกภายในชั้นเรียน ได้แลกเปลี่ยน
เรียนรู้ภาษาในการสื่อสารกับเพื่อนในชั้นเรียนและครูผู้สอนได้อย่างเต็มที่เกิดความมั่นใจในการแสดง
ความคิดและการนำเสนอทางการพูดภาษาอังกฤษ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ดังนั้น ครูผู้สอนควรมีความใส่ใจในขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แต่ละขั้นตอนการสอนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นักเรียนเกิดกระบวนการปฏิบัติอย่างเป็นระบบและฝึกให้นักเรียนเกิดทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษมากขึ้น

2. เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิก มีขั้นตอนทั้งหมด 6 ขั้นตอน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่ละเอียดและต้องใช้เวลาในการฝึกปฏิบัติของนักเรียนในด้านการฟังและการพูดบทสนทนาภาษาอังกฤษในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่กำหนดในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติหลายครั้งส่งผลให้ใช้เวลานานในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน และในการทำใบงานแต่ละครั้งนักเรียนใช้เวลานาน นักเรียนบางคนฝึกปฏิบัติการฟังและพูดภาษาอังกฤษไม่ประสบความสำเร็จส่งผลให้การทำใบงานนั้นไม่เสร็จ ไม่ทันตามเวลาที่กำหนดไว้ ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาในการทำกิจกรรมมากขึ้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงต้องมีเวลาคาบติดต่อกันจึงจะส่งผลต่อการฝึกปฏิบัติ การทำใบงานของนักเรียนอีกทั้งสามารถติดตาม ตรวจสอบความก้าวหน้าในการฝึกปฏิบัติงานและการจัดทำภาระงานที่ได้รับมอบหมายได้

2. เนื่องจากการจัดการเรียนรู้ที่เน้นงานปฏิบัติร่วมกับแผนผังกราฟิกนั้น เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งนักเรียนต้องมีพื้นฐานในการฟังและพูดภาษาอังกฤษระดับหนึ่ง ดังนั้นครูผู้สอนควรให้ความสนใจในเรื่องของคำศัพท์พื้นฐาน ประโยคพื้นฐานในการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่เป็นระบบมากขึ้น และให้ได้รับข้อมูลที่ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ตามวัยของนักเรียนอีกทั้งต้องสร้างบรรยากาศภายในชั้นเรียนให้สนุกสนาน ไม่ให้เกิดภาวะตึงเครียด โดยกระตุ้นนักเรียนให้กล้าแสดงออก กล้าพูด กล้าคิด กล้าลงมือปฏิบัติมากขึ้นโดยครูผู้สอนพูดเชิงบวกทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนกระตุ้นนักเรียนให้กล้าแสดงความคิดเห็นและฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จารุวรรณ เทวกุล. (2555). *ความพึงพอใจในการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา*. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2562). *วิธีวิทยาการวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นครปฐม: การวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชนกนันท์ เกตุดี. (2564). กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, 9 (8), 249-250.
- ชรินทร์ทิพย์ แซ่เงอร์. (2564). *การพัฒนาหลักสูตรเน้นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักฟุตบอลสโมสรเพาเวอร์อคาเดมี่ เชียงราย รุ่นเยาวชนอายุไม่เกิน 12 ปี (U12)*. [วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยพะเยา.
- ทิตนา แหมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 11) กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญยง พละเสน. (2556). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนฟังและพูดภาษาอังกฤษด้วยหลักการเรียนรู้ที่ใช้สมองเป็นฐานร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญยวีร์ แสงมนตรี. (2558). *การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กลวิธีการคิดจากภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพูดและการเขียนภาษาอังกฤษเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิสมัย กิ่งสกุล. (2560). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นงานปฏิบัติเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). (2561). *การจัดสอบ*. <http://www.niets.or.th/th/>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *รายงานประจำปี 2556 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กับเส้นทางการพัฒนาการศึกษาไทย* กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สุพัตรา มูลละออง. (2557). *การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้การอ่านกลวิธีแบบร่วมมือและเทคนิคแผนผังกราฟิก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- หริศศักดิ์ พลตรี. (2558). ผลการใช้บทเรียนภาษาอังกฤษที่เน้นภาระงานและสาระท้องถิ่นต่อความสามารถการฟัง-พูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนน้ำเกลี้ยงวิทยา. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด. (2561). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 10 (1), 43.
- Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and teaching*. Oxford: Oxford University Press.
- Hassan, I., Zamzam, I. A. M., Azmi, M. N. L., Abdullah, A. T. H. (2021). Development of English speaking skills through task-based learning among primary school student in Malaysia. *Theory and practice in language*, 11 (11), 1495-1506.
- Saindra, R. M. & Mutiarani. (2018). Using graphic organizer to improve students' speaking skill. *English language in Focus (ELIF)*, 1(1), 55-64.
- Willis, J. (1996). *A framework for task-based learning*. London: Longman.

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎี
คอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์
Study of Mathematics Learning Achievement Based on Constructivist
Theory and Brainstorming Through Online Learning Management

เบญจพร สว่างศรี

Benchaporn Sawangsri

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Faculty of Science and Technology, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi

Corresponding author E-mail : benjaprn@gmail.com

Received: 3 May 2023

Revised: 17 April 2024

Accepted: 22 April 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์และ 3) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ชั้นปีที่1 ที่ลงทะเบียนรายวิชา Calculus 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ จำนวน 34 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เท่ากับ 0.6796 และผู้เรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านสังคมออนไลน์สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ได้

คำสำคัญ : คอนสตรัคติวิสต์ / การระดมสมอง / คณิตศาสตร์ / การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ / ผลสัมฤทธิ์

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop mathematics learning activities based on theoretical concepts and 2) to find the effectiveness index of mathematics learning activities based on constructivist theory combined with brainstorming techniques. through online learning management and 3) developing academic achievement for students of not less than 70 percent with academic achievement passing the criteria of 70 percent or more. The sample used in the research was undergraduate students. Electrical Engineering, 1st-year students enrolled in Calculus 1, semester 1, academic year 2022, Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, totaling 34 students by group random sampling. The tools used in the research are: a learning activity plan, a learning behaviour observation record form and an achievement test

The study implemented a five-step learning activity plan grounded in constructivist theory and incorporating online brainstorming techniques within an online learning management system (LMS). The effectiveness index of these activities was determined to be 0.6796, signifying a moderately positive impact on student learning outcomes.

Furthermore, learner performance on the mathematics learning achievement test revealed a mean score of 70%. This indicates that the intervention strategy, which combined constructivist learning principles with online brainstorming techniques, was successful in enhancing mathematics learning achievement.

Keywords : Constructivist / Brainstorming / Mathematics / Achievement Online / learning management

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและการจัดการเรียนการสอนว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา ความรู้คุณธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มความสามารถ มีกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนปัจจุบันต้องมีการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยจะต้องเน้นที่การเรียนรู้มากกว่าการสอน เน้นให้นักศึกษารู้จักวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (learning how to learn) กลยุทธ์เกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาระดับอุดมศึกษา คือต้องมีการปลูกฝังและส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา นอกจากนี้เกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนต้องมีการลดการบรรยาย เน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

คณิตศาสตร์มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็มีผลสืบเนื่องมาจากคณิตศาสตร์เป็นส่วนใหญ่ ความสำคัญดังกล่าวจำเป็นต้องค้นหาวิธีการให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกิดทักษะ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หาข้อสรุปได้ด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการค้นคว้า หาข้อสรุป กฎเกณฑ์ สอดคล้องกับ ประพนธ์ จำเริญ (2562) กล่าวถึงการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ควรมีการใช้เทคนิคการสร้างองค์ความรู้โดยการเสาะแสวงหาความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงมากขึ้นมีการเน้นโดยให้ความสำคัญกับผู้เรียน มีการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง แต่ก็ยังคงพบปัญหาการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่เป็นปัญหาจากตัวนักศึกษาคือนักศึกษาพื้นฐานไม่ดี ไม่มีความถนัด ไม่ตั้งใจเรียน ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาได้ เนื้อหาในรายวิชามากเกินไป น่าเบื่อ และนักศึกษามีเวลาจำกัดเพราะต้องเรียนวิชาอื่นๆด้วย การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา ได้ใช้รูปแบบที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (เรณูมาศ มาอุ่น, 2559) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist) เป็นรูปแบบการเรียนรู้หนึ่งที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ธารภรณ์ แน่นซาร (2564) และ สำรวย หาญหัว (2562) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ว่ามีความเหมาะสมกับการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เนื่องจากมีการให้ความสำคัญ กับประสบการณ์และกระบวนการ การได้มาซึ่งความรู้

เน้นให้ผู้เรียนได้คิดและสร้างความรู้ การเผชิญสถานการณ์ปัญหาและเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ซึ่งต้องอาศัย การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้โดยการค้นหาและแสวงหาความรู้ แก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัญหด้วยตนเองและเรียนรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 (พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และคณะ ,2558)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองเพื่อตรวจสอบประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทางทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น เกิดทักษะการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์
2. หาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์
3. พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้นักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

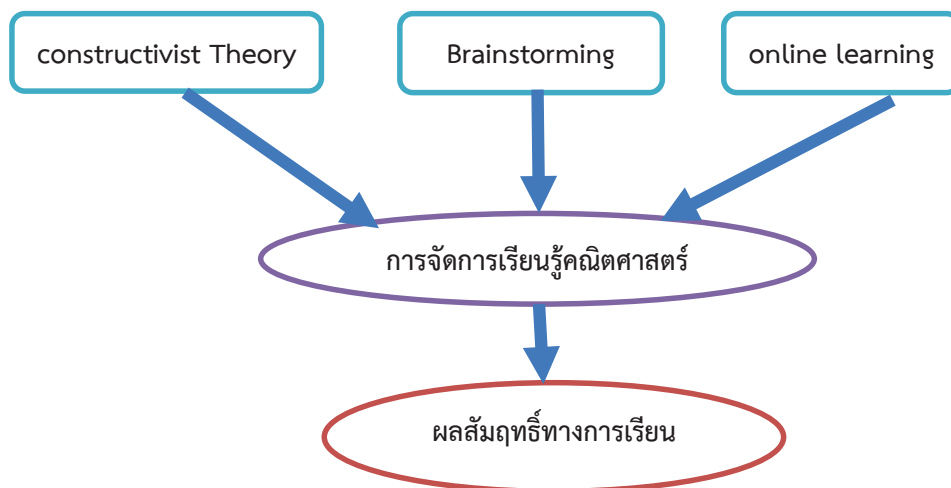
ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่1 ภาคเรียนที่1 ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี ที่ลงเรียนรายวิชา Calculus 1 จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์สุพรรณบุรี ที่ลงเรียนรายวิชา Calculus 1 จำนวน 34 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster sampling)

เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาที่อยู่ในรายวิชา Calculus 1 หัวข้ออนุพันธ์ และการประยุกต์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มาประกอบกับแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมอง ดังนี้

ภาพที่ 1 แสดงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการเรียนการสอนแบบออนไลน์

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory) เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทของผู้เรียนในการสร้างความรู้และความเข้าใจของตนเอง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีส่วนร่วมในกิจกรรมเชิงปฏิสัมพันธ์ ได้ตอบและลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนรู้ได้ (พิมพันธ์ เดชะคุปต์และคณะ, 2558)

เทคนิคการระดมสมอง (Brainstorming Techniques) เป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาช่วยสร้างสรรค์แนวคิดใหม่ ๆ และหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหา เปลี่ยนสิ่งที่ไม่รู้ให้กลายเป็นความเข้าใจใหม่ นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้เริ่มจากการระบุปัญหาที่คุณต้องการให้ชัดเจน กำหนดเกณฑ์ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ ระบุวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนคือการสร้างกรอบแนวความคิดให้ได้มากที่สุดภายในช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อสร้างแนวคิดและองค์ความรู้ของตนเองให้ได้มากที่สุด ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมกลุ่มผู้เรียน ขั้นที่ 2 ขั้นนำเสนอปัญหา ขั้นที่ 3 ขั้นแนะนำแนวทางการอภิปรายกลุ่ม (Abdullahi , 2015)

การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (online learning) เป็นการจัดการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสอน ผู้เรียนและผู้สอน สามารถติดต่อปรึกษา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างกันโดยอาศัยเครื่องมือการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัย เช่น e-mail, web-board, chat, social network, application line

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิด ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้ ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตาม แนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิคการระดมสมอง และ การจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ จากนั้นวิเคราะห์เนื้อหา ความคิดรวบยอด จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน 6 แผนใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แผนละ 3 ชั่วโมง สร้างแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับ เทคนิคการระดมสมอง นำแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับ เทคนิคการระดมสมอง ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะ ปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติการ คือ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ เป็นแบบบันทึกการสังเกตแบบปลายปิดมีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้ กำหนดขอบข่ายประเด็นที่จะสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ สร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ให้ครอบคลุมตามขอบข่ายประเด็นที่สังเกต นำแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะ ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้กับนักเรียนซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อก่อนนำไปใช้จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพการเรียนรู้ คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียน เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยจำนวน 10 ข้อ มีขั้นตอนในการสร้างและหาประสิทธิภาพ ดังนี้ กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ศึกษาแนวทางการสร้างข้อสอบแบบอัตนัยจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมอง จำนวน 6 ครั้ง ๆ ละ 3 ชั่วโมงโดยเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นกระบวนการที่นักเรียนเป็นผู้ลงมือกระทำ และฝึกคิดด้วยตนเองเป็นสำคัญ คำนึงถึงความต้องการ และความแตกต่างของผู้เรียนส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ โดยให้นักศึกษาคิดค้นหาคำตอบโดยการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มแบบการระดมสมอง ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นเตรียมความพร้อมของผู้เรียน โดยผู้สอนทำการแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ และทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียนเพื่อให้เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่จะเรียนต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 ชี้นำสอน เป็นขั้นการดำเนินการที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้เรียนจะเผชิญสถานการณ์ปัญหาและทำการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ ขั้นเผชิญสถานการณ์ปัญหาและแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล ขั้นไตร่ตรองระดับกลุ่มย่อย ขั้นไตร่ตรองระดับชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ 3 ชี้นำสรุป เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้โดยการอภิปรายร่วมกันเพื่อสรุปแนวคิด หลักการ และเลือกวิธีการในการหาคำตอบ และผู้สอนช่วยสรุปเพิ่มเติมถ้าเห็นว่านักเรียนสรุปได้ไม่ครอบคลุมเนื้อหา

ขั้นตอนที่ 4 ชี้นำฝึกทักษะและการนำไปใช้เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างชำนาญ โดยนำมาประยุกต์ใช้ในการทำแบบฝึกหัดที่คล้ายคลึงกับปัญหาที่ผู้สอนก่อนหน้า โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำในขณะที่ผู้เรียนดำเนินการแก้ปัญหาและเฉลยโจทย์ปัญหานั้น

ขั้นตอนที่ 5 ชี้นำวัดและประเมินผลเป็นขั้นตอนการประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนจากการร่วมกิจกรรม การทำใบกิจกรรม และการทำแบบทดสอบหลังเรียนจากนั้นให้ผู้เรียนสรุปความรู้โดยเขียนเป็นบันทึกบทเรียน

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่ออธิบายความสัมพันธ์และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิสต์กับร่วมกับเทคนิคการระดมสมองภายใต้บริบทการเรียนการสอนรายวิชา Calculus 1 ผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการสร้างข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มเพื่อนำผลมาเขียนอธิบายปรากฏการณ์

ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (สุรางค์ จันทวานิช, 2556) และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ซึ่งมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป และ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบ t-test dependent (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการเรียนการสอนรายวิชา Calculus 1 ของนักศึกษาสาขาวิศวกรรมศาสตร์และสถาปัตยกรรมศาสตร์ ศูนย์สุพรรณบุรี เนื้อหาอนุพันธ์และการประยุกต์ ผู้สอนใช้กิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มเป้าหมายเน้นออกแบบเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ผ่านกิจกรรมการทำแบบทดสอบเชิงโต้ตอบ เกมการศึกษา การสนทนากลุ่ม ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนให้ทำงานร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แก้ปัญหาร่วมกันผ่านกระบวนการตามแนวคิดเชิงทฤษฎีของคอนสตรัคติวิสต์และเทคนิคการระดมสมอง ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้สอนใช้กระบวนการตั้งคำถามที่ดี (Good Questions) ที่กระตุ้นกระตุ้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเกิดการคิดและพัฒนาความคิด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงวิธีการรวบรวมความรู้ใหม่เข้ากับความรู้ที่มีอยู่เดิม จากการสังเกตชั้นเรียน พบว่า ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้และความเข้าใจของตนเอง ผ่านการระดมสมองเน้นการสนทนากลุ่มและการทำงานร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 ผู้สอนใช้การตั้งคำถามเพื่อกำหนดเป็นสถานการณ์ปัญหาให้กับผู้เรียน ผู้เรียนดำเนินการแก้ปัญหาเป็นรายบุคคล รวบรวมวิธีการแก้ปัญหาผ่านกลุ่มย่อยผ่านการระดมสมองและใช้การถ่ายทอดความคิดโดยการนำเสนอผ่านชั้นเรียน จากการสังเกตชั้นเรียนพบว่าผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันไปแต่ละบุคคลเมื่อนำมาสรุปเป็นกลุ่มพบว่าผู้เรียนแต่ละกลุ่มย่อยสามารถสรุปวิธีการแก้ปัญหาเป็นภาพรวมของกลุ่ม และนำเสนอผลงานของกลุ่มผ่านชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนมองเห็นว่าวิธีการแก้ปัญหาจากสถานการณ์ปัญหาเดียวกันมีวิธีการที่หลากหลายขึ้นอยู่กับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนด้วยเช่นกัน

ขั้นตอนที่ 3 ผู้สอนใช้การตั้งคำถามเพื่อเป็นการขยายคำตอบของผู้เรียนโดยให้แต่ละกลุ่มสรุปองค์ความรู้ที่ได้และนำเสนอผ่านการเขียนบันทึกการเรียนรู้ (Journal) ผู้สอนใช้การตั้งคำถามเช่นเดิมเพื่อสร้างความมั่นใจในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน จากการสังเกตชั้นเรียน พบว่า ผู้เรียนแต่ละกลุ่มนำผลงานนำเสนอของเพื่อนๆแต่ละกลุ่มที่ได้สรุปหน้าชั้นเรียนมารวบรวมเป็นองค์ความรู้ของตนเองได้เป็นอย่างดี

ขั้นตอนที่ 4 ผู้สอนใช้การกำหนดสถานการณ์ปัญหาที่แตกต่างกันจากสถานการณ์ในชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะวิธีการแก้ปัญหาแสดงออกถึงวิธีการแก้ปัญหา ผู้เรียนช่วยกันระดมสมองมุ่งเน้น

ให้ผู้เรียนใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายที่ผู้เรียนได้ฝึกฝน จากการสังเกตชั้นเรียน พบว่า ผู้เรียนแต่ละกลุ่มพยายามช่วยกันแก้ปัญหาจากสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดพยายามเลียนแบบจากวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ผู้สอนกำหนดโจทย์ปัญหาที่เน้นให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับศาสตร์ของตนเอง พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่สามารถประยุกต์ใช้ได้ดี ผู้เรียนบางคนยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ต้องมีเพื่อนและผู้สอนคอยแนะนำเพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 5 ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานที่แตกต่างกันจากง่ายไปยาก แล้วจึงทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเขียนสรุปองค์ความรู้เป็นบันทึกการเรียนรู้อีกครั้ง สามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการหาดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (n=34)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		ดัชนีประสิทธิผล
			ก่อนเรียน	หลังเรียน	
การเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์	34	30	452	838	0.6796

จากตารางที่ 1 พบว่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เท่ากับ 0.6796 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.96 หรือ นักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 67.96

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป (n=34)

การทดสอบ	จำนวน	คะแนนเต็ม	ร้อยละที่ผ่านเกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t	p – value
หลังเรียน	34	30	82.35	24.96	3.71	5.17*	0.000

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 2 พบว่า จากจำนวนนักศึกษา 34 คน ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม 30 คิดเป็นร้อยละ 82.35 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์หลังเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีค่าเท่ากับ 3.71 มีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นย้ำถึงความสำคัญของการใช้แนวทางการเรียนการสอนที่เป็นนวัตกรรมใหม่ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองประกอบ การการเรียนรู้แบบออนไลน์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ คือ การตั้งคำถามที่ดี การใช้คำถามเพื่อกำหนดสถานการณ์ปัญหา การตั้งคำถามเพื่อเป็นการขยายคำตอบ การกำหนดสถานการณ์ปัญหาที่แตกต่างไปจากสถานการณ์ในชั้นเรียน และ ผู้เรียนทำใบงานที่แตกต่างกันจากง่ายไปยาก

2. ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์เท่ากับ 0.6796 แสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 67.96 หรือคิดเป็นนักเรียนมีความก้าวหน้าร้อยละ 67.96

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

ดังนั้นสรุปผลการศึกษาวิจัยชี้ให้เห็นว่าการใช้แนวทางเหล่านี้สามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียนมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองผ่านการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์มีผลการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากผลการศึกษาวิจัยด้านประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทางทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองความคิดในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบออนไลน์มีดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ผ่านเกณฑ์ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ผ่านแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์สามารถส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นและการคิดเชิงวิพากษ์ ในขณะที่เดียวกันการใช้เทคนิคการระดมสมองสามารถกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ประกอบกับผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาจากใบงานที่ผู้สอนแจกให้ทำภายในกลุ่ม นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตลอดคาบเรียน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในความคิดของตนเองและแสดงความคิดเห็นต่อความคิดของเพื่อนแล้วสามารถสรุปหรือสร้างเป็นองค์ความรู้โดยใช้การระดมสมองภายในกลุ่มได้ ซึ่งเพียเจต์ (Piaget, 1977) ได้กล่าวถึงการศึกษาคณิตศาสตร์เป็นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเรียนรู้ตามแนวทางของทฤษฎีการเรียนรู้ของ

คอนสตรัคติวิสต์จะเป็นการเปลี่ยนแปลงกระบวนการสอนและเรียนคณิตศาสตร์โดยเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันมากกว่าสอนแต่สูตรที่เป็นนามธรรมแล้วนำไปใช้วิธีการที่สร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ดังนั้นการศึกษาวิจัยนี้จึงแสดงให้เห็นว่าการใช้แนวทางคอนสตรัคติวิสต์ในการสอนคณิตศาสตร์เป็นการเพิ่มความสามารถที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลการเรียนรู้ (Anna Vintere, 2018) นอกจากนี้ Hidayanti et al. (2018) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคการระดมสมองต่อทักษะความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน พบว่า ประสิทธิภาพของเทคนิคการระดมสมองสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดสร้างสรรค์การเรียนรู้ได้เป็นอย่างดีและการใช้การเรียนรู้ผ่านสังคมออนไลน์ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ที่หลากหลายและช่วยให้พวกเขาทำงานร่วมกันและแบ่งปันแนวคิดกับเพื่อนได้อย่างดี

จากผลการศึกษาวิจัยด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมองก็มีความสำคัญ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้การจัดกิจกรรมประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียนครูมีบทบาทในการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียนโดยการตั้งคำถามเพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดการคิดและพัฒนาความคิด ขั้นตอนที่ 2 ชี้นสอนขั้นตอนนี้ผู้เรียนมีบทบาทในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้นผ่านการเรียนรู้แบบกลุ่มเน้นการอภิปรายประเด็นปัญหาเพื่อนำมาสร้างเป็นองค์ความรู้ ขั้นตอนที่ 3 ชี้นสรุปความรู้ในขั้นตอนนี้ผู้สอนและผู้เรียนมีบทบาทร่วมกันคือช่วยกันแนะนำและนำเสนอแนวทางเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเขียนสรุปความรู้เป็นรายกลุ่มและตนเองได้ ขั้นตอนที่ 4 ชี้นฝึกทักษะและการนำไปใช้ ขั้นตอนนี้ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้ชี้นำแนวทางให้ผู้เรียนมุ่งเน้นให้ผู้เรียนในข้อคำถามที่ที่หลากหลายที่ผู้เรียนได้ฝึกฝน และขั้นตอนที่ 5 ผู้สอนให้ผู้เรียนได้ทำใบงานที่มีความแตกต่างตั้งแต่ระดับง่ายไปยาก มีการตรวจใบงานแนะนำแนวทางวิธีการที่ถูกต้องให้กับผู้เรียนก่อนที่จะไปทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับ Bermejo et al. (2021) ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์กับรายวิชาคณิตศาสตร์กับนักเรียนพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหามากกว่าเน้นการใช้กลยุทธ์ขั้นสูงเพื่อแก้ปัญหาและมีความคลาดเคลื่อนทางการเรียนรู้น้อยกว่าเดิม Gravemeijer K. (2020) ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามกรอบแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์พบว่าเหมาะสมกับชั้นเรียน ทำให้งานวิจัยนี้สนับสนุนได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์สามารถช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ได้นอกจากนี้ Triansa et al. (2016)

ศึกษาผลกระทบของการใช้เทคนิคการระดมสมองกับการสอนคณิตศาสตร์ พบว่า การใช้การระดมสมองมีผลในเชิงบวกต่อการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการเรียนรู้เกี่ยวกับคณิตศาสตร์ในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี ดังที่การเรียนรู้แบบระดมสมองยังส่งเสริมผู้เรียนที่ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาหรือทำงานให้เสร็จช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีมในขณะเดียวกันก็ส่งเสริมความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับเนื้อหา สนับสนุนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถพัฒนาทักษะคณิตศาสตร์ของคุณหรือเรียนรู้แนวคิดทางคณิตศาสตร์ใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัย ครั้งนี้มีข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย ดังนี้

1. ครูผู้สอนเน้นการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้คำถามปลายเปิด หาคำตอบ และแนวทางการเรียนรู้ของตนเองเพื่อให้ผู้เรียนสามารถสรุปองค์ความรู้และส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงต่อไป
2. ครูผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนมีการทำงานร่วมกัน ส่งเสริมมีส่วนร่วมในการอภิปรายกลุ่ม การสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อน และการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพราะสิ่งนี้ช่วยให้ผู้เรียนสร้างความรู้ของตนเองผ่านการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้
3. ครูผู้สอนควรสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ พยายามกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดนอกกรอบพิจารณาวิธีแก้ปัญหาที่แปลกใหม่ไปจากเดิมเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้อีกรูปแบบหนึ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับวิจัยครั้งถัดไป

ควรมีการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อหาประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้ในบริบทและสาขาวิชาอื่นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ธนาภรณ์ แนนธาร. (2564). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่เน้นกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยาพร้อมกับเทคนิคระดมสมอง เรื่องความน่าจะเป็นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา*, 8(10).
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ประพนธ์ จ้ายเจริญ. (2562). *ครุคณิตศาสตร์กับการเรียนการสอนศตวรรษที่ 21*. <http://www.kusol.org>.

- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์และคณะ. (2558). *การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เรณูมาศ มาอุ่น. (2559). การจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*. 9(2).
- สำรวย หาญหัว. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ตามแนวคิดทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ร่วมกับเทคนิคการระดมสมอง เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจเรื่องความน่าจะเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง. *วารสารวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 14(2).
- สุภางค์ จันทวานิช. (2556). *การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 11). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- AlMutairi, A. N. M. (2015). The Effect of Using Brainstorming Strategy in Developing Creative Problem Solving Skills among Male Students in Kuwait: A Field Study on Saud Al-Kharji School in Kuwait City. *Journal of Education and Practice*, 6(3), 136-145.
- Anna Vintere , (2018). A Constructivist Approach to the Teaching of Mathematics to Boost Competences Needed for Sustainable Development. *Rural Sustainability Research*. 39(334).
- Brainstorming. Eastern Washington University. (2022). <https://www.research.ewu.edu>.
- Bermejo, V., Ester, P., & Morales, I. (2021). A constructivist intervention program for the improvement of mathematical performance based on empiric developmental results (PEIM). *Frontiers in psychology*, 11, 582805.
- Gravemeijer, K. (2020). A socio-constructivist elaboration of realistic mathematics Education. *National reflections on the Netherlands didactics of mathematics: Teaching and learning in the context of realistic mathematics education*, 217-233.
- Hidayanti, W. I., Rochintaniawati, D., & Agustin, R. R. (2018). The Effect of Brainstorming on Students' Creative Thinking Skill in Learning Nutrition. *Journal of Science Learning*, 1(2), 44-48.
- Triansa, E. A., Zendrato, J., & Appulembang, O. D. (2016). The effect of brainstorming implementation on students' engagement in learning about probability in math classes in grade XI IPA at SMA ABC Cikarang. *Polyglot : Jurnal Ilmiah*, 12(1), 20-30.

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1
The relationship between Information system and the Teachers' performance
in Schools under Phetcha Buri Primary Educational Service Area Office 1

สุชาดา ปิ่นทัศน์^{1*} ขวน ภารังกุล²
Suchada Pintas^{1*} Chuan Parangkul²

¹นักศึกษาลัทธิศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

¹ Master of Education Program in Educational Administration, Faculty of Education,
Muban Chombueng Rajabhat University

²สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

² Department of Educational Administration, Faculty of Education, Muban Chom Bueng Rajabhat University

*Corresponding author E-mail : wutexcel@gmail.com

Received: 18 July 2022

Revised: 08 June 2023

Accepted: 08 June 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการปฏิบัติงานของครู-และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานของ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรีเขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1 จำนวน 76 แห่ง ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วยครูวิชาการ 1 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน จำนวน 228 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบ มาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และด้านการจัดเก็บข้อมูล และสารสนเทศ 2. การปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

ด้านร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ และด้านร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
3. การบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กับ การปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์
กันทางบวกระดับสูง ($r = 0.804$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ / ระบบสารสนเทศ / การปฏิบัติงานของครู / สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

Abstract

This research aims were to 1) study the level of the Information system 2) study the level of the Teachers' performance and 3) study the relationship between the Information system and the teachers 'performance in Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1. The samples were 76 acquired on a random stratified basis. There were 3 informants per school, consisting of 1 academic teacher and 2 head teachers of learning subjects, totaling 228 people. The research tool was a 5-level estimating questionnaire with a reliability of 0.98. The statistics for the data analysis were frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and Pearson Correlation.

The results of research were found that: 1. Overall the level of Information system in Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 as a whole was at a high level as follows: Data collection The presentation of data and information and data storage and information 2. Overall, the level of Teachers' performance in Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 as a whole was at a high level as follows: Behaving as a good role model for students' Creative cooperation with others in the community and creative cooperation with others in educational institutions 3. The Information system and the Teachers' performance in Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1 overall had a high positive correlation ($r = 0.804$) with statistical significance at .01.

Keywords : The relationship / Information system / Teacher performance / Schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

โลกปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนและสับสนมาก มีการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวเองตลอดเวลา ซึ่งการเป็นผู้นำในยุคปัจจุบันมีความยากลำบากมากกว่าในยุคก่อน ๆ ผู้นำในโลกปัจจุบันจึงต้องมีคุณสมบัติ ที่เข้มแข็ง เพื่อที่จะนำพาองค์กรให้สามารถอยู่รอดได้ มีความเจริญเติบโต ถ้าปราศจากภาวะผู้นำแล้ว องค์กรก็จะเปรียบเสมือนเรือชูชีพที่ล่องลอยในท้องทะเลลี้ภัยโดยปราศจากหางเสือ เข็มทิศ แผนที่ และลีส ซึ่งความหวัง (พิชาภพ พันธุ์แพ, 2554) โดยเน้นให้คนเป็นศูนย์กลางพัฒนา มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่งอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยประเทศไทยได้ให้ความสำคัญ ด้านการศึกษาในฐานะกลไกหลักในการพัฒนาประเทศ โดยได้กำหนดกรอบการพัฒนาการศึกษาไว้ใน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) และยุทธศาสตร์การพัฒนาระยะ 5 ปี เพื่อให้บรรลุ วิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง” โดยความมั่นคงนี้จะเป็พื้นฐานที่สำคัญในการที่จะทำให้ประเทศมั่งคั่งและยั่งยืนต่อไป นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่ จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ที่เน้นการพัฒนาคน เพื่อการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

การจัดระบบบริหารสารสนเทศของสถานศึกษา นับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา เป็นไปตามมาตรฐานที่ต้องการ และครอบคลุมภารกิจด้านการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีระบบการบริหารและการจัดการศึกษา ที่นำไปสู่คุณภาพของผู้เรียน รวมถึงระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ เป็นระบบ ถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบันและสามารถเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้ตลอดเวลา โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินการวางแผนการปฏิบัติงานของครูให้เป็นไปตามมาตรฐานต่าง ๆ ทั้ง 12 ด้าน ตามที่คุรุสภากำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558) ผู้ที่เกี่ยวข้องควรศึกษาแนวคิดและดำเนินการทั้งสองส่วนควบคู่กันไปในขณะเดียวกันเพื่อให้มีความสอดคล้องและเกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและการจัดการศึกษา

จิตวิญญาณความเป็นครูเป็นคุณลักษณะของครู ที่เป็นตัวกำหนดให้คนรู้จักหน้าที่ความรับผิดชอบทุ่มเท เสียสละเพื่อคุณภาพของลูกศิษย์ (มลิวัลย์ สมศักดิ์ และทิพวัลย์ ทองขุนดำ, 2561)

ครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิด และจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะได้เติบโต ขึ้นเป็นพลเมืองที่ดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครู จึงจัดได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญ ในการสร้างสรรค์บันดาลอนาคตของชาติ (จิราวุฒ ก๊กใหญ่, 2557) ครูนับว่ามีความสำคัญมากที่สุดต่อการพัฒนาวิชาชีพครู เพราะครูกับครูที่ทำงานสอนอยู่ สถานศึกษาเดียวกัน เปรียบเสมือนบุคคลที่เป็นสมาชิกในครอบครัวเดียวกัน หากสมาชิกในครอบครัว เดียวกันมีความสมานสามัคคีอันดีต่อกันแล้ว นอกจากจะทำให้การอบรมสั่งสอนนักเรียนเป็นไป อย่างมีคุณภาพแล้ว ยังช่วยให้การปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการสอนเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ การพัฒนาสถานศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพครูก็จะดำเนินไป อย่างรวดเร็ว ซึ่งการปฏิบัติงานของครูนั้นมีหลายประการ ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนเสาะแสวงหาความ รู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีมีศีลธรรม ดูแลเอาใจใส่ คอยช่วยเหลือในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง ผู้เรียนจะสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับครู เพราะครูคือผู้กำหนด อนาคตของชาติ จึงจำเป็นที่จะต้องหา ทางส่งเสริมครูให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะพัฒนาเด็ก ให้มีคุณลักษณะ ตามที่หลักสูตรกำหนดนั้น ครู จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเป็นอย่างดี มีจิตสำนึกของ ความเป็นครู เพราะจิตสำนึกของความเป็นครูจะทำให้ครู ตระหนักถึงภาระหน้าที่และภารกิจที่ครู จะต้องปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างเต็มกำลัง เต็มสติปัญญา เต็มความสามารถ และ เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552) การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพและมีความพึงพอใจในการ ปฏิบัติงานนั้น มีผลมาจากผู้ปฏิบัติงานได้ปฏิบัติงานในระดับสูง จึงอาจกล่าวได้ว่าการปฏิบัติงานนำ มาซึ่งศักยภาพในการปฏิบัติงาน (สิทธิชัย สุวรรณประทีป, 2550)

ดังนั้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาปัจจุบัน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเสมือนเป็นผู้นำ การเปลี่ยนแปลง มิติของผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่ในโรงเรียนนั้น จะมีความรู้เกี่ยวกับระบบ สารสนเทศด้วยตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่เคยผ่านการอบรม แต่เกิดจากการเรียนรู้และฝึกฝนด้วย ตนเองฝ่ายวิชาการเป็นผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารมากที่สุด ส่วนใหญ่ไม่มีการเชื่อมโยง ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์กับภายนอก รูปแบบการจำแนก การเก็บรวบรวม และการนำเสนอข้อมูล และสารสนเทศยังมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นส่วนน้อย ปัญหาก็คือ การขาดแคลนบุคลากรที่ มีความรู้อุปกรณ์เครื่องมือที่ล้ำสมัย และไม่เพียงพอ อีกทั้ง การบริหารในสถานศึกษาแต่ละแห่งมี แนวทางปฏิบัติแตกต่างกันระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจึงไม่เป็นมาตรฐานเดียวกันเท่าที่ควร (นิศารัตน์ เชาว์ปรีชา, 2556) นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) ที่พบว่า ผู้บริหาร บางส่วนไม่เห็นความสำคัญของการใช้ ICT ขาดแผนงานในการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT ที่ชัดเจน รวมไปถึงการใช้ อุปกรณ์ทางด้าน ICT ที่ไม่เต็มประสิทธิภาพ ขาดการเชื่อมโยงบูรณาการ

ระบบ ICT ขาดงบประมาณในการดูแล รักษา การพัฒนาด้าน ICT ขาดความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันทั้งระบบเกิดความสูญเปล่าและใช้ทรัพยากรไม่คุ้มค่า ด้านบริหารงบประมาณ พบว่า การใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ของสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับสูงที่สุด ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการขาดงบประมาณในการสนับสนุนและผู้บริหาร สถานศึกษาและครูยังไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารพัสดุและสินทรัพย์ ของสถานศึกษา การขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และโปรแกรมที่ทันสมัยและการพัฒนาขีดความสามารถเครื่องคอมพิวเตอร์ให้ทันสมัยซึ่งก่อนหน้านี้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ใจทิพย์ ภู่มุ่ม (2551) ที่พบว่า ปัญหาการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการศึกษาสถานศึกษา ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการวางแผนอัตราค่าสิ่งในสถานศึกษา และการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนของครู

การศึกษาสภาพปัจจุบัน ประสิทธิภาพการจัดระบบและการใช้การบริหารระบบสารสนเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน (ครูสภา พ.ศ. 2558) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 จะทำให้ทราบถึงระดับความแตกต่างของสภาพปัจจุบัน ประสิทธิภาพการจัดระบบการบริหารสารสนเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน (ครูสภา พ.ศ. 2558) ที่จะเป็นแนวทางในการส่งเสริม และพัฒนาให้สถานศึกษาสามารถจัดระบบบริหารข้อมูลสารสนเทศได้ครบถ้วนถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งานที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน (ครูสภา พ.ศ. 2558)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาาระดับระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1
2. ศึกษาาระดับการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1
3. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 94 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1 ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้จากการเปิดตารางสุ่มของ เครจซี และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้ตัวอย่าง 76 แห่ง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) ระบบสารสนเทศ ตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, หน้า 18-27) คือ 1) การรวบรวมข้อมูล 2) การตรวจสอบข้อมูล 3) การประมวลผลข้อมูล 4) การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และ 5) การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)

2) มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ของ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2558) จำนวน 12 ด้าน ประกอบด้วย 1) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ 2) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน 3) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 4) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง 5) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ 6) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน 7) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ 8) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 9) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ 10) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ 11) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา 12) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรีเขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้ถาม ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และ ครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 ที่เป็นผู้ให้ข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check-list) เพื่อสำรวจขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ท

Likert อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด (2553) สอบถามความคิดเห็นการบริหารระบบสารสนเทศของ
ผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามวิธีของ
ลิเคิร์ท (Likert, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด (2553) สอบถามความคิดเห็นการปฏิบัติงานของครู
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 โดยกำหนดระดับความคิดเห็นเทียบ
เป็นระดับพฤติกรรม 5 ระดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนิน
ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง เพื่อทำ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี
เขต 1 เพื่อออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้บริหารและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา
ที่เป็นตัวอย่างช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและติดตามรวบรวมแบบสอบถาม
คืนจากสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับการกลับคืนมาเพื่อนำมาลงรหัสข้อมูล
แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนจากสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างมาตรวจสอบความถูกต้อง
และคัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ในการตอบ จำนวน 184 ชุด ได้แก่สถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1 จำนวน 76 แห่ง ได้มาโดยการสุ่ม
แบบแบ่งชั้น กำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วยครูวิชาการ 1 คน และครูหัวหน้า
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 2 คน จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูล
ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่
ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency)
แล้วหาค่าร้อยละ (percentage) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา
ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว

ข้างต้น ถือว่าค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงคะแนนใด แสดงว่ามีระดับการบริหารการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับนั้น ๆ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวคิดของ เบสต์ (Best, 1990) แล้วนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการโดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้ การวิเคราะห์ระดับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 3 ข้อมูลระดับการปฏิบัติงานของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ถือว่าค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้มาจากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างอยู่ในช่วงคะแนนใด แสดงว่ามีระดับการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับนั้น ๆ โดยผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายตามแนวคิดของ เบสต์ (Best, 1990) แล้วนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D)

ตอนที่ 4 การหาความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนกับการปฏิบัติงานของครู ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) การพิจารณาค่าความสัมพันธ์จะพิจารณาว่ามีความสำคัญหรือไม่ จากนั้นจะพิจารณาความสัมพันธ์โดยใช้เกณฑ์ของใช้เกณฑ์ในการพิจารณาระดับความสัมพันธ์ของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2540) ดังนี้

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.70-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูง

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.30-0.69 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า 0.00-0.29 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรีเขต 1 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามทั้งสิ้น 184 ชุด ได้รับกลับคืนมา 184 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้แล้วนำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับระบบสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1

ด้าน	ระบบสารสนเทศของผู้บริหารในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1	การเก็บรวบรวมข้อมูล	4.35	0.45	มาก	1
2	การตรวจสอบข้อมูล	4.30	0.46	มาก	4
3	การประมวลผลข้อมูล	4.26	0.44	มาก	5
4	การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	4.34	0.45	มาก	2
5	การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ	4.34	0.49	มาก	3
รวม		4.31	0.46	มาก	

จากตารางที่ 1 การบริหารระบบสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ในแต่ละด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.45) ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.45) ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.49) ด้านการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.46) และด้านการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.44)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1

ด้านที่	การปฏิบัติงานของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1	การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ	4.26	0.47	มาก	12
2	การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน	4.40	0.49	มาก	7
3	มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	4.41	0.40	มาก	6
4	พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง	4.37	0.49	มาก	8
5	พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ	4.31	0.47	มาก	9
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน	4.31	0.47	มาก	9
7	รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ	4.28	0.52	มาก	11
8	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน	4.55	0.41	มากที่สุด	1
9	ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์	4.53	0.46	มากที่สุด	3
10	ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์	4.53	0.43	มากที่สุด	2
11	แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา	4.43	0.42	มาก	5
12	สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์	4.44	0.44	มาก	4
รวม		4.40	0.46	มาก	

จากตารางที่ 2 การปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.46) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.43) ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.43) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.46) ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.44) แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.42) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.40) การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.40) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.49) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.47) รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.52) และการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.47)

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนัก
งาเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4	X5	Xtot	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9	Y10	Y11	Y12	Ytot
X1	1																		
X2	.855**	1																	
X3	.707**	.795**	1																
X4	.701**	.775**	.773**	1															
X5	.681**	.780**	.623**	.694**	1														
Xtot	.882**	.945**	.883**	.887**	.848**	1													
Y1	.538**	.676**	.726**	.630**	.546**	.705**	1												
Y2	.695**	.707**	.577**	.614**	.666**	.731**	.588**	1											
Y3	.572**	.676**	.544**	.584**	.531**	.653**	.643**	.680**	1										
Y4	.523**	.557**	.470**	.386**	.457**	.538**	.611**	.651**	.687**	1									
Y5	.515**	.624**	.632**	.547**	.501**	.637**	.692**	.633**	.602**	.521**	1								
Y6	.667**	.715**	.608**	.580**	.616**	.716**	.647**	.699**	.596**	.579**	.697**	1							
Y7	.709**	.786**	.707**	.685**	.613**	.788**	.766**	.673**	.670**	.532**	.714**	.709**	1						
Y8	.536**	.489**	.342**	.351**	.503**	.496**	.387**	.578**	.606**	.493**	.395**	.540**	.445**	1					
Y9	.614**	.485**	.355**	.413**	.504**	.528**	.412**	.568**	.604**	.548**	.436**	.598**	.503**	.819**	1				
Y10	.489**	.427**	.297**	.382**	.501**	.467**	.349**	.458**	.511**	.378**	.338**	.589**	.393**	.716**	.731**	1			
Y11	.552**	.574**	.437**	.413**	.599**	.577**	.489**	.530**	.529**	.617**	.497**	.627**	.513**	.568**	.582**	.659**	1		
Y12	.708**	.678**	.514**	.529**	.595**	.676**	.513**	.650**	.597**	.563**	.542**	.607**	.643**	.578**	.622**	.564**	.643**	1	
Ytot	.759**	.792**	.669**	.656**	.706**	.804**	.705**	.731**	.653**	.538**	.637**	.716**	.788**	.496**	.528**	.467**	.577**	.676**	1

จากตารางที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

ในภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศ (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 (Y_{tot}) อยู่ใน ระดับ “สูง” ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .804 พิจารณารายด้าน พบว่า

การเก็บรวบรวมข้อมูล (X_1) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot}) อยู่ใน ระดับ “สูง” ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .759

การตรวจสอบข้อมูล (X_2) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot}) อยู่ใน ระดับ “สูง” ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .792

การประมวลผลข้อมูล (X_3) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot}) อยู่ใน ระดับ “ปานกลาง” ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .669

การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ (X_4) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot}) อยู่ใน ระดับ “ปานกลาง” ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .656

การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ (X_5) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู (Y_{tot}) อยู่ใน ระดับ “สูง” ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .706

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การตรวจสอบข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล

2. การปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มี 3 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด และมี 9 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์

โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ

3. การบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา กับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกระดับสูง ($r = 0.804$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ระดับระบบสารสนเทศของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล, ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ, ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ, ด้านการตรวจสอบข้อมูล และ ด้านการประมวลผลข้อมูล ตามลำดับ ทั้งนี้อาจมาจากเหตุที่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาทุกขนาดได้ให้ความสำคัญกับการบริหารระบบสารสนเทศเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากปัจจุบันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กันมากขึ้น ในระดับสถาบันการศึกษามีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคของการปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งหวังในการปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จในพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการศึกษาทั้งการบริหาร การเรียนการสอน และการบริการจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญการบริหารระบบสารสนเทศและการดำเนินงานของสถานศึกษาจัดเป็นหัวใจการจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพ ผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ มักให้ความสนใจและต้องการทราบข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็ว เชื่อถือได้ ดังนั้นการจัดระบบงานสารสนเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะต้องใช้ข้อมูลที่เป็นระบบทันสมัย ครบถ้วน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, 50-52) สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2551, 8) กล่าวว่าการบริหารการศึกษาจำเป็นต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้บริหารการศึกษาจึงต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีความรวดเร็วทันเหตุการณ์ เพื่อช่วยในการตัดสินใจ ดังนั้น ต้องมีการพัฒนาการบริหารการจัดระบบสารสนเทศในหน่วยงานอยู่ตลอดเวลาแต่ความสำคัญของสารสนเทศนั้นมีมาก มีส่วนช่วยในการตัดสินใจให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารไม่สนใจนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประกอบการตัดสินใจ การปฏิบัติงานจะไม่แตกต่างกับการลองผิดลองถูกและต้องเสี่ยงต่อความผิดพลาดที่จะเกิดสูง ทำนองเดียวกันกับ ศิริรัตน์ ไกรสุริยวงศ์ (2551) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของครูโรงเรียนเอกชน และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการ

พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี พบว่าความต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของครู โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการจัดเก็บและการบริการข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการประมวลผลข้อมูล

2. ระดับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนในระดับมากที่สุด ,ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ระดับมากที่สุด ที่เหลืออยู่ในระดับมาก ได้แก่สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์,แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา,มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ,การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน,พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง,พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ,การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน รายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ และการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ ตามลำดับที่การปฏิบัติงานของครู โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมากนั้นดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2553) กล่าวว่าภารกิจที่ครูต้องปฏิบัติงานหรือกระทำตามความรับผิดชอบต่อนักเรียนที่มีต่อศิษย์ต่อสถาบันวิชาชีพต่อสังคมทุกระดับโดยบทบาทหน้าที่หลักของครูต่อศิษย์คือการสอนเพื่อให้ศิษย์มีความรู้ มีความสามารถแก้ปัญหาต่างๆในชีวิตประจำวันได้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากภารกิจของครูที่กล่าวมาข้างต้น ย่อมเป็นสิ่งที่บ่งชี้ได้ว่าครูเป็นผู้สร้างสรรค์สังคมประเทศชาติและโลกตราบใดที่สังคมมนุษย์ยังผลิตสมาชิกใหม่ให้แก่สังคม สังคมก็ยังคงต้องการครูที่มีความรู้ความสามารถเพื่อช่วยพัฒนาประเทศทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ให้มีคุณภาพและศักยภาพสูงสุด แต่ด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย ภารกิจของครูในการปฏิบัติงานในหน้าที่ของครูก็จะมีรายละเอียดแตกต่างกันไปตามยุคคนั้น ๆ แต่อย่างไรก็ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมยังมีความสำคัญที่ครูต้องปลูกฝังให้ผู้เรียน แต่ในขณะเดียวกัน ครูต้องช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์หรือ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าวด้วย ครูต้องใช้ผลจากงานวิจัยมาช่วยการจัดการเรียนการสอน ใช้ลักษณะการสอนที่แตกต่างกับผู้เรียนที่หลากหลาย เน้นเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบต่างๆ ครูต้องทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงเพื่อแก้ปัญหาของผู้เรียน

ครูต้องเปิดโลกทัศน์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกาภิวัตน์ครูมิใช่ถ่ายทอดความรู้อย่างเดียวแต่ต้องทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และเน้นการกระทำ จากสาระการปฏิรูปและกระแสสังคม เศรษฐกิจบ่งชี้วิสัยทัศน์พบว่าในโลกยุคใหม่ในสังคมแห่งการเรียนรู้ครูจะต้องมีบทบาทหน้าที่ซับซ้อนขึ้น ครูจะต้องมีความรู้ ประสบการณ์และก้าวหน้าสถานการณ์โลกจะต้องเป็นผู้มองกว้าง คิดไกล ใฝ่รู้ ครูจะต้องจัดระบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา คือ ต้องสอนโดยยึดพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ความสนใจและความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก ครูในอนาคตจึงต้องมีมาตรฐานคุณภาพในระดับครูมืออาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในระดับสูง ดังนั้น ครูจะต้องเตรียมพร้อมสำหรับสังคมยุคใหม่ ที่จะปรับเปลี่ยนไปทั้งในปัจจุบันและในอนาคตโดยเชื่อว่าครูในปัจจุบันและอนาคตจะต้องมีคุณลักษณะโดดเด่น ดี เก่ง ทันโลกและเป็นครูมืออาชีพ ดังนั้นครูจึงต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี ซึ่งในด้าน มาตรฐานวิชาชีพครู ครุสภาได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบของครูเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ไว้ 12 มาตรฐาน ซึ่งมาตรฐานการปฏิบัติงาน เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรม การปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้ หรือการจัดการศึกษา รวมทั้งต้องฝึกฝนให้มีทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยมาตรฐาน 12 มาตรฐาน สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2558)

เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาทั้งระบบ โดยกำหนดเป้าหมายความสำเร็จไม่น้อยกว่าร้อยละ 85 ของครูที่ได้รับการพัฒนาสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ครูทุกคนได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพสามารถปฏิบัติงานได้ตาม มาตรฐาน หรือเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีโครงการ/กิจกรรมที่สำคัญด้วยเหตุนี้การปฏิบัติงานของครูจึงต้องให้สอดคล้องกับเหตุผลดังกล่าวประกอบกับคุรุสภาในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้น 12 มาตรฐาน โดยกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเชื่อว่า “เด็กทุกคนสามารถเรียนรู้ได้” ครูจึงต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับการพัฒนาการเรียนรู้และสามารถสร้างให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสถานการณ์เมื่อสอนไปแล้วครูสามารถตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง และชื่นชมต่อความสำเร็จของ ผู้เรียน เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 12 มาตรฐานนี้เป็นเกณฑ์การปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูเพื่อประกัน คุณภาพการทำงานและการประกอบอาชีพครู และได้มีการปรับปรุง เนื้อหาเพิ่มเติมของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูกำหนดไว้ในข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2558 (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพร แคล้วคลาด (2551) ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมทั้ง 12 มาตรฐานอยู่ในระดับมาก โดยอันดับสูงสุดได้แก่ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และ

อันดับต่ำสุดได้แก่ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา การเสนอแนวทางการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ดังนี้ จัดทำผลงานทางวิชาการอบรม กำกับ นิเทศ ติดตาม พัฒนาผู้เรียนและการจัดทำแผนการสอนมีเทคนิค วิธีการ นวัตกรรมการผลิตสื่อและการจัดการเรียน การสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้อำนวยการโรงเรียนมีการติดตามครูผู้สอนเขียนรายงานผลการพัฒนา ผู้เรียนเป็นระยะ การเป็นผู้นำและสมาชิกที่ดี ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมกันสร้างแหล่งข้อมูล ข่าวสารและจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ ทุกสถานการณ์

และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เมทนี แก้วอาษา (2552) ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน พบว่า มาตรฐานที่มี สภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะ เกิดกับผู้เรียน, การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา, การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ, ความร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์, และการพัฒนา สื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และมาตรฐานที่มีสภาพการปฏิบัติงานอยู่ในระดับ ปานกลาง ได้แก่ การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์, การพัฒนาแผนการสอนให้ สามารถปฏิบัติให้ได้เกิดผลจริง, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน, ความร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน, การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ, การปฏิบัติ กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ และการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ ผู้เรียน (2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ที่มีเพศ ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถาน ศึกษา ที่แตกต่างกันในภาพรวมพบว่ามีสภาพการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระบบสารสนเทศกับการปฏิบัติงานของครูในสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรีเขต 1 มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้โดยในภาพรวมความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารระบบสารสนเทศ กับการปฏิบัติงานของครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 1 อยู่ใน ระดับ “สูง” ทั้งนี้อาจมาจาก สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมการเรียนการ สอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายการศึกษา ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของ สถานศึกษา คือผู้บริหาร สถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำสูง มีความรู้ ทักษะและความสามารถในการ บริหารงานเป็นอย่างดี อีกทั้งการ เปลี่ยนแปลงในองค์การใด ๆ ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้นำ ในการคล้อยและเตรียมสมาชิกใน องค์การเพื่อทำสิ่งต่าง ๆ โดยเฉพาะครู จะต้องได้รับการพัฒนา ทักษะในหน้าที่ให้เป็นผู้มืออาชีพอันจะ ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษา หน้าที่สำคัญของผู้บริหาร

โรงเรียน จึงต้องมีบทบาทคือการทำอย่างไรให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐาน (คุรุสภา พ.ศ. 2558) เพื่อให้ลูกศิษย์ เติบโตและพัฒนาเป็นสมาชิกของชุมชน สังคมที่มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์และ สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ชาติชาย ศรีจันทร์ดี (2556) ที่ได้ศึกษา บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติ ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตาม มาตรฐานวิชาชีพครู 2558 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 3 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ (2563) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า 3) ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลางกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ทางการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับที่ วสิษฐ์พล รอบจังหวัด (2564) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการวิจัย พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง ($r_{xy}=.581$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการโรงเรียน ควรทำการศึกษาเชิงลึกถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมที่สุดกับโรงเรียน
2. โรงเรียนทั่ว ๆ ไป สามารถนำผลของการ วิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ช่วยประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายของผู้บริหารในการพัฒนาระบบสารสนเทศในสถานศึกษา และไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการกำหนดกลยุทธ์การจัดการ ในการพัฒนาระบบสารสนเทศในโรงเรียนได้โดยปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน
3. ด้านบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในด้าน ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล, ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ, ด้านการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ, ด้านการตรวจสอบข้อมูล และ ด้านการประมวลผลข้อมูล จัดให้มีระบบการติดต่อสื่อสารของสถานศึกษาที่สะดวกทั้งภายในและภายนอกผู้บริหารควรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการจัดทำข้อมูล ข่าวสารของชุมชนใกล้เคียงสถานศึกษาเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และควรมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ด้านการศึกษาต่อให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บริหารควรส่งเสริมการทำวิจัยในสถานศึกษาตลอดจนนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานของครู

4. ด้านบทบาทของครูควรมีการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ และควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก ๆ และมีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน เป็นต้น

5. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญให้มากขึ้นในด้านการประมวลผลข้อมูลที่พบว่ามีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครูอยู่ใน ระดับ ปานกลางและด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับ ปานกลาง

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2551). *การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาสู่การพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- จิราวุฒ กักใหญ่. (2557). *ความสำคัญของความเป็นครู*. <https://sites.google.com/site/krutubtib/khru/khwam-sakhay-khxng-khru>.
- ใจทิพย์ ภู่ม. (2551). *การนำเสนอแนวทางการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครสวรรค์ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู*. [วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรงค์ชัย บุญประเสริฐ. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพระยอย เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี .
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น (ฉบับปรับปรุงใหม่)*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชาภพ พันธุ์แพ. (2554). *ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์.
- พิมพ์ร แคล้วคลาด. (2551). *แนวทางการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระยอย*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มลิวัลย์ สมศักดิ์ และทิพวัลย์ ทองขุนดำ. (2561). องค์ประกอบและตัวชี้วัดจิตวิญญาณความเป็นครู ของนักศึกษาคณะครุศาสตรมหาวิทยาลัราชภัฏ. *วารสารเทคโนโลยีภาคใต้*, 11(1), 51-58.

- เมทนี แก้วอาษา. (2552). *สภาพการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วสีษฐ์พล รอบจังหวัด. (2564). บทบาทของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*, 7(1), 226-227.
- ศิโรตต์ ไกลสุริยวงศ์. (2551). *ความต้องการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการของ ครูโรงเรียนเอกชน*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2550). *รายงานผลวิจัยสภาพการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2553). *การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายใน ในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *ระบบจัดเก็บข้อมูลนักเรียนรายบุคคล*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). *การดำเนินงานการรับรองปริญญาและประกาศนียบัตรทาง การศึกษาเพื่อประกอบวิชาชีพ*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561)*. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ.
- สิทธิชัย สุวรรณประทีป. (2550). *คู่มือการทำกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน*. กรุงเทพฯ : เจริญผล
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.

Syntactic Interpretations, Semantic Interpretations and Pragmatic Aspects of Present Participial Reduced Relative Clauses in English Novels

อภิรักษ์ วงศ์กิตติพร

Abhinan Wongkittiporn

สาขาวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

English Language Department, College of Liberal Arts, Rangsit University

Corresponding author E-mail : abhinan.w@rsu.ac.th

Received: 19 October 2022

Revised: 24 May 2023

Accepted: 26 July 2023

Abstract

The objective of this study was to 1) examine syntactic interpretations, 2) examine semantic interpretations and 3) examine pragmatic aspects of present participial reduced relative clauses (PPRRC) in English novels. The samples in this study are the materials of English novels. The data collection was based upon a purposive sampling method where three best-seller American novels (amazon.com) were collected to study. The sample in this study is three English novels including *The Lottery* (Jackson, 2015), *The Turn of the Screw* (James, 2021) and *On the Road* (Kerouac, 2022). In regard to research methodology, the data collection was approximately 300,000 words containing a total of 20 tokens, referring to sentences. The data analysis of the syntactic theory of PPRRC follows Radford (2009), whereas the semantic interpretations in this study are based on Kearns' (2011) aspectual classes of events. This study employs descriptive statistical analysis where frequencies were converted into percentages. The equipment to collect the data is Microsoft Excel.

The results of the study show that (1) the syntactic interpretations of PPRRCs are explained by the complexity principle. Using PPRRCs helps the writers reduce the workload of the brain in producing shorter sentences. (2) The semantic interpretations of PPRRCs are explained by the aspectual class of activity. This means that most aspectual of verbs in novels are activity and accomplishments as in the princess waking up at midnight to indicate the ending point. (3) In regard to pragmatic

aspects, PPRRCs mostly occur in the final position to comply with the least effort of requirement. Longer sentences need to be made to read and understand the text.

Keywords : Syntactic interpretations / Semantic interpretations / Pragmatic aspects / Present participial reduced relative clauses / English novels

Introduction

Grammar is considered as an important part of English language study (Radford, 2009), there are a lot of grammatical features in grammar references which are necessary to be studied (Swan, 2016). Nevertheless, it is reported that EFL learners are faced with difficulty in using present participial reduced relative clauses in English (Haryani & Fatimah, 2020; Noviani & Oktavia, 2021). EFL learners, especially lower proficiency of English language learners, tend not know how to make present participial reduced relative clauses (PPRRC) in English, as in (1).

(1)

(a) *Peter who works in the Thai Army* was shot to death yesterday.

(b) *Peter working in the Thai Army* was shot to death yesterday.

In (1a), the clause *who works in the Thai Army* is a PPRRC. This relative clause is a postmodifier to modify the concrete noun *Peter*. Although example (1a) is semantically the same as (1b). Example (1b) is known as PPRRC, where the relativizer *who* is omitted and the verb *work* is changed to be the present participle *working*. PPRRCs are an interesting topic because 63.73 percent of EFL English language learners are face difficulty in using participials (Ismani & Simamira, 2021). For example, Indonesian EFL learners were also discovered to have tremendous problems in using PPRRCs. The example of error production was found in example (2).

(2) *His book had been published, reading by many people.

(Haryanti, Haryono & Yuwono, 2022)

As demonstrated in (2), Indonesian EFL learners tried producing PPRRC in the initial position; however, their production was ungrammatical. The correct form of example (2) is *having been published, his book can be read by many people*. When

this problem is seen, this study will provide the perspective of theory and practice of PPRC to support the grammatical notion of EFL and ESL learners.

Previous studies which focusing on the study of PPRCs in the English language paid attention to the study of PPRC in EFL writing and academic prose (Noviani & Oktavia, 2021), this study fills the gap by selecting different materials, English novels. This study focuses on English novels as a previous study shows empirical evidence to support that reduced relative clauses mostly appear in novels when making a comparison with other genres (Anastasova, 2017) as presented in Table (1).

Table 1 Percentage of Participial in Different Genres

Genres	Percentage
Novel	56
Mass Media	21
Popular Texts	9
Science	2
Others	12

Table 1 shows the percentage of occurrence of PPRCs in different genres. Anastasova (2017) reported that the occurrence of the past participle is highest with the genre of novels at 56 percent. The percentages of past participle in mass media, popular texts, and scientific text are 21 percent, 9 percent and 2 percent, respectively.

In acquiring grammaticality of the English language, English language learners could take advantages of using English novels as their outside reading materials to solve their aforementioned problems. Not only are English novels used as a tool of entertainment, but English language learners can also use English novels to learn language referring to form, meaning and use at the same time. English novels help English language learners to develop their imagination and creativity, which are regarded as significant parts of English language learning (Radford, 2009). Moreover, English novels are considered as suitable reading material for everyone, as all genders and all ages can select English novels which are suitable for their own English level

of proficiency. In regard to pedagogical approaches, using English novels to learn language is an implicit approach, where each grammatical feature is not taken to learn only their form, but language is learned via context. For example, the word *book* can mean either a document or reservation. When this word appears in context as in *the books in the 14th century were regarded as luxurious items*. With this information, it leads to the following research questions and objectives of the study.

Objectives of the Study

1. To examine the syntactic interpretations of present participial reduced relative clauses in English novels
2. To examine aspectual classes of events in present participial reduced relative clauses in English novels
3. To examine the pragmatic aspects of present participial reduced relative clauses in English novels

Scope of the Study

1. Sample

The data in this study is English novels. There are several reasons as to why English novels were selected to be studied. Firstly, they are types of reading materials that are suitable for everyone, so people who want to improve their English proficiency can select English novels which are suitable to their English proficiency level to read. Second, English novels are reading materials that are available in every house, so English language learners can use them to learn language easily. The advantage for English language learners is that English novels allow them to learn form, meaning and use at the same time. This study selected three English novels which were best sellers. Three novels were written by American novelist as present in Table 2. The numbers of American literature are the most circulated around the world. As a total of approximately 300,000 words, there are 20 tokens, referring to sentences.

Table 2 Selected Novels

English Novels /American Novelists
<i>The Lottery</i> (Jackson, 2015)
<i>The Turn of the Screw</i> (James, 2021)
<i>On the Road</i> (Kerouac, 2022)

From a total of 300,000 words, there are 20 tokens, referring to sentences.

2. Variables of the Study

The variables in this study are three American English novels, syntactic interpretations, semantic interpretation, and pragmatic aspects.

Methodology

This study employs a qualitative method to study syntactic interpretations, semantic interpretations and pragmatics aspect of PPRRC. This study is qualitative because the researchers applied the knowledge of generative grammar to seek system and interpret PPRRC in novels in order to gain insightful information how the syntactic structure of PPRRC is uniquely used in this genre.

Research Instrument

The research instrument in this study was a corpus of PPRRC. The corpus was manually developed via Microsoft Excel. This corpus was unique as it was the systematic installation of PPRRC in English. As the key to search the PPRRC is present participle and past participle. So, the key search in this instrument is the morpheme *-ed* and *-ing*.

[...] She reached the corner and mixed with the crowd of people, *waiting* to get on the bus, but there were too many and the bus door were shut in her face. [...] (Jackson, 2015)

With this instrument, the annotation of the author's name, year and page was also given in order to recalled the information easily.

Instrument Validation

Before the data of analysis, the corpus of PPRRC in this study was validated by three linguists in order to check the information keyed inside the corpus. The validation of corpus in this study was based upon *Index of item objective congruence* (IOC). If a linguist agreed with this instrument, he/she gave 100 percent. if he or she partially agreed 66.67 percent were given. If they did not agree, zero percent was given with his/her suggestion. The IOC rate of agreement was reported at 88.90, which was considered to be high.

Data Collection

The data collection of PPRRCs in this study follows Radford (2009). The morphological inflectional derivation *-ing* is a key to detect the data. The *-ing* form to denote gerund such as *I enjoy running everyday* will be excluded from this study. The way of collecting the data to be analyzed is illustrated and explained as follows:

(3)

Miss Morgan began to hurry. She reached the corner and mixed with the crowd of people *waiting to get on the bus*, (PPRRC) but there were too many and the bus door were shut in her face.

(Jackson, 2015)

Example (3) reveals the data collection. Whole sentences were collected from the English novels. The italic part is an example of PPRRC collected to be study.

Data Analysis

Semantic Interpretations of PPRRC

This study follows the analytical framework called *aktionsarten* or aspectual classes of events as given by Kearns (2011). Fundamentally, there are four types of aspectual classes, which are activities, accomplishment, achievement and state.

Activity or process refers to ongoing events, such as *run* as *John ran in the park*. The concept of activities is atelic. Accomplishment is defined as an activity that leads to the end point, such as *Peter ate an apple*. With having an end point,

the analysis of accomplishment in aspectual classes is telic. Achievement as in *John won the competition* is classifies as telic. Stative as in *Jane knows my older sister* is atelic (Kearns, 2011) and it has a finishing point.

Aktionsarten could be tested by *in* adverbial (Kearns, 2011). This test is applicable with accomplishment as in *Peter ate an apple in 1 minute*. This is inapplicable with state, such as *John knew my older sister in an hour*. However, the analysis of achievement could be test be the *take* time construction as in *it took two years* to win this competition.

In addition, other studies also provide semantic Interpretations of PPRRC in English, Sonoda (2009) addressed that one of the functions of PPRRC is to provide additional concerning nouns and noun phrases, such as (4).

- (4) The apple tree, *swaying gently in the breeze*, has a good crop of fruit.
(Sonada, 1996)

In (4), the PPRRC *swaying gently in the breeze* is supplemental information in regard to its head *the apple tree*.

One of the semantic interpretations of PPRRC is subjectivity, referring to providing comments, attitudes or personal viewpoints, as in (5).

- (5). Once there was a man who was lying in a desert-type place, under bright sun, *appearing to be asleep*.
(Krave, 2012)

In (5), the writer intends to provide his/her own viewpoint in regard to the bright sun which is seen as a head noun of reduced participial relative clause. With this background information, this section presents the ways how semantic interpretation of PPRRC in English novels are analyzed in this current study.

Table 3 Aspectual Classes of Events in PPRRC in English novels

(6)

Aspectual Classes	Examples
Activity	(a) Would I see strange men <i>walking around</i> ? (Jackson, 2015)
Accomplishment	(b) Had to get rid of my joint clothes and sneaked the neatest theft a shirt and pants from a gas station outside Flagstaff, <i>arriving LA two days later</i> clad as gas attendant and walked to the first station I saw and got hired and got myself a room. (Kerouac, 2022)

Table 3 illustrated semantic interpretation of PPRRC in English novels as written by American novelists. The PPRRC *walking around* in (6a) is semantically interpreted as activity or ongoing events (Kearns, 2011). The activity verb could be tested by the adverb *intentionally*, such as *intentionally wait*. Accomplishment is defined as an activity with an end point which is usually used with temporal termination (Kearns, 2011) such as *in two hour* and *two days*.

The Results

This section provides the results of PPRRC in English novels as written by American novelists. As a total of approximately 300,000 words, there are a total of 20 tokens as demonstrated in Table 5.

Table 4 Frequency of PPRSC in English Novels

Novels/Novelists	Frequency
<i>The Lottery</i> (Jackson, 2015)	10
<i>On the Road</i> (Kerouac, 2022)	7
<i>The Turn of the Screw</i> (James, 2021)	3
Total	20

Table 4 shows the use of PPRRC as written by each American novelist. The frequency occurs similarly among the three novels. The frequency of *the Lottery* as written by Jackson (2015) occurs 10 times. Along the same line, the frequency of *On the Road* as written by Kerouac (2022) occurs 7 tokens. The frequency of *The*

Turn of the Screw as written by James, (2021) occurs 3 times. The discussion of the results in this study is given in the following session.

Discussion

1. Syntactic Interpretations of PPRSC

The low frequency of PPRSC in English novels as written by American novelists can be explained by the principle of *a least effort account*. It seems that PPRSC is likely to require less effort to produce this structure. However, it is rather opposite. Producing PPRSC involve several linguistic features in our production process, such as feature of deletion and morphological derivation (Radford, 2009). This could be explained via an example (7a) as the original version and example (7b) is a modified version.

(7)

(a) He kept no one there, he explained, preferring, for his reason, to leave the place empty, under a simple arrangement with a good woman *living in the neighborhood*.

(James, 2021)

(b) He kept no one there, he explained, preferring, for his reason, to leave the place empty, under a simple arrangement with a good woman *who lived in the neighborhood*.

It can be seen that PPRSC as in (7a) required the speakers to put more effort in their cognitive process in producing this sentence. Firstly, the speakers are required to apply the feature of *wh*-deletion to eliminate the *wh*-expression *who* from their PPRSC production process. Additionally, the speakers need to apply their cognitive process of morphological inflectional derivation *-ing* to change the finite verb *lived* as show in (1b) to become the present participle *living* as in (18a). With this complexity and higher effort requirement, it could explain the low frequency of PPRSC in novels as written by American writers.

In terms of language and variation, the selected novels in this study are American novelists. American style of writing seems to prefer economical features

and use less feature that need high effort requirement. One of the studies as examine by Wongkittiporn and Chitrakara (2018) could be used to support this reason. They study *to-* infinitive and null infinitive clauses in British and American news articles and they found that the null infinitive is strongly preferred to be used with the verb *help* in American English. This aspect shows if they are two variations, American writers prefers the one with least effort requirement.

2. Semantic Interpretations of PPRSC

This section provides the semantic interpretations of PPRSC as written by American novelists. It can be seen that the semantic interpretations in novels as written American novelists is different from other study, such as Krave (2012) PPRSC is used with the semantic interpretation of subjectivity, or personal comments.

One of the distinctive aspects of PPRSC as written by American novelists are activity or ongoing events. The aspectual classes of activity are tested by the adverbs *intentionally*. The empirical data that were found in this study was given in (8).

(8)

(a) Miss Morgan waited through the dirty glass of the phone booth she could see, dimly, the line of the sofa fountain, the busy clerk, the office girl *sitting on the high stools*.

(Jackson, 2015)

(b) Would I see strange men *walking around*?

(Jackson, 2015)

(c) That was Frisco; and beautiful women *standing in white doorways*, waiting for their men; and Coit Tower, and the Embarcadero, and Market Street, and the eleven teeming hills.

(Kerouac, 2022)

(d) On we sped, Dean barechested, I with my feet on the dashboard, and the college boy *sleeping in the back*.

(Kerouac, 2022)

(e) He kept no one there, he explained, preferring, for his reason, to leave

the place empty, under a simple arrangement with a good woman *living in the neighborhood*.

(James, 2021)

In (8), PPRSCs are always used with activity verbs such as *sit*, *walk*, *stand* and *sleep*. They are all interpreted as ongoing events. Although most PPRSCs are always interpreted as activities, one token is found to be used with accomplishment, referring as activities with an end point, Kearns (2011) as in (9).

(9) Had to get rid of my joint clothes and sneaked the neatest theft a shirt and pants from a gas station outside Flagstaff, *arriving LA two days later* clad as gas attendant and walked to the first station I saw and got hired and got myself a room.

(Kerouac, 2022)

In (9), it is semantically interpreted as accomplishment. This is because after someone arrives to LA, the mission is completed.

3. Pragmatic Aspects of PPRSC

Horror aequi principle is one of the distinctive pragmatic aspects to explain the phenomenon of PPRSCs in English novels as written by American novelists. As mentioned in literature review, horror aequi principle is the avoidance of repetitive form in an adjacent area. Example (10a) is an original version, whilst example (10b) is a modified version.

(10)

(a) I took up a conversation with a gorgeous country girl *wearing a low-cut cotton blouse* that displayed the beautiful sun-tan on breast tops.

(Kerouac, 2022)

(b) I took up a conversation with a gorgeous country girl that wore a low-cut cotton blouse that displayed the beautiful sun-tan on breast tops.

In (22b), it can be seen that the relativizer *that* occurs twice in adjacent areas. Applying PPRSC results in the avoidance of the repetitive form of a complementizer phrase *that*.

In regard to the positions of PPRSC, the results of PPRSC agree with Akio (2005) in that the use of PPRSC usually occurs in the final position at 64.71 percent, as in (11).

(11) I came out and found the Court *sitting in the garden in the mild starlight*.
(James, 2021)

The final position of PPRSC could be explained by end-weight principle where the information is quite long. In addition, it is unnecessary additional information, which is not the focus point of the sentence. This could be a reason as to why it is placed at the end.

Conclusion

This study examined syntactic interpretations, semantic interpretations and pragmatic aspects of PPRRC in English novels as written by American novelists. This research will answer the following questions.

1. What is the syntactic interpretations of present participial reduced relative clauses in English novels?
2. What are aspectual classes of events in present participial reduced relative clauses in English novels?
3. What are the pragmatic aspects of present participial reduced relative clauses in English novels?

One of the outstanding syntactic interpretations of PPRRC in English novels is that it is the linguistic feature that requires heavier workload of the speakers's brain to produce. Due to this complexity principle, it required the English language user to apply at least to features, which the deletion of *wh*-expression and the morphological inflectional derivation of *-ing form* to change a verb into the present participial (Radford, 2009). This complexity affects the lower frequency of PPRRC in actual use. Semantically, when applying Kearns' (2011) aspectual classes of events, it was distinctively found that about 95 percent of PPRRC in English novels are used with the semantic interpretations of activities. Pragmatically, having PPRRC helps reduces the repetition of the same form in adjacent areas.

Suggestions for the Use of the Results of this Study

As mentioned earlier, this study will be beneficent to EFL and ESL learners. Using English novels to learn PPRRC allows us to English language learners to apply their implicit learning of grammar. So English language could learn form, meaning and use at the same time.

In regard to the form of PPRRC, not only do English language learners could learn the form of PPRRC in grammar books, such as Swan (2016), grammatical form could be acquired through authentic texts, such as English novels. This is because grammar books are likely to provide examples without situations and context. So, learners tend to learn only form such as the *-ing* participial. When it comes to actual situation, they don't know how to apply it.

When English language learners study the form of PPRRCs in English novels, they are also taught the sense of PPRRC concurrently. For example, English language learners will know that PPRRC has a high tendency to be used with activity verbs, such as *walk*, *wait*, *sit* and *move* but it is not common with stative verbs, such as *enjoy* and *like*. This semantic perspective is rarely found in grammar books.

In terms of grammatical learning and teaching, English language learner do not feel that they are forced to learn language since they could feel entertained when reading English novels. As mentioned by Hashemi (2011), English language learners could acquire language better when their levels of anxiety are lower.

Suggestions for Future Research

The results of present participial reduced relative clauses in this study were limited to only novels as written by American novels. So generalizing the results of the study to other types of texts such as newspapers and academic prose may not be applicable to the optimal level. For future research, it is recommended that using other genres to study PPRRCs, such as English newspapers and academic journals will contribute the new thing to the field.

References

- Al-Momani, M. M. A. (2019). *A Study on the Function of the English Participial Phrases*. *US-China Foreign Language*, 17(2), 1-6.
- Anastasova, M. (2017). *A Contrastive Analysis of the English Past Participle and the Bulgarian Past Participle*. *Language and Literature*, 55(1). 136-146
- Basetliková, J. (2012). *Present Participle in the English and Czech Fiction*. https://dk.upce.cz/bitstream/handle/10195/45759/Basetl%C3%ADkov%C3%A1J_Presentparticiple_LH_2012.pdf.pdf?sequence=3&isAllowed=y
- Childs, L. G. (1997). Present Participle Adjuncts in the Book of Mormon. *Journal of Book of Mormon Studies*, 6(1), 24-38.
- Jackson, H. (2015). *The Lottery*. UK: Penguin Random House.
- James, H. (2021). *The Turn of the Screw*. UK: Penguin Random House.
- Haryani, E., & Fatimah, S. (2020). An Analysis of English Language and Literature Department Students' Ability in Constructing Adjective Clause in Essay writing. *Journal of English Language Teaching*, 9(1), 119-128.
- Haryanti, S., Haryono, P., & Yuwono, S. E. (2022). English Students' and Lecturers' Difficulties in Teaching and Learning of Participle Phrases. *International Journal of Active Learning*, 7(1), 24-34.
- Hashemi, M. (2011). Language Stress and Anxiety among the English Language Learners. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 30, 1811-1816.
- Ismani, Z. A. B., & Simamora, S. (2021). The Difficulties Facing by Students in Using Participle in Sentences. *Cendikia: Media Journal Ilmiah Pendidikan*, 11(2), 97-111.
- Itokawa, T. (2014). *The Grammatical Meanings of the Adjectival Participle in English 1*. *Lexicon*, 44, 73-85.
- Kadiatmaja, A. P. (2022). Teaching the Past participle through Drilling Technique. *Journal Al-Fawa'id: Journal Agama dan Bahasa*, 12(1), 38-50
- Katami, A. (2005). *Investigation on the Present Participial Construction in the Language of a Revelation of Love*. *Bulletin of Saitama Gakuen University. Faculty of Management*, 5, 163-176.
- Kearns, K. (2011). *Semantics*. London: Bloomsbury Publishing.

- Kerouac, J. (2022). *On the Road*. UK: Penguin Random House.
- Krave, M. F. (2012). *The English -ing Participial Adjuncts in First and Second Language Written Discourse*. *Discourse and Interaction*, 5(2), 17-34.
- Lightbown, P. M., & Spada, N. (2021). *How Languages are Learned 5th edition*. Oxford: Oxford University Press.
- Noviani, N. & Oktavia, W. (2021). Reducing Adjective Clauses into Participial Phrases: How Good are the Students. *Journal of English Language Teaching*, 10(4), 599-607.
- Radford, A. (2009). *Introduction to English Sentence Structure*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Reilly, N. (2013). *A Comparative Analysis of Present and Past Participial Adjectives and their Collocations in the Corpus of Contemporary American English (COCA)*. <https://stars.library.ucf.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3782&context=etd>
- Škodová, K. (2013). *Finite and Participial Postmodifiers in Spoken Academic Discourse: Natural and Social Sciences*. Dissertation. https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/53643/DPTX_2011_2_11210_0_344214_0_124588.pdf?sequence=1
- Sonoda, K. (1996). *Commas and Participle (or Adjective) Phrases*. *Practical English Studies*, 1996(4), 1-9.
- Swan, M. (2016). *Practical English Usage*. Oxford: Oxford University Press.
- Thiamtawan, S., & Pongpairaj, N. (2013). Avoidance of the Use of English Participial Reduced Relative Clauses among L1 Thai Learners. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 6(2), 12-34.
- Wongkittiporn, A., & Chitrakara, N. (2018). *Control Constructions in British and American English*. *Bulletin of the Transilvania University of Brasov*, 11(2), 19-48.

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
School Administration' Ethical Leadership Affecting Educational Institutions'
Effectiveness under suphanburi primary educational service area office 2

รุ่งนภา ล้ำเลิศ^{1*} อีรวัธ ธาดาทันติโชค² พิชญาภา ยืนยาว³

Rungnapa Lamlert^{1*} Theerawoot Thadatontichok² Pitchayapa Yuenyaw³

¹นักศึกษาหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

¹Student of Master of Education in Educational Administration
Faculty of Education Nakhon Pathom Rajabhat University

^{2,3}สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

^{2,3}Educational Administration Faculty of Education Nakhon Pathom Rajabhat University

*Corresponding author E-mail : gerang009@gmail.com

Received: 24 May 2023

Revised: 08 August 2023

Accepted: 14 August 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาและ 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนของสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 297 คน จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามที่ตั้งของอำเภอ เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ด้านที่มีระดับสูงสุด ได้แก่ การบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การเป็นแบบอย่างที่ดี 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน ด้านที่มีระดับสูงสุด ได้แก่ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน และ 3) ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การเป็นต้นแบบการบริหารงาน การเป็นแบบ

อย่างที่มีงั้น การยืนหยัดอยู่บนความจริง และการบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลายเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 58.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม / ประสิทธิภาพ / ประถมศึกษา

Abstract

This research aimed to study 1) the level of school administrators' Ethical Leadership 2) the level of the Educational; and 3) analyze Institutions' Effectiveness of School Administration Affecting the Ethical Leadership of Educational Institutions. The samples were 297 teachers of public schools under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2, derived by proportional stratified random sampling as distributed by district. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed with percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression. The findings were as follows: 1) Overall and in specific aspects, Ethical Leadership of School Administration was at a high level. These aspects were managing a variety of problems, being a role model, standing on truth, being a role model for Management and being a committed role model, respectively. 2) Overall and in specific aspects the Effectiveness of schools was at a high level. These aspects were Adaptability to environmental conditions, adaptation to social acceptance, development of teaching and learning curriculum using media and innovation, resource allocation and having a common vision and goals, respectively. 3) Together with the Ethical Leadership of School Administration Being a role model for management being a committed role model standing on truth and managing a variety of problems together predicted the level of Effectiveness of schools with a predictive power of 58.00 at the statistically significant level of .05.

Keywords: Ethical Leadership / Effectiveness / primary education

บทนำ

การจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดว่า การพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์จะต้องมีการประพฤติปฏิบัติทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมถึงการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนโดยมีการผสมผสานทั้งสาระ และความรู้ต่าง ๆ โดยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงามให้แก่เยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมทั้งใน และนอกสถานศึกษา (ไพฑูรย์สินลาร์ตัน, 2560) ในการบริหารสถานศึกษานั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยผู้นำที่มีภาวะผู้นำที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะในการบริหารองค์การที่มีผู้นำองค์การเป็นตัวจักรสำคัญ ในการขับเคลื่อน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม และความไว้วางใจ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ ศรัทธา นำไปสู่องค์การที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในหลักคุณธรรมจริยธรรม และศีลธรรม มีจรรยาบรรณต่อวิชาชีพที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างสม่ำเสมอ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำ หรือผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นความหวังของการเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรมต่อครู นักเรียนและบุคคลอื่นในสังคม (วันเฉลิม รูปสูง, 2564)

ปัจจุบันมีการพูดถึงเรื่องคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารที่มีความรอบรู้และมีความฉลาดทางสติปัญญาสูงแต่ขาดจริยธรรม หรือขาดซึ่งความฉลาดทางด้านอารมณ์อาจไม่เป็นที่ยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวได้เพราะบุคคลส่วนมากต้องการความซื่อสัตย์และความจริงใจ เสมอต้นเสมอปลายจากผู้บริหารในองค์การนั้น ผู้บริหารที่มีลัทธิลัทธิในหรือ ไม่โปร่งใสในการทำงาน อาจไม่สามารถยืนหยัดในโลกของการเปลี่ยนแปลงที่เรียกร้องความเป็นหลักธรรมาภิบาลการเป็นผู้นำหรือผู้บริหารที่ดีจึงต้องอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมถือว่า ผู้นำเป็นผู้สำคัญที่สุดและเป็นบุคคลผู้ยิ่งใหญ่ ผู้นำทางการศึกษาใช้ในการนำสถานศึกษาไปสู่ความมีประสิทธิภาพได้ และคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายนั้นคือ ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและนำไปสู่แนวทางในการแก้ไขปัญหา (อานวย ทองโปร่ง, 2564)

ในการบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา ในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้งานด้านบริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ (ระเบียบ สุวรรณมาโจ, 2562) ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้ตรงตามแผนการศึกษา เป็นผู้นำในการจัดการทำหลักสูตร โดยประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนจรรยาบรรณตาม

หลักสูตรของสถานศึกษา อีกทั้ง การสนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ และสามารถจัดหลักสูตรของสถานศึกษา รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีการสนับสนุนจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อเฝ้าติดตาม กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น การบริหารงานสถานศึกษาจะประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณสมบัติที่เหมาะสมมีพฤติกรรมที่ดีเหมาะสมแก่การบริหารงานเพื่อให้การดำเนินการ มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล (นงลักษณ์ จันทงษา, 2561)

ดังนั้นประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นเป้าหมายสำคัญที่ผู้บริหารนำความรู้ความสามารถของตนเองเพื่อพัฒนาสถานศึกษา ให้นั้นบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งมีหลายตัวชี้วัดที่แสดงว่าสถานศึกษานั้นเกิดประสิทธิผล เช่น ความสามารถในการบริหารจัดการงานฝ่ายวิชาการ ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารทั่วไป สอดคล้องกับ (ขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562) ที่ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลจะเป็นผลดีต่อการบริหารสถานศึกษา นั้นการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิผลจะมีปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น การจัดบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์การ การกำหนดวิธีการทำงานของบุคลากรให้เป็นไปตามทิศทางเดียวกัน ให้บุคลากรมีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน และ มีการสนับสนุนด้านทรัพยากรทางการศึกษา

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จะเห็นว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จะต้องมียุทธศาสตร์ปฏิบัติที่มีความถูกต้องดีงามทั้งทางกาย วาจา ใจ รวมถึงมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ที่สอดคล้องกับหลักประสิทธิผลของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย สงบและร่มเย็นเป็นสุขทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมถึงความรักสามัคคี ความมั่นคงปลอดภัยจะช่วยสนับสนุนในการตัดสินใจ และการดำเนินการต่าง ๆ ของสถานศึกษาดำเนินไปสู่การพัฒนาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 1,336 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้จากตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามที่ตั้งของอำเภอ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 การวิจัยด้านภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ตามแนวคิดของ ชูติมา รักษ์บ้านแหลม, (2559) ประกอบด้วย

- 2.1.1 การเป็นต้นแบบกัลยาณมิตร
- 2.1.2 การเป็นต้นแบบการบริหารงาน
- 2.1.3 การยืนหยัดอยู่บนความจริง
- 2.1.4 การเป็นแบบอย่างที่มีมโน
- 2.1.5 การบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย

2.2 การวิจัยประสิทธิผลของสถานศึกษาได้มาจากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการนำมาสังเคราะห์ตัวแปร ประกอบด้วย

- 2.2.1 การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการใช้สื่อ และนวัตกรรม
- 2.2.2 การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน
- 2.2.3 การปรับตัวให้การยอมรับของสังคม
- 2.2.4 ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม
- 2.2.5 การจัดสรรทรัพยากร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ Unit of analysis

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นที่ 1 ศึกษาแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา แล้วกำหนดรูปแบบและ โครงสร้างของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 2 สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้ครอบคลุมนิยามตัวแปรและนำมาจัดทำเป็นข้อคำถาม สำหรับการวิจัยโดยผ่านคำแนะนำ และตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นที่ 3 นำข้อคำถามที่ตั้งขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านทำการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของข้อกระทงคำถาม แล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์แปลผลค่า (index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่าดัชนีระหว่าง 0.67-1.00 ได้ข้อคำถามทั้งหมด 68 ข้อ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 ข้อ และประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 31 ข้อ

ขั้นที่ 4 แก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปจัดทำแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับครูที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

ขั้นที่ 6 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (1970) คุณภาพความเที่ยงของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม เท่ากับ 0.96 คุณภาพความเที่ยงของประสิทธิผลของสถานศึกษา เท่ากับ 0.96

ขั้นที่ 7 ปรับปรุงข้อคำถามในด้านการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมและถูกต้องโดยผ่านกระบวนการแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอความอนุเคราะห์จากงานบัณฑิตศึกษาสำนักงานส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จัดทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล

2. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 297 ฉบับไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อทำการขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองตามเวลาที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้การหาค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวความคิดของบุญชม ศรีสะอาด (2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 ถึง 1.50 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม/ประสิทธิผลของสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.51 ถึง 2.50 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม/ประสิทธิผลของสถานศึกษา
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.51 ถึง 3.50 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม/ประสิทธิผลของสถานศึกษา
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.51 ถึง 4.50 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม/ประสิทธิผลของสถานศึกษา
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.51 ถึง 5.00 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม/ประสิทธิผลของสถานศึกษา
อยู่ในระดับมากที่สุด

2. การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson's product moment correlation coefficient: r_{xy}) พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ใช้เกณฑ์ของ (พิสนุ พองศรี, 2554)

3. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression)

ผลการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การเป็นต้นแบบกัลยาณมิตร	4.16	0.46	มาก	2
2. การเป็นต้นแบบการบริหารงาน	4.11	0.51	มาก	4
3. การยืนหยัดอยู่บนความจริง	4.14	0.48	มาก	3
4. การเป็นแบบอย่างที่มีเมตตา	4.10	0.52	มาก	5
5. การบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย	4.24	0.49	มาก	1
รวม	4.15	0.43	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.43) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยการบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย อยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ การเป็นต้นแบบกัลยาณมิตร ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.46) การยืนหยัดอยู่บนความจริง ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.48) และการเป็นแบบอย่างที่มีเมตตา ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.52) ตามลำดับ

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการใช้สื่อ และนวัตกรรม	4.16	0.60	มาก	3
การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน	4.15	0.58	มาก	5
การปรับตัวให้การยอมรับของสังคม	4.17	0.57	มาก	2
ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม	4.19	0.47	มาก	1
การจัดสรรทรัพยากร	4.15	0.57	มาก	4
รวม	4.16	0.48	มาก	

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.48) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม อยู่ในลำดับสูงสุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ การปรับตัวให้การยอมรับของสังคม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.57) การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน การใช้สื่อ และนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.60) การจัดสรรทรัพยากร ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.57) และ การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน อยู่ในลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	4	39.83	9.96	101.16*	.00
Residual	292	28.63	0.10		
Total	296	68.47			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	b	Beta	SE _b	T	Sig.
ค่าคงที่	0.78		0.17	4.46*	.00
การเป็นต้นแบบการบริหารงาน (X ₂)	0.31	0.33	0.06	4.87*	.00
การเป็นแบบอย่างที่มีมั่งมัน (X ₄)	0.15	0.16	0.06	2.29*	.02
การยืนหยัดอยู่บนความจริง (X ₃)	0.21	0.21	0.06	3.32*	.00
การบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย (X ₅)	0.16	0.16	0.06	2.58*	.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

R = 0.763 R² Adjusted = 0.582 SEE. = 0.313

ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เรียงลำดับตามอิทธิพลจากมากไปหาน้อยซึ่งได้แก่ การเป็นต้นแบบการบริหารงาน การเป็นแบบอย่างที่มีมั่งมัน การยืนหยัดอยู่บนความจริง และการบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 58.00 โดยสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 0.78 + 0.31 (X_2) + 0.15 (X_4) + 0.21 (X_3) + 0.16 (X_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.33 (Z_2) + 0.16 (Z_4) + 0.21 (Z_3) + 0.16 (Z_5)$$

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านได้พบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย โดยการบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมาคือ การเป็นต้นแบบกัลยาณมิตร การยืนหยัดอยู่บนความจริง การเป็นต้นแบบการบริหารงาน และการเป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยม อยู่ในลำดับสุดท้าย

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้านได้พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา มีระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย โดยความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อม อยู่ในลำดับสูงสุด รองลงมา คือ การปรับตัวให้การยอมรับของสังคม การพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนการใช้สื่อ และนวัตกรรม การจัดสรรทรัพยากร และการมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน อยู่ในลำดับสุดท้าย

3. ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา เรียงตามอิทธิพลจากมากไปน้อย คือ การเป็นต้นแบบการบริหารงาน การเป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยม การยืนหยัดอยู่บนความจริง และการบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิภาพของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถร่วมกันทำนายความเป็นเลิศของโรงเรียน ได้ร้อยละ 58.00

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะที่ดี มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ ในการพัฒนาสถานศึกษา สามารถแก้ไขปัญหาให้สถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพดังที่ ชุตติมา รักษ์บางแหลม (2559) ได้กล่าวว่า จริยธรรมในการบริหารงานจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติและการปฏิบัติตนของผู้บริหารว่าเป็นไปตามหลักแห่งความดี อยู่ในแนวทางของศีลธรรมและวัฒนธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งปวงเพียงใดหลักแห่งความดี ศีลธรรมและวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิพัฒน์ เพชรศรีจันทร์ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงาน ผู้บริหารทางการศึกษาที่ประสบความสำเร็จในการบริหารองค์การ คุณธรรมจริยธรรมถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์มากเพราะเป็นสิ่งที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ ก่อให้เกิดค่านิยม ซึ่งมนุษย์ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าและมีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นผู้ที่มีความสามารถเรียนรู้ พัฒนาและนำความรู้ความสามารถมาสร้างประโยชน์ให้แก่สังคม ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข

2. จากผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารส่งเสริม และสนับสนุน ให้บุคลากรจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีการสร้างบรรยากาศความสัมพันธ์ที่ดีให้กับบุคลากรทุกคนเท่าเทียมกันส่งเสริม และสนับสนุนบุคลากร ได้พัฒนาความก้าวหน้าทางด้านวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของนางลักข์ จันทงษา (2561) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษารัฐในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการวัดความสำเร็จของโรงเรียนเพราะโรงเรียนมีการจัดการที่มีประสิทธิภาพส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นหรือเมื่อสำเร็จการศึกษาสามารถประกอบอาชีพที่มั่นคงสุจริต และโรงเรียนสามารถนำข้อมูลด้านประสิทธิผลเหล่านี้ไปประกอบการประเมินทั้งการประเมินภายในและการประเมินภายนอก โดยจะต้องจัดสรรทรัพยากรและพัฒนาในทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียนที่ดี โรงเรียนสามารถส่งเสริมให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นสามารถเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ถูกบังคับ และสามารถแก้ไขปัญหาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา ศรีนาราง (2560) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่ก่อให้เกิดคุณภาพในการทำหน้าที่ ซึ่งประสิทธิผลในการปฏิบัติงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะบอกถึงความสามารถในการสานสัมพันธ์ของบุคลากรในโรงเรียนเพื่อรวมแรงให้เป็นหนึ่งอันเดียวกันในการปฏิบัติหน้าที่ให้กับโรงเรียนและการใช้ทรัพยากรในการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลของสถานศึกษา คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ และประสบความสำเร็จยิ่งขึ้นอยู่ ผู้บริหารที่เป็นบุคคลกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ ให้ไปสู่ความสำเร็จของสถานศึกษา ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ทางการบริหารที่กว้างไกล จะสามารถมองภาพการบริหารการศึกษาในอนาคตที่ดีได้ ตลอดจนสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การเป็นต้นแบบการบริหารงาน การเป็นแบบอย่างที่มีมุ่งมั่น การยืนหยัดอยู่บนความจริง และการบริหารจัดการกับปัญหาที่หลากหลาย เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยสามารถร่วมกันทำนายความเป็นเลิศของโรงเรียน ได้ร้อยละ 58.00 ทั้งนี้เนื่องจากในการบริหารและจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจำเป็นจะต้องมีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณลักษณะในเชิงจริยธรรมของผู้บริหาร เพราะคุณธรรมจริยธรรมจะเป็นเครื่องส่งเสริมผู้บริหารให้มีคุณลักษณะที่ดี สามารถจัดการกับอุปสรรค

ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงทิพา พุ่มไม้ (2560) ที่ได้กล่าวว่า การแสดงพฤติกรรมในการโน้มน้าวให้บุคลากรปฏิบัติตนให้เหมาะสมของผู้นำ ประกอบด้วยความซื่อสัตย์ การเป็นบุคคลที่มีกฎเกณฑ์ สามารถทำให้เกิดความยุติธรรมและเป็นธรรมกับทุกคนได้สอดคล้องกับงานวิจัยของวันเฉลิม รูปสูง (2564) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู ทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากบุคคลสามารถตัดสินใจและมีแนวทางในการปฏิบัติ ที่คำนึงถึงคุณค่าทางจริยธรรมศีลธรรมอันดีงาม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่ขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย มีการพัฒนาตนเองทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพต่อสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิสัยทัศน์ในการมองอนาคตที่กำลังจะเกิดขึ้น สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีความเชี่ยวชาญ ชำนาญการ และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการปฏิบัติงานภายในสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งผลให้คุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งสำคัญในการนำพาให้สถานศึกษามีการพัฒนา และประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเอง ปรับปรุงตนเองให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงาน เพิ่มพูนความรู้ ทักษะความชำนาญ และประสบการณ์ต่าง ๆ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ และความรับผิดชอบของตนอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน มุ่งมั่นผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพอีกด้วย ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการบริหารสถานศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ สนับสนุนและให้โอกาสผู้ร่วมงานในการพัฒนางานในรูปแบบต่าง ๆ พร้อมทั้งให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารใช้กระบวนการถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างบุคคลได้อย่างเหมาะสม มีการนำความรู้ และประสบการณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจกับบุคคลในสถานศึกษา จูงใจให้เกิดการยอมรับ และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของสถานศึกษาส่งผลให้เกิดการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมกับครู บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ร่วมกันพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่เน้นจริยธรรมอย่างจริงจัง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการอบรมสัมมนาเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพสำหรับผู้บริหาร ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้บริหารเป็นผู้ดูดี สง่ามีราศี น่าเกรงขาม มีการประพฤติตนตามสมควรแก่สถานะ และมีจริยธรรมที่น่าเป็นแบบอย่าง

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรหมั่นตรวจสอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของตนเองอยู่เสมอ ยืนหยัดทำสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมายมีทัศนคติที่ดี และพัฒนาตนเองให้มีคุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ และทักษะตนเองให้มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่สูงขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กันทิมา ชัยอุดม. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม*, 10(1), 23-34.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ชุตินา รักษ์บ้านแหลม. (2559). *การวิเคราะห์องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมและประเด็นปัญหาจริยธรรมในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ดวงทิพา พุ่มไม้. (2560). *การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา]. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ธีรพัฒน์ เพชรศรีจันทร์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดอุทัยธานี. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*, 6(5), 2233-2250.
- นงลักษณ์ จันทงษา (2561). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในจังหวัดสมุทรสาคร*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปวีณา ศรีนาราง. (2560). *คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

- พิสนุ พองศรี. (2554). *วิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2560). *คุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพในเอกสารประกอบคำบรรยาย ณ มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสวนสุนันทา.
- ระเปียบ สุวรรณมาโจ. (2562). *สภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วันเฉลิม รูปสูง. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคลากรของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2557). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อำนวย ทองโปรง. (2564). *ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มโรงเรียนเครือข่ายที่ 47 สังกัดสำนักงานเขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร*. *วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 18 (83), 36-43.

รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการ
เรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
The Proposal Model of Development Research Skill by Using Community-Based
to Create Learning Management Innovations for Kru Rak Tin, Muban
Chombueng Rajabhat University

เสาวรส ชูศรี¹ อุทัยวรรณ ดอกพรหม² สมภัสสร บัวรอด^{3*} สุรางค์ มั่นยานนท์⁴ อนุนาถ ชื่นจิตร⁵
Sawarod Chusri¹ Authaiwan Dokprom² Somphatsorn Buarod^{3*} Surang Munyanon⁴
Anunat Chuenjit⁵

^{1,2} สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

^{1,2} Department of Early Childhood Education, Faculty of Education,
Muban Chom Bueng Rajabhat University

³ สาขาประกาศนียบัตรวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

¹ Department of Graduate Diploma in Teaching Profession, Faculty of Education,
Muban Chom Bueng Rajabhat University

⁴ สาขาวิชาชีพรู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

⁴ Department of Teaching Profession, Faculty of Education, Muban Chom Bueng Rajabhat University

⁵ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต2

⁵ Ratchaburi Primary Educational Service Area 2

*Corresponding author E-mail : somphatsorn.mcru@gmail.com

Received: 18 November 2022

Revised: 15 December 2022

Accepted: 14 December 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 2) สร้างรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการศึกษาปฐมวัย 2) อาจารย์ประจำหลักสูตรกลุ่มวิชาชีพรู 3) ผู้บริหารโรงเรียน 4) ครูพี่เลี้ยง 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน ได้มาจากการเลือกอย่างเจาะจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องในงานด้านครูรัก(ษ์)ถิ่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ทักษะทางวิชาชีพ 24 ตัวบ่งชี้ และทักษะทางอารมณ์ 16 ตัวบ่งชี้ 2) รูปแบบมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมสำหรับการพัฒนาโรงเรียนปลายทาง และชุมชนตาม อัตลักษณ์ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นสามารถใช้การทักษะการวิจัยในการสร้างนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทชุมชน รูปแบบมีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการ ทำงานร่วมกัน ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน ในการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้จากงานตาม สภาพจริง ส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์

คำสำคัญ : ทักษะการวิจัย / ครูรัก(ษ์)ถิ่น / ชุมชนเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this study were to 1) Develop indicators by community-based research skills for Kru Rak Tin, Muban Chombueng Rajabhat University, 2) create a paradigm for the community-based development of research skills focusing on generating innovations for learning management at Kru Rak Tin, Muban Chombueng Rajabhat University. The sample were lecturers with a major in early childhood, lecturers of teaching professional programs, school directors, supervising teachers or mentors, expert researchers, and community development Specialist. The research instruments were a questionnaire on the requirements for developing research abilities in Kru Rak Tin and the focus group form. The content analysis was used for qualitative analysis.

The findings revealed that 1) community-based research skills indicators for innovation in learning management included 24 hard skills and 16 soft skills, 2) The created model aimed at supporting school and community networks following the Kru Rak Tin identity that integrated curriculum design and design innovation for creating a suitable learning in the community. The principle of the model focused on collaborations between the university and communities to foster authentic learning with creativity.

Keywords: Research skill / Kru Rak Tin / Community-Based

บทนำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้ผลิตครูที่มีคุณภาพมาอย่างต่อเนื่องในหลายสาขาวิชา ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้ร่วมเป็นหนึ่งใน 11 สถาบันการศึกษาที่จะผลิตครูรัก(ษ์)ถิ่น ภายใต้การสนับสนุนของกองทุนเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ซึ่งมีเป้าหมายที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ด้วยการทำให้พื้นที่ห่างไกลมีครูคุณภาพ เช่นเดียวกับพื้นที่อื่น ๆ ในประเทศ และได้ดำเนินการตามกระบวนการจนมีเด็กที่ได้รับการคัดเลือกเป็น“ครูรัก(ษ์)ถิ่น” ผ่านกระบวนการบ่มเพาะจากกิจกรรมสร้างเจตคติที่ดีต่อการเป็นครูชนบท และมีจิตวิญญาณความเป็นครูอย่างแท้จริง ซึ่งในปีการศึกษา 2564 มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีนักศึกษาทุนโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น รุ่นที่ 1 จำนวน 25 คน และรุ่นที่ 2 จำนวน 29 คน ที่ผ่านกระบวนการค้นหา คัดเลือก คัดกรอง และอยู่ระหว่างการบ่มเพาะจากหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง 2562) เพื่อให้นักศึกษาได้เป็นไปตามคุณลักษณะบัณฑิตที่กำหนดไว้ดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านการสอนในระดับปฐมวัย สามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในการปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกับสภาพสังคมวัฒนธรรม และเศรษฐกิจของประเทศ 2) เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาหลักสูตรทางด้านการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยที่จะส่งผลให้ผู้เรียน มีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับการศึกษาของชาติ 3) เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบสูงต่อวิชาการและวิชาชีพ มีความอดทนใจกว้างและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้พร้อมที่จะประกอบวิชาชีพครูอย่างมีคุณภาพและเป็นไปตามสมรรถนะและมาตรฐานวิชาชีพครู 4) มีความรอบรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย สามารถประยุกต์ความเข้าใจอันถ่องแท้ในทฤษฎีและระเบียบวิธีการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างความรู้ใหม่สำหรับการประกอบวิชาชีพหรือการศึกษาในระดับสูงขึ้นในอนาคต 5) มีศักยภาพที่จะพัฒนางานในหน้าที่และเส้นทางวิชาชีพให้มีความก้าวหน้าเป็นผู้นำทางวิชาการสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานหน้าที่ครูได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ 6) มีความสามารถในการพิจารณาแสวงหา และเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาทางวิชาการ วิชาชีพและสังคมอย่างมีเหตุผลที่สมเหตุสมผล โดยบูรณาการศาสตร์แบบสหวิทยาการพหุวิทยาการ ผสมผสานภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากลเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 7) เป็นผู้มีคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์

การวิจัยมีความสำคัญยิ่งต่อครู ดังที่พัชราภรณ์ พิลาสสมบัติ และดวงกมล จงเจริญ (2565) ได้ให้ความหมายของการวิจัยไว้ว่าเป็นกระบวนการ ศึกษาที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ เพื่อให้ได้องค์ความรู้หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการสอนที่ทันสมัย วิธีการสอน เทคนิคหรือกิจกรรม ต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทักษะการวิจัยเป็นคุณลักษณะ

หนึ่งที่กำหนดไว้ในคุณลักษณะบัณฑิตหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย (4 ปี) (หลักสูตรปรับปรุง 2562) และยังเป็นทักษะที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างองค์ความรู้ต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นที่ต้องกลับไปเป็นครูในโรงเรียนในพื้นที่ห่างไกลซึ่งเป็นท้องถิ่นของตน ควรจะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง สามารถพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ห่างไกล สามารถยกระดับคุณภาพการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัยได้ ในการพัฒนาทักษะการวิจัยของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นน่าจะต้องมีการออกแบบให้มีความโดดเด่นและแตกต่างจากการเรียนการสอนแบบเดิมแต่ควรจะเน้นการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานที่มีกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบ (Discovery Learning) มีการวิเคราะห์ การประเมิน และการแก้ปัญหา โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียนรู้ (มณฑล จันทน์แจ่มใส, 2558, หน้า 148) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราวในท้องถิ่นของตนเอง ในสถาบันการศึกษาในต่างประเทศมีการเรียนการสอนโดยใช้ชุมชนเป็นฐานหลายแห่ง เช่น University of Colorado in Boulder ที่ได้ประสานความร่วมมือกับชุมชนให้นักศึกษาได้ร่วมรับทราบปัญหาที่ชุมชนแล้วเสนอโครงการที่ตนเองสนใจเกี่ยวกับชุมชน (เบญจมาภรณ์ ชำนาญฉวี และศศิธร คงอุดมทรัพย์, 2563) ในการใช้ชุมชนเป็นฐานนอกจากจะมีประโยชน์ในการสร้างความรู้ทางวิชาชีพ ทักษะทางวิชาชีพแล้วยังสามารถสร้างการเจริญเติบโตด้านจิตวิญญาณ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเป็นผู้นำ ฯลฯ ซึ่งเป็นทักษะทางอารมณ์ได้อีกด้วย สอดคล้องกับที่ ดิษยุทธิ์ บัวจุม (2556) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นฐานให้ประโยชน์ที่เกื้อกูลกันระหว่างประโยชน์ของผู้เรียน โรงเรียน และชุมชน

จากการสำคัญดังกล่าวข้างต้น การผลิตนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นที่มีทักษะการวิจัยที่เพียงพอโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ และสามารถพัฒนาให้เป็นองค์ความรู้ของชุมชน จะต้องมียุทธวิธีที่เฉพาะเจาะจงกับนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น และมีความต่อเนื่องของการพัฒนาอย่างเป็นระบบเพื่อใช้พัฒนานักศึกษาเกิดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
2. เพื่อสร้างรูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือ 1) อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 7 คน 2) อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงที่สอนรายวิชาวิชาชีพครูให้กับนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น จำนวน 7 คน) ผู้บริหารโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 25 คน 4) ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 25 คน 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและเป็นนักวิจัยและพัฒนาในโครงการทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น จำนวน 2 คน และ 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชนที่ร่วมพัฒนานักศึกษาทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้าน จอมบึง จำนวน 5 คน

กลุ่มตัวอย่างคือ 1) อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 5 คน ที่เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ที่ประสบการณ์ในงานด้านครูรัก(ษ์)ถิ่น รุ่นที่ 1-3 2) อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 3 คน ที่เลือกอย่างเจาะจงจากผู้มีประสบการณ์สอนนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 และเป็นกรรมการบริหารโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง 3) ผู้บริหารโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 4 คน ที่เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ที่มีประสบการณ์บริหารอย่างน้อย 5 ปี และเป็นผู้ที่สนใจให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาดำเนินงานของโครงการวิจัย 4) ครูพี่เลี้ยง จำนวน 4 คน ที่เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ที่มีประสบการณ์เป็นครูพี่เลี้ยงอย่างน้อย 5 ปี และเป็นผู้ที่สนใจให้ข้อมูลตลอดระยะเวลาดำเนินงานของโครงการวิจัย 5) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและเป็นนักวิจัยและพัฒนาในโครงการทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น จำนวน 1 คน ที่เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ที่ เป็นนักวิจัยและพัฒนาของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และ 6) ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชนที่ร่วมพัฒนานักศึกษาทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น จำนวน 2 คน ที่เลือกอย่างเจาะจงจากผู้ที่ประสบการณ์ในงานด้านครูรัก(ษ์)ถิ่น รุ่นที่ 1-3

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ 1) ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน 2) รูปแบบนำเสนอ และ 3) นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการวิจัยของ แมดเด็นซ์ และคณะ (Maddens et al., 2019; เบอโควิทซ์และไอเซนเบิร์ก (Berkowitz and Eisenberg) อ้างถึงใน สมภัสสร บัวรอด, 2557 ยุทธพงษ์ อายุสุข, 2549; ดีบัส Debus, 1995)

2. สัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 25 คน และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 25 คน เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น และนำผลที่ได้มาสังเคราะห์ร่วมกับผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนสรุปเป็นร่างตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

3. ประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 5 คน อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู จำนวน 2 คน ผู้บริหารโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 2 คน ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 2 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน ร่วมวิพากษ์ตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

4. ร่างรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

5. ประชุมกลุ่ม (Focus Group) เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง จำนวน 5 คน อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น รุ่นที่ 1 จำนวน 2 คน ครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและป็นนักวิจัยและพัฒนาในโครงการทุนครูรัก(ษ์)ถิ่น จำนวน 1 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน ร่วมวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง และได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นของผู้บริหารและครูพี่เลี้ยง และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์ มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่มีข้อความจำนวน 5 ข้อ มีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนสร้างแบบสัมภาษณ์ความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นผู้บริหารและอาจารย์นิเทศก์

1.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสัมภาษณ์ได้ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ระหว่าง 0.67-1.00

1.3 ปรับปรุงข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

2. แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นแบบบันทึกประเด็นการวิพากษ์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้และรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มีขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือดังนี้

2.1 ศึกษาแนวทางการสร้างก่อนสร้างแบบบันทึกประเด็นการวิพากษ์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของตัวบ่งชี้และรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น

2.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ได้ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence) ระหว่าง 0.67-1.00

2.3 ปรับปรุงข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนปลายทางของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 และครูพี่เลี้ยงของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นรุ่นที่ 1 เกี่ยวกับความต้องการพัฒนาทักษะการวิจัยนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ร่วมกับผลการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการวิจัย ก่อนสรุปเป็นร่างตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลผลวิพากษ์ตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. เก็บรวบรวมข้อมูลผลวิพากษ์รูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงจากการประชุมกลุ่ม (Focus Group) ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิธีการวิเคราะห์ที่ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดกลุ่มก่อนสร้างข้อสรุป ตัวบ่งชี้และรูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยมีการทบทวนความถูกต้องของข้อสรุปโดยผู้ให้ข้อมูลได้ตรวจสอบอีกครั้งก่อนนำเสนอผลการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ประกอบไปด้วย 1) ทักษะทางวิชาชีพ (Hard Skills) 24 ตัวบ่งชี้ และ 2) ทักษะทางอารมณ์ (Soft Skills) 16 ตัวบ่งชี้ มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ตัวบ่งชี้ทักษะทางวิชาชีพ (Hard Skills)

- 1) เข้าใจและเข้าถึงบริบทชุมชน
 - 1.1) ศึกษา/สำรวจบริบทชุมชน
 - 1.2) เลือกปัญหาหรือประเด็นส่งเสริมจากการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทชุมชน
- 2) เลือกออกแบบการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้
 - 2.1) วิเคราะห์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - 2.2) สืบค้นและสังเคราะห์ข้อมูล
 - 2.3) ออกแบบกิจกรรมโดยใช้กระบวนการวิจัยเบื้องต้น
 - 2.4) ออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ
 - 2.5) เลือกนวัตกรรมในการพัฒนา/แก้ปัญหา
- 3) สร้างสรรค์วิธีการหาข้อมูลเชิงประจักษ์
 - 3.1) เลือกใช้เครื่องมือชุมชน เช่น แผนที่เดินดิน แผนที่ชุมชน ปฏิทินชุมชน ประวัติชุมชน และโครงสร้างองค์กรชุมชน
 - 3.2) การสัมภาษณ์
 - 3.3) การสังเกต
 - 3.4) การสำรวจและการทำสังคมมิติ

- 3.5) การจัดประชุมกลุ่มและการอภิปรายกลุ่ม
 - 3.6) การตั้งคำถาม
 - 3.7) การบันทึกภาคสนาม
 - 3.8) การจดบันทึกและการทำดัชนีข้อมูล
 - 4) ตรวจสอบข้อมูลด้วยการคิดเชิงวิเคราะห์
 - 4.1) ทวนสอบข้อมูล/การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า
 - 4.2) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Mean, SD, Mode)
 - 4.3) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (วิธีการเจนนับ วิธีการจำแนกประเภทข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ส่วนประกอบ)
 - 4.4) เขียนรายงานการศึกษาชุมชน
 - 4.5) เขียนรายงานการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และการเขียนบทความวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น
 - 4.6) นำเสนอข้อมูลโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยี
 - 5) ต่อยอดการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้
 - 5.1) ระบุกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากการวิจัย
 - 5.2) ใช้ประโยชน์จากการวิจัย
- 1.2 ตัวบ่งชี้ทักษะทางอารมณ์ (Soft Skills)
- 1) มีทักษะในการพูดและเข้ากับผู้อื่นได้ดี
 - 2) เป็นผู้ฟังที่ดี
 - 3) แสดงความเป็นคนอบอุ่น และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น
 - 4) นับถือและยอมรับผู้อื่นด้วยความจริงใจ
 - 5) เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
 - 6) วางตัวได้เหมาะสม
 - 7) เข้ากับผู้อื่นได้ดี
 - 8) บุคลิกภาพเหมาะสม
 - 9) ตระหนักในกริยาท่าทางของตนเองเสมอ
 - 10) รู้เท่าทัน
 - 11) มีความกระตือรือร้นเสมอต้นเสมอปลาย (สนใจใฝ่รู้)
 - 12) มีความสุขมั่นคง
 - 13) ทักษะชีวิต (Life Position)

14) จิตอาสา

15) อุทิศตนและเวลา

16) นักประสานงาน (ผู้อำนวยการความสะดวก)

2. รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีลักษณะสำคัญสรุปได้ดังนี้

2.1 รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมสำหรับการพัฒนาโรงเรียนปลายทาง และชุมชนเป็นไปตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นสามารถใช้การทักษะการวิจัยในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทชุมชน

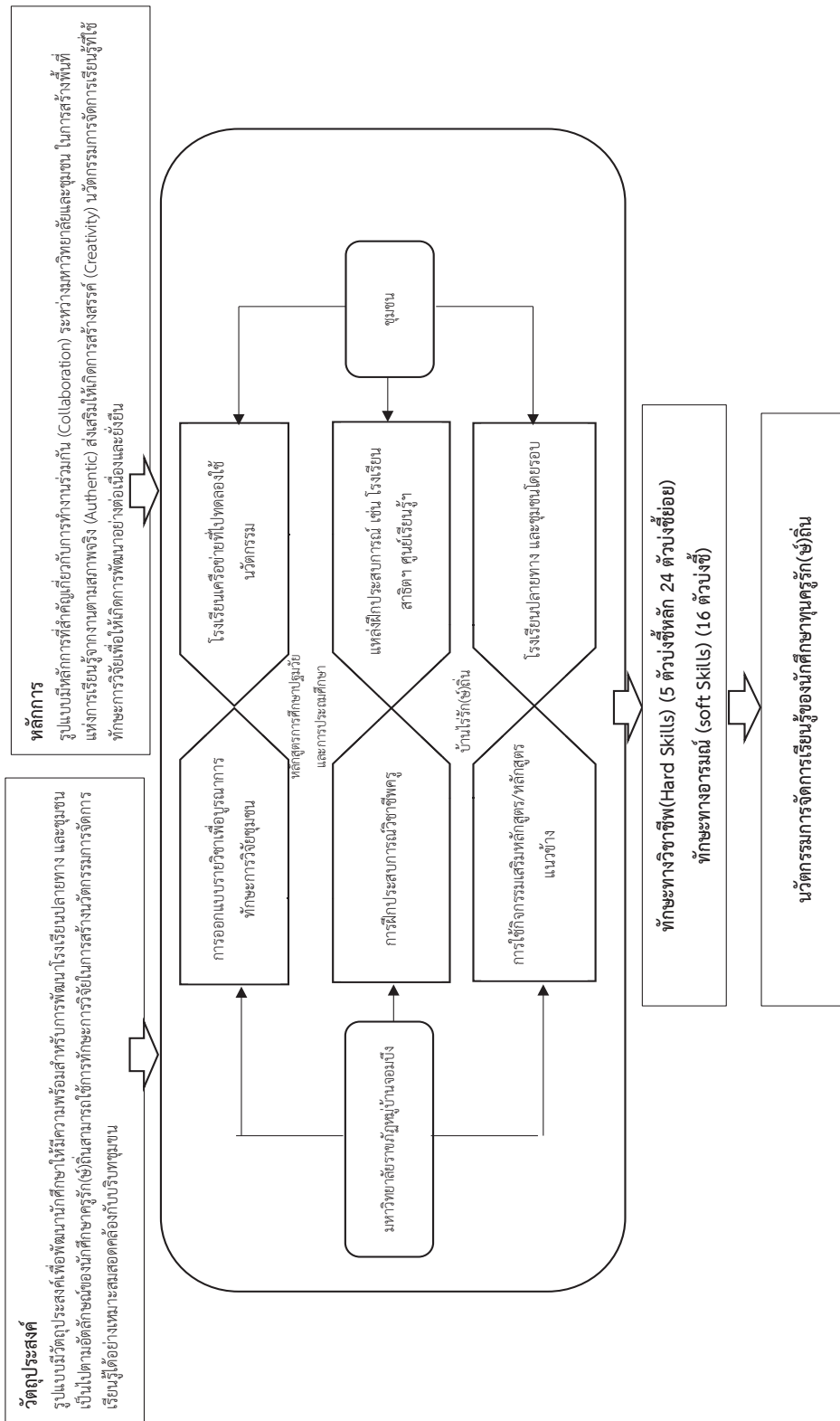
2.2 รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน ในการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้จากงานตามสภาพจริง (Authentic) ส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ (Creativity) นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะการวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

2.3 รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่

1) การออกแบบหลักสูตรที่มีการบูรณาการให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการวิจัยตลอดทั้ง 4 ชั้นปี ประกอบไปด้วย 1) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2) หลักสูตรการประถมศึกษา 3) การฝึกประสบการณ์ 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร /หลักสูตรแนวข้าง

2) การจัดการเรียนการสอน/การจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาได้ใช้ทักษะการวิจัยในสถานการณ์จริงผ่านความร่วมมือกับชุมชน ประกอบไปด้วย 1) โรงเรียนเครือข่ายพัฒนาวิชาชีพครูของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งเป็นโรงเรียนที่นักศึกษาจะได้ไปทดลองใช้นวัตกรรม 2) แหล่งฝึกประสบการณ์ เช่น โรงเรียนสาธิตอนุบาลฯ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และบ้านไร่รัก(ษ์)ถิ่น ซึ่งเป็นแหล่งจัดประสบการณ์ที่สำคัญเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมเสริมหลักสูตร/หลักสูตรแนวข้าง 3) โรงเรียนปลายทางและชุมชนโดยรอบ

3) ผลลัพธ์การเรียนรู้ เป็นความสามารถในการใช้ทักษะการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้และในแต่ละชั้นปีมีการประเมินและสะท้อนผลกลับไปยังการจัดการเรียนการสอน/การจัดประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 1 รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้
ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

2.4 วิธีดำเนินการ รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีวิธีดำเนินการแบ่งออกตามชั้นปีของนักศึกษาทั้ง 4 ชั้นปี ในชั้นปีที่ 1 เป็นการสำรวจศึกษา ผ่านการเรียนรู้ในรายวิชาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 7 รายวิชา และหลักสูตรการประถมศึกษา จำนวน 1 รายวิชา กิจกรรมบ้านไร่รัก(ษ์)ถิ่น และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การศึกษาบริบทชุมชน การสื่อสารเชิงบวก และการฟังที่ดี ในชั้นปีที่ 2 เป็นการพาสร้างเครื่องมือ ผ่านการเรียนรู้รายวิชาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 7 รายวิชา และหลักสูตรการประถมศึกษา จำนวน 1 รายวิชา กิจกรรมบ้านไร่รัก(ษ์)ถิ่น และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาชุมชนท้องถิ่น การปรับบุคลิกภาพเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนลงพื้นที่ การสื่อสารเชิงบวก และการฟังที่ดี ในชั้นปีที่ 3 เป็นการฝึกนำไปใช้จริง ผ่านการเรียนรู้รายวิชาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 6 รายวิชา กิจกรรมบ้านไร่รัก(ษ์)ถิ่น และกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น การยอมรับผู้อื่นด้วยความจริงใจ และชั้นปีที่ 4 เป็นนักวิจัยชุมชน ผ่านการเรียนรู้รายวิชาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 รายวิชา และหลักสูตรการประถมศึกษา จำนวน 1 รายวิชา กิจกรรมบ้านไร่รัก(ษ์)ถิ่น และกิจกรรมเสริมหลักสูตร สำหรับแนวทางการประเมินผลทักษะการวิจัยของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีใน 2 ลักษณะ คือ 1) การประเมินผลการเรียนในรายวิชา และ 2) การประเมินจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมบ้านไร่รัก(ษ์)ถิ่น และกิจกรรมเสริมหลักสูตร

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่าตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ประกอบไปด้วย ทักษะทางวิชาชีพ (Hard Skills) 24 ตัวบ่งชี้ และทักษะทางอารมณ์ (soft Skills) 16 ตัวบ่งชี้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่ามีตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้องทั้งกับทักษะการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการเตรียมนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นให้มีความพร้อมสำหรับการพัฒนาโรงเรียนปลายทาง และชุมชนด้วยการวิจัย เพราะการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพล้วนมีจุดเด่นต่างกันดังที่ สมโภชน์ อเนกสุข (2564) ได้กล่าวไว้ว่า จุดแข็งของวิธีการเชิงปริมาณ นักวิจัยมุ่งอธิบายและค้นหาคำตอบโดยใช้วิธีการที่มีการควบคุมอย่างระมัดระวัง ใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีมาตรฐาน มีทฤษฎีหรือหลักการรองรับความเกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรที่ศึกษา ข้อมูลเป็นตัวเลข และใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้เกิดความมั่นใจในข้อสรุปที่ได้รับ และจุดแข็งของวิธีการเชิงคุณภาพ นักวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถศึกษารายละเอียดที่เกี่ยวข้องได้หลายรูปแบบ การเก็บรวบรวมข้อมูลทำได้หลายวิธี นักวิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เนื้อหาว่าเกิดอะไรขึ้น

เกิดขึ้นมาอย่างไร และมีเหตุผลรองรับในเรื่องนั้นอย่างไร และทำการตีความหรือแปลความหมายเพื่อทำความเข้าใจว่าอะไรคือสิ่งที่คิดและรู้สึก และเพราะอะไร ดังนั้นหากมหาวิทยาลัยพัฒนานักศึกษาให้มีทักษะการวิจัยตามตัวบ่งชี้ดังกล่าวข้างต้นก็จะช่วยพัฒนาให้นักศึกษาสามารถทำวิจัยได้หลากหลายทั้งการวิจัยทางการศึกษา วิจัยชุมชนที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นไปอัตลักษณ์ด้านการวิจัยของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะทางอารมณ์ (soft Skills) เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องพัฒนาปลูกฝังในตัวตนของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพราะเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อความยั่งยืนในการทำวิจัยที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับ เอริเรทานา (Ariratana, 2012) ได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะทางอารมณ์ (soft Skills) ว่าเป็นปัจจัยที่ทำให้การทำงานต่าง ๆ ดีขึ้นได้

2. รูปแบบนำเสนอการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีหลักการที่สำคัญเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน ในการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้จากงานตามสภาพจริง (Authentic) ส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ (Creativity) นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทักษะการวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับรากฐานทฤษฎีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่ง สุมาลี ชัยเจริญ (2557) ได้กล่าวไว้ว่ามีหลักการพื้นฐานสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ สถานการณ์ปัญหา (Problem Based) แหล่งเรียนรู้ (Resource) ฐานการช่วยเหลือ (Scaffolding) การโค้ช (Coaching) และการร่วมมือกันแก้ปัญหา (Collaboration) และสอดคล้องกับทิวโลภรณ์ ฤทธิคุปต์ (2561) ได้กล่าวไว้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเป็นกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระในบทเรียนให้ สัมพันธ์กับชุมชน ผ่านการบูรณาการสาระความรู้ในหลายศาสตร์กับประเด็นปัญหาในโลกที่เป็นจริง และเป็นเรื่องใกล้ตัวในชุมชนและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน เน้นทักษะการคิด การแก้ปัญหา เรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงจากการลงมือปฏิบัติจริง มีการประเมินผลตามสภาพจริงโดยการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงในประเด็นการออกแบบหลักสูตรที่มีการบูรณาการให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการวิจัยตลอดทั้ง 4 ชั้นปี ประกอบไปด้วย 1) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2) หลักสูตรการประถมศึกษา 3) การฝึกประสบการณ์ 4) กิจกรรมเสริมหลักสูตร/หลักสูตรแนวข้าง จะเห็นได้ว่ามีน้ำหนักความสำคัญอยู่ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมากที่สุด ดังนั้นอาจารย์ประจำหลักสูตรจำเป็นต้องมีการออกแบบร่วมกันเน้นให้นักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นเกิดการเรียนรู้อย่างกว้างและเป็นองค์รวม (Broad-based and Holistic Learning) นอกจากนี้ขอบเขตของการพัฒนานักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นยังเปิดโอกาสให้ได้ใกล้ชิดกับโรงเรียนปลายทางและชุมชนมากกว่านักศึกษาในหลักสูตรปกติ ซึ่งน่าจะใช้เป็นต้นแบบในการปรับปรุงหลักสูตรของมหาวิทยาลัยต่อไปในอนาคตได้

สรุปผลการวิจัย

ตัวบ่งชี้ทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ ประกอบไปด้วย ทักษะทางวิชาชีพ 24 ตัวบ่งชี้ และทักษะทางอารมณ์ 16 ตัวบ่งชี้ รูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความพร้อมสำหรับการพัฒนาโรงเรียนปลายทาง และชุมชนเป็นไปตามอัตลักษณ์ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นสามารถใช้การทักษะการวิจัยในการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทชุมชน มีหลักการสำคัญเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน ในการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้จากงานตามสภาพจริง (Authentic) ส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ (Creativity) นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบมีวิถีดำเนินการโดยใช้การบูรณาการให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการวิจัยตลอดทั้ง 4 ชั้นปีในสถานการณ์จริงเพื่อให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ คือ ความสามารถในการใช้ทักษะการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะที่เป็นเงื่อนไขความสำเร็จในการนำรูปแบบการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงไปใช้มีดังนี้

1. ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ (Hard Skills) ควรดำเนินการตามขั้นตอนในแต่ละชั้นปี แต่การพัฒนาทักษะทางอารมณ์ (soft Skills) สามารถยืดหยุ่นได้ตามบริบทที่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่ควรระวังคือการออกแบบกิจกรรมให้มีความต่อเนื่องของกระบวนการบ่มเพาะนักศึกษา ไม่ควรใช้การอบรมเพียง 1-2 ครั้ง
2. ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ประจำกลุ่มวิชาชีพครู และผู้รับผิดชอบดูแลกิจกรรมเสริมหลักสูตรต้องมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับเป้าหมายของการพัฒนาทักษะการวิจัยโดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้
3. อาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่นำมาบูรณาการทักษะการวิจัยต้องมีโอกาสในการวางแผนร่วมกันเพื่อกำหนดเป้าหมายในแต่ละรายวิชา เป้าหมายแต่ละภาคเรียน เป้าหมายแต่ละปีการศึกษา และต้องมีอิสระในการออกแบบรายวิชา (มคอ.3) ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง สามารถพัฒนาและแก้ปัญหาในระดับรายวิชา ระดับหลักสูตรได้อย่างเป็นระบบ
4. การบริหารจัดการต้องมีการกระจายอำนาจไปยังหน่วยงานที่ส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงเรียนปลายทาง โรงเรียนฝึกประสบการณ์ และชุมชน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครูพี่เลี้ยง ผู้นำชุมชน ต้องปฏิบัติงานด้วยความเข้าใจในเป้าหมายเดียวกันกับมหาวิทยาลัย ส่งเสริมให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเกิดความตระหนักร่วมกัน

5. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบและทดลองใช้รูปแบบในบริบทอื่น ๆ โดยทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาครูรัก(ษ์)ถิ่นและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- ชาย โพธิ์สิตา. (2562). *ศาสตร์และศิลป์การวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 8)*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- ดิษยุทธิ์ บัวจุม. (2556). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อสร้างความสนใจและทักษะในอาชีพท้องถิ่นของนักเรียนโรงเรียนบ้านพะแนงวิทยา*. [ปริญญาณิพนธ์ วิทยาศาสตร์ดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์]. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เบญจมาภรณ์ ชำนาญฉา และศศิธร คงอุดมทรัพย์. (2563). *การศึกษารูปแบบการเรียนการสอนแบบชุมชนเป็นฐาน : ชุมชนบางน้ำผึ้ง กรณีศึกษาของวิทยาลัยเซาท์อีสต์บางกอก*. SOUTHEAST BANGKOK JOURNAL. 6(1), 37-49.
- พัชรภรณ์ พิลาสสมบัติ และดวงกมล จงเจริญ. (2565). *ทักษะการวิจัยของครูนักวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน*. *วารสารนวัตกรรมและการจัดการ*. 7(1), 166-178.
- มณฑล จันทร์แจ่มใส. (2558). *โครงการถอดชุดประสบการณ์การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กรณีศึกษาการบูรณาการจัดการเรียนรู้วิชาออกแบบสถาปัตยกรรมกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย*. *วารสารวิจัยราชภัฏพระนคร*. 10(1), 143-156.
- ยุทธพงษ์ อายุสุข. (2549). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์. (2561). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน : กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของครูในศตวรรษที่ 21*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย*. 11(3), 179-191.
- สุมาลี ชัยเจริญ. (2557). *การออกแบบการสอน หลักการ ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมภัสสร บัวรอด. (2557). *การพัฒนาทักษะด้านการวิจัยจากโจทย์ปัญหาภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับความเชื่อในการอบรมเลี้ยงดูเด็กใน 8 ชาติพันธุ์ จังหวัดราชบุรี*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 6(1): 32-43.

- สมโภชน์ อเนกสุข. (2564). วิธีการเชิงปริมาณ และวิธีการเชิงคุณภาพ สู่วิธีการวิจัยแบบผสม. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(1), 1-16. สืบค้นจาก <https://www.tcithaijo.org/index.php/ejes/article/view/244913>.
- Ariratana, W., et al.,. (2012). *Organization Development Paper*. Subject of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University.
- Maddens, L., Depaepe, F., Janssen, R., Raes, A., & Elen, J. (2019). Evaluating the Leuven Research Skills Test for 11th and 12th Grade. *Journal of Psychoeducational Assessment*, 38(4), 445–459.

แบบนำส่งบทความ
วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

1. ชื่อบทความ

ภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ.....

2. ข้อมูลผู้พิมพ์หลัก (โปรดให้ข้อมูลที่สมารถติดต่อได้สะดวก)

ชื่อ - สกุล.....

หน่วยงาน

เลขที่..... หมู่ที่..... ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต..... จังหวัด โทรศัพท์

โทรสาร E-mail

3. ชื่อผู้พิมพ์ร่วม (กรณีเป็นนักศึกษาให้ระบุชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาและสาขาวิชาของหลักสูตร)

ชื่อ - สกุล (ภาษาไทย)	ชื่อ - สกุล (ภาษาอังกฤษ)	หน่วยงาน	Email

4. ตรวจสอบตามรายการต่อไปนี้

- ☐ ส่งบทความผ่านระบบ ThaiJO
- ☐ ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ (ถ้ามี กรุณาแนบใบรับรองจริยธรรมฯ)
- ☐ บทความย่อภาษาอังกฤษ ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา (ถ้ามี กรุณาแนบหลักฐาน)

ขอรับรองว่าบทความต้นฉบับนี้ไม่เคยได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ที่ใดหรืออยู่ระหว่างกระบวนการของวารสารใดมาก่อน

ลงชื่อ..... ผู้พิมพ์หลัก
(.....)

(กรณีที่ป็นวิทยานิพนธ์) ขอรับรองว่าได้ทำการตรวจสอบเนื้อหา และรูปแบบการอ้างอิงที่ถูกต้องของบทความฉบับนี้
ก่อนนำส่งเพื่อตีพิมพ์ในวารสารฯ

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(.....)

การเตรียมต้นฉบับ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

กองบรรณาธิการวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และรูปแบบสำหรับการเตรียมต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์ ดังต่อไปนี้

1. หลักเกณฑ์ในการลงตีพิมพ์ต้นฉบับของวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

- 1) บทความที่ส่งมาต้องไม่เคยเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน
- 2) บทความที่ส่งมาต้องไม่อยู่ระหว่างเสนอขอตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่น
- 3) เนื้อหาในบทความเป็นการสังเคราะห์ความคิดโดยผู้เขียน ไม่ได้คัดลอกหรือดัดทอนมาจากงานวิจัยของผู้อื่น หรือบทความอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาตหรือไม่ได้อ้างอิงอย่างถูกต้อง
- 4) ผู้เขียนต้องแก้ไขบทความตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review)

2. ความยาวของบทความ

จำนวนหน้าของบทความอยู่ระหว่าง 10 – 15 หน้า ขนาดกระดาษ A4 (รวมตาราง รูปภาพ และเอกสารอ้างอิง)

3. ส่วนประกอบของบทความ

บทความจะต้องมีส่วนต่าง ๆ เรียงตามลำดับดังนี้

- 1) ชื่อเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- 2) ชื่อผู้เขียนบทความ ให้ระบุหน่วยงานที่สังกัด (กรณีที่เป็นนักศึกษา ให้ระบุชื่อหลักสูตร สาขาวิชา คณะ และชื่อสถานศึกษา) (ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) พร้อมทั้ง E-mail address เบอร์โทรศัพท์มือถือ (ผู้ส่งบทความ/ผู้ประสานงาน)
- 3) บทคัดย่อภาษาไทย ไม่เกิน 250 คำ และคำสำคัญ
- 4) บทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract) ไม่เกิน 250 คำ และ (Keywords)
- 5) บทนำ
- 6) วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 7) ขอบเขตการวิจัย
 1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 2. ตัวแปรที่ศึกษา
- 8) วิธีดำเนินการวิจัย
 1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
 3. การวิเคราะห์ข้อมูล
- 9) ผลการวิจัย
- 10) สรุปผลการวิจัย
- 11) อภิปรายผลการวิจัย
- 12) ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้
- 13) เอกสารอ้างอิง

4. ข้อเสนอแนะในการพิมพ์

- 1) การตั้งขอบกระดาษ (Margin) ให้เป็นไปดังนี้ คือ ขอบบน 3.8 ซม. ขอบล่าง 2.5 ซม. ขอบขวา 2.6 ซม. ขอบซ้าย 3.8 ซม.
- 2) หมายเลขกำกับหน้าให้อยู่บริเวณมุมขวาบน ห่างจากริมกระดาษส่วนบน 2.5 ซม. ใส่เลขหน้ากำกับทุกหน้า ยกเว้นหน้าแรก
- 3) พิมพ์โดยไม่เว้นบรรทัด หากจะขึ้นหัวข้อใหม่ให้เว้นหนึ่งบรรทัดและย่อหน้า 1.5 ซม.

5. ขนาดและแบบตัวอักษร

- 1) รูปแบบตัวอักษรทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษใช้แบบ TH SarabunPSK
- 2) ขนาด ลักษณะตัวอักษรและตำแหน่งการพิมพ์

หัวข้อ	ขนาดตัวอักษร	ตำแหน่ง	ลักษณะตัวอักษร
ชื่อบทความ	16	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ชื่อผู้เขียน	14	กึ่งกลาง	ตัวหนา
ที่อยู่ของผู้เขียน	14	กึ่งกลาง	ตัวธรรมดา
หัวข้อ	16	ชิดซ้าย	ตัวหนา
เนื้อเรื่อง	16	ชิดซ้ายและขวา	ตัวธรรมดา
คำบรรยายภาพ/ที่มา	14	กึ่งกลาง/ใต้ภาพ	ตัวธรรมดา
ชื่อตาราง/ที่มา/เนื้อหาในตาราง	14	ชิดซ้าย/เหนือตาราง	ตัวธรรมดา

6. ภาพประกอบ (รูปภาพ ภาพลายเส้น แผนภูมิ กราฟ)

- 1) ภาพประกอบมีความกว้างไม่เกิน 16 ซม.
- 2) ตัวอักษรในภาพประกอบจะต้องชัดเจนและมีขนาดที่อ่านได้
- 3) ภาพประกอบแต่ละรูปต้องมีหมายเลข และคำบรรยายประกอบสั้น ๆ ด้านล่าง
- 4) ภาพประกอบที่เป็นลายเส้นควรเป็นเส้นสีดำ

7. รูปแบบของตาราง

- 1) การพิมพ์ตารางใช้ตารางแบบปิด
- 2) ตารางแต่ละตารางต้องมีหมายเลขกำกับ
- 3) ชื่อตารางอยู่ด้านบน ชิดขอบซ้ายเหนือตารางนั้น ๆ
- 4) ขนาดของตัวเลขและตัวอักษรในตารางไม่ควรเล็กกว่าตัวอักษรในเนื้อเรื่อง

8. ภาษาในบทความ

- 1) การใช้ภาษาไทยยึดคำศัพท์และชื่อบัญญัติตามหลักของราชบัณฑิตยสถาน
- 2) ควรหลีกเลี่ยงภาษาอังกฤษปนภาษาไทยโดยไม่จำเป็น ในกรณีจำเป็นให้เขียนคำศัพท์ภาษาไทยก่อน แล้วตามด้วยคำภาษาอังกฤษในวงเล็บ
- 3) คำศัพท์ภาษาอังกฤษคำแรกให้ขึ้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ ส่วนอักษรและคำที่เหลือทั้งหมดให้พิมพ์ด้วยตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะทุกคำให้ขึ้นต้นด้วยตัวพิมพ์ใหญ่
- 4) คำศัพท์คำเดียวกันที่ใช้ภาษาไทยตามด้วยภาษาอังกฤษ ให้ใช้คำศัพท์ภาษาไทยตามด้วยภาษาอังกฤษเฉพาะครั้งแรก ครั้งต่อไปใช้เฉพาะคำศัพท์ภาษาไทยเท่านั้น

9. บทคัดย่อและคำสำคัญ

- 1) เป็นข้อความสรุปงานวิจัยที่สมบูรณ์ในรูปแบบสั้นและกระชับ ภาษาไทยไม่เกิน 10 บรรทัด และภาษาอังกฤษไม่เกิน 250 คำ

2) ให้มีคำสำคัญ 3 – 5 คำ ด้านล่างถัดจากบทคัดย่อ

10. การอ้างอิง

ใช้การอ้างอิงตามรูปแบบของ "Publication Manual of the American Psychological Association (APA 7th edition)

(รูปแบบหนังสือ)

ผู้แต่ง 1 คน

[ไทย] ชื่อ สกุล. (ปีที่พิมพ์)*. ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่*).** สำนักพิมพ์.

[อังกฤษ] สกุล, อักษรย่อชื่อ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สำนักพิมพ์.***

ตัวอย่าง

จิรายุ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2560). *การพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง* กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

Hickey, A. J. (2020). *Pharmaceutical Process Engineering*. Boca Raton: CRC Press.

ผู้แต่ง 2 คน

[ไทย] ชื่อ สกุล และ ชื่อ สกุล. (ปีที่พิมพ์)*. ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่*).** สำนักพิมพ์.

[อังกฤษ] สกุล, อักษรย่อชื่อ., & สกุล, อักษรย่อชื่อ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สำนักพิมพ์.***

ตัวอย่าง

บุญร่วม เทียมจันทร์ และ ศรีญา วิชาธรรม. (2560). *ประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พร้อมหัวข้อเรื่องกฎหมายตรา 99 ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: THE LAW GROUP.

Fisher, 4., & Lapp, D. (2024). *Handbook of Research on Teaching the English Language Arts*. New York: Routledge.

ผู้แต่ง 3-20 คน

[ไทย] ชื่อ สกุล¹, ชื่อ สกุล² และ ชื่อ สกุล³. (ปีที่พิมพ์)*. ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่*).** สำนักพิมพ์.

[อังกฤษ] สกุล, อักษรย่อชื่อ¹, สกุล, อักษรย่อชื่อ², & สกุล, อักษรย่อชื่อ³. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง (พิมพ์ครั้งที่). สำนักพิมพ์.***

ตัวอย่าง

อีดงกี, ชนฮาริม และ คิมชอยยอง. (2560). *แต่คุณ...ที่อยากให้อย่างเพอร์เฟกต์*. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ How to.

Ghanem, R., Kang, O., & Kostromitina, M. (2024). *L2 Spoken Discourse Linguistic Features and Analyses*. New York: Routledge.

หมายเหตุ:

* กรณีไม่ปรากฏปีที่พิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ป.) หรือ (n.d.)

** กรณีพิมพ์ครั้งที่ 1 ไม่ต้องระบุครั้งที่พิมพ์

*** กรณีไม่ปรากฏเมืองหรือสำนักพิมพ์ ให้ใส่ (ม.ป.ท.) หรือ (n.p.)

(รูปแบบวารสารแบบรูปเล่ม/อิเล็กทรอนิกส์)

[ไทย] ชื่อ สกุล. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, เลขของปีที่(เลขของฉบับที่), เลขหน้า. *

[อังกฤษ] สกุล, อักษรย่อชื่อ. (ปีพิมพ์). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, เลขของปีที่(เลขของฉบับที่), เลขหน้า. *

ตัวอย่าง

ทมนี สุขใส. (2567). พฤติกรรมผู้บริโภคต่อการเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์บนสื่อสังคมออนไลน์เฟซบุ๊ก แพนเพจ กรณีศึกษา ไร่เกษตรอินทรีย์เอปซี. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 12(1), 30-37.

Auewong, P., & Rhekhalilit, K. (2023). A Study of Criticism Strategies in a British Reality Show “The Great British Bake Off Season 11”. *Journal of Language, Religion and Culture*, 12(1), 24-48.

Herbst-Damm, K.L., & Kulik, J.A. (2055). Volunteer support, material status, and the survival times of terminally ill patients. *Health Psychology*, 24, 225-229.

<http://doi.org/10.1037/0278-6133.24.2.225>

หมายเหตุ: กรณีมีเลข DOI ให้เว้นวรรค 1 เคาะ ติดต่อท้ายเลขหน้า

(รูปแบบหนังสือพิมพ์และหนังสือพิมพ์ออนไลน์)

[ไทย] ชื่อ สกุล. (ปี, วัน เดือน). ชื่อคอลัมน์. *ชื่อหนังสือพิมพ์*, เลขหน้า.*

[อังกฤษ] สกุล, อักษรย่อชื่อ. (ปี, เดือน วัน). ชื่อคอลัมน์. *ชื่อหนังสือพิมพ์*, เลขหน้า.*

ตัวอย่าง

นิติการุณย์ มิ่งรุจิราลัย. (2567, 12 มกราคม). เปิดฟ้าส่องโลก. *ไทยรัฐ*,
<https://www.thairath.co.th/news/foreign/2754340>

Bridy, J. E. (2007, December 11) Mental reserves keep brain agile. *The New York Times*.
<http://www.nytimes.com>

หมายเหตุ: *กรณีที่เป็นเอกสารออนไลน์ ให้เติม URL ต่อจากเลขหน้า

ดาวน์โหลด รูปแบบการเขียนอ้างอิง แบบ APA 7th

11. การส่งต้นฉบับ

- 1) ส่งต้นฉบับบทความ
- 2) กรอกข้อความในแบบนำส่งบทความให้ครบถ้วน
- 3) ส่งเอกสารในข้อ 1 และ 2 ทางออนไลน์ที่ <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hssj>

12. การพิจารณาต้นฉบับ

บรรณาธิการจะพิจารณาต้นฉบับและทางกองการจัดการวารสารจะแจ้งผลการพิจารณาให้ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านช่องทางการติดต่อที่ให้ไว้

13. ติดต่อสอบถาม

- 1) สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
นางสาวสมัชญา พูลศักดิ์
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
เลขที่ 46 หมู่ 3 ต.จอมบึง อ.จอมบึง จ.ราชบุรี 70150
โทรศัพท์ 032-261790-7 ต่อ 1084 E-mail: hssj.mcru@gmail.com
- 2) ดาวน์โหลดแบบฟอร์มต่าง ๆ ได้ที่
 - 2.1) เว็บไซต์ของวารสารฯ
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hssj/about/submissions>
 - 2.2) เว็บไซต์ของสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
<http://rdi.mcru.ac.th>

วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

MUBAN CHOMBUENG RAJABHAT UNIVERSITY RESEARCH JOURNAL
(HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES)

ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม – มิถุนายน 2567 Vol.12 No. 1 January – June 2024

ข้อกำหนดเฉพาะของวารสาร

1. บทความที่ลงตีพิมพ์ทุกเรื่องต้องผ่านการพิจารณาคุณภาพทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประจำศาสตร์ (Peer Review) แบบ Double blinded จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน ต่อ 1 บทความ
2. ข้อความหรือข้อคิดเห็นในวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ฉบับนี้เป็นของผู้เขียนบทความ คณะผู้จัดทำวารสารไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย
3. กองบรรณาธิการวารสารวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ไม่สงวนสิทธิ์ในการคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

สถาบันวิจัยและพัฒนา

มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

46 หมู่ 3 ตำบลจอมบึง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี 70150

โทรศัพท์ 0-3272-0536 ต่อ 1084

Website : <http://rdi.mcru.ac.th>

Online : <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/hssj>